

DEX - T

**Managementul integrat
al calității**

În colaborare cu:

- ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA
 - SOCIETATEA ACADEMICĂ DE MANAGEMENT DIN ROMÂNIA
 - ASOCIAȚIA GENERALĂ A INGINERILOR DIN ROMÂNIA
 - UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU
 - ACADEMIA FORȚELOR TERESTRE „NICOLAE BĂLCESCU” DIN SIBIU
 - INSTITUTUL CONFUCIUS DIN SIBIU
-

Elaborare:

Prof. univ. emerit dr. ing. Constatin OPREAN

Dr. ing. Alina VANU

Dr. Sebastian STAN

Revizia termenilor în limbi străine:

- Limba englez :
Conf. univ. dr. Dorin DRĂMBĂ REAN
Alexandru George VANU
- Limba francez :
Conf. univ. dr. Rodica FOFIU
- Limba german :
Conf. univ. dr. Rodica MICLEA
Lector univ. dr. Dana DOGARU
Alexandru George VANU
- Limba rus :
dr. Adriana BÎRC
Prof.univ.dr. Vasile MARINA
dr. ing. Rodica CIUDIN
- Limba chinez :
Prof. Wang JIONG
Prof. Liu QIAN
Prof. Mihaela LOTREAN

Coordonare editorială:

Ing. dan BOGDAN

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ
DIN ROMÂNIA

Prof. univ. emerit dr. ing. **Constantin OPREAN** • Dr. ing. **Alina VANU**
Dr. **Sebastian STAN**

DICȚIONAR EXPLICATIV
pentru
ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE

Român / Englez / Francez / German / Rus / Chinez

**MANAGEMENTUL INTEGRAT
AL CALITĂȚII**

Editura AGIR
București, 2021

ASOCIAȚIA GENERALĂ A INGINERILOR DIN ROMÂNIA

Copyright © Editura AGIR, 2021
Editură acreditată de CNCSIS

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii AGIR

Editura AGIR

Calea Victoriei, nr.118, sector 1,
010093 București;
tel.: 4021-316 89 92, 4021-316 89 93 (redacție),
4021-319 49 45 (difuzare); fax: 4021-312 55 31,
e-mail: editura@agir.ro; www.agir.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OPREAN, CONSTANTIN

Managementul integrat al calității : dicționar explicativ pentru știință și tehnologie : român-englez-francez-german-rus-chinez /
prof. univ. emerit dr. ing. Constantin Oprean, dr. ing. Alina Vanu,
dr. Sebastian Stan. - Ed. a 2-a. - București : Editura A.G.I.R., 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-973-720-844-6

I. Vanu, Alina

II. Stan, Sebastian

Îngrijire editorială : ing. **Dan BOGDAN**
Florentina DRAGOMIRESCU

Tehnoredactare: dr. ing. **Alina VANU**,
dr. ing. **Sorin NEGULESCU**
ec. **Daniela LUCA**,
ing. **Bianca ROTH**

Coperta seriei: ing. **Ion MARIN**

Bun de tipar: 15.07.2021
ISBN 973-720-844-6

Imprimat în România

CUVÂNT ÎNAINTE

*Dezvoltarea impetuoasă a tuturor elementelor științei și tehnicii este însoțită în plan internațional de creșterea, diversificarea și perfecționarea elementelor de lucru așa cum o reprezintă printre altele **dicționarul**.*

Acest instrument reprezintă un portofoliu important de cuvinte simbolizând concepte, termeni și simboluri uzitate într-un domeniu de mare actualitate, ca cel al promovării calității, printr-o abordare mult mai complexă și multidisciplinară ca cea pe care o configurează Managementul integrat al calității.

Complexitatea conceptului de calitate rezidă din faptul că sistemul în cadrul căruia se obține produsul de calitate are în structura sa subsistemele calității propriu-zise ale produsului, calității mediului, calității securității și sănătății ocupaționale, responsabilității sociale și securității informațiilor.

În viziunea abordării integrate în corelare directă cu procesul de globalizare în care comunicarea reprezintă necesitatea obiectivă a transferului de informație și de cunoaștere, autorii au considerat că este de mare utilitate corespondența conceptelor, termenilor și simbolurilor din limba română cu cele din limbile de circulație internațională: engleză, franceză, germană, rusă și chineză.

Dezvoltarea și utilizarea tehnicilor de lucru susținute de tehnologiile moderne informaționale, ne-a condus la ideea de a face cât mai simplă utilizarea dicționarului oricând și în orice situație care impune consultarea lui.

Toate aceste concepte, termeni și simboluri sunt în conformitate cu standardele internaționale și naționale în vigoare la data apariției lucrării.

Ne exprimăm convingerea că acest material va fi de un real folos utilizatorilor noștri din toate domeniile de activitate iar munca noastră, credem că nu a fost lipsită de interes și de apreciere. De asemenea considerăm că am încercat să cuprindem cât mai multă informație semnificativă fără a avea pretenția că am reușit să evidențiem totul, de aceea orice sugestii și observații le considerăm oportune și bine venite.

Autorii

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	VII
Termeni de specialitate.....	1
Index englez – român	131
Index francez – român	153
Index german – român	175
Index rus – român	197
Index chinez – român	221
<i>Bibliografie</i>	248

Abatere, deplasare (rom); Deviation (en); Abatement (fr); Abweichung (ge); отклонение (rus); 偏差 pian cha / 误差 wu cha (chn).

Diferența între o valoare și valoarea sa de referință.

Abatere medie (rom); Mean deviation (en); Abatement moyen (fr); durchschnittliche Abweichung (ge); среднее отклонение (rus); 平均偏差 ping jun pian cha (chn).

Media aritmetică a abaterilor în raport cu o origine, abaterile fiind considerate numai cu semn pozitiv.

Abatere medie pătratică (abatere standard) (rom); Mean square deviation/root deviation (en); Abatement – type (fr); Standardabweichung (ge); среднеквадратичное отклонение (стандартное отклонение) (rus); 标准差 biao zhun cha/根偏差 gen pian cha (chn).

Radical pozitiv al dispersiei de elemente.

Abioză (rom); Abiosis (en); Abiose (fr); Abiose/Leblosigkeit (ge); абюз (rus); 无生命 wu sheng ming / 无活力 wu huo li (chn).

Procedeu de conservare a produselor alimentare bazat pe distrugerea totală a microorganismelor.

Abordare bazată pe proces (rom); Process based approach (en); Approche basée sur un processus/Etude de marché/Etude de cas (fr); prozessbezogenes Vorgehen (ge); подход основанный на процессе (rus); 基于过程的方法 ji yu guo cheng de fang fa (chn).

Identificarea și managementul sistematic al proceselor utilizate în cadrul unei organizații și în special interacțiunile dintre astfel de procese.

Abordare globală (rom); Global approach (en); Approche globale (fr); umfassendes Vorgehen (ge); общий подход (rus); 全局法 quan ju fa (chn).

A trata o problemă luând în considerare toate elementele unui ansamblu prin însumarea tuturor elementelor de același fel.

Abordare sistemică (rom); Systemic approach (en); Approche systémique (fr); systembezogene Vorgehensweise (ge); систематичный подход (rus); 系统方法 xi tong fang fa (chn).

Mod de gândire și analiză care are la bază, pe de o parte, relațiile în timp și spațiu dintre elemente, iar pe de altă parte, analiza elementelor.

Acceptare (rom); Acceptance (en); Acceptation (fr); Annahme (ge); принятие (rus); 验收 yan shou (chn).

Concluzia că un lot sau o cantitate de produse/servicii corespunde criteriilor de acceptare.

Acceptarea responsabilității (rom); Assuming/taking responsibility (en); Acceptation de responsabilité/Responsabilité assumée (fr); Verantwortungszuständigkeit (ge); принятие ответственности (rus); 承担 cheng dan / 担负 dan fu (chn).

Parte a comportamentului etic ce ajută la câștigarea încrederii, construirea integrității și a tuturor celorlalte elemente ale eticii, importante pentru managementul calității.

Accident climatic (rom); *Weather hazard (en); Accident climatique (fr); klimatischer Störfall (ge); климатический случай (авария) (rus); 天气危害 tian qi wei hai (chn).*

Efect dezastruos provocat vegetației, unor organisme și habitatului de către diverși factori climatici.

Accident de muncă (rom); *Work accident (en); accident de travail (fr); der Arbeitsunfall (ge); несчастный случай (авария) На производстве (rus); 工作事故 gong zuo shi gu (chn).*

Vătmarea violentă a organismului uman, precum și intoxicația acută profesională, care are loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, indiferent de natura juridică a raportului de muncă în baza căruia se desfășoară activitatea și care provoacă incapacitatea temporară de muncă de cel puțin 3 zile, invaliditate sau deces.

Accident ecologic (rom); *Environmental hazard (en); Accident écologique (fr); Ökologischer Störfall (ge); Экологическая катастрофа (rus); 环境危害 huan jing wei hai (chn).*

Accident care afectează mediul înconjurător în urma unor mari și neprevăzute deversări/emisii de substanțe toxice/poluante, ale unor acțiuni antropice necontrolate/burte pot determina distrugerea ecosistemelor.

Accident major (rom); *Major hazard (en); Accident majeur (fr); schwerwiegender*

Störfall (ge); крупная авария (rus); 重大危险源 zhong da wei xian yuan (chn).

Orice eveniment survenit (emisie de substanțe periculoase, un incendiu sau o explozie), ce rezultă din evoluții necontrolate în cursul exploatarea unui obiectiv și care conduce la apariția imediată sau întârziată a unor pericole grave asupra sănătății populației și/sau asupra mediului, în interiorul sau în exteriorul obiectivului și în care sunt implicate una sau mai multe substanțe periculoase.

Acord de mediu (rom); *Environment protection agreement (en); Accord environnemental (fr); Umweltvereinbarung (ge); Экологическое соглашение (rus); 环境保护协定 huan jing bao hu xie ding (chn).*

a. Decizia autorității competente pentru protecția mediului, care dă dreptul titularului de proiect să realizeze proiectul; **b.** Act tehnico-juridic, eliberat în scris, prin care se stabilesc condițiile de realizare a proiectului din punctul de vedere al protecției mediului; **c.** Reglementarea prin care sunt stabilite condițiile de realizare a unui proiect sau activitate.

Acord integrat (rom); *Integrated agreement (en); Accord intégré (fr); Integrierte Vereinbarung (ge); Интегрированное соглашение (rus); 综合协议 zong he xie yi (chn).*

Actul tehnico-juridic emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care acordă dreptul de a stabili condițiile de realizare a unei activități încă din etapa de proiectare și care asigură că instalația corespunde cerințelor respectivei ordonanțe de urgență.

Acord integrat de mediu (rom); *Integrated environment protection agreement (en); Accord intégré à l'environnement (fr); Integrierte Umweltvereinbarung (ge); интегрированное экологическое соглашение (rus); 综合环境保护协议 zong he huan jing bao hu xie yi (chn).*

Act tehnico-juridic emis de autoritatea competent pentru protecția mediului care acord dreptul de a stabili condițiile de realizare a unei activități începând din etapa de proiectare, care să asigure că instalația corespunde cerințelor legislației în vigoare.

Acquis comunitar (rom); *Community acquis (en); Acquis communautaire (fr); aquis communautaire (ge); Договоренность (acquis) содружества (rus); 共有财产 gong you cai chan (chn).*

Totalitatea directivelor, regulamentelor și deciziilor adoptate pe baza unor tratate, care împreună alcătuiesc legislația principală a Uniunii Europene. Este termenul utilizat pentru a descrie toate principiile, politicile, legislația și obiectivele adoptate de Uniunea Europeană.

Accreditare (rom); *Accreditation (en); Accréditation (fr); Akkreditierung (ge); аккредитация (rus); 认证 ren zheng / 认可 ren ke (chn).*

Procedură prin care un organism reprezentând o autoritate, recunoaște formal că un organism/persoană este competentă să efectueze sarcini specifice.

Acte de autorizare (rom); *Authorization documents (en); Autorisations (fr); Autorisierungsurkunden (ge); Разрешающие документы (rus); 授权书 shou quan shu (chn).*

Orice act tehnico-juridic emis de o autoritate pentru protecția mediului,

prin care se stabilesc condițiile de mediu în care este permis promovarea unei investiții sau desfășurarea unei activități cu impact asupra mediului.

Activitate care adaugă valoare (rom); *Value adding activity (en); Activité qui ajoute de la valeur/qui augmente la valeur (fr); Werthinzufügende Tätigkeit (ge); деятельность добавляющая стоимость (rus); 增值活动 zeng zhi huo dong (chn).*

Când se combin mijloacele de producție într-un produs sau serviciu, reprezintă creșterea valorilor irilor în comparație cu suma valorilor intrrilor astfel încât produsele să valoreze mai mult pentru consumatori decât mijloacele de producție individuale.

Acțiune corectivă (rom); *Corrective action (en); Action corrective (fr); Korrekturmaßnahme (ge); Коррективное действие (rus); 纠正措施 jiu zheng cuo shi (chn).*

Acțiune întreprinsă pentru eliminarea cauzelor unor neconformități, defecte sau a altor situații nedorite, existente în scopul prevenirii repetării acestora.

Acțiune preventivă (rom); *Preventive action (en); Action préventive (fr); vorbeugende Maßnahme (ge); Предварительное действие (rus); 预防措施 yu fang cuo shi (chn).*

Acțiune întreprinsă pentru eliminarea unei neconformități potențiale sau altei situații nedorite potențiale.

Acuratețe (rom); *Accuracy (en); Exactitude (fr); Genauigkeit (ge); аккуратность (rus); 准确性 zhun que xing (chn).*

a. Grijă deosebită, atenție mare, exactitate în executarea unui lucru; **b.** Caracteristică care se referă la furnizarea de rezultate sau efecte

corecte sau convenite. Se exprimă ca diferență dintre valoarea reală a parametrului examinat și valoarea medie obișnuită experimentală.

Adaptabilitatea (rom); *Adaptability (en); l'adaptabilité (fr); die Anpassungsfähigkeit (ge); приспособляемость (rus); 适应性 shi ying xing /可变性 ke bian xing (chn).*

Are în vedere modernizarea organizării muncii și promovarea contractelor de muncă flexibile.

Adaptabilitatea produsului (rom); *Product adaptability (en); Adaptabilité du produit (fr); Produktpassung (ge); Приспособляемость продукта (rus); 产品适应性 chan pin shi ying xing (chn).*

Caracteristică care se referă la posibilitatea adaptării sale la diferite medii specificate, fără aplicarea altor acțiuni.

Adecvare a repartiției (rom); *Adequate distribution (en); Adéquation de la distribution (fr); Verteilungsgemessenheit (ge); Адекватность распределение (rus); 均匀分布 jun yun fen bu /合理分布 he li fen bu (chn).*

În sursele concordante dintre repartiția observată și o repartiție teoretică apriorică specificată sau care se poate ajusta observațiilor.

Aditiv (rom); *Additive (en); Additif (fr); Zusatzstoff (ge); добавка (rus); 添加剂 tian jia ji (chn).*

Orice substanță adăugată unui produs pentru a-i determina o modificare în starea chimică și/sau fizică. Aditivii din alimente intensifică aspectul vizual și prelungesc viața produsului.

Aditiv antipoluant (rom); *Nonpolluting additives (en); Additif anti-polluant (fr); umweltschonender Zusatzstoff (ge);*

Противозагрязняющая добавка (rus); 无污染添加剂 wu wu ran tian jia ji (chn).

Substanță chimică ce se adaugă în combustibilul pentru motoare în vederea micșorării cantității de poluanți.

Aditiv cu plumb (rom); *Lead additives (en); Additif au plomb (fr); bleihaltiger Zusatzstoff (ge); Добавка содержащая свинец (rus); 铅添加剂 qian tian jia ji (chn).*

Aditiv antidetonant, utilizat pentru motoarele cu benzină. Tetraetilul de plumb este aditivul cel mai utilizat și constituie o sursă de poluare a atmosferei.

Aer curat (rom); *Clean air (en); Air pur (fr); Frischluft (ge); чистый воздух (rus); 清洁空气 qing jie kong qi (chn).*

Aer care nu conține particule solide sau lichide în suspensie și nici gaze diferite de cele care îl compun. În atmosferă nu există aer curat, adică lipsit de impurități. Aerul curat este cel care are un procent scăzut de particule în suspensie.

Aer poluat (rom); *Polluted air (en); Air pollué (fr); verseuchte Luft (ge); загрязненный воздух (rus); 被污染的空气 bei wu ran de kong qi (chn).*

Aer în care există particule de praf, de fum, microorganisme, în suspensie, sau gaze diferite de cele care îl compun în mod normal.

Agent economic (rom); *Economic agent (en); Agent économique (fr); Wirtschaftsträger (ge); экономический агент (rus); 经济主体 jing ji zhu ti (chn).*

Orice persoană fizică sau juridică ce produce, importă, comercializează produse cu impact redus asupra mediului.

Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate la Locul de Muncă (rom); *European Agency for Security and Health at Workplace (en); Agence Européenne Pour la Santé et la Sécurité au Lieu du Travail (fr); Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (ge); Европейской Агентство по Здоровью и Безопасности на Рабочем Месте (rus); 欧洲工作场所安全卫生署 Ou zhou gong zuo chang suo an quan wei sheng shu (chn).*

A fost înființată în 1996, în scopul de a colecta, disemina și facilita schimbul de informații economice, tehnice și științifice privind îmbunătățirea condițiilor de muncă, precum și bune practici de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

AMDEC (Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor și Criticității lor) (rom); *Failure Mode Effect Critically Analysis (FMECA) (en); Analyse des Modes de Défaillance, De leurs Effets et de leur Criticité (fr); Analyse der Störfaktoren, ihrer Gewichtung und Auswirkungen (ge); Анализ Способов Поломки, их Результатов и Критичности (rus). 失效模式 shi xiao mo shi (chn).*

Tehnic de analiză rațională a calității produsului, procesului sau utilajului (folosit în cadrul procesului), prin inventarierea modurilor posibile de defectare ale acestora, a cauzelor care ar putea provoca aceste defecturi, a efectelor pe care defecturile le au asupra utilizatorului lor și, ca urmare, evaluarea cantitativă a probabilităților de afectare a funcțiilor produsului/ procesului/ utilajului.

Ameliorarea mediului (rom); *Environment rehabilitation (en); Amélioration de l'environnement (fr); Umweltverbesserung (ge); Улучшение среды (rus); 环境恢复 huan jing hui fu (chn).*

Punerea în funcțiune a mijloacelor destinate creșterii calității mediului înconjurător.

Amenințări (rom); *Threats (en); Menaces (fr); Bedrohungen (ge); угрозы (rus); 威胁 wei xie / 风险 / feng xian (chn).*

a. Riscuri la adresa intereselor creșterii organizației, aspecte negative ce apar din supraexploatarea resurselor sale, sau limitările care se impun organizației din partea unui mediu extern aflat în schimbare; **b.** Reprezintă „valori” negative și condiții externe aflate dincolo de câmpul de acțiune managerial; ele pot fi atât riscuri tranzitorii, cât și permanente; **c.** Este o proiecție a „răului viitor” („bad in the future”).

Amplitudine (rom); *Range/amplitude (en); Amplitude (fr); Amplitude (ge); амплитуда (rus); 幅度 fu du / 振幅 / zhen fu (chn).*

Diferența dintre cea mai mare valoare și cea mai mică valoare observată la o caracteristică cantitativă.

Amplitudine medie (rom); *Medium range (en); Amplitude moyenne (fr); durchschnittliche Amplitude (ge); Средняя амплитуда (rus); 中程 zhong cheng (chn).*

Media aritmetică a amplitudinilor unui ansamblu de definiții cu același efectiv.

Amplitudine mijlocie (rom); *Mid-range (en); Amplitude moyenne (fr); mittlere Amplitude (ge); Средневзвешенная амплитуда (rus); 中期 zhong qi (chn).*

Media aritmetică a celei mai mari și a celei mai mici valori observate la o caracteristică cantitativă.

Analiza calității produsului (rom); *Analysis of product quality (en); Analyse de qualité du produit (fr); Analyse der Produktqualität (ge);*

анализ качества продукта (rus); 产品质量分析 chan pin zhi liang fen xi (chn).

a. Include tehnici de diagnostic și îmbunătățirea producției; **b.** Verificarea concordanței dintre prototipul realizat și caracteristicile de performanță înscrise în standarde, norme interne, caiete de sarcini.

Analiza ciclului de viață (rom); Life cycle analysis (en); Analyse de cycle de vie (fr); Analyse des Lebenszyklusses (ge); Анализ цикла жизни (rus); 生命周期分析 sheng ming zhou qi fen xi (chn).

Fază de evaluare a ciclului de viață care implică compilarea și cuantificarea intrinsecilor și ieșirilor pentru un produs sau sistem dat în întreg ciclul de viață.

Analiza datelor (rom); Data analysis (en); Analyse de données (fr); Datenanalyse (ge); анализ данных (rus); 数据分析 shu ju fen xi (chn).

Furnizează informații despre satisfacția sau/și insatisfacția clientului, conformarea față de cerințe și tendințele caracteristicilor proceselor.

Analiza de impact (rom); Impact analysis (en); Analyse d'impact (fr); Analyse der Auswirkung (ge); анализ влияния (rus); 影响分析 ying xiang fen xi (chn).

Evaluarea efectului unităților sau activităților existente asupra mediului înconjurător.

Analiza diagnostic (rom); Diagnosis analysis (en); Analyse diagnostique (fr); diagnostische Analyse (ge); Диагностический анализ (rus); 诊断分析 zhen duan fen xi (chn).

Ansamblul de activități organizate și coordonate riguros prin care se investighează și se analizează global principalele activități socio-economice ale organizației și care vizează

identificarea și riscurile de siguranță a acesteia.

Analiza drumului critic (rom); Critical road analysis (en); Analyse de la démarche critique (fr); Netzplantechnik (ge); Анализ критического пути (rus); 关键道路分析 guan jian dao lu fen xi (chn).

Procedură prin care analiza planului de desfășurare a activităților se face prin utilizarea diagramei șoarecilor și nodurilor prin care se precizează evenimentele și durata lor.

Analiza incertitudinii (rom); Incertitude analysis (en); Analyse de l'incertitude (fr); Unsicherheitsanalyse (ge); Анализ неопределенности (rus); 惯性分析 guan xing fen xi (chn).

Procedură sistematică pentru a stabili și cuantifica incertitudinea introdusă în rezultatele unei analize a inventarului ciclului de viață, incertitudine datorată efectelor cumulative ale incertitudinii intrinsecilor și variabilității datelor.

Analiza preliminară a pericolelor (APR) (rom); Preliminary hazard analysis (en); analyse préliminaire des dangers (fr); die einleitende (vorbereitende) Gefahrenanalyse (ge); предварительный анализ рисков (rus); 初步危害分析 chu bu wei hai fen xi (chn).

Identificarea pericolelor existente într-un sistem și definirea regulilor de concepție care permit eliminarea sau controlul situațiilor periculoase, respectiv a accidentelor potențiale.

Analiza procesului (rom); Process analysis (en); Analyse du processus (fr); Prozessanalyse (ge); анализ процесса (rus); 工艺分析 gong yi fen xi (chn).

Instrument folosit pentru îmbunătățirea procesului prin eliminarea activităților fără valoare adăugată și a

timpilor de sta ionare i/prin simpli-
ficarea procesului. Etapele folosite la
analiza procesului sunt: construirea
diagramei procesului (de sus în jos
sau detaliat); se identific momente-
le de a teptare între procese i
activit i; se determin timpul i
costul fiec rui proces/fiec rei activi-
t i; se reduc sau se elimin
cheltuielile inutile; se selecteaz
activit ile critice (cu costuri ridicate
sau timpi mari); se elimin procesele/
activit ile f r valoare ad ugat ; se
elimin anumite p r i din proces; se
simplific activit ile/procesele care
adaug valoare; se utilizeaz meto-
dologia de îmbun t ire continu
pentru îmbun t irea procesului.

Analiza regresiei (rom); *Regression analysis (en); Analyse de régression (fr); Regressionsanalyse (ge); Анализ регрессии (rus); 回归分析 hui gui fen xi (chn).*

Implic întotdeauna un model care s
exprime valoarea unei caracteristici
în func ie de valoarea altor caracte-
ristici.

Analiza riscului (rom); *Risk analysis (en); Analyse de risque (fr); Risikoanalyse (ge); анализ риска (rus); 风险分析 feng xian fen xi (chn).*

Utilizarea sistematic a informa iilor
disponibile pentru a estima probabi-
litatea i consecin ele riscurilor i
componentele lor.

Analiza statistică (rom); *Statistical analysis (en); Analyse statistique (fr); statistische Analyse (ge); Статистический анализ (rus); 统计分析 tong ji fen xi (chn).*

Set de procedee statistice care permit
aflarea factorilor celor mai impor-
tan i, care afecteaz vânz rile i
importan a lor relativ .

Analiza SWOT (rom); *SWOT analysis (en); Analyse SWOT (fr); SWOT Analyse (ge); анализ SWOT (rus); SWOT 分析 SWOT fen xi (chn).*

Instrument prin care se precizeaz
punctele tari, punctele slabe, oport-
unit ile i pericolele (amenin rile)
ale unei organiza ii.

Analiza valorii (rom); *Value analysis (en); Analyse de valeur (fr); Wertanalyse (ge); анализ стоимости (rus); 价值分析 jia zhi fen xi (chn).*

a. Tehnic de analiz metodic a
variantelor diverselor solu ii con-
structive i tehnologice de realizare a
produsului i/sau a celor care se
refer la utilizarea, mentenan a,
scoaterea din func iune i revalorifi-
carea produsului, cu scopul ob inerii
solu iei celei mai competitive ca pre
i costuri, f r ca prin aceasta s fie
afectate celelalte cerin e de calitate
ale produsului; **b.** Metod de
competitivitate care vizeaz ob inerea
celei mai bune adecv ri a produsului
la cerin ele utilizatorului.

Angajabilitatea (rom); *Employability (en); capacité d'emploi (fr); die Anstellungsfähigkeit (ge); Принятие обязательств (rus); 就业能力 jiu ye neng li (chn).*

Reprezint o nou cultur în sfera
ocup rii for ei de munc i se refer
la abilitatea de a fi angajat,
contribuind la combaterea omajului
în rândul tinerilor i la combaterea
omajului pe termen lung.

Antreprenor (rom); *Entrepreneur (en); Entrepreneur (fr); Unternehmer, Arbeitgeber (ge); предприниматель (rus); 企业家 qi ye jia (chn).*

Termenul de antreprenor îl g sim în
trecut la un economist irlandez numit

Richard Cantillon ce locuia în Franța în 1734. Pe atunci, el definea un antreprenor ca fiind „o persoană cu capacitate de predicție și cu încrederea necesară pentru a opera în condițiile când se cunoaște costul, dar nu și riscul”.

Apa uzată (rom); *Waste water (en); Eaux usées (fr); Abwasser (ge); использованная вода (rus); 废水 fei shui (chn).*

Apă provenind din activitățile casnice, sociale și economice, conținând substanțe poluatoare sau reziduuri care alterează caracteristicile fizice, chimice și bacteriologice inițiale, precum și apa de ploaie ce curge pe terenuri poluate.

Aparat de măsurare (rom); *Measuring instrument/measuring gage (en); Appareil de mesure (fr); Meßinstrument (ge); Измерительный прибор (rus); 测量仪器 celiang yiqi /量具 liang ju (chn).*

Mijloc de măsurare constituit, în general, pe baza asocierii unui element sensibil, a unui adaptor și a unui instrument de măsurare, în scopul obținerii informației de măsurare.

Aprecierea conformității (rom); *Conformity assessment (en); Appréciation de la conformité (fr); Übereinstimmungsbewertung (ge); Оценка соответствия (rus); 合格评定 he ge ping ding (chn).*

Orice activitate desfășurată pentru a determina, direct sau indirect, faptul dacă sunt respectate condițiile pertinente.

Aprecierea riscului (rom); *Risk assessment (en); Appréciation du risque (fr); Risikobewertung (ge); оценка риска (rus); 风险评估 feng xian ping gu (chn).*

Proces global al analizei și evaluării riscului.

Aptitudine de utilizare (rom); *Usage ability (en); Aptitude à l'emploi (d'utilisation) (fr); Nutztauglichkeit (ge); Способность использования (rus); 使用能力 shi yong neng li (chn).*

Aptitudinea unui produs, proces sau serviciu de a servi unui scop bine definit în condiții specifice.

AQL (nivel de calitate acceptabil) (rom); *Acceptable quality level (en); niveau de qualité acceptable (fr); ausreichendes Qualitätsniveau (ge); Допустимый предел качества (ДПК) (rus); 验收质量标准 yan shou zhi liang biao zhun (chn).*

- a. Corespunde unei probabilități de acceptare specificate, relativ ridicată;
- b. Reprezintă procentul maxim de produse defecte sau numărul maxim de defecte la sută de unități de produs, pentru care lotul se consideră acceptabil din punct de vedere al calității medii a produselor.

Arbore decizional pentru identificarea punctelor critice de control (rom); *Decisional tree for critical control points identification (en); Arbre décisionnel d'identification des points critiques de contrôle (fr); Entscheidungsinstanzen für die Identifizierung der kritischen Kontrollstellen (ge); древо для обнаружения критических точек контроля (rus); 关键控制点判定树 guan jian kong zhi dian pan ding shu (chn).*

Succesiune de întrebări la care se va răspunde pentru a identifica dacă un punct de control este critic sau nu.

Arbore decizional pentru identificarea riscurilor (rom); *Decisional tree for risk identification (en); (Arbre) Schéma décisionnel d'identification du Risque (fr); Entscheidungsinstanzen für die Identifizierung der Risikostellen (ge); Древо*

обнаружения рисков (rus); 决策树 jue ce shu (chn).

Sucesiune de întrebări la care se va răspunde pentru a decide dacă un risc poate reprezenta un pericol real în procesul de manipulare sau prelucrare a unui produs.

Areal (rom); Area (en); Aire (fr); Areal (ge); ареал, зона (rus); 区域 qu yu (chn).

Teritoriu ocupat de o specie sau de o populație.

Arie protejată (rom); Protected area (en); Zone protégée (fr); Schutzgebiet (ge); защищенная зона (rus); 保护区 bao hu qu (chn).

Zon protejată geografic, cu elemente naturale rare, desemnat în acest sens prin reglementări care este gestionat în sensul atingerii unor obiective specifice de conservare. Cuprinde: parcuri naționale, rezervații naturale, rezervații ale biosferei, monumente ale naturii.

Armonizare legislativă (rom); Legislative harmonization (en); Harmonisation législative (fr); Anpassung in der Gesetzeslage (ge); Законодательная гармонизация (rus); 立法协调 li fa xie tiao (chn).

România a adoptat, într-o măsură mai mare sau mai mică, legi noi armonizate parțial sau în totalitate cu legislația Uniunii Europene. La redactarea proiectelor de lege trebuie avute în vedere reglementările *acquis*-ului comunitar. Verificarea compatibilității proiectelor și propunerilor legislative cu reglementările comunitare se face de către Consiliul Legislativ, care este un organ consultativ de specialitate al Parlamentului. Odată adoptate proiectele

de lege, monitorizarea compatibilității lor se face cu ajutorul „Armonogramei”. Armonizarea legislației se face de către ministere, avizarea proiectelor de lege din punctul de vedere al conformității cu *acquis*-ul se face de către Consiliul Legislativ.

Ascultarea vocii clientului (rom); Observing customer's demands (en); Ecoute de la voix du client (fr); Kundenberücksichtigung (ge); Слушание голоса клиента (rus); 观察客户的需求 guan cha ke hu de xu qiu (chn).

a. Sintagma care denumește tehnica calității prin care funcția de marketing a organizației este realizată de un colectiv de lucru multidisciplinar desemnat special în acest scop. Recurge la parcurgerea următoarelor etape: identificarea așteptărilor clientului prin ascultarea acestuia, evaluarea situației existente precum și punerea în practică și urmărirea prin indicatori a modului de corectare și ameliorare a calității în raport cu aceste așteptări; **b.** Tehnică simplă și eficientă care permite ameliorarea calității așteptate de clienți plecând de la plângerile, recomandările, informațiile și problemele reale ale acestora.

Asigurarea calității (rom); Quality assurance (en); Assurance de la qualité (fr); Qualitätssicherung (ge); Обеспечение качества (rus); 质量保证 zhi liang bao zheng (chn).

a. Ansamblul activităților planificate și sistematice implementate în cadrul sistemului calității, și demonstrate atât cât este necesar, pentru furnizarea încrederii corespunzătoare

c o entitate va satisface condițiile referitoare la calitate; **b.** Parte a managementului calității, focalizat pe furnizarea încrederii în faptul că cerințele referitoare la calitate sunt îndeplinite.

Asigurarea conformității (rom); Assurance of conformity (en); Assurance de conformité/Garantie conforme/Certification conforme (fr); Übereinstimmungssicherung (ge); обеспечение соответствия (rus); 合格保证 he ge bao zheng (chn).

Procedura la care rezultatul este o declarație care dă încrederea că un produs, proces sau serviciu îndeplinește condițiile specificate.

Asigurarea de șanse egale (rom); Equal chance opportunity (en); assurer des chances égales (fr); die Zusicherung von Chancengleichheit (ge); обеспечение равных условий (rus); 机会平等 ji hui ping deng (chn).

Cadrul legal care permite adoptarea de măsuri speciale egale pentru toți indivizii unei societăți, în scopul reconcilierii vieții profesionale cu viaa personală.

Aspect de mediu (rom); Environmental aspect (en); Aspect environnemental (fr); Umweltaspekt (ge); Аспект окружающей среды (rus); 环境状况 huan jing zhuang kuang (chn).

Element al activităților, produselor sau serviciilor unei organizații care poate interacționa cu mediul.

Aspect de mediu semnificativ (rom); Significant environmental aspect (en); Aspect environnemental significatif (fr); signifikanter Umweltaspekt (ge); значительный аспект окружающей среды (rus); 重大环境因素 zhong da huan jing yin su (chn).

Aspect de mediu care are sau poate avea un impact important asupra mediului.

Asumarea riscului (rom); Risk taking (en); Assumption du risque (fr); Risikoübernahme (ge); принятие риска (rus); 风险承担 feng xian cheng dan (chn).

Acceptarea responsabilității pentru consecințele în eventualitatea unui anumit risc.

Atingerea scopurilor (rom); Securing target/goal (en); Atteinte des objectifs (fr); Zielerreichung (ge); достижение целей (rus); 安全目标 an quan mu biao (chn).

Capacitatea de a atinge obiectivele propuse pentru calitatea produsului.

Atmosferă (rom); Atmosphere (en); Atmosphère (fr); Atmosphäre (ge); атмосфера (rus); 气氛 qi fen (chn).

a. Strat gros de 300 km, fără culoare, cu gaze fără miros, cunoscut ca aer, care înconjoară Pământul și care este înlocuit în loc de forțe gravitaționale. Atmosfera absoarbe în jur de 50% din energia solară și este deosebit de eficientă în filtrarea radiațiilor dăunătoare cu lungime de undă scurtă, precum razele ultraviolete; **b.** Masă de aer care înconjoară suprafața terestră, incluzând și stratul de ozon.

Atributele calității produselor (rom); Product quality attributes (en); Attributs qualitatifs des produits (fr); Kennzeichen der Produktqualität (ge); атрибуты качества продуктов (rus); 产品质量属性 chan pin zhi liang shu xing (chn).

Ansamblul de însușiri ale produsului pe baza căruia este descris și evaluat calitatea sa.

Atributele calității serviciilor (rom); Service quality attributes (en); Attributs qualitatifs des services (fr); Kennzeichen der Qualität von

Dienstleistungen (ge); *атрибуты качества услуг* (rus); *服务质量属性 fu wu zhi liang shu xing* (chn).

Ansamblul de însu iri ale serviciului pe baza c ruia este descris i evaluat calitatea sa.

Audit (rom); *Audit* (en); *Audit* (fr); *Audit* (ge); *аудит* (rus); *审计 shen ji* (chn).

Termen folosit pentru a defini controlul autorizat al unei situa ii/informa ii, în scopul de a emite o opinie independent /neutr , competent , pe baza unor documenta ii i care stabile te criteriul de calitate. Verificarea/auditul este realizat de c tre un specialist calificat neutru/independent, care de ine func ia de auditor.

Audit de certificare (rom); *Certification audit* (en); *Audit de certification* (fr); *Zertifizierungsaudit* (ge); *Аудит сертификации* (rus); *认证审核 ren zheng shen he* (chn).

Este efectuat de o ter parte abilitat , cu scopul certific rii.

Audit de conformitate (rom); *Conformity audit* (en); *Audit de conformité* (fr); *Konformitätsaudit* (ge); *Аудит соответствия* (rus); *合格审核 he ge shen he* (chn).

a. Audit efectuat în scopul evalu rii conformit ii proceselor i rezultate-lor acestor procese (produse, servicii) cu un anumit standard sau un alt document normativ; **b.** Audit efectuat în scopul evalu rii conformit ii unor elemente ale sistemului calit ii sau a sistemului în ansamblu cu cerin ele specificate.

Audit de mediu (rom); *Environment audit* (en); *Audit environnemental* (fr); *Umweltaudit*

(ge); *Аудит окружающей среды* (rus); *环境审计 huan jing shen ji* (chn).

Proces de verificare sistematic i documentat a dovezilor de audit, ob inute i evaluate în mod obiectiv, pentru a determina dac sistemele de management de mediu stabilite sau informa iile asupra acestora sunt în conformitate cu criteriile de audit i comunicarea acestui proces clientului.

Audit de primă parte (rom); *Initial part audit* (en); *Audit de première partie* (fr); *Erst-Partner-Audit* (ge); *Аудит главной стороны* (rus); *初步审计 chu bu shen ji* (chn).

Efectuat pentru scopuri interne de/sau în numele organiza iei îns i i poate forma baza pentru declara ia de conformitate dat de o organiza ie pe propria r spundere.

Audit de proces (rom); *Process audit* (en); *Audit du processus* (fr); *Prozessaudit* (ge); *аудит процесса* (rus); *流程审核 liu cheng shen he* (chn).

Evalueaz conformitatea unui proces cu cerin ele specificate în documenta ia de referin .

Audit de produs/servicii (rom); *Product/service audit* (en); *Audit de produit/ service* (fr); *Produktaudit/Audit der Dienstleistungen* (ge); *аудит продукта/ услуг* (rus); *产品审核 chan pin/服务审核 fu wu shen he* (chn).

Evaluare a produsului final sau a serviciului privind capacitatea de satisfacere sau dep ire a nevoilor clientului.

Audit de rectificare (rom); *Correction audit* (en); *Audit de rectification* (fr); *Berichtigungsaudit* (ge); *аудит исправления* (rus); *纠正审核 jiu zheng shen he* (chn).

Audit efectuat în scopul ini ierii m surilor corective i de îmbun -

t ire necesar , privind procesele i rezultatele acestor procese (produse, servicii).

Audit de secundă parte (rom); *Second part audit (en); Audit de seconde partie (fr); Zweit-Partner-Audit (ge); Аудит второстепенной стороны (rus); 第二方体系审核 di er fang ti xi shen he (chn).*

Efectuat de clien ii organiza iei sau de alte persoane în numele clientului.

Audit de sistem (rom); *System audit (en); Audit de système (fr); Systemaudit (ge); аудит системы (rus); 系统审核 xi tong shen he (chn).*

Evalueaz conformitatea sistemului calit ii cu standardele i normativele specifice.

Audit de supraveghere (rom); *Surveillance audit (en); Audit de supervision (fr); Überwachungsaudit (ge); Аудит наблюдение (rus); 监督审核 jian du shen he (chn).*

Verific dac se asigur respectarea cerin elor stabilite în timpul procesului.

Audit de terță parte (rom); *Third part audit (en); Audit de tierce partie (fr); Dritt-Partner-Audit (ge); Аудит третьей стороны (rus); 第三方审核 di san fang shen he (chn).*

Efectuat de organiza ii externe independente.

Audit diagnostic (rom); *Diagnosis audit (en); Audit diagnostique (fr); Diagnostisches Audit (ge); Аудит диагностирования (rus); 诊断审核 zhen duan shen he (chn).*

Implic urm toarele activit i: analiza documentelor sistemului calit ii; efectuarea auditului la fa a locului; Workshop pentru: stabilirea modalit ilor de tratare a neconformit ilor constatate, identificarea cauzelor primare ale neconformit ilor, sta-

bilirea ac iunilor corective necesare pentru a preveni reaparit ia acelorai i neconformit i.

Audit extern (rom); *External audit (en); Audit externe (fr); externes Audit (ge); внешний аудит (rus); 外界审计 wai jie shen ji (chn).*

Este compus din audit de secundă parte i audit de ter parte.

Audit intern (rom); *Internal audit (en); Audit interne (fr); internes Audit (ge); внутренний аудит (rus); 内部审计 nei bu shen ji (chn).*

Efectuat de persoane din interiorul organiza iei i are ca scop evaluarea ac iunilor corective sau de îmbun - t ire a calit ii.

Audit neprogramat (rom); *Unscheduled audit (en); Audit non programmé (fr); nichteingeplantes Audit (ge); Непрограммированный аудит (rus); 计划外审核 ji hua wai shen he (chn).*

O ter parte transmite o reclama ie întemeiat la organismul de certificare referitor la sistemul calit ii clientului.

Auditare (rom); *Auditing (en); Audition (fr); Auditdurchführung (ge); аудитирование (rus); 审计学 shen ji xue (chn).*

Procesul sistematic, independent i documentat pentru ob inerea eviden- ei auditului i evaluarea lui obiectiv pentru a determina m sura în care criteriile de audit sunt îndeplinite.

Auditat (rom); *Audited (en); Audité (fr); auditiert (ge); аудитированный (rus); 受审计方 shou shen ji fang (chn).*

Organiza ie supus audit rii.

Auditor (rom); *Auditor (en); Auditeur (fr); Auditor (ge); аудитор (rus); 审计员 shen ji yuan (chn).*

Persoana care are calificarea de a executa auditul.

Auditor calitate (rom); *Quality auditor/lead quality auditor (en); Auditeur de qualité (fr); Qualitätsauditor (ge); Аудитор качества (rus); 质量审核员 zhi liang shen he yuan/首席质量审核员 shou xi zhi liang shen he yuan (chn).*

Persoan calificat pentru efectuarea auditurilor calitatii.

Auditor de mediu (rom); *Environment auditor (en); Auditeur environnemental (fr); Umweltaudivitor (ge); аудитор среды (rus); 环境审核员 huan jing shen he yuan (chn).*

Persoan calificat pentru efectuarea auditurilor de mediu.

Auditor șef (rom); *Chief/head auditor (en); Auditeur chef (fr); Chefauditor (ge); главный аудитор (rus); 主任 zhu ren/审计长 shen ji zhang (chn).*

Persoan calificat pentru conducerea și realizarea auditurilor.

Auditul calitatii (rom); *Quality audit (en); Audit qualité (fr); Qualitätsaudit (ge); аудит качества (rus); 质量审核 zhi liang shen he (chn).*

Examinare sistematică și independentă în scopul de a determina dacă activitățile referitoare la calitate și rezultatele aferente satisfac dispozițiile prestabilite precum și dacă aceste dispoziții sunt implementate efectiv și sunt corespunzătoare pentru realizarea obiectivelor.

Auditul calitatii procesului (rom); *Process quality audit (en); Audit qualité de processus (fr); Audit der Verfahrensqualität (ge); Аудит качества процесса (rus); 工艺质量审核 gong yi zhi liang shen he (chn).*

Examinare sistematică și independentă a unui proces în scopul de a determina dacă activitățile referitoare

la calitate și rezultatele aferente satisfac dispozițiile prestabilite, dacă acestea sunt implementate efectiv și sunt corespunzătoare pentru realizarea obiectivelor.

Auditul calitatii produsului (rom); *Product quality audit (en); Audit qualité de produit (fr); Audit der Produktqualität (ge); Аудит качества продукта (rus); 产品质量审核 chan pin zhi liang shen he (chn).*

Examinare sistematică și independentă a unui produs în scopul de a determina dacă activitățile referitoare la calitate și rezultatele aferente satisfac dispozițiile prestabilite, dacă acestea sunt implementate efectiv și sunt corespunzătoare pentru realizarea obiectivelor.

Auditul calitatii serviciului (rom); *Service quality audit (en); Audit qualité de service (fr); Audit der Dienstleistungsqualität (ge); Аудит качества услуги (rus); 服务质量审核 fu wu zhi liang shen he (chn).*

Examinare sistematică și independentă a unui serviciu în scopul de a determina dacă activitățile referitoare la calitate și rezultatele aferente satisfac dispozițiile prestabilite, dacă acestea sunt implementate efectiv și sunt corespunzătoare pentru realizarea obiectivelor.

Auditul de reînnoire (rom); *Renewal audit (en); audit de rénovation (fr); die Erneuerungsrechnungsprüfung (ge); Аудит обновления (rus); 更新审计 geng xin shen ji (chn).*

Repetarea auditului pentru prelungirea valabilității acestuia pentru încă 3 ani. Are loc înainte de expirarea duratei de valabilitate a certificatului și în cadrul lui se

examinează și evaluează eficacitatea întregului sistem al calității.

Auditul pentru energie (rom); *Energetic resource audit (en); Audit pour l'énergie (fr); Audit im Bereich de Energie (ge); Аудит по энергии (rus); 能源审计 neng yuan shen ji (chn).*

Proces prin care se identifică fluxul energetic aferent unei instalații și care determină capacitatea de generare/consumul de energie utilizat de fiecare entitate funcțională. Fluxul/consumul de energie este reprezentat de cantitățile lunare de energie consumate sub forma de electricitate, gaz natural, combustibil, aburi, dar și sub forma cantităților de energie alocate în funcție de modul în care este utilizat (iluminare, procese tehnologice, încălzire, aer comprimat etc.). Procesul de audit pentru energie are rolul de a identifica și de a cuantifica consumul de energie și consecințele financiare ale economiei de energie ce rezultă din aplicarea unei noi soluții tehnologice de economisire.

Auditul planului HACCP (rom); *HACCP plan audit (en); l'audit du plan HACCP (fr); Audit des HACCP Plans (ge); Аудит плана HACCP (rus); HACCP 计划审核 HACCP ji hua shen he (chn).*

Examinare sistematică și independentă în scopul de a determina dacă activitățile incluse în planul HACCP se desfășoară corespunzător și ating obiectivele propuse.

Auditul sistemului de management de mediu (rom); *Environment management system audit (en); l'audit du système de management Environnemental (fr); Audit des Umweltmanagementsystems (ge); аудит системы Менеджмента окружающей*

среды (rus); 环境管理系统审计 huan jing guan li xi tong shen ji (chn).

a. Examen metodic și independent efectuat pentru a constata dacă activitățile și rezultatele privind mediul satisfac dispozițiile prestabilite, dacă aceste dispoziții sunt puse în funcțiune în mod efectiv și dacă sunt apte să atingă obiectivele de mediu; **b.** Proces de verificare sistematică și documentată, ce permite obținerea și evaluarea dovezilor obiective, pentru a determina dacă sistemul de management de mediu al unei organizații este în conformitate cu criteriile de audit ale sistemului de management de mediu, comunicându-se rezultatele acestui proces conducerii organizației.

Auditul sistemului HACCP (rom); *HACCP system audit (en); l'audit du système HACCP (fr); Audit des HACCP Systems (ge); Аудит системы HACCP (rus); HACCP 体系审核 HACCP ti xi shen he (chn).*

Examinare sistematică și independentă în scopul de a determina dacă planul HACCP a fost implementat corespunzător iar sistemul HACCP existent funcționează conform prescripțiilor.

Autocontrol (rom); *Self control/feedback (en); Autocontrôle (fr); Selbstkontrolle (ge); самоконтроль (rus); 自我控制 zi wo kong zhi /反馈 fan kui (chn).*

Control exercitat asupra propriei sale persoane.

Autoepurare (rom); *Selfpurification (en); Auto épuration (fr); Selbstberichtigung (ge); самоочистка (rus); 自我净化 zi wo jing hua (chn).*

Proces biologic, chimic și fizic care permite unui mediu poluat de substanțe organice sau anorganice să-și recapete puritatea inițială fără intervenții externe, respectiv antropice.

Autoevaluare (rom); *Self-assessment (en); Auto évaluation (fr); Selbstbewertung (ge); самооценка (rus); 自我评估 zi wo ping gu (chn).*

Analiză atotcuprinzătoare, sistematic și regulată a activităților organizate și a rezultatelor indicate conform sistemului de management al calității sau unui model de excelență.

Autoinspecție (rom); *Self-inspection (en); Autocontrôle (fr); Selbstkontrolle (ge); автоинспекция (rus); 自我检查 zi wo jian cha (chn).*

Inspecție efectuată de executant asupra propriei lucrări, în conformitate cu reguli specificate.

Automatizare (rom); *Automation (en); Automatisation (fr); Automatisierung (ge); автоматизация (rus); 自动化 zi dong hua (chn).*

Acțiunea de a (se) automatiza și rezultatul ei; folosirea automatelor în procesul de producție, înzestrare cu automate.

Autoritate competentă (rom); *Competent authority (en); Autorité compétente (fr); kompetente Behörde (ge); Компетентный орган (rus); 主管当局 zhu guan dang ju (chn).*

Împuternicirea oficializată prin regulamente, norme, alte prevederi, date anumitor persoane și/sau colective, de a lua decizii.

Autoritate competentă pentru protecția mediului (rom); *Competent authority for environment protection (en); Autorité compétente pour la protection de L'environnement (fr); kompetente Behörde für Umweltschutz (ge); компетентный орган (rus); 环境保护主管部门 huan jing bao hu zhu guan bu men (chn).*

autoritatea publică centrală pentru protecția mediului sau, după caz, autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului.

Autoritatea centrală pentru protecția mediului (rom); *Central authority for environment protection (en); Autorité centrale pour la protection de L'environnement (fr); Zentrale Behörde für Umweltschutz (ge); центральный орган по защите Окружающей среды (rus); 中央环境保护局 zhong yang huan jing bao hu ju (chn).*

Autoritate reprezentată de Ministerul Apelor și Protecției Mediului.

Autoritatea centrală pentru protecție civilă (rom); *Central authority for public protection (en); Autorité centrale pour la protection civile (fr); Zentrale Behörde für Zivilschutz (ge); центральный орган по гражданской обороне (rus); 中央公共保护局 zhong yang gong gong bao hu ju (chn).*

Autoritate reprezentată de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului (rom); *Regional public authority for environment protection (en); Autorité publique territoriale pour la Protection de l'environnement (fr); regionale öffentliche Umweltschutzbehörde (ge); Территориальный народный орган по защите окружающей среды (rus); 区域环境保护公共机关 qu yu huan jing bao hu gong gong ji guan (chn).*

Este constituită de Inspectoratele Teritoriale pentru Protecția Mediului și Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării (ARBDD).

Autoritatea teritorială pentru protecție civilă (rom); *Regional authority for public protection (en); Autorité territoriale pour la protection civile (fr); Regionale Zivilschutzbehörde (ge); территориальный орган по гражданской обороне (rus); 区域公共保护局 qū yú gōng gòng bǎo hù jú (chn).*

Serviciul Public Comunitar pentru Situații de Urgență, în subordinea consiliilor județene locale, precum și a Consiliului General al Municipiului București și consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București.

Autorizare (rom); *Authorization (en); Autorisation (fr); Authorisierung (ge); разрешение, лицензия (rus); 授权 shou quan (chn).*

Parcurgerea etapelor procedurale având drept scop obținerea avizului, acordul și/sau a autorizației de mediu.

Autorizat (rom); *Licensed/authorized (en); Autorisé (fr); berechtigt/zugelassen/ zuständig (ge); разрешенный (rus); 许可/授权 xǔ kě / shou quan (chn).*

Parte autorizat de un organism.

Autorizație (rom); *License (en); Autorisation (fr); Lizenz/Bewilligung (ge); разрешение, лицензия (rus); 批准 pī zhūn / 许可 xǔ kě (chn).*

Document emis sub regulile unui sistem de certificare, prin care un organism garantează dreptul de utilizare pentru produsele sau serviciile sale.

Autorizație de mediu (rom); *Environment authorization (en); Autorisation environnementale (fr); Genehmigung durch die Umweltbehörde (ge); разрешение по окружающей среде (rus); 环境授权 huán jīng shou quan (chn).*

a. Act tehnico-juridic eliberat în scris de autoritățile competente pentru

protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și/sau parametrii de funcționare a unei activități existente sau pentru punerea în funcțiune a unei activități noi pentru care anterior a fost emis acordul de mediu; **b.** Reglementare tehnico-juridică prin care sunt stabilite condițiile și parametrii de funcționare, pentru activitățile existente și pentru cele noi, pe baza acordului de mediu.

Autorizație integrată (rom); *Integrated authorization (en); Autorisation intégrée (fr); Integrierte Authorisierung (ge); Интегрированное разрешение (rus); 综合授权 zōng hé shou quan (chn).*

Actul tehnico-juridic emis de autoritățile competente pentru protecția mediului conform dispozițiilor legale în vigoare, care acordă dreptul de a exploata în totalitate sau în parte o instalație, în anumite condiții care să asigure că instalația corespunde cerințelor legislației actuale.

Autorizație integrată de mediu (rom); *Integrated environment authorization (en); Autorisation intégrée à l'environnement (fr); Integrierte Genehmigung der Umweltbehörde (ge); интегрированное разрешение по Окружающей среде (rus); 综合环境授权 zōng hé huán jīng shou quan (chn).*

Act tehnico-juridic emis de autoritățile competente, care dă dreptul de a exploata în totalitate sau în parte o instalație, în anumite condiții care să asigure că instalația corespunde cerințelor privind prevenirea și controlul integrat al poluării.

Autorizație pentru activitatea nucleară (rom); *Authorization for nuclear activity (en); Autorisation pour l'activité nucléaire (fr); Genehmigung für Den Kernkraftbereich (ge);*

разрешение для ядерной деятельности (rus); 核研究授权 he yan jiu shou quan (chn).

Act tehnico-juridic prin care autoritatea competentă de reglementare în domeniul nuclear autorizează titularul activității și amplasamentele, și proiectele, și achizițiile, și fabricile, și producția, și construcțiile, și transportele, și importurile, și exporturile, și punerea în funcțiune, și posesia, și folosirea, și operele, și transferurile, și dezafectările și dispunerea de orice surse de radiații ionizante, instalații nucleare sau amenajări pentru gospodărirea deeurilor radioactive.

Avantaje competitive (rom); *Competitive advantages (en); Avantages compétitifs (fr); Wettbewerbsvorteile (ge); Конку-ретоспособные преимущества (rus), 竞争优势 jing zheng you shi (chn).*

a. Capacitatea de a oferi clienților valoarea cea mai ridicată și de a o menține în timp. Constată în examinarea pentru fiecare categorie de consumatori în parte, a raportului existent între oferta unei firme și cea a unui concurent important; **b.** Avantajul de încredere de o firmă în confruntarea cu forțele concurenței.

Avarie (rom); *Accident/breakdown/failure/damage (en); Avarie/Défaillance (fr); Havarie (ge); Авария, катастрофа, происшествие (rus), 事故 shi gu /故障 gu zhang /失败 shi bai /损毁 sun hui (chn).*

Eveniment sau incident care nu generează efecte majore asupra sănătății populației și/sau asupra mediului, dar care are potențial să producă un accident major.

Avarie cu efect poluant (rom); *Polluting damage (en); Avarie à effet polluant (fr); umweltschädliche Havarie (ge); Авария с*

загрязняющим эффектом (rus); 污染损害 wu ran sun hai (chn).

Deteriorarea accidentală a unei conducte, a unor mecanisme, instalații etc., Urmărită de emisii intense de poluanți. Defectarea instalației de epurare a apelor uzate dintr-o întreprindere atrage după sine poluarea emisarului cu efecte negative asupra vieții utoarelor. Aceste fenomene pot fi evitate prin stabilirea de măsuri tehnice în funcționarea și exploatarea utilajelor industriale și respectarea normelor de protecție a mediului.

Avizul de mediu pentru planuri și programe (rom); *Environment protection certificate for planning and programmes (en); Avis environnemental pour les plans et programmes (fr); Umweltgenehmigung für Pläne und Programme (ge); Заключение по окружающей среде для планов и программ (rus); 项目环保认证 xiang mu huan bao ren zheng (chn).*

Act tehnico-juridic eliberat în scris de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care confirmă integrarea aspectelor privind protecția mediului în planul sau programul supus adopției.

Avizul de mediu pentru produse de uz fitosanitar (rom); *Environment protection certificate for phytosanitary products (en); Avis environnemental pour les produits phytosanitaires (fr); Umweltgenehmigung für Pflanzenschutzmittel (ge); Заключение по окружающей среде для фитосанитарных продуктов (rus); 植保产品认证 zhi bao chan pin ren zheng (chn).*

Act tehnico-juridic eliberat în scris de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, necesar în procedura de omologare a produselor de uz fitosanitar.

Avizul de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu (rom); *Environment certificate for establishing the obligations regarding the environmental protection (en);* *Avis environnemental pour l'établissement d'obligations écologiques (fr);* *Genehmigung zur Festlegung der Umweltauflagen (ge);* *заклучение по окружающей среде для установления Обязанностей по отношению к окружающей среде (rus);* *环境保护义务证书 huan jing bao hu yi wu zheng shu (chn).*

Act tehnico-juridic eliberat în scris de autoritatea competent pentru protecția mediului, prin care sunt

stabilite obligațiile de mediu, ca prevederi ale unui program pentru conformare, în vederea asumării acestora de către părțile implicate, în următoarele situații: schimbarea titularului unei activități cu impact asupra mediului și/sau modificarea ori încetarea unor astfel de activități, inclusiv pentru vânzare de acțiuni, vânzări de active, fuziune, divizare, concesiune, dizolvare urmat de închidere, lichidare în condițiile legii.

B

Bază de eşantionare (rom); Sampling frame (en); Base d'échantillonnage (fr); Musterahmen (ge); Основа отбора образцов (rus); 抽样框 chou yang kuang / 抽样范围 chuo yang fan wei (chn).

List pe care se execută eșantionarea, cu scopul de a desemna indivizii dintr-o populație care vor fi considerați pentru studiu.

Benchmarking (rom); Benchmarking (en); Benchmarking (fr); Benchmarking (ge); Benchmarking (rus); 标杆管理 biao gan guan li Bias 偏倚 pian yi (chn).

Tehnic prin care se compară performanțele produselor și serviciilor cu cele ale liderilor recunoscuți.

Bilanț de mediu (rom); Environment balance sheet (en); Bilan environnemental (fr); Umweltbilanz (ge); Отчет по окружающей среде (rus); 环境资产负债表 huan jing zi chan fu zhai biao (chn).

Procedura prin care se obține informații asupra cauzelor și consecințelor efectelor negative cumulate (anterioare și în perspectivă); face parte din acțiunea de evaluare a impactului asupra mediului.

Biocenoză (rom); Biocoenosis (en); Biocénose (fr); Biozönose (ge); биоценоз (rus); 生物群落 sheng wu qun luo (chn).

Componentă vie a unui ecosistem, reprezentând o comunitate unitară complexă de plante și animale.

Biodiversitate (rom); Biodiversity (en); Biodiversität (fr); Biodiversität (ge); Bio-

разнообразие (rus); 生物多样性 sheng wu duo yang xing (chn).

Diversitatea de organisme vii din interiorul speciilor, dintre specii, sau din cadrul ecosistemelor.

Biomasă (rom); Biomass (en); Biomasse (fr); Biomasse (ge); биомасса (rus); 生物量 sheng wu liang (chn).

Masă de materie organică nefolosită, de origine biologică, care poate constitui o sursă energetică exploatabilă.

Bionomie (rom); Bionomics (en); Bionomie (fr); Bionomie (ge); биономия (rus); 生物学 sheng wu xue (chn).

Știință care studiază legile vieții în raport cu mediul. Ea se împarte în ecologie și etologie și formează – împreună cu biogeografia – perilogia. Exemplu: bionomia litorală privește repartiția și comportamentul organismelor marine litorale.

Biosferă (rom); Biosphere (en); Biosphère (fr); Biosphäre (ge); биосфера (rus); 生物圈 sheng wu quan (chn).

Porțiune din mediul ambiant terestru unde se întâlnesc organisme vii. Ea cuprinde partea inferioară a atmosferei, hidrosfera și o parte din litosferă.

Biota (rom); Biota (en); Biote (fr); Biota (ge); биота (rus); 生物群 sheng wu qun (chn).

Fauna și flora unei regiuni.

Biotehnologie (rom); *Biotechnology (en); Biotechnologie (fr); Biotechnologie (ge); биотехнология (rus); 生物技术 sheng wu ji shu (chn).*

Orice aplica ie a unei tehnologii care folose te sisteme biologice, orgaisme vii sau p r i din acestea pentru a fabrica sau modifica produse sau procese pentru folosin specific .

Biotop (rom); *Biotope (en); Biotope (fr); Biotop (ge); биотоп (rus); 生物区 sheng wu qu (chn).*

Suportul anorganic constituit din elementele subsol, sol, ap , aer, factori fizico-chimici, temperatur , luminozitate, .a., În care tr ie te o specie.

Boală profesională (rom); *Professional illness (en); maladie professionnelle (fr); die Berufskrankheit (ge); Проофессиональная болезнь (rus); 职业病 zhi ye bing (chn).*

Tulburarea st rii de s n tate, care se produce ca urmare a exercit rii unei meserii, cauzat de agen i fizici, chimici, sau biologici caracteristice locului de munc sau de supra-solicitare a diferitelor organe sau

sisteme ale organismului în procesul de munc .

Brainstorming (rom); *Brainstorming (en); Brainstorming/remue-méninges (fr); Brainstorming (ge); Brainstorming (rus); 头脑风暴 tou nao feng bao (chn).*

Tehnic de stimulare a gândirii creatoare a unei echipe în scopul de a genera i a clarifica o list de idei, probleme sau concluzii.

Bucla calității (rom); *Quality loop/cycle (en); Boucle de qualité (fr); Qualitätsschleife (ge); спираль качества (rus); 质量循环 zhi liang xun huan/周期 zhou qi (chn).*

Model conceptual de activit i independente care influen eaz calitatea în diferite etape, începând cu identificarea necesit ilor i terminând cu evaluarea satisfacerii acestora.

Buletin de analiză (rom); *Testing bulletin (en); Bulletin d'analyse (fr); Analysenbericht (ge); бюллетень анализа (rus); 测试公告 ce shi gong gao (chn).*

Document de certificare a calit ii prin care se face descrierea detailat a anumitor caracteristici fizice, chimice, mecanice ale produsului.

Caietul de sarcini (rom); Specifications (en); Cahier des charges (fr); Aufgabenheft (ge); техническое задание (rus); 技术指标 ji shu zhi biao (chn).

- a.** Documenta ie scris care înso e te proiectul elaborat de consultant i care detaliaz condi iile tehnice de execu ie i montaj ale lucrurilor: calit ile materialelor, utilajelor i echipamentelor, standarde care trebuie respectate, toleran e de execu ie i montaj, protec ia muncii, protec ia mediului, tehnologii, transporturi, inspec ii, teste, verific ri, modific ri, m sur tori, între inere...;
- b.** Tehnic prin care se examineaz i se define te într-o manier complet , precis i clar întreaga gam a cerin elor, a nevoilor i a a tept rilor clien ilor produsului.

Calibrare (rom); Gauging/calibration (en); Calibrage (fr); Kalibrierung (ge); калибровка (rus); 测量 ce liang /校准 jiao zhun (chn).

Ansamblul de opera ii care stabile te, în condi ii specifice, rela ia dintre valorile indicate de c tre un aparat sau un sistem de m sur sau valorile date printr-o m surare material i valorile corespunz toare cunoscute ale unui standard de referin .

Calificare (rom); Qualification (en); Qualification (fr); Qualifikation (ge); квалификация (rus); 资质 zi zhi (chn).

- a.** Proces prin care se demonstreaz dac o entitate este capabil s satisfac cerin ele specificate; **b.** Combina ie de atribu ii personale, educa ie minim , instruire, experien de munc i aria competen ei care trebuie demonstrat pentru calificare.

Calificat (rom); Qualified (en); Qualifié (fr); qualifiziert (ge); квалифицированный (rus). 合格 he ge (chn).

Statutul acordat unei entit i atunci când a fost demonstrat capabilitatea acesteia de satisfacere a condi iilor specificate.

Calimetrie (rom); Calimetrics (en); Callimétrie (fr); Kalimetrie (ge); калиметрия (rus); 口径 kou jing (chn).

tiin a m sur rii i estim rii cât mai exacte a calit ii.

Calitate (rom); Quality (en); Qualité (fr); Qualität (ge); качество (rus); 质量 zhi liang (chn).

M sura în care un ansamblu de caracteristici intrinseci ale unui obiect îndepline te cerin ele

Calitatea aşteptată (rom); Expected quality (en); la qualité attendue (fr); die erwartete Qualität (ge); Ожидаемое качество (rus); 预期质量 yu qi zhi liang (chn).

Ansamblul de propriet i i caracteristici ale unui produs sau serviciu, care îi confer acestuia

aptitudinea de a satisface cerințele exprimate sau implicite.

Calitatea concepției (rom); Design quality (en); Qualité de conception (fr); Projektqualität (ge); качество концепции (rus); 设计品质 she ji pin zhi (chn).

Reprezintă măsura în care produsul proiectat asigură satisfacerea cerințelor beneficiarilor și posibilitatea de folosire la fabricarea produsului respectiv a unor procedee tehnologice raționale și optime din punct de vedere economic.

Calitatea datelor de măsurare (rom); Measuring data quality (en); Qualité des données de mesure (fr); Qualität der Messdaten (ge); качество измерительных данных (rus); 测量数据质量 ce liang shu ju zhi liang (chn).

Caracteristici ale datelor care se referă la aptitudinea lor de a satisface cerințele specificate.

Calitatea fabricației (rom); Manufacturing quality (en); Qualité de fabrication (fr); Produktionsqualität (ge); качество изготовления (rus); 制造质量 zhi zao zhi liang (chn).

Desemnează gradul de conformitate a produsului cu documentația tehnică. Ea se realizează în cadrul producției și este determinat de progresul tehnologic, echipamentul de muncă și calificarea operatorului uman.

Calitatea furnizorilor (rom); Supplier quality (en); Qualité des fournisseurs (fr); Qualität der Lieferanten (ge); качество поставщиков (rus); 供应商质量 gong ying shang zhi liang (chn).

Caracteristici ale furnizorilor, care se referă la aptitudinea lor de a satisface cerințele specificate.

Calitatea globală concurențială (rom); Global competitive quality (en); Qualité globale concurrentielle (fr); Globale Wettbewerbsqualität (ge); глобальное конкурентоспособное качество (rus); 具有全球竞争力的质量 ju you quan qiu jing zheng li de zhi liang (chn).

Sintagma expansivă a ceea ce trebuie să reprezinte astăzi calitatea unui produs precum și a modului în care ea trebuie înțeleasă și abordată de către creatorii de produse.

Calitatea mediului înconjurător (rom); Environment quality (en); Qualité d'environnement (fr); Umweltqualität (ge); качество окружающей среды (rus); 环境质量 huan jing zhi liang (chn).

Starea factorilor de mediu în ansamblul lor și modul cum se desfășoară aceasta în condițiile de viață ale omului și în ansamblul biosferei.

Calitatea optimă (rom); Optimum quality (en); Qualité optimale (fr); optimale Qualität (ge); оптимальное качество (rus); 最优质量 zui you zhi liang (chn).

Nivel de calitate care realizează echilibrul între eforturi și efecte.

Calitatea securității și sănătății ocupaționale (rom); Quality of occupational safety and health (en); qualité de la sécurité et de la santé Occupationnelle (fr); die Qualität der Berufsgesundheit und – sicherheit (ge); качество безопасности и здоровья занятости (rus); 职业安全与卫生质量 zhi ye an quan yu wei sheng zhi liang (chn).

a. Starea corespunde toare factorilor care influențează condițiile de securitate și sănătate în muncă; b. Ansamblul de proprietăți și caracteristici ce are aptitudinea de identificare, minimizare și eliminare a potențialelor riscuri ale sănătății și

securității ocupationale, concomitent realizându-se îmbunătățirea continuă a performanțelor în domeniu.

Calitatea totală (rom); *Total quality (en);* *Qualité totale (fr);* *totale Qualität (ge);* *общее качество (rus);* *全面质量 quan mian zhi liang /整体品质 zheng ti pin zhi (chn).*

a. O filozofie, un demers, un ansamblu de procedee, o strategie, sau chiar o politică a întreprinderii; **b.** Satisfacerea continuă a cerințelor clienților în condițiile unor costuri minime. Conceptul de calitate totală presupune extinderea problematicii calității asupra tuturor funcțiilor la toate nivelurile structurii organizatorice, de la directorul general până la muncitorul de rând, fiecare aducându-și contribuția sa la procesul de îmbunătățire continuă a calității.

Capabilitate (rom); *Capability (en);* *Potentialité (fr);* *Fähigkeit (ge);* *способность (rus);* *能力 neng li (chn).*

a. Abilitatea unei organizații, a unui sistem sau unui proces de a realiza un produs care să îndeplinească cerințele pentru acel produs; **b.** Capacitatea unui obiect de a realiza un element de calitate care va îndeplini cerințele pentru acel element de calitate.

Capabilitatea procesului (rom); *Process capability (en);* *Potentialité du processus (fr);* *Prozessfähigkeit (ge);* *Способность процесса (rus);* *制程能力 zhi cheng neng li (chn).*

Posibilitatea de a realiza în mod constant cerințele de calitate convenite contractual cu clientul în conformitate cu criteriile de acceptare a caracteristicilor de calitate specificate.

Capacitate (rom); *Capability/Capacity (en);* *capacité (fr);* *die Fähigkeit, die Kapazität (ge);* *способность (rus).* *容量 rong liang (chn).*

Însușirea psihică individuală care condiționează îndeplinirea în bune condiții a unei munci, a unei acțiuni.

Capacitate de mediu (rom); *Environment capacity (en);* *Capacité de l'environnement (du milieu) (fr);* *Umweltfähigkeit (ge);* *Способность по окружающей среды (rus);* *环境容量 huan jing rong liang (chn).*

Planificarea nivelului de utilizare pe o zonă pentru a se păstra un standard acceptabil al factorilor de mediu. Nivelul de poluare (gazoasă, lichid sau solid) la care un mediu înconjurător se poate acomoda în mod sigur și care nu duce la încălcarea unor limite stabilite sau a unor standarde.

Capital natural (rom); *Nature capital (en);* *Capital naturel (fr);* *natürliches Kapital (ge);* *природный капитал (rus);* *生态资本 sheng tai zi ben (chn).*

Rețeaua de sisteme ecologice care funcționează în regim natural sau seminatural și rețeaua de sisteme antropologice care rezultă din transformarea și simplificarea categoriei mai sus menționate. Componentele ierarhice ale capitalului natural sunt: diversitatea genetică, diversitatea specifică și diversitatea ecosistemică. Biodiversitatea include componentele capitalului natural la care se adaugă diversitatea etnică.

Caracteristică (rom); *Characteristic/feature (en);* *Caractéristique (fr);* *Merkmal (ge);* *характеристика, параметр, Свойства (rus);* *特征 te zheng (chn).*

a. Proprietate care permite identificarea sau diferențierea entităților unei populații de date; **b.** Trăsătură distinctivă de natură: fizică, senzorială, comportamentală, temporală sau funcțională; **c.** Proprietate care permite identificarea sau diferențierea indivizilor dintr-o populație dată.

Caracteristică a calității (rom); *Quality characteristic/quality feature (en); Caractéristique qualitative (fr); Qualitätsmerkmal (ge); Параметр качества (rus); 质量特征 zhi liang te zheng/质量特点 zhi liang te dian (chn).*

Caracteristică intrinsecă a unui produs, proces sau sistem derivat dintr-o cerință.

Caracteristică atributivă (rom); *Attributive characteristic (en); Caractéristique attributive (fr); attributives Merkmal/ begleitendes Merkmal (ge); определительный параметр (rus); 属性特征 shu xing te zheng (chn).*

Defineste calitatea prin calificative, de exemplu prin clasificare în corespunzător și necorespunzător.

Caracteristică constructivă (rom); *Manufacturing feature (en); Caractéristique constructive (fr); konstruktives Merkmal (ge); Конструктивный параметр (rus); 制造特征 zhi zao te zheng (chn).*

Definesc soluțiile tehnice adoptate (dimensiuni, măsuri, caracteristicile subsansamblurilor componente, etc.)

Caracteristică ergonomică (rom); *Ergonomic feature (en); Caractéristique ergonomique (fr); ergonomisches Merkmal (ge); Эргономический параметр (rus); 人体工程学特征 ren ti gong cheng xue te zheng (chn).*

O subgrupă a caracteristicilor constructive și funcționale, care presupune preocupările ca un produs să corespundă cerințelor operatorului

uman și ținând seama de posibilitățile fiziologice, senzoriale, nervoase limitate ale acestuia, produsul să permită un maxim de satisfacție.

Caracteristică estetică (rom); *Aesthetic feature (en); Caractéristique esthétique (fr); ästhetisches Merkmal (ge); Эстетический параметр (rus); 美学特征 mei xue te zheng (chn).*

Se referă la design prin existența anumitor proporții ale dimensiunilor principale, la unitatea compoziției, gradului de finisare, simplități și funcționalități produsului, cromatică, încadrare în moduri. Produsul trebuie să corespundă noțiunilor de „frumos, util, confort vizual” care nu sunt relative și specifice fiecărui om în parte.

Caracteristică funcțională (rom); *Function characteristic (en); Caractéristique fonctionnelle (fr); Funktionsmerkmal (ge); Функциональный параметр (rus); 功能特点 gong neng te dian (chn).*

Conferă produsului capacitatea de a realiza anumite funcții-obiective și subiective în raport cu modul în care sunt percepute de utilizatorul produsului.

Caracteristică măsurabilă (rom); *Measurable feature (en); Caractéristique mesurable (fr); messbares Merkmal (ge); Измерительный параметр (rus); 可测量特性 ke ce liang te xing (chn).*

Atunci când valoarea efectivă a caracteristicii se poate măsura și înregistra (cote dimensionale, greutate, rezistență, debite, presiuni).

Caracteristică metrologică (rom); *Measurement characteristic (en); Caractéristique métrologique (fr); metrologisches Merkmal (ge); Метрологический параметр (rus); 测量特性 ce liang te xing (chn).*

Tr s tur distinctiv care poate influen a m surarea.

Caracteristică nominală (rom); *Nominal characteristic (en); Caractéristique nominale (fr); Nennwert (ge); Номинальный параметр (rus); 名义特性 ming yi te xing (chn).*

Însu ire a unui produs pe baza c ruia este descris i evaluat calitatea sa. Adoptarea nivelului de control se face în func ie de caracteristicile de calitate urm toare:

caracteristici de calitate critice – Acele caracteristici care prin ne-realizarea lor pun în pericol via omului, produc nefunc ionarea produsului o perioad îndelungat i cauzele defec iunii nu pot fi depistate în prealabil;

caracteristici de calitate majore – Acele caracteristici care prin ne-realizarea lor conduc la o ne-func ionare a produsului pe o perioad îndelungat dar cauzele care le produc se cunosc, deci exist posibilitatea de a fi prevenite;

caracteristici de calitate minore – Acele caracteristici care nu împiedic func ionarea produsului.

Catastrofă ecologică (rom); *Environment disaster (en); Catastrophe écologique (fr); Umweltkatastrophe (ge); Экологическая катастрофа (rus); 生态灾难 sheng tai zai nan (chn).*

Orice catastrof ce are ca rezultat o sc dere a calit ii i diversit ii biosferei, ca urmare a utiliz rii ierbicidelor i pesticidelor în agricultur , eliber rii de poluan i în atmosfer , pe sol i în oceane.

Cauze aleatorii (rom); *Aleatory causes/random causes (en); Causes aléatoires (fr);*

Zufallsursachen (ge); Случайные причины (rus); 射幸因素 she xing yin su (chn).

Factorii care contribuie la varia ie, care nu pot fi identifica i, care în general sunt în num r mare, fiecare dintre ei având o importan relativ redus .

Câmp de toleranță (rom); *Tolerance field (en); Zone de tolérance (fr); Toleranzbereich (ge); поле допустимости (rus); 公差范围 gong cha fan wei (chn).*

Reprezentarea grafic a toleran ei.

Cercurile calității (rom); *Quality circles (en); Cercles de qualité (fr); Qualitätskreise (ge); круги качества (rus); 质量圈 zhi liang quan (chn).*

Grup de angaja i care realizeaz o activitate similar i care se întâlnesc voluntar, regulat, în timpul programului sub conducerea unui leader pentru a identifica, analiza i rezolva probleme specifice locului de munc pentru a recomanda solu ii managerului.

Cerință (rom); *Requirement (en); demande, exigence (fr); die Anforderung, der Anspruch, die Beanspruchung (ge); требование (rus); 要求 yao qiu /需求 /xu qiu (chn).*

Nevoia sau a teptarea care este declarat , implicit sau obligatorie.

Cerință referitoare la calitate (rom); *Quality requirement (en); Exigence de qualité (fr); Qualitätsanforderung (ge); Требования к качеству (rus); 质量要求 zhi liang yao qiu (chn).*

Cerin pentru caracteristicile de calitate intrinseci ale unui produs, proces sau sistem.

Certificare (rom); *Certification (en); Certification (fr); Bescheinigung (ge); сертификация (rus); 证明 zheng ming / 认证 ren zheng (chn).*

a. Procedur prin care o ter parte d asigur ri scrise c un produs, proces sau serviciu este conform cu cerin ele specificate; b. Procedur prin care o ter parte d asigurarea scris c un produs, proces sau serviciu este conform cu cerin ele specificate.

Certificare a conformității (rom); *Conformity certification (en); Certification de conformité (fr); Übereinstimmungbescheinigung (ge); Сертификация соответствия (rus); 合格认证 he ge ren zheng (chn).*

Ac iune a unei ter e p r i care dovede te existen a încrederii adecvate c un produs, proces sau serviciu corespunz tor identificat este în conformitate cu un anumit standard sau cu un alt document normativ.

Certificarea de persoane (rom); *Personnel certification (en); certification de personnes (fr); die Personenbescheinigung (ge); Заверение (засвидетельствование) граждан (rus); 人员认证 ren yuan ren zheng (chn).*

Atest calificarea oamenilor într-un anumit domeniu.

Certificarea de produs (rom); *Product certification (en); certification de produit (fr); die Produktbescheinigung (ge); Сертификация продукта (rus); 产品认证 chan pin ren zheng (chn).*

Atest conformitatea produselor în raport cu reglement ri, standarde sau specifica ii tehnice date.

Certificarea de sistem (rom); *System certification (en); certification de système (fr); die Systembescheinigung (ge); Сертификация системы (rus); 系统认证 xi tong ren zheng (chn).*

Atest conformitatea sistemului calitat ii dintr-o organiza ie în raport cu un referen ial (ISO 9001, QS 9000, ISO 16949, etc.).

Certificat de competență (rom); *Certificate of competence (en); Certification de compétence (fr); Befähigungsnachweis (ge); Сертификат компетентности (rus); 资格证书 zi ge zheng shu (chn).*

Document, emis pe baza regulilor unui sistem de certificare, indicând existen a încrederii adecvate, c persoana numit este competent s efectueze anumite sarcini specifice.

Certificat de conformitate (rom); *Certificate of conformity (en); Certification de conformité (fr); Konformitätsbescheinigung (ge); Сертификат соответствия (rus); 合格证 he ge zheng (chn).*

Document, emis pe baza regulilor unui sistem de certificare, indicând, cu un grad suficient de încredere c un produs, proces sau serviciu bine identificat este în conformitate cu un standard sau cu un alt document normativ specific.

Certificat de etalonare (rom); *Calibration certificate (en); Certificat d'étalonnage (fr); Eichungsbescheinigung (ge); Контрольный (эталонный) сертификат (rus); 校准证书 jiao zhun zheng shu (chn).*

Document ce cuprinde ansamblul de operatii care stabilesc, în conditii specificate, rela iile dintre valorile unei mrimi indicate de un aparat de m surat sau un sistem de m surare, sau dintre valorile reprezentate de o m sur sau un material de referin i valorile corespunz toare realizate cu etaloane.

Certificat de garanție (rom); *Warranty certificate (en); Certificat de garantie (fr); Garantieschein (ge); Гарантийный сертификат (rus); 保修单 bao xiu dan (chn).*

Documentul prin care se garanteaz calitatea produsului i cuprinde: denumirea complet a produsului,

data livrării către unitatea beneficiară, termen de garanție, semnătura conducătorului unității producătoare și a șefului compartimentului de control sau a persoanei delegate în acest scop. Are rolul de a confirma calitatea produsului și garantează cumpărătorului remedierea viciilor aparente sau ascunse ivite în perioada de garanție.

Certificat de omologare (rom); *Homologation certificate (en); Certificat d'homologation (fr); Zulassungsbesecheinigung (ge); Сертификат (rus); 同源证书 tong yuan zheng shu (chn).*

Documentul prin care se atestă operațiunea de omologare a produsului. Omologarea se efectuează în comun de părțile interesate cu scopul de a verifica dacă produsele noi corespund documentației tehnico-economice.

Ciclul de viață al produsului (rom); *Product life cycle/life cycle of a product (en); Cycle de vie du produit (fr); Lebensdauer des Produktes (ge); сертификат освидетельствования (rus); 产品生命周期 chan pin sheng ming zhou qi/商品生命周期 shang pin sheng ming zhou qi (chn).*

a. Etape consecutive și interconectate ale unui produs/sistem pornind de la materia primă achiziționată sau generat de resursele naturale până la eliminarea finală; **b.** Evoluția vânzărilor și profiturilor aduse de un produs de-a lungul vieții sale și cuprinde 5 etape: crearea produsului, introducerea, creșterea, maturitatea și declinul.

Ciclul PDCA (rom); *PDCA cycle (en); Le cycle PDCA (fr); PDCA Zyklus (ge); цикл PDCA (rus); PDCA 周期 PDCA zhou qi (chn).*

Reprezintă succesiunea activităților pentru îmbunătățire, evidențiind faptul că este esențial să înțelegem și să evaluăm corect consecințele, înainte de acțiune. Are patru etape principale: planific (plan), execut (do), verifica (check) și acționează (act).

Clasa de calitate (rom); *Quality class (en); Classe de qualité (fr); Qualitätsklasse (ge); уровень качества (rus); 质量等级 zhi liang deng ji (chn).*

Categorie sau rang dat diferitelor cerințe referitoare la calitate pentru produse, procese sau sisteme având aceeași utilizare funcțională.

Clasă de precizie (rom); *Precision class (en); Classe de précision (fr); Präzisionsklasse (ge); уровень точности (rus); 精度等级 jing du deng ji (chn).*

a. Clasă de mijloace de măsurare care satisfac anumite condiții metrologice destinate să mențină erorile în limite specificate; **b.** Pentru a caracteriza precizia unui aparat sau a unei metode de măsurare se definește indicele clasei de precizie sau prescurtat clasa de precizie, ca raport dintre eroarea maxim admisibilă (eroarea limită de clasă) ΔX_{\max} și valoarea maximă X_{\max} care se poate măsura cu aparatul sau metoda respectivă, multiplicat cu 100:

$$c = \frac{\Delta X_{\max}}{X_{\max}} \times 100 [\%]$$

Clasă de severitate (rom); *Severity class (en); Classe de sévérité (fr); Strenge-kategorie (ge); уровень строгости (rus); 严重等级 yan zhong deng ji (chn).*

Interval de severitate definit de două limite date în interiorul domeniului semnificativ de severitate.

Clasificarea defectelor/defectivelor (rom); Defect/defectives classification (en); Classification de défaillances (fr); Fehlerklassifizierung (ge); Классификация дефектов (rus); 缺陷 que xian /缺陷分类 que xian fen lei (chn).

după consecințele defectele pot fi clasificate astfel:

Critic – Defect care împiedică îndeplinirea funcției, producând avarii sau accidente grave. Generează reclamații;

Principal – Defect care reduce posibilitatea de utilizare a produsului provocând anumite neplăceri beneficiarului. În general produce reclamații;

Secundar – Defect care nu afectează prea mult posibilitățile de utilizare. Este sesizabil la beneficiar dar nu generează reclamații;

Minor – Defect care nu reduce posibilitatea de utilizare și nu prezintă inconveniente. Beneficiarul nu le sesizează.

Clauze speciale (rom); Special clauses/conditions (en); Clauses spéciales (fr); Sonderklauseln (ge); Специальные условия (rus); 特殊条款 te shu tiao kuan /条件 tiao jian (chn).

Reprezintă o dispoziție specială prevăzută într-o convenție, într-un tratat sau într-un contract.

Client (rom); Client/customer (en); Client (fr); Kunde (ge); клиент (rus); 客户 ke hu /顾客 gu ke (chn).

a. Beneficiar al unui produs/serviciu realizat de furnizor; **b.** Organizație sau persoană care primește un

produs; **c.** Organizație care solicită auditul.

Climat (rom); Climate (en); Climat (fr); Klima (ge); климат (rus); 气候 qi hou (chn).

Ansamblul fenomenelor meteorologice (temperatură, presiune atmosferică, vânt, precipitații) care caracterizează starea medie a atmosferei și evoluția sa într-un punct sau într-o regiune dată a globului.

Cod de bună practică (rom); Code of good practice (en); Code de bonne pratique (fr); praxisbezogener Verhaltenskodex (ge); Кодекс гигиенического поведения (rus); 良好行为守则 liang hao xing wei shou ze (chn).

Document care recomandă reguli sau proceduri în ceea ce privește proiectarea, fabricarea, instalarea, întreținerea sau utilizarea echipamentelor, structurilor sau produselor.

Coeficient de corelație (rom); Constant correlation (en); Coefficient de corrélation (fr); Korrelationskoeffizient (ge); Коэффициент корреляции (rus); 恒定相关 heng ding xiang guan (chn).

Raportul dintre covariația a două caracteristici și produsul abaterilor standard.

Coeficient de regresie (rom); Regression constant (en); Coefficient de régression (fr); Rückbildungskoeffizient (ge); Коэффициент регрессии (rus); 回归常数 hui gui chang shu (chn).

Coeficientul unei variabile în ecuația curbei de regresie sau a suprafeței de regresie.

Colocviu (rom); Oral examination (en); Colloque (fr); Kolloquium (ge); зачет (rus); 口头检查 kou tou jian cha (chn).

Formă de verificare a cunoștințelor dobândite de studenți, care constă în

discuții, lucrări de laborator, lucrări practice.

Comandă (rom); Order (en); Commande (fr); Bestellung (ge); заказ (rus); 订单 ding dan (chn).

Cantitatea de produse, de materiale sau de servicii comandat la un moment dat la producător de către un client.

Comitetul de Securitate și Sănătate în Muncă (rom); Work Safety and Health Committee (en); Comité de Sécurité et Santé au Travail (fr); Der Ausschuss für Arbeitsgesundheit und-sicherheit (ge); Комитет Трудовой Безопасности и Здоровья (rus); 工作安全与健康委员会 gong zuo an quan yu jian kang wei yuan hui (chn).

Are ca și atribuții: aprobarea programului anual de măsuri preventive; promovarea inițiativelor proprii și a celorlalte angajați privind îmbunătățirea componentelor MSSM. Va avea în structura sa: responsabilul cu MSSM, reprezentanți ai salariaților, efii principalelor secții funcționale și va fi condus de către directorul general.

Competență (rom); Competence (en); Compétence (fr); Kompetenz, Zuständigkeit (ge); компетентность (rus); 能力 neng li (chn).

a. Aplicarea în practică a cunoștințelor, abilităților și comportamentelor; **b.** Capacitatea de a aplica cunoștințele și abilitățile pentru a obține rezultate intenționate.

Competiție (rom); Competition (en); Compétition (fr); Wettbewerb (ge); соревнование (rus); 竞争 jing zheng (chn).

a. Luptă între două sau mai multe persoane, organizații sau state care urmăresc același avantaj sau același rezultat (ex: ocuparea nișelor de piață);

Comunicare de mediu (rom); Environmental communication (en); Communication environnementale (fr); Umweltkommunikation (ge); Экологическая коммуникация (rus); 通讯环境 tong xun huan jing (chn).

Proces pe care o organizație îl efectuează pentru a furniza informații și pentru a angaja într-un dialog cu părțile interesate interne și externe astfel încât să încurajeze o înțelegere comună a problemelor, aspectelor și performanței de mediu.

Comunicarea riscului (rom); Risk communication (en); Communication de risque (fr); Offenlegung der Risiken (ge); Сообщение риска (rus); 风险沟通 feng xian gou tong / 风险交流 / feng xian jiao liu (chn).

Orice transfer sau schimb de informații despre risc între acționari sau între părțile interesate.

Condiții de mediu (rom); Environment conditions (en); Conditions d'environnement (fr); Umweltbedingungen (ge); Условия окружающей среды (rus); 环境条件 huan jing tiao jian (chn).

Condiții fizice și chimice externe echipamentului la care acesta este supus la un moment dat, cuprinzând o combinație de agenți de mediu cu gradele de severitate date.

Condiții referitoare la calitate (rom); Quality requirements (en); Conditions de qualité (fr); Qualitätsanforderungen (ge); Условия по качеству (rus); 质量要求 zhi liang yao qiu (chn).

Exprimare a necesităților sau transpunere a acestora într-un ansamblu

de condiții exprimate calitativ și cantitativ referitoare la caracteristicile unei entități, în scopul de a permite realizarea și examinarea acesteia.

Confidențialitate (rom); Confidentiality (en); Confidentialité (fr); Vertraulichkeit (ge); Конфиденциальность (rus); 保密 bao mi (chn).

Gradul de certitudine a consumatorului și marca aleasă ar satisface motivele cumpărării sale.

Configurație (rom); Configuration (en); Configuration (fr); Konfiguration (ge); Конфигурация (rus); 配置 pei zhi (chn).

Caracteristici funcționale și fizice corelate ale unui produs sau serviciu definite în informațiile referitoare la configurația produsului.

Conformitate (rom); Conformity (en); Conformité (fr); Übereinstimmung (ge); соответствие (rus); 一致性 yi zhi xing (chn).

- a. Satisfacerea condițiilor specificate;
- b. Îndeplinirea de către un produs, proces sau serviciu a condițiilor specificate;
- c. Îndeplinirea unei cerințe;
- d. Precizia cu care un produs sau serviciu satisface standardele specificate.

Confort (rom); Comfort (en); confort (fr); die Bequemlichkeit, der Komfort, die Behaglichkeit (ge); комфорт (rus); 舒适 shu shi (chn).

Starea de sănătate totală (fizică, mentală și socială) ce permite menținerea relativ constantă a capacității individuale potențiale, la nivel maxim, prin asigurarea unui regim de viață și de lucru corespunzător și a unor condiții optime la locul de muncă.

Conservare a unui etalon (rom); Measurement standard (en); Conservation d'étalon (fr); Beibehaltung eines Messstandards (ge); Сохранение эталона (rus); 测量标准 ce liang biao zhun/ 测量标准器 ce liang biao zhun qi (chn).

Ansamblu de operații necesare pentru menținerea caracteristicilor metrologice ale unui etalon în limite convenabile.

Constatări ale auditului (rom); Audit findings/audit conclusions (en); Constat d'audit (fr); Feststellungen des Audits (ge); Констатирования аудита (rus); 审核结论 shen he jie lun / 审核结果 shen he jie guo (chn).

Rezultate ale evaluării dovezilor de audit colectate și comparate cu criteriile de audit convenite.

Conștiința morală (rom); Moral conscience (en); Conscience morale (fr); das Moralbewusstsein (ge); Моральное сознание (rus); 道德良知 dao de liang zhi (chn).

Se formează sub influența societății în care individul trăiește. Individul trebuie să răspundă de urmările consecințelor acțiunilor lui în fața societății. Măsură responsabilității este dată de utilitatea sau inutilitatea socială a acțiunilor lui.

Contaminare nocivă (rom); Noxious contamination (en); Contamination nocive (fr); gesundheitsschädliche Verunreinigung (ge); вредное загрязнение (rus); 有害污染 you hai wu ran (chn).

Prezența unor substanțe sau a unor forme nocive de energie (zgomot, vibrații, radiații, câldură) într-un mediu dat, care deteriorează condițiile de mediu pentru oameni, animale sau plante.

Contract (rom); Contract (en); Contrat (fr); Vertrag (ge); договор (rus); 合同 he tong (chn).

Actul juridic încheiat prin acordul de voință al părților, în scopul creării, modificării sau încetării unor raporturi juridice.

Contract de colaborare (rom); Cooperation contract (en); Contrat de collaboration (fr); Kooperationsvertrag (ge); Договор о сотрудничестве (rus); 合作合同 he zuo he tong (chn).

Act juridic format prin acordul de voință dintre două părți, cu scopul de a efectua acte și fapte de comerț.

Contravenție (rom); Contravention/infringement (en); Contravention (fr); Verstoß (ge); нарушение (rus); 违反 wei fan/侵权 qin quan (chn).

Încălcarea a dispozițiilor unei legi, a unui regulament etc., care, având un grad redus de pericol, este sancționată cu o pedeapsă ușoară.

Control (rom); Control (en); Contrôle (fr); Kontrolle (ge); контроль, проверка (rus); 控制 kong zhi (chn).

a. Conducerea unei operații, proces sau procedură, astfel încât să se atingă un anumit nivel al performanțelor dorite; **b.** Verificare, analiză permanentă sau periodică a unei activități pentru a urmări mersul ei și pentru a lua măsurile de îmbunătățire sau de readucere în parametrii stabili.

Controlul calității (rom); Quality control (en); Contrôle qualité (fr); Qualitätskontrolle (ge); контроль (проверка) Качества (rus); 质量控制 zhi liang kong zhi (chn).

a. Tehnici și activități cu caracter operațional utilizate pentru satisfacerea condițiilor referitoare la

calitate; **b.** Parte a managementului calității concentrat pe îndeplinirea cerințelor referitoare la calitate

Controlul calității procesului (rom); Process quality control (en); Contrôle de qualité du processus (fr); Qualitätskontrolle des Verfahrens (ge); проверка качества процесса (rus); 工艺质量控制 gong yi zhi liang kong zhi (chn).

Parte a controlului calității care se referă la menținerea caracteristicilor procesului în interiorul unor limite specificate.

Controlul calității totale (rom); Total quality control (en); Contrôle de qualité totale (fr); Kontrolle der Gesamtqualität (ge); Общий контроль качества (rus); 全面质量控制 quan mian zhi liang kong zhi (chn).

Abordarea japoneză a controlului calității, punând accentul pe îmbunătățirea continuă acordată detaliilor de producție, în locul obinerii unui standard fix de calitate.

Controlul de recepție (rom); Reception control (en); Contrôle de réception (fr); Abnahmekontrolle (ge); контроль приемки (rus); 接收控制 jie shou kong zhi (chn).

Verificarea eficienței controlului de calitate al furnizorului.

Controlul documentelor (rom); Document control (en); Contrôle de documents (fr); Urkundenkontrolle (ge); Проверка документов (rus); 文件控制 wen jian kong zhi (chn).

Procesul de verificare, revizuire a documentelor de către persoane autorizate. Documentația trebuie să fie lizibilă, datată și ușor identificabilă menținută într-un mod ordonat și arhivat pentru o perioadă precizată.

Controlul operațional (rom); Functioning control (en); Contrôle opérationnel (fr); Verfahrenskontrolle (ge); Операционный

контроль (rus); 运转控制 yun zhuan kong zhi (chn).

Adoptarea și punerea în aplicare a unor proceduri și instrucțiuni pentru funcționarea în condiții de siguranță, inclusiv întreținerea instalațiilor, a proceselor tehnologice, a echipamentului și întreruperile temporare ale funcționării.

Controlul riscului (rom); Risk control (en); Contrôle de risque (fr); Risikoüberwachung/Risikokontrolle (ge); Проверка риска (rus); 风险控制 feng xian kong zhi (chn).

Sisteme și activități în cadrul unei operații pentru limitarea riscului.

Controlul riscurilor în muncă (rom); Work risk control (en); Contrôle des risques au travail (fr); die Arbeitsrisikokontrolle (ge); Контроль (проверка) рабочих рисков (rus); 工作风险控制 gong zuo feng xian kong zhi (chn).

Acțiunea conștientă întreprinsă cu intenția de a reduce frecvența și gravitatea pierderilor prin accidente sau îmbolnăvirii profesionale. Presupune abordarea sistematică a celor patru componente ale sistemului de muncă, dar și evitarea expunerii la risc, prevenirea pierderilor, reducerea pierderilor, separarea unităților expuse la pierdere.

Controlul statistic al calității produselor (rom); Statistical product quality control (en); Contrôle qualité statistique des produits (fr); Statistische Qualitätskontrolle der Produkte (ge); статистическая проверка производимого (rus); 统计产品质量控制 tong ji chan pin zhi liang kong zhi (chn).

Parte a controlului calității în care sunt utilizate tehnici statistice.

Controlul statistic al proceselor (SPC) (rom); Statistical process control (en); Contrôle statistique des processus (fr);

Statistische Prozesskontrolle (ge); статистическая проверка процессов (rus); 统计过程控制 tong ji guo cheng kong zhi (chn).

a. Este o abordare eficientă pentru a obține îmbunătățirea continuă a proceselor în cadrul organizațiilor prin utilizarea tehnicilor statistice; **b.** Activități concentrate pe utilizarea tehnicilor statistice pentru a reduce variația, a aprofunda cunoștințele despre proces și a conduce procesul în direcția dorită.

Controlul variabilității (rom); Variability control (en); Contrôle de variabilité (fr); Variabilitätskontrolle (ge); Контроль переменности (изменчивости) (rus); 可变性控制 ke bian xing kong zhi (chn).

Reprezintă verificarea și analizarea permanent sau periodică a fenomenului de variabilitate pentru a-și urmări mersul și pentru a lua măsurile de îmbunătățire sau de readucere în parametrii stabiliți.

Convenție de colaborare (rom); Cooperation agreement (en); Convention de collaboration (fr); Kooperationsvereinbarung (ge); Конвенция по сотрудничеству (rus); 合作协议 he zuo xie yi (chn).

Acord bazat pe acceptarea de către două sau mai multe părți a unor obiective comune cu identificarea resurselor, responsabilităților și termenelor.

Corecție (rom); Correction (en); Correction (fr); Korrektur/Verbesserung (ge); коррекция (rus); 更正 geng zheng (chn).

a. Acțiune întreprinsă pentru eliminarea unei neconformități constatate; **b.** Valoare adăugată algebric rezulta-

tului brut al unei m sur ri pentru compensarea erorii sistematice.

Corelație (rom); *Correlation (en); Corrélation (fr); Verbindung (ge); корреляция (rus); 相关性 xiang guan xing (chn).*

Dependen reciproc , rela ia a dou fenomene sau procese între varia iile c rora exist o anumit leg tur .

Costuri ale noncalității (rom); *Costs of non-quality (en); Coûts de non-qualité (fr); Nonqualitätskosten (ge); Затраты по некачеству (rus); 非质量成本 fei zhi liang cheng ben (chn).*

Costuri cauzate de calitate necorespunz toare, costurile de evaluare în scopul detect rii noncalit ii identificate la furnizor i client.

Costuri de identificare și evaluare (rom); *Identification and evaluation costs (en); Coûts d'identification et d'évaluation (fr); Identifizierungs- und Auswertungskosten, Evaluierungskosten (ge); Затраты по идентификации и оценке (rus); 鉴定和评估费用 jian ding he ping gu fei yong (chn).*

Costuri generate de activitatea de evaluare a gradului de conformare, a produsului fa de cerin ele stabilite.

Costuri de prevenire (rom); *Prevention costs (en); Coûts de prévention (fr); Vorbeugungskosten (ge); Затраты по предупреждению (rus); 预防费用 yu fang fei yong (chn).*

Costurile generate de activit ile întreprinse pentru a preveni sau a reduce defectele.

Costuri referitoare la calitate (rom); *Quality-related costs (en); Coûts relatifs à la qualité (fr); Qualitätsbezogene Kosten (ge); Стоимость по качеству (rus); 质量相关费用 zhi liang xiang guan fei yong (chn).*

Costuri realizate pentru a se asigura i a asigura o calitate satisf c toare precum i pierderi suferite atunci când nu s-a realizat o calitate satisf c toare.

Costurile calității (rom); *Quality costs (en); Coûts de qualité (fr); Qualitätskosten (ge); затраты качества (rus); 质量成本 zhi liang cheng ben (chn).*

Costuri corespunz toare asigur rii unui anumit nivel de calitate.

Creativitate economică (rom); *Economic creativity (en); Créativité économique (fr); Wirtschaftliche Kreativität (ge); Экономическая креативности (rus); 经济创造力 jing ji chuang zao li (chn).*

Reprezint descoperirea resurselor noi i administrarea eficient a acestor resurse prin utilizarea unor tehnologii performante.

Criterii (rom); *Criteria (en); Critères (fr); Kriterien (ge); критерии (rus); 标准 biao zhun (chn).*

Caracteristici care sunt considerate importante i pe a c ror succes sau defect se poate judeca.

Criterii ale performanței de mediu (rom); *Environment performance criteria (en); Critères de performance pour l'environnement (fr); Umweltleistungskriterien (ge); критерии достижений по окружающей среде (rus); 环境绩效标准 huan jing ji xiao biao zhun (chn).*

Obiective de mediu, inte sau alte niveluri inten ionate ale performan ei de mediu stabilite de managementul organiza iei i utilizate în scopul evalu rii performan elor de mediu.

Criterii de acceptare (rom); *Acceptance criteria (en); Critères d'acceptation (fr); Annahmekriterien (ge); критерии приемки (rus); 验收 yan shou (chn).*

Criteriile specificate pentru acceptarea caracteristicilor individuale ale produselor sau serviciilor.

Criterii de acreditare (rom); *Accreditation criteria (en); Critères d'accréditation (fr); Akkreditierungskriterien (ge); Крмерпуу аккредитацияу (rus); 认证准则 ren zheng zhun ze (chn).*

Ansamblu de condi ii utilizate de un organism de acreditare, care trebuie îndeplinite.

Criterii de audit (rom); *Audit criteria (en); Critères d'audit (fr); Auditkriterien, Bilanzkontrolle (ge); крмерпуу аудума (rus); 审核准则 shen he zhun ze (chn).*

Politici, practici, proceduri sau cerin e cu care auditorul compar dovezile de audit colectate privind obiectul auditat.

Criterii de calificare (rom); *Qualification criteria (en); Critères de qualification (fr); Qualifikationskriterien (ge); Крмерпуу квалификацияу (rus); 资质标准 zi zhi biao zhun (chn).*

Personalul care efectueaz activit i care influen eaz calitatea produsului trebuie s fie competent din punct de vedere al studiilor, al instruirii, al abilit ii i al experien ei adecvate. Organiza ia trebuie: s identifice competen a necesar pentru personalul care realizeaz activit i, care influen eaz calitatea produsului; s asigure instruirea sau s întreprind alte ac iuni pentru a satisface aceste necesit i; s evalueze eficacitatea ac iunilor luate; s se asigure c personalul este con tient de relevan a i importan a activit ilor sale i de modul în care ele contribuie la realizarea obiectivelor calit ii; s men in înregistr ri corespunz toare

referitoare la studii, instruire, abilit i i experien .

Criteriu de performanță de mediu (rom); *Environmental performance criterion (en); Critère de performance environnementale (fr); Umweltleis tungskriterium (ge); Крмерпуу экологической эффективности (rus); 环境绩效标准 huan jing ji xiao biao zhun (chn).*

Obiectiv de mediu, înt sau alt nivel interna ional de mediu al performan ei de mediu stabilit de managementul organiza iei i folosit în scopul evalu rii performan ei de mediu.

Crosby, B. Philip (1926-2001) (rom); *Crosby, B. Philip (en); Crosby, B. Philip (fr); Crosby, B. Philip (ge); Кросби, БФилип (rus); 克罗斯比, B·菲利普 Ke luo si bi, B·Fei li pu (chn).*

Vicepre edinte al serviciului de calitate la Trustul Interna ional „Telegraph and Telephone“ din New York în cadrul c ruia a acumulat mult experien , a dezvoltat i a experimentat conceptul „zero defecte“ al c rui obiectiv vizeaz o produc ie f r defecte, f r de euri i f r ajust ri ulterioare. El constat în studiile sale despre pre c nu fabrica ia de calitate provoac plus de cheltuieli, ci din contr , non-conformitatea cu exigen ele cerute cre te considerabil costul global. De aceea, consider c , controlul tradi ional al calit ii, limitele de control acceptabile i produsele substandard reprezint e ecuri, nu asigur ri ale succesului. Crosby a definit calitatea ca i conformitate cu cerin ele pentru produs stabilite de organiza ie, bazat direct pe necesit ile clientului. Ce înseamn zero defecte, spune el, nu

presupune ca oamenii s nu gre easc : organiza ia nu trebuie s se a tepte ca ei s gre easc .

Cultura calității (rom); *Quality culture (en); Culture de la qualité (fr); Qualitätskultur (ge); культура качества (rus); 品质文化 pin zhi wen hua (chn).*

Ansamblul valorilor de baz , al percep iilor, dorin elor i comportamentelor însu ite de membrii unei organiza ii în ceea ce prive te calitatea.

Cultura organizațională (rom); *Organizational culture (en); Culture organisationnelle (fr); organisatorische Kultur (ge); Организация культуры (rus); 组织文化 zu zhi wen hua (chn).*

Set de valori, tradi ii, mituri, sloga-nuri care îi ajut pe membrii ei s în eleag starea de fapt a organiza iei, cum î i înf ptuie te aceste sarcinile i ce este important pentru ea.

Cunoaștere (rom); *Knowledge (en); Connaissance (fr); Wissen (ge); узнавание (rus); 知识 zhi shi / 学问 xue wen (chn).*

Faptul de a poseda cuno tin e, informa ii, date asupra unui subiect, asupra unei probleme.

Curbă de regresie (rom); *Regression curve (en); Courbe de régression (fr); Rückbildungskurve (ge); кривая регрессии (rus); 回归曲线 hui gui qu xian (chn).*

Pentru un e antion de n perechi de observa ii a dou caracteristici X i Y, curba de regresie a lui Y în X este o reprezentare a lui Y ca o func ie de X.

Curriculum (rom); *Curriculum (en); Curriculum (fr); Lehrplan (ge); курсикулум (rus); 课程 ke cheng (chn).*

Descrierea con inutului general al unui program de studiu, care ofer structura conceptual i planificarea temporal necesare pentru a ob ine un nivel de preg tire cu recunoa tere oficial .

Curs (rom); *Course (en); Cours (fr); Vorlesung (ge); курс, занятие (rus); 课程 ke cheng (chn).*

a. Expunere, predare a unei materii de studii sub forma unui ciclu de lec ii sau de prelegeri, or sau totalitatea orelor de program destinate acestei expuneri; **b.** Ciclul de lec ii tip rite sau dactilografiate în volum i servind ca manual; **c.** Ansamblu organizat de experien e de înv are într-un domeniu definit.

CWQC (Company Wide Quality Control) (rom); *Company Wide Quality Control (en); Contrôle de la Qualité au niveau de la compagnie (fr); Unternehmensweite Qualitätskontrolle (ge); Контроль качества на уровне фирмы (компания) (rus); 公司质量控制 gong si zhi liang kong zhi (chn).*

Filozofie de management i set de activit i caracterizate prin mobilizarea întregii fore de munc în c utarea calit ii prin gândire statistic i prin prevenirea erorilor. Scopul const în mobilizarea întregii fore de munc în c utarea anumitor scopuri ale companiei i satisfacerea cerin elor de calitate ale clien ilor, pre i livrare; are ca i componente de baz : asigurarea calit ii, inerea sub control a calit ii, inerea sub control a costurilor, cantit ilor i termenelor de livrare.

D

Date (rom); *Data (en); Données (fr); Daten (ge); данные (rus); 数据 shu ju (chn).*

Informa ii despre fapte cunoscute prin m sur ri sau statistici care stau la baza unui ra ionament, unor cercet ri, unor discu ii sau calcule.

Date climatice (rom); *Weather data (en); Données climatiques (fr); Klimadaten (ge); климатические данные (rus); 天气数据 tian qi shu ju (chn).*

Elemente de baz ale climei, care pot fi prezentate pe h ri, grafice, diagrame, sau statistic în tabele, rezultate din observa ii, pe o perioad îndelungat , sau ca medii multianuale.

Decizie (rom); *Decision (en); Décision (fr); Entscheidung (ge); решение (rus); 决定 jue ding (chn).*

Hot rre luat în urma examin rii unei probleme, a unei situa ii, solu ie adoptat dintre mai multe posibile, rezolu ie; un proces la cap tul c ruia un grup ajunge la consens, prin discu ii, dezbateri i analiz . Actul decizional ar trebui s reprezinte mai mult decât simpla acumulare a unor opinii exprimate. Opiniile trebuie confruntate în sfera public i to i participan ii la discursul public trebuie s asculte cu aten ie argumentele fiec ruia. Pentru luarea unor decizii autentic democratice, nici un grup nu trebuie exclus.

Declara ie de conformitate (rom); *Declaration of conformity (en); Déclaration de conformité (fr); Übereinstimmungserklärung (ge); Декларация соответствия (rus); 符合性声明 fu he xing sheng ming (chn).*

Declara ia unui furnizor, care anun pe propria r spundere, c un produs, proces sau serviciu este în concordan cu un anumit standard sau cu un alt document normativ.

Declara ie de mediu (rom); *Environment declaration (en); Déclaration environnementale (fr); Umwelterklärung (ge); Декларация по окружающей среде (rus); 环境宣言 huan jing xuan yan (chn).*

Preten ie care indic aspecte de mediu ale unui produs sau serviciu.

Declasare (rom); *Downgrading (en); Déclasser (fr); Deklassierung (ge); деклассация (rus); 降级 jiang ji (chn).*

Alterarea clasei unui produs neconform pentru a-l face conform cu cerin e care difer de cele ini iale.

Defect/defectiv (rom); *Defect (en); Défaut (fr); Fehler (ge); дефект/дефектный (rus); 缺点 que dian (chn).*

a. Nesatisfacerea unei condi ii sau a unei a tept ri rezonabile referitoare la o utilizare prev zut , inclusiv la securitate; **b.** Neîndeplinirea unei cerin e legat de o utilizare inten ionat sau specificat ; **c.** Deviere a caracteristicilor produsului finit, care determin sau risc s determine

utilizarea neadecvat a celui produs sau nefuncționarea lui.

Defect critic (rom); *Critical fault (en); Défaute critique (fr); kritische Störung (ge); критический дефект (rus); 严重故障 yan zhong gu zhang (chn).*

Defect ce poate avea consecințe grave asupra consumatorilor.

Defectare (rom); *Failure (en); Défaillance (fr); Ausfall (ge); порча (rus); 失败 shi bai (chn).*

Încetarea aptitudinii unui produs de a-și îndeplini funcția specificată.

Degradare (rom); *Degradation (en); Dégénération (fr); Degradierung (ge); разрушение (rus); 降解 jiang jie (chn).*

Modificarea caracteristicilor unui produs/sistem în sensul scăderii calității lui. În funcție de cauzele care o provoacă, degradarea poate fi naturală (cutremure, inundații) sau antropică (defrișări, eliminare de poluanți în atmosferă).

Degradarea mediului înconjurător (rom); *Environment degradation (en); Dégénération de l'environnement (fr); Umweltdegradierung (ge); Разрушение окружающей среды (rus); 破坏环境 po huai huan jing (chn).*

Proces complex de alterare a calității mediului înconjurător datorită utilizării neraționale a resurselor, poluării și aglomerației urbane.

Degradarea solului (rom); *Soil degradation (en); Dégénération du sol (fr); Bodendegradierung (ge); разрушение земли (rus); 土壤退化 tu rang tui hua (chn).*

Proces prin care se produc puternice dereglări în sol prin distrugerea structurii sale granulare, a faunei și florei edafice, fapt care determină distrugerea stratului fertil de la

suprafață și imposibilitatea refacerii lui.

Demerit (rom); *Demerit (en); Démérite (fr); Demerit (ge); значимость дефекта (rus); 缺点 que dian (chn).*

a. Calitatea sau caracteristica ce determină blamarea sau cenzura unei greșeli; **b.** Absența unui merit; **c.** Principiul metodei demeritelor constă dintr-o clasificare a defectelor (critic, principal, secundar, minor) și adoptarea unui sistem de ponderi. Metoda demeritelor deși nu este cea mai precisă metodă de control, este în schimb cea mai rapidă și mai ușor de utilizat permițând efectuarea unor concluzii și luarea unor măsuri imediate pentru înlăturarea defectelor. Există două tipuri de demerite: demerit de specificare (pondera se stabilește pe baza procentului de defecte din fiecare categorie) și demerit de acceptare (pondera se stabilește pe baza probabilității de acceptare de către beneficiar a unei defecțiuni).

Deming, W. Eduards (1900-1993) (rom); *Deming, W. Eduards (en); Deming, W. Eduards (fr); Deming, W. Eduards (ge); Деминг В. Эдуард (rus); 戴明 W.爱德华兹 Dai ming W. Ai de hua zi (chn).*

Profesor care a început formarea cadrelor din industria japoneză în cadrul asistenței oferite de SUA cu sloganul „calitatea este problema tuturor” și este creator și promotor de principii, concepte și metode în ingineria calității. Contribuția sa majoră vizează îmbunătățirea calității, prin definirea a 14 principii care ar trebui să reprezinte baza în atingerea calității. Organizațiile japoneze au

aplicat în mod extensiv aceste principii. Astăzi, puterea Japoniei și calitatea produselor sale are rădăcini adânci în contribuția lui Deming. El a subliniat rolul jucat de managementul organizației în obținerea calității și a observat că 15% din noncalitate se datorează muncitorilor, restul de 85% fiind datorat unui management slab, a unor sisteme și procese inadecvate. În opinia sa, managerii ar trebui să-și implice pe subordonați în rezolvarea problemelor, nu doar să-și critice pentru calitatea scăzută.

Dependabilitate (rom); *Dependability (en); Degré de dépendance (fr); Abhängigkeit (ge); зависимость (rus); 可靠性 ke kao xing /相依性 xiang yi xing (chn).*

a. Termen general utilizat pentru descrierea disponibilității și a factorilor care o influențează: fiabilitatea, mentenabilitatea și mentenanța; **b.** Abilitatea de a funcționa cum și când se solicită.

Depoluare (rom); *Purification/cleaning (en); Dépollution (fr); Entseuchung (ge); очистка (rus); 净化 jing hua/清洁/ qing jie (chn).*

Acțiunile întreprinse în vederea reducerii gradului de poluare într-o zonă oarecare. Depoluarea se realizează prin mijloace fizice (filtre), chimice (anihilarea unor poluanți cu anumiți reactivi chimici) și biologice (utilizarea microorganismelor sau a unor plante în vederea încorporării poluanților).

Derivă (rom); *Drift (en); Dérive (fr); Abweichung (ge); дрейф, откос (rus); 漂移 piao yi (chn).*

Modificare lentă a unei caracteristici metrologice a unui mijloc de măsurare.

Derogare (rom); *Derogation/waver (en); Dérogation (fr); partielle Außerkraftsetzung (ge); отклонение (rus); 减损 jian sun/减弱 jian ruo (chn).*

a. Abateră excepțională de la o lege, de la un regulament sau de la o documentație; **b.** Autorizație scrisă de abatere de la condițiile specificate inițial pentru un produs sau serviciu, înainte de realizarea sau livrarea acestuia din punct de vedere al conformității cu condițiile specificate.

Desen (rom); *Drawing (en); Dessain (fr); Zeichnung (ge); рисунок (rus); 绘画 hui hua (chn).*

Reprezentare grafică a unui obiect printr-o îmbinare de linii drepte sau curbe și puncte, după reguli și convenții reglementate.

Deșertificare (rom); *Desert expansion (en); Désertification (fr); Verwüstung (ge); опустынивание (rus); 沙漠扩大 sha mo kuo da (chn).*

Proces prin care productivitatea solului este atât de redusă, încât poate să ducă la extinderea condițiilor asemănătoare de ertulii. Acest fenomen se poate preveni prin: irigații, împduriri, stabilizarea dunelor de nisip, prin protecția vegetației existente etc.

Deșeu compozit (rom); *Composite waste (en); Résidus composites (fr); Sammelmüll (ge); композитные отходы (rus); 复合废物 fu he fei wu (chn).*

Deșeu format dintr-un număr mic sau mai mare de materii prime.

Deșeu industrial (rom); *Industrial waste (en); Résidus industriels (fr); industrielle Abfälle (ge); Производственные отходы (rus); 工业废料 gong ye fei liao (chn).*

De eu ce rezultă dintr-o activitate industrială.

Deșeu industrial special (rom); Specific industrial waste (en); Résidus industriels spéciaux (fr); industrielle Sonderabfälle (ge); Специальные производственные отходы (rus); 特定工业废物 te ding gong ye fei wu (chn).

De eu a căruia destinație necesită precauții speciale față de protecția mediului.

Deșeu inert (rom); Inert waste (en); Résidus inertes (fr); Industriebrache (ge); инертные отходы (rus); 惰性废料 duo xing fei liao (chn).

De eu care nu este susceptibil de evoluție fizico-chimică.

Deșeu radioactiv (rom); Radioactive waste (en); Résidus radioactifs (fr); Radioaktive Abfälle (ge); Радиоактивные отходы (rus); 放射性废物 fang she xing fei wu (chn).

Orice material care conține radionuclizi sau este contaminat de acestea la un nivel mai mare decât cantitățile limitate fixate de către autoritățile competente și pentru care nu se prevede nicio utilizare.

Deșeuri (rom); Waste (en); Résidus (fr); Abfälle, Müll (ge); отходы (rus); 废物 fei wu / 废料 fei liao (chn).

a. Substanțe reutilizabile sau nu, apărute în urma unor procese biologice sau tehnologice; **b.** Substanțe sau obiecte pe care de îndată ce sunt intenționate să fie eliminate sau să se cerceteze să fie eliminate.

Deșeuri biodegradabile (rom); Biodegradable waste (en); Résidus biodégradables (fr); Biomüll (ge); Биорассасывающие отходы (rus); 废弃物 fei qi wu (chn).

De euri care suferă descompuneri anaerobe sau aerobe, cum ar fi

de eurile alimentare sau de grădina, hârtia și cartonul.

Deșeuri lichide (rom); Liquid waste (en); Résidus liquides (fr); Flüssige Abfälle (ge); жидкие отходы (rus); 废液 fei ye (chn).

Orice de euri în formă lichidă, inclusiv apele uzate, dar excluzând nămolurile.

Deșeuri municipale (rom); Community waste (en); Résidus municipaux (fr); Kommunal Müll (ge); городские отходы (rus); 社区垃圾 she qu la ji (chn).

De euri menajere și alte de euri care, prin natură sau compoziție, sunt similare cu de eurile menajere și care sunt generate pe raza localităților.

Deșeuri municipale mixte (rom); Mixed community waste (en); Résidus municipaux mixtes (fr); kommunaler Sammelmüll (ge); Городские смешанные отходы (rus); 混合社区废弃物 hun he she qu fei qi wu (chn).

De euri menajere și comerciale, industriale și din instituții, care, din cauza naturii și compoziției, sunt similare cu de eurile menajere.

Deșeuri periculoase (rom); Hazardous waste (en); Résidus dangereux (fr); Risikoabfälle (ge); вредные отходы (rus); 危害废料 wei hai fei liao (chn).

De eurile încadrate generic, conform legislației specifice privind regimul de euri, în aceste tipuri sau categorii de de euri și care au cel puțin un constituent sau o proprietate care face ca acestea să fie periculoase.

Detectare (rom); Detection (en); Détection (fr); Entdeckung, Auffindung (ge); обнаружение (rus); 侦查 zhen cha (chn).

Identificare, descoperire, determinarea existenței unui element care este ascuns.

Deteriorare/depreciere și agenți disipatori (rom); *Dissipation and dissipaters (en); Détérioration/ dépréciation et agents dissipateurs (fr); Abnutzungs- und Entwertungsfaktoren (ge); разрушение и рассеивающие агенты (rus); 耗散和耗散器 hao san he hao san qi (chn).*

Materialele folosite în fabricarea produselor, sau, mai bine spus, rezervele naturale consumate pentru a obține un produs într-o perioadă de timp mai lungă sau mai scurtă se deteriorează. Deteriorarea materialelor este un proces de degradare care determină pierderi cantitative. Factorii/agenții disipatori pot fi artificiali (artificial dissipaters) sau naturali (natural dissipaters). O atenție sporită se acordă factorilor care acționează la nivelul pieselor componente ale unei instalații/mașini. Astfel de factori sunt frecvența, oxidarea chimică sau electrochimică, uzura etc.

Deteriorarea mediului (rom); *Environment degradation/decay (en); Détérioration de l'environnement (fr); Umweltbelastung (ge); Разрушение окружающей среды (rus); 环境恶化 huan jing e hua (chn).*

Degradarea unor factori de mediu ca urmare a nerespectării condițiilor naturale de echilibru ecologic.

Determinarea și inițierea acțiunilor corective (rom); *Determinating and initiating corrective actions (en); Détermination et initiation des actions Correctives (fr); Festlegung und Einleitung von Korrekturmaßnahmen (ge); Определение и начало коррективных действий (rus); 确定并启动纠正措施 que ding bing qi dong jiu zheng cuo shi (chn).*

Atunci când performanțele deviază prea mult de la obiectivele propuse prin plan, conducerea trebuie să întreprindă acțiuni corective (pentru început de mică amploare) și dacă acestea nu dau rezultate, trece la adoptarea unor măsuri mai drastice).

Determinism de mediu (rom); *Environment determinism (en); Déterminisme environnemental (fr); Umweltdeterminismus (ge); Детерминизм окружающей среды (rus); 环境决定论 huan jing jue ding lun (chn).*

Controlul exercitat de către mediu asupra activităților umane, activităților economice, a activităților culturale.

Deviație (rom); *Deviation (en); Déviation (fr); Abweichung (ge); отклонение (rus); 误差 wu cha (chn).*

Abaterea de la limitele critice într-un punct critic de control.

Dezvoltare durabilă (rom); *Sustainable development (en); Développement durable (fr); nachhaltige Entwicklung (ge); Долговременное развитие (rus); 可持续发展 ke chi xu fa zhan (chn).*

a. Concept de evoluție a societății care permite folosirea pe termen lung a mediului, dezvoltarea trebuind efectuată astfel încât să fie satisfăcătoare în mod echitabil nevoile de dezvoltare și de mediu ale generațiilor prezente și viitoare; **b.** Reevaluare constantă a dialogului om – natură și solidaritatea între generații în procesul evoluției pluridimensionale a societății omenești. Principalele obiective ale acesteia constau în creșterea economică, progresul social, protecția mediului și a resurselor naturale.

Dezvoltarea funcției calității (QFD) (rom); Quality function development (en); Développement de la fonction de la qualité (fr); Entwicklung der Qualitätsfunktion (ge); развитее функции качества (QFD) (rus); 质量功能开发 zhi liang gong neng kai fa (chn).

Instrument de planificare care are ca obiectiv proiectarea calității unui produs sau serviciu pornind de la nevoile clientului. Permite și o evaluare a competitorilor din două perspective: perspectiva clientului și perspectiva tehnică.

Diagnostic (rom); Diagnosis (en); Diagnostic (fr); Diagnose (ge); диагноз (rus); 诊断 zhen duan (chn).

a. Evaluarea performanțelor organizațiilor în domeniul calității, luând în considerare contextul său economic, tehnic și social; **b.** Examinarea metodică a tuturor proceselor organizației cu implicații asupra calității produselor pe care le realizează.

Diagnoza performanței (rom); Performance diagnosis (en); Diagnose de la performance (fr); Leistungsdiagnose (ge); Диагностирование достижений (rus); 性能诊断 xing neng zhen duan (chn).

Instrument administrativ și de motivare a angajatului. În general se face o cotare a performanței pe o scală în funcție de: calitatea muncii, productivitatea, însușirea practicilor postului, constanța în muncă, disponibilitatea și gradul de independență în efectuarea activității.

Diagnoza personalității (rom); Personality diagnosis (en); Diagnose de la personnalité (fr); Persönlichkeitsdiagnose (ge); Диагностика личности (rus); 人格诊断 ren ge zhen duan (chn).

Instrument ce folosește temperamentul, aptitudinile și caracterul omului pentru a caracteriza modul în care individul răspunde lumii exterioare.

Diagrama afinităților (rom); Affinity diagram/analogy diagram (en); Diagramme des affinités (fr); Diagramm der Verträglichkeiten (ge); диаграмма сходства (сходства) (rus); 关系图 guan xi tu /亲和图 qin he tu (chn).

a. Instrument de îmbunătățire a calității care organizează informații pe grupe, pe baza relațiilor naturale care există între ele; **b.** Reprezintă structural relațiile (afinitățile) dintre ideile (opiniile, reflecțiile) referitoare la un anumit aspect sau la o anumită problemă, grupate pe familii și apoi este stabilită relația (afinitatea) dintre familiile de idei afiliate.

Diagrama arbore (rom); Tree diagram (en); Diagramme en arbre (fr); Baumdiagramm (ge); диаграмма древо (rus); 树状图 shu zhuang tu (chn).

Reprezentare grafică ce se utilizează pentru identificarea relațiilor dintre un subiect și elementele sale componente.

Diagrama câmpului de forțe (rom); Force-field diagram (en); Diagramme de la zone de forces (fr); Kraftpunktdiagramm (ge); Диаграмма полевых сил (rus); 力场分析图 li chang fen xi tu (chn).

Evidențiază forțele (cauzele) care sunt pentru și împotriva (status-quo) atingerii unui obiectiv prin reprezentarea acestora pe o diagramă, de o parte și de alta a unei linii verticale.

Diagramă cu bare (rom); Bar chart (en); Diagramme en bâtons (fr); Balkendiagramm (ge); диаграмма (rus); 条形图 tiao xing tu (chn).

Reprezentare grafică a repartiției de frecvențe a unei caracteristici cantitative, constând dintr-un ansamblu de bare de aceeași înălțime și cu lungimea proporțională cu frecvența.

Diagramă de control (rom); Control chart (en); Carte de contrôle (fr); Kontrolle Diagramm (ge); Контрольная диаграмма (rus); 控制图表 kong zhi tu biao (chn).

Diagramă pe care sunt trasate unele măsuri statistice ale unei serii de evenimente într-o ordine specială, pentru a conduce procesul în raport cu aceleași surse și pentru a controla și reduce variația.

Diagrama de dispersie (rom); Scattering diagram/scattergram (en); Diagramme de dispersion (fr); Dispersionsdiagramm (ge); Диаграмма дисперсии (rus); 散点图 san dian tu /点状图 dian zhuang tu (chn).

a. Metodă grafică pentru studierea relațiilor dintre două ansambluri asociate de date, care apar perechi; **b.** Se utilizează pentru identificarea și reprezentarea grafică a relațiilor dintre două ansambluri asociate de date sub forma unei mulțimi de puncte și pentru confirmarea relațiilor anticipate dintre aceste ansambluri de date.

Diagrama de dispunere a punctelor (nord de puncte) (rom); Scatter diagram (en); Diagramme de disposition des points (nuage de points) (fr); Zerstreungsdiagramm (ge); диаграмма распределения точек (точечная туча) (rus); 散点图 san dian tu (chn).

Reprezentare grafică constând dintr-un ansamblu de puncte care au coordonatele x și y (în sistemul clasic de axe perpendiculare) și care sunt valorile caracteristicilor X și Y .

Diagrama flux (rom); Tide diagram/flow chart (en); Diagramme de flux (fr); Flussdiagramm (ge); Поточная диаграмма (rus); 潮汐图 chao xi tu /流程图 liu cheng tu (chn).

Reprezentare grafică a etapelor unui proces util pentru investigarea posibilităților de îmbunătățire prin dobândirea unei înțelegeri detaliate a modului în care se desfășoară efectiv un proces.

Diagrama Ishikawa (diagrama cauză-efect) (rom); Ishikawa diagram/cause-effect diagram (en); Diagramme Ishikawa/diagramme cause-effet (fr); Ishikawadiagramm/Ursache-Wirkung-Diagramm (ge); диаграмма Ишикава (диаграмма причина-эффект) (rus); 石川图/因果图 shi chuan tu/yin guo tu (chn).

Instrument utilizat pentru analiză profundă și reprezentarea grafică a relațiilor dintre un efect dat și cauzele sale posibile.

Diagrama matricială (rom); Matrix diagram (en); Diagramme matriciel (fr); Matrixdiagramm (ge); матричная диаграмма (rus); 矩阵图 ju zhen tu (chn).

Permite evidențierea relațiilor între rezultate și cauze, sau între obiective și metode când intervin mai mulți factori, prin utilizarea unei grile matriciale coloane-linii, grila care poate fi în formă de L (tablou în două dimensiuni), în T (tablouri în L legate printr-un ansamblu de factori comuni), în Y sau X (care combină trei sau patru matrice în L).

Diagrama Pareto (rom); Pareto diagram (en); Diagramme Pareto (fr); Pareto-diagramm (ge); диаграмма Парето (rus); 帕雷托图表 pa lei tuo tu biao (chn).

Metodă grafică simplă de clasificare a entităților, de la cele mai frecvente la cele mai puțin frecvente care permite evidențierea ordonat a celor

mai importante elemente ale unei probleme asupra căreia trebuie concentrat efortul pentru eliminarea neconformităților sau a costurilor majore.

Diagrama Pert (rom); *Pert diagram (en);* *Diagramme Pert (fr);* *Pertdiagramm (ge);* *диаграмма PERT (rus);* *PERT图 Pert tu (chn).*

Aplicare a teoriei generale a grafurilor prin care se economizează în timp resursele, cu scopul de a reduce la minimum întârzierile, întreruperile și neconcordanțele.

Diagrama procesului (de fabricație) (rom); *Manufacturing process diagram (en);* *Diagramme du processus (de fabrication) (fr);* *Diagramm des Herstellungsprozesses (ge);* *диаграмма процесса (производства) (rus);* *制造工艺图 zhi zao gong yi tu (chn).*

Reprezentarea grafică prin utilizarea unor simboluri convenționale a liniilor, operațiilor de prelucrare și inspecții, a spațiilor de stocare și a teptare, a sensului fluxurilor de fabricație și a locurilor în care acestea se desfășoară, a documentelor care se utilizează și a înregistrărilor emise precum și a timpilor de desfășurare a operațiilor corespunzătoare fluxului de fabricație.

Diagrama relațiilor (rom); *Relational diagram (en);* *Diagramme des relations (fr);* *relationales Diagramm (ge);* *диаграмма отношений (rus);* *关系图 guan xi tu (chn).*

Permite identificarea legăturilor logice dintre diferitele cauze ale unei probleme precum și a relației dintre aceste probleme care participă toate la apariția unor deficiențe sau probleme funcționale.

Diagrama „șase sigma” (rom); *„six sigma” diagram (en);* *Diagramme «six sigma» (fr);* *„sechs-sigma” Diagramm (ge);* *диаграмма «шесть сигма» (rus);* *“六标准差”图表 “liu biao zhun cha” tu biao (chn).*

Pornește de la ipoteza că majoritatea elementelor care se întâlnesc în activitatea organizațiilor au o repartiție statistic normală. Abaterile medii practice a acestei repartiții poate fi luată ca unitate de măsură pentru evaluarea probabilității de a găsi evenimentul de o parte sau de alta a mediei repartiției.

Dimensiunile calității produsului/serviciului (rom); *Product/service quality size/dimensions (en);* *Dimensions de la qualité du produit/du service (fr);* *Qualitätsmerkmale der Produkte/Dienstleistungen (ge);* *величины качества Продукта/услуги (rus);* *产品质量高低 fu wu zhi liang gao di /规模 gui mo (chn).*

Ansamblul tuturor factorilor interni și externi aplicabili unei organizații și care afectează calitatea produselor/serviciilor realizate. Dimensiunile calității sunt o reflectare a modului în care calitatea este percepută de poziția tuturor factorilor care sunt realmente interesați de această calitate.

Direcții de Sănătate Publică (rom); *Public Health Department (en);* *Directions de la Santé Publique (fr);* *Ämter für öffentliche Gesundheit (ge);* *Управление Народного Здоровья (rus);* *公共卫生部 gong gong wei sheng bu (chn).*

Instituții publice care au ca obiect de activitate cercetarea și evaluarea stării de sănătate a populației; studiază calitatea factorilor din mediul de muncă în vederea promovării sănătății în muncă, organizează,

îndrum și controlează activitatea de depistare a bolilor profesionale; inițiază, proiectează și implementează programe locale de sănătate în muncă.

Dispersie (rom); Variance/dispersion (en); Dispersion (fr); Verteilung/ Zerstreuung (ge); дисперсия (rus); 方差 fang cha/分散 fen san (chn).

Repartizare a unei mulțimi de valori în jurul unei anumite valori tipice.

Disponibilitate (rom); Availability (en); Disponibilité (fr); Verfügbarkeit (ge); наличие, возможность (rus); 有效性 you xiao xing (chn).

a. Aptitudinea unui dispozitiv (sub aspectele combinate de fiabilitate, mentenabilitate și organizare a acțiunilor de mentenanță) de a-și îndeplini funcția specificată, la un moment dat sau într-un interval de timp dat; **b.** Probabilitatea ca un sistem să fie funcțional după o perioadă de timp, după ce a suferit o serie de reparații.

Dispozitiv și mijloc de măsurare (rom); Measurement equipment (en); Dispositif et moyen de mesure (fr); Meßgeräte (ge); Аппарат и способ измерения (rus); 测量设备 ce liang she bei (chn).

Termen generic care desemnează un mijloc tehnic utilizat pentru obținerea, prelucrarea, transmiterea și stocarea unor informații de măsurare.

Distribuția frecvențelor (rom); Frequency distribution (en); Distribution des fréquences (fr); Frequenzverteilung (ge); Распределение частоты (rus); 频率分布 pin lü fen bu (chn).

A unei variabile este o succesiune de numere care exprimă numărul de

observații pentru fiecare din valorile variabilei.

Diversitate (rom); Diversity (en); Diversité (fr); Diversität (ge); разнообразие (rus); 多样性 duo yang xing (chn).

Măsură (fie calitativ, fie cantitativ) a varietății speciilor incluse într-un habitat.

Document (rom); Document (en); Document (fr); Dokument (ge); Документ (rus); 文档 wen dang (chn).

Informații (date semnificative) și mediul care le conține.

Documentația sistemului de MSSM (rom); Documentation for Work Safety and Health Management system (en); Documentation du Système de Management de la Sécurité et de la Santé au Travail (fr); Die Dokumentation des Systems für Arbeitsgesundheits – und – sicherheitsmanagement (ge); Документация системы Менеджмента Трудовой Безопасности и Здоровоохранения (rus); 工作安全与健康管理系统文件 gong zuo an quan yu jian kang guan li xi tong wen jian (chn).

Un ansamblu de documente scrise în legătură cu SSM care trebuie să satisfacă următoarele condiții: să fie redactat și prezentat într-o manieră comprehensibilă pentru utilizatori; să fie revizuit periodic, comunicat și ușor accesibil tuturor membrilor interesați ai organizației.

Documentație (rom); Documentation (en); Documentation (fr); Unterlagen (ge); документация (rus); 文献资料 wen xian zi liao (chn).

Colecție de unul sau mai multe documente înrudite.

Documentație de bază (rom); Basic documentation (en); Documentation de base (fr); Ausgangsunterlagen, Grundunterlagen

(ge); основная документация (rus); 基础文件 ji chu wen jian (chn).

Reprezintă documentele de definire și de execuție a produsului care, în acest scop, stabilesc tipurile, măsurimile, forma, dimensiunile și alte condiții tehnice de calitate, regulile și metodele de verificare și de recepție ale acestuia.

Domeniu de măsurare (rom); Measuring range (en); Domaine de mesure (fr); Meßbereich (ge); область измерения (rus); 测量范围 ce liang fan wei (chn).

Ansamblul de valori ale măsurandului pentru care eroarea de măsurare a unui mijloc de măsurare este presupus că se află între limite specifice.

Domeniu reglementat (rom); Regulatory domain (en); Domaine de réglementation (fr); Regelbereich (ge); Законодательная область (rus); 监管领域 jian guan ling yu (chn).

Domeniu în care punerea în circulație, pe piață, a produselor și serviciilor este reglementat prin legi și alte acte normative.

Domeniul auditului (rom); Audit scope (en); Domaine de l'audit (fr); Auditbereich (ge); область аудита (rus); 审计范围 shen ji fan wei (chn).

Timpul și întinderea unui audit.

Dovadă de audit (rom); Audit evidence (en); Preuve d'audit (fr); Auditnachweis (ge);

доказательство аудита (rus); 审核证据 shen he zheng ju (chn).

Înregistrări, declarații asupra faptelor sau alte informații relevante pentru audit care sunt verificate.

Dreptul mediului (rom); Environment law (en); Droit environnemental (fr); Umweltrecht/Umweltgesetz (ge); Законодательство окружающей среды (rus); 环境法 huan jing fa (chn).

Ansamblul complex al normelor juridice ce reglementează relațiile ce se stabilesc între oameni privind atitudinea lor față de mediu, ca element vital și suport al vieții, în procesul folosirii în scopuri economice, sociale și culturale a componentelor sale – naturale și artificiale – precum și relațiile legate de protecția, conservarea și dezvoltarea lor durabilă.

Durabilitate (rom); Durability (en); Durabilité (fr); Nachhaltigkeit (ge); долговременность (rus); 耐用性 nai yong xing (chn).

Măsurarea duratei de viață a unui produs.

Dură de viață (rom); Life span (en); Durée de vie (fr); Lebensdauer (ge); продолжительность жизни (rus); 寿命 shou ming / 预期使用期限 yu qi shi yong qi xian (chn).

Perioada în care rata de defectare nu depășește o limită prestabilită, sau perioada ce precede apariția unei defectări nereparabile.

E

ARN Rețeaua Europeană Academică de Cercetare (rom); *European Academic and Research Network (en); Réseau Européen Académique et de Recherche (fr); Europäisches Akademisches Forschungsnetzwerk (ge); Европейская Академическая Сеть Исследований (rus); 欧洲学术研究网络 ou zhou xue shu yan jiu wang luo (chn).*

A fost înființat în 1984, inițial sponsorizat de IBM. Rețeaua este pretutindeni utilizată în scopuri de cercetare științific, educațional și academic. Unul din scopurile majore ale EARN este de a stimula cercetarea în echipă, schimbul zilnic de informație cercetată și realizarea de proiecte și publicații în comun.

Ecart mediu (abatere medie) (rom); *Mean deviation (en); Abatement moyen (fr); durchschnittliche Abweichung (ge); Среднее отклонение (среднее уклонение) (rus); 平均偏差 ping jun pian cha (chn).*

Media aritmetică a abaterilor în raport cu o origine, abaterile fiind considerate numai cu semn pozitiv.

Echilibru ecologic (rom); *Ecological balance (en); Equilibre écologique (fr); Ökologisches Gleichgewicht (ge); Экологическое равновесие (rus); 生态平衡 sheng tai ping heng (chn).*

Ansamblul și relațiile corele dintre elementele componente ale unui sistem ecologic, care asigură menținerea structurii, funcționarea și dinamica sa.

Echipa de audit (rom); *Auditing team (en); l'équipe d'audit (fr); Auditteam (ge); команда аудита (rus); 审计组 shen ji zu (chn).*

Grup de auditori sau un singur auditor desemnat pentru efectuarea unui audit.

Echipa HACCP (rom); *HACCP team (en); l'équipe HACCP (fr); HACCP Team (ge); команда HACCP (rus); HACCP 小组 HACCP xiao zu (chn).*

Echipă care realizează studiul HACCP, format din persoane care, de obicei, reprezintă o gamă diversă de domenii de activitate relevante pentru studiul respectiv.

Echipament de măsurare (rom); *Measuring equipment (en); Equipement de mesure (fr); Meßausrüstung (ge); Измерительные аппараты (rus). 测量设备 ce liang she bei (chn).*

Instrument, etalon de măsurare, material de referință și/sau aparatură auxiliară necesare pentru a implementa un proces de măsurare în scopul efectuării unei măsurări definite și specificate.

Echipament individual de lucru (EIL) (rom); *Individual work equipment (en); Equipement individuel de travail (fr); die individuelle Arbeitsausrüstung (ge); индивидуальное рабочее (rus); 个人工作设备 ge ren gong zuo she bei (chn).*

Totalitatea mijloacelor individuale pe care persoanele juridice și fizice le

acord unui salariat pentru protejarea îmbrăcăminte și încălțăminte personale împotriva uzurii și murdăririi excesive în timpul procesului de muncă.

Echipament individual de protecție (EIP) (rom); *Individual work safety equipment (en); Equipement individuel de protection (fr); Die individuelle Schutzausrüstung (ge); личное средство безопасности (rus); 个人工作安全设备 ge ren gong zuo an quan she bei (chn).*

Orice dispozitiv sau mijloc destinat purtării de către fiecare participant la procesul de muncă pentru a-l proteja împotriva unuia sau mai multor factori de risc de accidentare și îmbolnăvire profesională.

Echipe pentru îmbunătățirea procesului (rom); *Process improvement teams (en); Equipes pour l'amélioration du processus (fr); Prozessverbesserungsteams (ge); команды для улучшения процесса (rus); 流程改进团队 liu cheng gai jin tuan dui (chn).*

Sunt motorul îmbunătățirii calității, ele sunt cele care fac ca managementul calității să funcționeze și pot clarifica aspecte și idei. Munca în echipă poate să-i ofere fiecărei persoane din organizație posibilitatea de a-și exprima propriile vederi și de a-și aduce propria contribuție la procesul de îmbunătățire a calității.

Ecoaudit (rom); *Eco-audit (en); Eco-audit (fr); Ökoaudit (ge); экоаудит (rus); 生态审计 sheng tai shen ji (chn).*

Dezvoltă o evaluare sistematică, periodică, documentată și obiectivă a activității organizației, a sistemului de gestiune ambientală și a proceselor destinate protejării mediului înconjurător.

Ecobilanț (rom); *Ecobalance (en); Eco-bilan (fr); Ökobilanz (ge); экобаланс (rus); 生态平衡 sheng tai ping heng (chn).*

Procedura de obținere a informațiilor asupra cauzelor și consecințelor efectelor negative acumulate, anterioare și anticipate, care fac parte din acțiunea de evaluare a impactului asupra mediului.

Ecodesign (rom); *Eco design (en); Eco-design (fr); Ökodesign (ge); экодизайн (rus); 生态设计 sheng tai she ji (chn).*

Reducerea efectelor asupra mediului a produselor în toate fazele duratei de viață, exploatarea materiei prime, transport, distribuție, exploatare, scoatere din uz. Principalele aspecte: prelungirea duratei de exploatare a produsului, o mai bună valorificare a materialelor, reducerea emisiei de gaze de seră.

Ecodezvoltare (rom); *Eco-development (en); Eco-développement (fr); Ökologische Entwicklung (ge); экоразвитие (rus); 生态发展 sheng tai fa zhan (chn).*

Concept operațional care implică amenajarea teritoriului în concordanță cu utilizarea lui rațională, menținerea unor proporții judicioase între terenurile agricole, pășuni și pășuni, drumuri, localități, precum și asigurarea celor mai bune habitate pentru om și celelalte vieuitoare.

Ecoetichetare (rom); *Eco-labelling (en); Eco-étiquette (fr); Ökoetikettierung (ge); экоэтикетирование (rus); 生态标签 sheng tai biao qian (chn).*

Mijlocul de reglementare a modului în care producătorii furnizează informații consumatorului referitoare la proprietățile ecologice ale produselor. Etichetele utilizate pot reprezenta:

zenta declara ii ale unei autorit i recunoscute zonal, autodeclara ii ale produc torului, importatorului, distribuitorului/altei p ri interesate, pe propria r spundere a acestuia, sau declara ii pe r spunderea unei ter e p ri.

Ecologie (rom); *Ecology (en); Ecologie (fr); Ökologie (ge); экология (rus); 生态学 sheng tai xue (chn).*

tiin a biologic de sintez ce studiaz conexiunile ce apar între organisme i mediul lor de via (abiotici i biotici), precum i structura, func ia i productivitatea sistemelor biologice supraindividuale (popula ii biocenoze) i a sistemelor mixte (ecosisteme).

Ecomanagement (rom); *Ecomanagement (en); Eco-management (fr); Ökomanagement (ge); экмнеджмент (rus); 生态管理 sheng tai guan li (chn).*

Fiecare dintre strategiile variate cu scopul de a minimaliza sau elimina efectele datorate ac iunii umane asupra mediului înconjur tor.

Economia protec iei mediului (rom); *Environment protection economy (en); Economie de la protection de l'environnement (fr); Ökonomie des Umweltschutzes (ge); экономия защиты окружающей среды (rus); 绿色经济 lü se jing ji (chn).*

Disciplin de grani între ecologie i tiin ele economice, care studiaz repartia în biosfer a resurselor naturale, precum i utilizarea lor în concordan cu men inerea echilibrului ecologic în natur . Aceast disciplin stabile te priorit ile atât în domeniul economic, cât i al protec iei mediului, astfel încât interesele omului i integritatea naturii s coexiste armonios.

Ecosistem (rom); *Ecosystem (en); Ecosystème (fr); Ökosystem (ge); экосистемы (rus); 生态系统 sheng tai xi tong (chn).*

a. Unitate ecologic ce cuprinde biocenoza i biotopul; b. Orice complex dinamic de comunit i de plante, animale i microorganisme (biocenoza) i biotopul lor care interac ioneaz într-o unitate func io nal .

Efect asupra mediului înconjurător (rom); *Impact on environment (en); Effet sur l'environnement (fr); Umweltauswirkung (ge); влияние на окружающую среду (rus); 对环境的影响 dui huan jing de ying xiang (chn).*

Orice consecin pozitiv sau negativ asupra mediului, aparut în urma unei activit i.

Efect de seră (rom); *Greenhouse effect (en); Effet de serre (fr); Treibhauseffekt (ge); тепличный эффект (rus); 温室效应 wen shi xiao ying (chn).*

Re inerea de c tre vaporii de ap a metanului, dioxidului de carbon, protoxidului de azot, a radia iilor infraro ii reemise de solul înc lzit de Soare.

Efectivul eşantionului (rom); *Sample size (en); Effectif d'échantillon (fr); Benchmark (ge); количество образца (rus); 样本量 yang ben liang (chn).*

Num rul unit ilor de e antionare care compun e antionul.

Eficacitate (rom); *Effectiveness (en); Efficacité (fr); Wirksamkeit (ge); экономичность, эффективность (rus); 有效性 you xiao xing (chn).*

M sura în care sunt realizate activit ile planificate.

Eficiență (rom); *Efficiency (en); Efficacité (fr); Leistungsfähigkeit (ge); эффективность (rus); 效率 xiao lü (chn).*

Rela ie între rezultatul ob inut i resursele utilizate.

Efluent (rom); *Discharge/jet/effluent (en); Effluent (fr); Ausfluss (ge); выделенный, отходящий (rus); 排放 pai fang/喷射 pen she /废水 fei shui (chn).*

Orice form de deversare în mediu.

EHEA – Spațiul European al Învățământului Superior (rom); *European Higher Education Area (en); Espace Européen de l'Enseignement Supérieur (fr); Europäischer Hochschulraum (ge); Европейское пространство Высшего образования (rus); 欧洲高等教育领域 Ou zhou gao deng jiao yu ling yu (chn).*

Are ca i obiective promovarea mobilit ii studen ilor i profesorilor, a posibilit ilor de angajare, a calit ii i promovarea dimensiunii Europene, a atractivit ii i competitivit ii. Are ca scop identificarea coeziunii sociale, reducerea inegalit ilor sociale atât la nivel na ional cât i la nivel european.

Element de ieșire (rom); *Output (en); Output (fr); Output (ge); Выход (rus); 输出 shu chu (chn).*

a. Produs, material sau flux de energie care p r se te o unitate de proces; b. Rezultatul unui proces.

Element de intrare (rom); *Input (en); Input (fr); Input (ge); Вход (rus); 输入 shu ru (chn).*

Produs, material sau flux de energie care intr într-o unitate de proces.

Emisii (rom); *Emissions (en); Emissions (fr); Ausstoß/ Emissionen (ge); выделения (rus); 排放 pai fang (chn).*

Poluan i evacua i în mediu, precum i zgomete, vibra ii, radia ii electro-

magnetice, care se manifest i se m soar la locul de plecare din surs .

Emisii poluante (rom); *Polluting emissions (en); Emissions polluantes (fr); Schadstoffausstoß (ge); Вредные выделения (rus); 污染排放 wu ran pai fang (chn).*

Emisii de substan e solide, lichide sau gazoase d un toare organismelor vegetale i animale, inclusiv pentru om, provenite din diferite surse, adesea industriale. Printre compo- nen ii emisiilor poluante se afl : praful de ciment, pulberile metalice, detergen ii, acidul sulfuric, amoniacul, hidrogenul sulfurat etc.

Emisiile automobilelor (rom); *Exhaust fumes (en); Emissions automobile (fr); Autoabgase (ge); выделения автомобилей (rus); 废气 fei qi (chn).*

Gaze de e apament con inând oxizi de azot, monoxid de carbon, plumb, hidrocarburi nearse, vapori de ap , dioxid de carbon i aldehide.

ENQA – Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității (rom); *The European Network for Quality Assurance (en); Réseau Européen Assurance Qualité (fr); Europäisches Netzwerk für Qualitätssicherung (ge); Европейская Сеть по Обеспечению Качества (rus); 欧洲质量保障网 ou zhou zhi liang bao zhang wang (chn).*

Este fondat în 1999 pe baza recomand rilor adoptate de Consiliul Mini trilor din 1998 pentru promovarea viitoare a metodelor de asigurare a calit ii în înv mântul superior i cooperarea european în acest domeniu. Se traseaz o paralel între obiectivul de cercetare a ENQA i a celor care se con in în Declara ia de la Bologna în ceea ce prive te asigurarea calit ii.

Entitate (rom); Entity (en); Entité (fr); Entität (ge); суть, сущность (rus); 实体 shi ti (chn).

Ceea ce poate fi descris și luat în considerare în mod individual.

Entropie (rom); Entropy (en); Entropie (fr); Entropie (ge); энтропия (rus); 熵 shang (chn).

Măsură a gradului de dezordine în interiorul unui organism sau al unui sistem.

Entropie economică (rom); Economic entropy (en); Entropie économique (fr); ökonomische Entropie (ge); Экономическая энтропия (rus); 经济熵 jing ji shang (chn).

Un proces complex de degradare continuă și iremediabilă a potențialului de resurse existente, ca și crearea unei dezorganizări. Degradarea entropică este un proces care are loc în timp, cu o viteză mai mare sau mai mică, fiind vizibilă reducerea resurselor. În timp ce în natură procesul de entropie se produce de la sine, procesul economic este direct dependent de activitatea umană în care consumul de bunuri atrage după sine entropia, adică degradarea, prin producerea de deșeurile și prin disfuncționalitățile ce survin în acest proces.

EOQ – Organizația Europeană pentru Calitate (rom); The European Organization for Quality (en); Organisation Européenne pour la Qualité (fr); Europäische Organisation für Qualität (ge); Европейская Организация по Качеству (rus); 欧洲质量组织 Ou zhou zhi liang zu zhi (chn).

Organizație europeană interdisciplinară, non-profit, înființată în 1956 susținută în calitate de membrii cu drepturi depline de organizații naționale din Europa, care activează în

domeniul calității, instituțiilor, companiilor și persoane din toată lumea. Contribuie la dezvoltarea organizațiilor și companiilor din Europa prin promovarea tehnicilor și conceptelor legate de sistemele de management, operând cu obiective legate de progresul și dezvoltarea persoanelor și societății europene, dar cu istorii economice și culturi diverse.

Epurarea apei (rom); Waste water treatment (en); Epuration des eaux (fr); Wasserreinigung (ge); Очистка воды (rus); 废水处理 fei shui chu li (chn).

Operație de îndepărtare din apele naturale sau reziduale a materiilor organice și anorganice, dizolvate sau în suspensie, pentru a le aduce la o calitate corespunzătoare scopului următor. Epurarea apei se efectuează prin procedee mecanice, chimice și biologice, în cadrul stațiilor de epurare.

ERA – Spațiul European al Cercetării (rom); The European Research Area (en); Espace Européen de Recherche (fr); Europäischer Forschungsraum (ge); Европейское пространство Исследований (rus); 欧洲研究区 ou zhou yan jiu qu (chn).

Aparut în urma realizării în Europa suferite de trei decenii: fonduri insuficiente, lipsa stimulării cercetării și a rezultatelor acestora, divizarea activităților și distribuția resurselor. Are ca și obiective: crearea unei cercetări a marketingului internațional, restructurarea sistemului resurselor Europene, dezvoltarea politicii de dezvoltare Europene.

Eroare a rezultatului (rom); Error of result (en); Erreur de résultat (fr); Fehler im Ergebnis (ge); ошибка результата (rus); 结果错误 jie guo cuo wu (chn).

Diferența între rezultatul încercării și valoarea de referință acceptată.

Eroare aleatorii (rom); Random error (en); Erreur aléatoire (fr); zufälliger Fehler (ge); случайная ошибка (rus); 随机误差 sui ji wu cha / 偶然误差 ou ran wu cha (chn).

Diferența între rezultatul unei măsurări și media aritmetică a rezultatelor unui număr infinit de măsurări ale aceleiași măsurări efectuate în condiții de repetabilitate.

Eroare de bază (rom); Intrinsic error (en); Erreur de base (fr); grundsätzlicher Fehler (ge); основная ошибка (rus); 内在误差 nei zai wu cha (chn).

Eroarea unui mijloc de măsurare determinat în condiții de referință.

Eroare de eșantionare (rom); Sampling error (en); Erreur d'échantillonnage (fr); fehlerhafte Stichprobe (ge); Ошибка отбора пробы (rus); 抽样误差 chou yang wu cha (chn).

Partea erorii de estimare datorată faptului că s-a observat doar un eșantion de efectiv inferior efectivului de populație.

Eroare de estimare (rom); Estimation error (en); Erreur d'estimation (fr); fehlerhafte Schätzung (ge); ошибка оценки (rus); 预估误差 yu gu wu cha (chn).

Eroarea în estimarea unui parametru ($T-\theta$) unde T este rezultatul estimării, iar θ este parametru estimat.

Eroare de justețe (rom); Bias (en); Erreur de justesse (fr); Ungenauigkeit (ge); ошибка точности (rus); 偏倚 pian yi (chn).

Eroare sistematică a indicației unui mijloc de măsurare.

Eroare de măsurare (rom); Measurement error (en); Erreur de mesure (fr); Messfehler (ge); ошибка измерения (rus); 测量误差 ce liang wu cha (chn).

Diferența între valoarea măsurată a unei mărimi și valoarea de referință.

Eroare grosolană (rom); Gross error (en); Erreur grossière (fr); gravierender Fehler (ge); грубая ошибка (rus); 粗差 cu cha (chn).

În cazul în care unele date diferă mult de masa valorilor observate. Modifică esențial rezultatul măsurării.

Eroare sistematică (rom); Systemic error (en); Erreur systématique (fr); fehlerhafte Systematik (ge); систематическая ошибка (rus); 系统性错误 xi tong xing cuo wu (chn).

Componenta a erorii de măsurare care, în măsurări repetate, rămâne constant sau variază într-un mod previzibil.

Eroare standard (rom); Standard error (en); Erreur-type (fr); Standardfehler (ge); стандартная ошибка (rus); 标准差 biao zhun cha (chn).

Abaterea standard a estimatorului.

Eroare tolerată (rom); Limit of error (en); Erreur maximale tolérée (fr); Fehler toleriert (ge); Предел погрешности (rus); 误差极值 wu cha ji zhi (chn).

Valoare extremă a erorii de măsurare în raport cu o valoare de referință cunoscută, permisă prin specificații sau reglementări pentru o măsurare, un mijloc de măsurare sau un sistem de măsurare.

ESIB – Asociația Studenților din Europa (rom); *The European Students Association (en); Association des Etudiants d'Europe (fr); Europäisches Studentenwerk (ge); Ассоциация Студентов Европы (rus); 欧洲学生协会 Ou zhou xue sheng xie hui (chn).*

Cea mai puternică organizație studențescă transnațională din Europa este recunoscută de UE. Are afiliate 50 de organizații studențești (11 milioane de tineri din 37 de țări europene).

Estimare (rom); *Estimation (en); Estimation (fr); Schätzung (ge); оценка (rus); 预估 yu gu (chn).*

Operația de stabilire, pe baza observațiilor unei eantion, a valorilor numerice ale parametrilor repartizate aleasă ca model statistic al populației din care a fost extras eantionul.

Eșantion (rom); *Sample (en); Echantillon (fr); Probe/Muster (ge); проба (rus); 样本 yang ben (chn).*

Una sau mai multe unități de eantionare prelevate dintr-o populație și destinate să furnizeze informații despre această populație.

Eșantionare (rom); *Sampling (en); Echantillonnage (fr); Proben; (ge); отбор проб (rus); 抽样 chou yang (chn).*

Procesul de prelevare sau de constituire a eantionului.

Etalon (rom); *Measurement standard (en); Etalon (fr); Eichmaß/ Mustergewicht (ge); эталон (rus); 测量标准 ce liang biao zhun / 测量标准器 ce liang biao zhun qi (chn)*

Materializarea definiției unei mrimi date, cu o valoare determinată și o incertitudine de măsurare asociată, utilizată ca referință.

Etalon internațional (rom); *International measurement standard (en); Etalon international (fr); internationales Eichmaß (ge); Международный эталон (rus); 国际计量标准 guo ji liang biao zhun (chn).*

Etalon recunoscut de semnatarii unui acord internațional și destinat unei utilizări mondiale.

Etalon național (rom); *National measurement standard (en); Etalon national (fr); nationales Eichmaß (ge); Национальный эталон (rus); 国家计量标准 guo jia liang biao zhun (chn).*

Etalon recunoscut de o autoritate națională pentru a servi, într-un stat sau într-o economie, ca bază pentru atribuirea de valori altor etaloane ale mrimilor de aceeași natură.

Etalonare (rom); *Calibration (en); Etalonnage (fr); Eichung (ge); эталонирование (rus); 校准 jiao zhun (chn).*

Operația care, în condiții specificate, stabilește o relație între valorile și incertitudinile de măsurare asociate care sunt furnizate de etaloane și de indicațiile corespunzătoare cu incertitudinile de măsurare asociate.

Etape în implementarea managementului calității (rom); *Stages in implementing quality management (en); Etapes dans l'implémentation du management de la qualité (fr); Etappen in der Umsetzung des Qualitätsmanagements (ge); Этапы внедрения менеджмента качества (rus); 实施质量管理的阶段 shi shi zhi liang guan li de jie duan (chn).*

Managementul superior trebuie să înceapă dezvoltarea noii structuri orientate pe proces respectând anumite etape: obținerea angajamentului spre schimbare prin organizarea echipei manageriale, dezvoltarea viziunii și misiunii, descompunerea misiunii

în factori critici de succes, definirea indicatorilor cheie de performanță, identificarea proceselor de bază, descompunerea proceselor de bază în subprocese, activități și sarcini și formarea echipelor de îmbunătățire, integrarea angajaților în procesele prin desfășurarea politicii sau procesul de transformare a obiectivelor.

Etichetare (rom); *Labelling (en); Etiquetage (fr); Etikettierung (ge); этикетирование (rus); 标签效应 biao qian xiao ying (chn).*

Aplicarea etichetei sau înscrierea elementelor de identificare pe produs, pe ambalajul de vânzare, pe dispozitivul de închidere, ce însoțește produsul pus în vânzare și se referă la acesta.

Etichetă (rom); *Label (en); Etiquette (fr); Etikett (ge); этикетка (rus); 标签 biao qian (chn).*

Material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat, care conține elementele de identificare a produsului și care însoțește produsul când acesta este prezentat consumatorilor pentru vânzare sau este aderent la ambalajul acestuia.

Etichetă de mediu (rom); *Environmental label (en); Déclaration environnementale (fr); Umweltkennzeichnung (ge); Экологический знак (rus); 环境标签 huan jing biao qian (chn).*

Afirmative ce indică aspectele de mediu ale unui produs sau serviciu.

Etichetă ecologică (rom); *Ecological label (en); Etiquette écologique (fr); Ökologisches Etikett (ge); Экологическая этикетка (rus); 生态标签 sheng tai biao qian (chn).*

Simbol grafic și/sau un scurt text descriptiv aplicat pe ambalaj, într-un broșur sau alt document informativ,

care însoțește produsul și care oferă informații despre cel puțin unul și cel mult 3 tipuri de impact asupra mediului.

EUA – Asociația Universităților Europene (rom); *The European University Association (en); Association des Universités Européennes (fr); Europäischer Hochschulverband (ge); Ассоциация Европейских Университетов (rus); 欧洲大学协会 Ou zhou da xue xie hui (chn).*

Organism reprezentativ al Universităților Europene și a conferințelor internaționale a rectorilor, este vocea Comunității Europene a Învățământului Superior. Are misiunea de a dezvolta un sistem coerent al învățământului Superior European și de a-l ghida spre o instituție autonomă în dezvoltarea calitatii predării, învățării și cercetării și de a aplica contribuțiile în societate.

EURASHE – Asociația Europeană a Instituțiilor de Învățământ superior (rom); *The European Association for Higher Education (en); L'Association Européenne des Institutions d'Enseignement Supérieur (fr); Europäische Vereinigung der Hochschuleirichtungen (ge); Европейская Ассоциация Высших Учебных Заведений (rus); 欧洲高等教育协会 Ou zhou gao deng jiao yu xie hui (chn).*

A fost fondată în Patras, Grecia, în 1990, este o Asociație Internațională non-profit, conform legilor belgiene. Sediul aflându-se la Bruxelles. Membri sunt Asociațiile Naționale ale Colegiilor și a Instituțiilor Individuale și a Politehnicilor.

Evaluare (rom); *Assessment/evaluation (en); Evaluation (fr); Evaluierung (ge);*

оценка, анализ (rus); 评价 ping jia / 鉴定 jian ding (chn).

Orice metod utilizat pentru m surarea, calcularea, inclusiv prin modelare matematic a unui produs, proces, sistem.

Evaluare ecologică (rom); *Ecological assessment (en); Evaluation écologique (fr); ökologische Bewertung (ge); Экологическая оценка (rus); 生态评估 sheng tai ping gu (chn).*

Utilizarea speciilor individuale de plante i/sau animale sau utilizarea grupurilor de specii interdependente pentru a defini calitatea unui mediu.

Evaluare internă (rom); *Internal evaluation (en); Evaluation interne (fr); interne Bewertung (ge); внутренняя оценка (rus); 内部评估 nei bu ping gu (chn).*

Este preg tit de c tre un grup intern i care se bazeaz pe o analiz a datelor cuprinse în rapoartele de autoevaluare. Trebuie s con in : descrierea posibilelor defecte i neajunsuri precum i m surile de înl turare a lor; propuneri privind controlul i îmbun t irea calit ii.

Evaluarea calității (rom); *Quality assessment (en); Evaluation de la qualité (fr); Qualitätsbewertung (ge); Оценка качества (rus); 质量评估 zhi liang ping gu (chn).*

Examinare sistematic a m surii în care o entitate este capabil s satisfac condi iile specificate.

Evaluarea conformității (rom); *Conformity evaluation/quality assessment (en); Evaluation de la conformité (fr); Übereinstimmungsbewertung (ge); оценка соответствия (rus); 合格评估 he ge ping gu / 质量评估 zhi liang ping gu (chn).*

a. Examinare sistematic a m surii în care o entitate este capabil s

satisfac condi iile specificate; b. Orice activitate al c rui obiect este de a determina în mod direct sau indirect faptul c sunt îndeplinite condi iile specificate.

Evaluarea externă (rom); *External evaluation (en); Evaluation externe (fr); externe Bewertung (ge); внешняя оценка (rus); 外部评估 wai bu ping gu (chn).*

Examinare realizat de o autoritate extern .

Evaluarea impactului asupra mediului (rom); *Environment impact assessment (en); Evaluation de l'impact sur l'environnement (fr); Bewertung der Umweltauswirkung (ge); оценка влияния на окружающую среду (rus); 环境影响评估 huan jing ying xiang ping gu (chn).*

Cuantificarea efectelor activit ii umane i a proceselor naturale asupra mediului, s n t ii i securit ii omului, precum i a bunurilor de orice fel.

Evaluarea performanței de mediu (EPE) (rom); *Environment performance evaluation (en); Evaluation de la performance environnementale (fr); Umweltleistungsbewertung (ge); оценка достижений по окружающей среде (rus); 环境绩效评估 huan jing ji xiao ping gu (chn).*

Proces de facilitare a deciziilor, a managementului referitoare la o performan de mediu a organiza iei prin selectarea indicatorilor, colectarea i analizarea datelor, evaluarea informa iilor dup criteriile performan ei de mediu, raportare i comunicare precum i analizarea i îmbun t irea acestui proces.

Evaluarea performanțelor (rom); *Performance evaluation (en); Evaluation des performances (fr); Leistungsbewertung (ge);*

Оценка достижений (rus); 绩效评估 ji xiao ping gu (chn).

a. Procesul de definire a performanțelor aseptate de la angaja i, m surarea, evaluarea, înregistrarea performanțelor ob inute de angaja i i compararea acestora cu performanțele aseptate; transmiterea feedbackului ctre angaja i; **b.** Pentru evaluarea performanțelor procesului i produsului trebuie s se realizeze: verificarea i testarea (repartizarea responsabilit ii pentru evaluare i pentru stabilirea procedurilor prin care s se stabileasc e antioanele, s se ia decizii), controlul m sur rii (definirea mijloacelor de a men ine precizia detectorilor atât pentru detectorii tehnologici cât i pentru cei umani) i analiza i interpretarea datelor (aflarea cu ajutorul acestor date a felului în care se desf oar procesului). Evaluarea performanțelor trebuie efectuat cel pu in la fiecare 3 luni, dar nu trebuie s se fac doar la terminarea proiectului, ci i în momentele cheie ale realiz rii sale, permi ând corectarea erorilor i eliminarea performanțelor nedorite cât mai curând posibil; **c.** Pentru evaluarea performanțelor unei persoane momentul ideal este imediat dup îndeplinirea sarcinii încredinate. Evaluarea anual a performanțelor trebuie s se bazeze pe o serie de evalu ri care s-au efectuat în cursul anului.

Evaluarea post accident (a posteriori) (rom); Post accident evaluation (en); Evaluation post-accident (a posteriori) (fr); Die Nach-Unfallauswertung (ge); поставарийная оценка (a постепори) (rus); 事故后评估 shi gu hou ping gu (chn).

Procesul de apreciere a gradului de securitate a muncii al unui sistem de produc ie exclusiv pe baza accidentelor de munc într-o anumit perioad de timp.

Evaluarea preaccident (a priori) (rom); Pre accident evaluation (en); Evaluation pré-accident (a priori) (fr); die Vor-Unfallauswertung (ge); Преаварийная оценка (a приопу) (rus); 事故前评估 shi gu qian ping gu (chn).

Procesul de identificare a riscurilor dintr-un sistem de munc i realizeaz o identificare direct i complet a tuturor riscurilor care pot ap rea în sistemul de munc , cuantificarea i ierarhizarea lor.

Evaluarea riscului (rom); Risk evaluation (en); Evaluation du risque (fr); Risikobewertung (ge); оценка риска (rus); 风险评估 feng xian ping gu (chn).

Procesul utilizat pentru sprijinirea deciziilor manageriale, ca cerin de acceptabilitate sau de tratare a riscului, prin compararea riscului estimat cu criteriile relevante.

Evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională (rom); Evaluation of injuring risks and professional illnesses (en); Evaluation des risques d'accidents et de maladies professionnelles (fr); Die Auswertung der Verletzungs- und Berufserkrankungsrisiken (ge); Оценка рисков происшествие и профессионального заболевания (rus); 职业病和受伤风险评估 zhi ye bing he shou shang feng xian ping gu (chn).

Procesul de identificare a tuturor factorilor de risc i determinarea nivelului de risc pe baza combina iei dintre gravitate i probabilitatea consecin ei maxim previzibile a

ac iunii factorilor de risc asupra executan ilor.

Evaluarea sistemului de MSSM (rom); *Evaluation of the System for Work Safety and Health Management (en); Evaluation du système De Management de la Sécurité et de la Santé au Travail (fr); die Auswertung des Systems für Arbeitsgesundheits – und –sicherheitsmanagement (ge); Оценка системы Менеджмента Безопасности и Здоровья Труда (rus); 工作安全与健康系统管理评估 gong zuo an quan he jian kang xi tong guan li ping gu (chn).*

Procesul organizat la intervale regulate, prin care conducerea va analiza modul în care s-au executat sarcinile MSSM, precum și succesele și insuccesele, evaluând obiectivele. Evaluarea servește atât la detectarea deficiențelor, cât și la identificarea unor potențiale îmbunătățiri. Trebuie să se acorde o importanță deosebită soluțiilor teoretice de ultimă oră din domeniul securității și sunt în muncă.

Evaluarea solului (rom); *Soil assessment (en); Evaluation du sol (fr); Bodenbewertung (ge); оценка почвы (rus); 土壤评估 tu rang ping gu (chn).*

Stabilirea performanței sau potențialului solului în vederea amenajării sau folosirii.

Evaluator (rom); *Assessor/evaluator (en); Evalueur (fr); Bewerter (ge); оценщик (rus); 评审员 ping shen yuan /评估员 ping gu yuan (chn).*

Persoane care efectuează unele sau toate activitățile aferente evaluării.

Eveniment aleatoriu (rom); *Random event (en); Événement aléatoire (fr); zufälliges*

Vorkommen (ge); случайное событие (rus); 随机事件 sui ji shi jian /偶然事件 ou ran shi jian (chn).

Evenimente care se pot produce sau se poate să nu apară, la realizarea unui experiment.

Eveniment imposibil (rom); *Impossible event (en); Événement impossible (fr); unmögliches Vorkommen (ge); Невозможное событие (rus); 不可能发生的事件 bu ke neng fa sheng de shi jian (chn).*

Care nu apare la efectuarea unui experiment.

Eveniment sigur (rom); *Secure event (en); Événement sûr (fr); sicheres Vorkommen (ge); достоверное событие (rus); 安全事件 an quan shi jian (chn).*

Care se produce cu certitudine, la realizarea unui experiment.

Evenimente dependente (rom); *Dependent events (en); Événements dépendants (fr); abhängige Vorkommen (ge); Зависимые события (rus); 相关事件 xiang guan shi jian (chn).*

Se mai numesc și condiționate iar probabilitatea de apariție a unuia depinde de apariția celuilalt. Se notează cu $P(XY)$ și se citește „probabilitatea de apariție a evenimentului X atunci când evenimentul Y a avut loc”.

Evenimente independente (rom); *Independent events (en); Événements indépendants (fr); unabhängige Vorkommen (ge); Независимые события (rus); 独立事件 du li shi jian (chn).*

Dou evenimente sunt independente dacă $p(a,b) = p(a) \cdot p(b)$. Probabilitatea de apariție simultană a celor două evenimente (a respectiv b) se

poate calcula direct din probabilitățile lor de apariție.

Exactitate (rom); Accuracy (en); Exactitude (fr); Genauigkeit (ge); точность (rus); 准确性 zhun que xing / 精确度 jing que du (chn).

Grad de concordanță între rezultatul încercării și valoarea de referință acceptată.

Examinarea documentației (rom); Documentation review (en); Examination de la documentation (fr); Unterlagenüberprüfung (ge); Исследование документации (rus); 文件审查 wen jian shen cha (chn).

Activitate de verificare a unui document normativ în scopul stabilirii confirmării, modificării sau anulării lui.

Exelență academică (rom); Academic excellence (en); Excellence académique (fr); akademische Vortrefflichkeit (ge); Академическое отличие (rus); 学术能力 xue shu neng li (chn).

Îmbunătățirea continuă a serviciilor furnizate clienților: programe modularizate, un ansamblu de tehnici interactive de transmitere a cunoștințelor studii de caz, simulări, jocuri de roluri; un mediu competitiv la nivel individual, dar și de echipă, stimulând aptitudinile de comunicare și cooperare ale absolvenților; un ritm de muncă asiduu presupunând un înalt nivel de studii și cercetare individuală care să permită studenților adaptarea la ritmurile occidentale, programa academică integrată; perspectivă internațională care să-i pregătească pe studenți pentru globalizarea afacerilor în contextul evoluției mondiale și al integrării europene; un sistem de apreciere bazat pe credite, standardizat pe principiile standardelor internaționale.

F

F.A.O. – Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (rom); Food and Agriculture Organization of the United Nations (en); Organisation des Nations Unies Pour l'Alimentation et l'Agriculture (fr); Organisation für Ernährung und Landwirtschaft der UN (ge); Организация ООН по Питанию и Сельскому Хозяйству (rus); 联合国粮食及农业组织 lian he guo liang shi ji nong ye zu zhi (chn).

Organizație cu sediul la Roma, contribuie la ameliorarea productivității agricole și a securității alimentare în scopul îmbunătățirii nivelului de viață al populației. Ea coordonează eforturile internaționale pentru eradicarea foamei și sărăciei în țările în dezvoltare și în tranziție.

F.E.M. – Fondul pentru Mediul Înconjurător (rom); Fund for Environment Management (en); Le Fonds pour l'Environnement (fr); Umweltfonds (ge); Фонд по Окружающей среде (rus); 环境管理勘查 huan jing guan li kan cha (chn).

Este un instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor pentru protecția mediului, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare în domeniul protecției mediului. Fondul pentru Mediu a fost creat în 2002, iar rolul său este de a strânge bani de la companiile poluatoare și de a finanța proiecte de protecție a mediului, depuse de ONG-uri, companii comerciale, colii autorități locale.

Facilități (rom); Facilities (en); Facilités (fr); Erleichterungen (ge); преференции (rus). 设施 she shi (chn).

Însușirea a ceea ce este facil, însușirea de a realiza, de a face ceva fără mari eforturi, cu ușurință.

Factor (rom); Factor (en); Facteur (fr); Faktoren (ge); фактор (rus). 因素 yin su (chn).

Element material capabil de a produce o acțiune directă sau indirectă asupra altor elemente materiale, provocând reacții corespunzătoare. Se deosebesc mai multe categorii de factori: Factori antropici ai climei: activități ale omului care contribuie la modificarea climei (defrișări, desecări, irigații, poluarea atmosferei). Factori ecologici: capabili de a influența viața organismelor. Factori abiotici (fizici, climatici și hidrici): aer, apă, lumină, căldură, umiditate, vânt. Factori geomorfologici: altitudinea reliefului, înclinarea, expunerea. Factori edafici: solul cu proprietățile lui fizice, chimice, biologice. Factori biotici: interrelații fitocenotice, zoocenotice, biocenotice.

Factori ecologici (rom); Ecological factors (en); Facteurs écologiques (fr); ökologische Faktoren (ge); Экологические факторы (rus); 生态因子 sheng tai yin zi (chn).

Totalitatea factorilor abiotici (temperatură, lumină, precipitații, presiune

etc.) i biotici (parazi i, d un tori, competi ie intraspecific i inter-specific) cu care un organism vine în contact i cu care se intercondi ioneaz reciproc.

Feigenbaum, V. Armand (1920-2014) (rom); Feigenbaum, V. Armand (en); Feigenbaum, V. Armand (fr); Feigenbaum, V. Armand (ge); Фейгенбаум В. Арманд (rus); 费根鲍姆 Fei gen bao mu (chn).

Ini iatorul conceptului Controlul Total al Calit ii i a publicat în 1961 una din c rile sale de referin , numit Total Quality Control. Puterea ideilor sale a fost descoperit de japonezi în anii 50, cam în aceea i perioad în care Juran a vizitat Japonia iar principiile calit ii stabilite de el se întind pe 40 de puncte. Feigenbaum a promovat i conceptul mediului de lucru în care dezvolt rile pe linie de calitate acoper întreaga organiza ie. Astfel fiecare persoan din organiza ie trebuie s aib un angajament ade- v rat pentru îmbun t irea calit ii, deoarece înv area din pove tile de succes ale altora este un lucru esen ial. A subliniat ideea prin care calitatea nu înseamn “cel mai bun”, ci “cel mai bun pentru folosin a clientului i a pre ului de vânzare”.

Fiabilitate (rom); Reliability (en); Fiabilité (fr); Zuverlässigkeit (ge); надежность (rus); 信度 xin du (chn).

Aptitudinea unui dispozitiv de a- i îndeplini func ia specificat , în condi iile date i de-a lungul unei durate date.

Fiabilitate estimată (rom); Estimated reliability (en); Fiabilité estimée (fr); erwartete Zuverlässigkeit (ge); Оценочная надеж-

ность (rus); 预估可靠度 yu gu ke kao du (chn).

Fiabilitatea unui dispozitiv deter- minat prin valoarea sau valorile limit ale intervalului de încredere asociat unui nivel de încredere dat.

Fiabilitate preliminară (rom); Preliminary established reliability (en); Fiabilité préliminaire (fr); vorläufige Zuverlässigkeit (ge); Предварительная надежность (rus); 初步确定的可靠性 chu bu que ding de ke kao xing (chn).

Fiabilitatea stabilit pe baza unor analogii, generaliz ri sau particula- riz ri.

Fiabilitate prevăzută (rom); Predicted reliability (en); Fiabilité prévue (fr); vorgesehene Zuverlässigkeit (ge); Предусмотренная надежность (rus); 预测的可靠性 yu ce de ke kao xing (chn).

Fiabilitate calculat pentru condi ii de utilizare date i are în vedere aspectele func ionale i constructive ale dispozitivului.

Fidelitate (rom); Precision/accuracy (en); Fidélité (fr); Genauigkeit (ge); точность, преданность (rus); 精度/准确性 jing du /zhun que xing (chn).

Grad de concordan între indica iile sau valorile m surate ob inute prin m sur ri repetate ale aceleia i obiect sau ale unor obiecte similare în condi ii de m surare specifice

Filtrare (rom); Filtration (en); Filtration (fr); Filtrierung (ge); фильтрование (rus); 过滤 guo lü (chn).

Opera ie de separare a fazelor unui amestec eterogen solid-fluid, efectu- at cu ajutorul unui filtru. În general, opera ia se realizeaz prin trecerea amestecului printr-un corp poros, prin centrifugare sau prin for e

electrostatice. Are ca scop curățarea fluidului, recuperarea fazei solide sau obținerea ambelor faze. Filtrarea apei are două scopuri: îndepărtarea materiilor în suspensie și eliminarea microorganismelor, a germinilor etc.

Filtru (rom); Filter (en); Filtre (fr); Filter (ge); фильтр (rus); 过滤器 guo lü qi (chn).

Dispozitiv, aparat sau instalație care separă, cu ajutorul unui material filtrant, un fluid de particulele solide aflate în suspensie în masa lui.

Fișa de avertizare asupra poluării (rom); Pollution warning card (en); Fiche d'avertissement sur la pollution (fr); Warnungskarte der Umweltverseuchung (ge); карта оповещения загрязнения (rus); 污染警告卡 wu ran jing gao ka (chn).

Fișa în care sunt prezentate toate datele ce privesc poluarea: natura poluantului; unitatea poluatoare; momentul declanșării poluării; semnificativitatea în apa râului asupra fenomenului de poluare (culoare specifică, extensivitate în suprafață, miros specific, peții morți la suprafața apei etc.); Instituția și/sau persoana care a observat poluarea; persoanele delegate să constate poluarea, după avertizarea ei; consecințele asupra folosințelor de apă din aval; iar ulterior: rezultatele analizelor de laborator, care să identifice substanța poluantă și gradul de depășire a limitei (normale sau excepționale) stabilite etc. Măsurile propuse; modul de urmărire în continuare a fenomenului, ca durată și extindere în aval, ca urmare a curgerii pe râu; cine a validat

poluarea și a întocmit fișa de validare a poluării.

Fișă de control (rom); Control slip (en); Fiche de contrôle (fr); Kontrollbeleg (ge); карта контроля (rus); 控制滑移 kong zhi hua yi (chn).

Instrument utilizat pentru evidențierea variațiilor datorate unor cauze desemnabile sau speciale ca urmare a variațiilor aleatorii inerente în proces.

Fișa de evaluare a locului de muncă (rom); Workplace evaluation sheet (en); Fiche d'évaluation du lieu de travail (fr); das Auswertungsblatt Des Arbeitsplatzes (ge); карта оценки на рабочем месте (rus); 工作场所评估表 gong zuo chang suo ping gu biao (chn).

Documentul centralizator al tuturor operațiilor de identificare și evaluare a riscurilor de accidentare și/sau îmbolnăvire profesională.

Flexibilitate (rom); Flexibility (en); Flexibilité (fr); Flexibilität (ge); гибкость, эластичность (rus); 弹性 tan xing (chn).

a. Răspuns rapid cu noi produse sau modificări ale volumului producției; **b.** Adaptabilitate, capacitatea de schimbare pe măsură ce condițiile de afaceri se schimbă; **c.** Capacitatea unui sistem de producție de a se adapta cu succes la condițiile de mediu în schimbare și de a prelua necesitățile.

Fondul pentru mediu (rom); Environment funds (en); Fonds pour l'environnement (fr); Umweltfonds (ge); Фонд окружающей среды (rus); 环境基金 huan jing ji jin (chn).

Instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării obiectivelor prioritare, de interes public major, din Planul național de acțiune pentru protecția mediului, în conformitate cu

normele și standardele de mediu naționale și internaționale. Fondul pentru mediu este un fond special, extrabugetar, care se constituie, se gestionează și se utilizează în conformitate cu prevederile legilor în vigoare și ale altor dispoziții legale.

Frecvență (rom); *Frequency (en);* *Fréquence (fr);* *Frequenz (ge);* *частота (rus);* *频次 pin ci (chn).*

ansa de a se produce un eveniment.

Frecvență absolută (rom); *Frequency (en);* *Fréquence absolue (fr);* *absolute Frequenz (ge);* *абсолютная частота (rus);* *频率 pin lü (chn).*

Numărul de realizări (aparitii) ale unui tip dat de evenimente sau numărul de observații care apar în unei observații date.

Frecvență absolută cumulată (rom); *Cumulative frequency (en);* *Fréquence absolue cumulée (fr);* *absolute kumulative Frequenz (ge);* *Совмещенная абсолютная частота (rus);* *累积频率 lei ji pin lü (chn).*

Numărul de membri ai unui ansamblu de observații care au valori mai mici sau egale cu o valoare dată.

Frecvență relativă (rom); *Relative frequency (en);* *Fréquence relative (fr);* *relative Frequenz (ge);* *Относительная частота (rus);* *相对频率 xiang dui pin lü (chn).*

Frecvența absolută împărțită la numărul total de realizări (aparitii) sau de observații.

Frecvență relativă cumulată (rom); *Cumulative relative frequency (en);* *Fréquence relative cumulée (fr);* *relative kumulative Frequenz (ge);* *совмещенная относительная частота (rus);* *累积相对频率 lei ji xiang dui pin lü (chn).*

Frecvența absolută cumulată împărțită la numărul total de observații.

Fum (rom); *Smoke (en);* *Fumée (fr);* *Rauch (ge);* *дым (rus);* *烟 yan (chn).*

Suspensie de particule solide într-un mediu gazos, produs în cursul arderii incomplete a materialelor combustibile. Poate fi produs artificial și intenționat cu ajutorul unor substanțe chimice.

Fumigație (rom); *Fumigation (en);* *Fumigation (fr);* *Fumigation (ge);* *дымообразование (rus);* *熏蒸 xun zheng (chn).*

Producere de fum, afumare cu diverse substanțe în scopul distrugerii unor paraziți, pentru dezinfectare, parfumarea aerului într-un spațiu închis sau în scopuri terapeutice.

Funcția de fiabilitate (rom); *Reliability function (en);* *Fonction de fiabilité (fr);* *Zuverlässigkeitsfunktion (ge);* *Функция надежности (rus);* *可靠性函数 ke kao xing han shu (chn).*

Relație între probabilitatea de funcționare fără defectare a unui dispozitiv, în condiții specificate și timp.

Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (rom); *European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (en);* *Fondation Européenne pour l'Amélioration des conditions de Vie et de Travail (fr);* *Die Europäische Stiftung für die Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (ge);* *Европейский Фонд Улучшения Условий Жизни и Труда (rus);* *欧洲改善生活和工作条件基金会 Ou zhou gai shan sheng huo he gong zuo tiao jian ji jin hui (chn).*

A fost înființat în 1975 pentru a contribui la planificarea și crearea unor condiții mai bune de viață și de muncă la nivelul UE. Activitățile sale se desfășoară în parteneriat cu guvernele, organizațiile patronale, sindicatele și Comisia Europeană,

fiind orientate în două direcții: managementul cercetării și informare și comunicare. De asemenea, organizația dispune de o rețea de Centre Naționale de Legătură funcționale care facilitează ca sisteme de comunicare să funcționeze la nivelurile naționale.

Fundația Europeană pentru Management al Calității (EFQM) (rom); *The European Foundation for Quality Management (en);* *Fondation européenne pour le Management de la qualité (fr);* *Europäische Stiftung für Qualitätsmanagement (ge);* *Европейский Фонд Менеджмента Качества (rus);* *欧洲质量管理基金会 Ou zhou zhi liang guan li ji jin hui (chn).*

Organizație non-profit cu sediul în Bruxelles, Belgia, înființată în 1988, în scopul promovării și optimizării performanțelor organizațiilor din Europa. EFQM are misiunea „*de a deveni cea mai puternică conducătoare capabilă să orienteze organizațiile din Europa spre o EXCELENȚĂ durabilă, prin identificarea/promovarea sistematică a celor mai bune practici*». Referențialul în raport cu care sunt evaluate performanțele organizațiilor este anumitul „*Model de Excelență al EFQM*“. Acest model a fost conceput și dezvoltat pe baza ideii că orice organizație – *indiferent de mărimea, tipul proprietății, domeniul/sectorul*

de activitate, structura și gradul ei de maturitate – pentru a activa cu succes are nevoie de **un sistem adecvat de management performant**. Modelul EFQM reprezintă un *instrument practic* menit să sprijine funcționarea cu succes a organizațiilor prin **evaluarea sistematică** a performanțelor și poziționarea fiecărei organizații pe dificilul drum al EXCELENȚEI, prin sprijinirea organizațiilor în scopul înțelegerii posibilităților de perfecționare a activității, mai ales, prin stimularea stabilirii de **soluții** eficiente pentru transpunerea acestora în practică. EFQM, prin membrii săi (întreprinderi, instituții, universități, asociații profesionale, etc.), efectuează cercetări și îmbunătățește regulat acest model, pe baza „celor mai bune practici“ identificate și verificate în practică, provenind de la mii de organizații europene, chiar și din afara Europei.

Furnizor (rom); *Supplier (en); Fournisseur (fr); Lieferant (ge); Поставщик (rus); 供应商 gong ying shang (chn).*

a. Organizație care furnizează un produs/serviciu clientului; **b.** Partea care este responsabilă pentru produs, proces sau serviciu și care poate să afirme că asigurarea calității este aplicată.

GATT - Acordul General pentru Tarife și Comerț (rom); *General Agreement for Trade and Taxes (en); Accord Général pour les Tarifs et le Commerce (fr); Allgemeines Zoll- und Handelsabkommen (ge); Общее Соглашение по Тарифам и Торговле (rus); 贸易和税收总协定 mao yi he shui shou zong xie ding (chn).*

Este un acord general de comerț liber semnat în 1947 de 117 națiuni, incluzând aproape toate țările dezvoltate. Scopul GATT a fost creșterea economică globală prin încurajarea și regularizarea comerțului global. Prin acest acord, tuturor membrilor li s-a cerut tratarea partenerilor în mod egal prin aplicarea tarifelor de import și export, oferirea de protecție asupra copyright-ului și a drepturilor de autor, consultarea cu fiecare în parte cu privire la problemele comerciale și încercarea rezolvării eventualelor dezacorduri într-o manieră pașnică. GATT a creat o organizație internațională reglementată cunoscută sub numele de World Trade Organization (WTO) pentru a impune în elegerile în cadrul acordului.

G.E.M.S. - Sistemul Mondial de Supraveghere Continuă a Mediului (rom); *Global Environment Monitoring System (en); Système Mondial pour la Surveillance Continue de l'Environnement / le suivi de l'Environnement (fr); Globales System für die Umweltüberwachung (ge); Международная Система по Постоянному Исследованию Окружающей Среды (rus); 全球环境监测系统 quan qiu huan jing jian ce xi tong (chn).*

Este un program conceput pentru adunarea sistematică a datelor de mediu de la organizațiile naționale, agențiile specializate și UNEP (United Nations Environment Program). GEMS asigură date valoroase despre calitatea aerului și a apei.

GDP - Produs Intern Brut (rom); *Gross Domestic Product (en); Produit Interne Brut (fr); Bruttoinlandsprodukt (ge); Внутренний Национальный Продукт (rus); 国内生产总值 guo nei sheng chan zong zhi (chn).*

Este un indicator macroeconomic care reflectă suma valorii de piață a tuturor marfurilor și serviciilor destinate consumului final, produse în toate ramurile economiei în interiorul unui stat în decurs de un an.

Gestiunea calității (rom); *Quality administration (en); Gestion de la Qualité (fr); Qualitätsmanagement (ge); Управление качеством (rus); 质量管理 zhi liang guan li (chn).*

Conceptul al gestiunii economice care definește ca obiectiv esențial identificarea, evaluarea și compararea permanentă a costurilor și eficiența economică a calității. Gestiunea calității trebuie să conducă la elaborarea unei strategii a calității, la elaborarea pentru perioade mai lungi a metodelor adecvate de măsurare, analizare, optimizare și informatizare în sfera calității. Gestiunea calității trebuie să integreze unitar toate fazele de realizare și urmărirea în exploatare a produsului începând cu etapa de concepție-proiectare și terminând cu

proiectarea informațiilor privind comportamentul produselor la utilizator.

Ghidul ILO-OSH:2001 (rom); ILO-OSH:2001 Guide (en); Le guide ILO-OSH/2001 (fr); ILO-OSH-Führer 2001 (ge); Гуид ILO-OSH:2001 (rus); 劳工组织-职业安全与健康: 2001 年指南 lao gong zu zhi — zhi ye an quan yu jian kang: 2001 nian zhi nan (chn).

Documentul ce cuprinde principiile ce pornesc de la valorile și instrumentele existente în domeniul securității și în muncă și doresc să se constituie într-un sprijin acordat organizațiilor în vederea diminuării pierderilor umane și materiale care sunt generate de accidentele de muncă și bolile profesionale.

GNM - Garda Națională de Mediu (rom); National Environmental Agency (en); La Garde Nationale d'Environnement (fr); Nationale Umweltbehörde (ge); Национальная гвардия по вопросам окружающей среды (rus); 国家环境保护局 guo jia huan jing bao hu ju (chn).

Instituție publică cu personalitate juridică, finanțată de la bugetul de stat, cu atribuții în urmărirea respectării prevederilor legale în domeniul protecției mediului, silviculturii și cinegetic.

Grafice de control (rom); Control graphics (en); Graphiques de contrôle (fr); Kontroll-diagramme (ge); Графики контроля (rus); 控制图形 kong zhi tu xing (chn).

Instrumente ce au în vedere înregistrarea, ordonarea, sintetizarea și evidențierea datelor care pun în lumină neconformitățile, nefuncționalitățile și abaterile. Sunt frecvent utilizate deoarece sunt ușor de realizat, la îndemâna oricui, permit

utilizarea calculatoarelor și sunt foarte expresive (grafice colorate și bare, grafice liniare, grafice circulare, grafice radar, histograme, poligonul frecvențelor, tabele, diagrama Pareto, diagrama de corelație, diagrama desfășurată, diagrama lipsurilor, diagrame ale controlului statistic al proceselor).

Grila de evaluare a riscurilor (rom); Risk evaluation grid (en); La grille d'évaluation des risques (fr); die Risikoauswertungstabelle (ge); Сетка (вилка) оценки рисков (rus); 风险评估表 feng xian ping gu biao (chn).

Document ce exprimă riscurile existente în sistemul analizat, sub forma cuplului gravitate-frecvență de apariție. Conține un tabel în care liniile corespund claselor de gravitate iar coloanele clasele de probabilitate. Fiecare celulă corespunde câte unui punct din grafic. Culorile diferite marchează secțiunile obținute în grafic prin trasarea curbilor de nivel.

Grila priorităților (rom); Priority grid (en); Diagramme des priorités (fr); Prioritätenraster (ge); рафик первостепенностей (rus); 优先网络 you xian wang ge (chn).

Evidențiază nivelul de urgență sau de prioritate al activităților, prin situarea lor în unul din cele patru cadrane de prioritate și prin cotarea acestora de la 0 la 10.

Guvernanță (rom); Governance (en); Gouvernance (fr); Regierungsführung (ge); Менеджмент (rus); 管治 guan zhi (chn).

Mod în care o organizație este condusă, direcționată, controlată și considerat responsabil juridic

III

Habitat (rom); *Habitat (en); Habitat (fr); Habitat (ge); среда (rus); 栖息地 qi xi di*

Locul în care un organism sau o populație există în mod natural.

HACCP - Analiza Pericolelor și Punctelor Critice de Control (rom); *Hazard Analysis Critical Control Points (en); Analyse des Dangers et des Points critiques de Contrôle (fr); Analyse der Gefahren, Risiken und kritischen Lenkungspunkte (ge); HACCP (Анализ Опасностей и Критических Точек Контроля) (rus); 危害分析的临界控制点 wei hai fen xi de lin jie kong zhi dian (chn).*

Metodă de abordare sistematică a asigurării calității alimentelor, bazată pe identificarea, evaluarea și înțelegerea sub control a tuturor riscurilor ce ar putea interveni în procesul de fabricare, manipulare și distribuție a acestora.

Harta proceselor (rom); *Process map (en); Carte de Processus (fr); Prozesskarte (ge);*

Карта процессов (rus); 工艺图 gong yi tu (chn).

Variantă a tabelului care utilizează simboluri, pentru completarea grafică a descrierii narative.

Hazard (rom); *Hazard (en); Hasard (fr); Gefahr (ge); случайность, возможность, непредвиденность (rus); 危害 wei hai (chn).*

Sursă sau ansamblu de conjuncturi cu potențial de a cauza consecințe adverse.

Histogramă (rom); *Histogram (en); Histogramme (fr); Histogramm (ge); гистограмма (rus); 柱状图 zhu zhuang tu (chn).*

Reprezentarea grafică a repartiției de frecvențe a unei caracteristici cantitative constând dintr-un ansamblu de dreptunghiuri alăturate, fiecare având baza egală cu mărimea clasei și aria proporțională cu frecvența clasei.

III

Identificarea factorilor de risc (rom); Identification of risk factors (en); L'identification des facteurs de risque (fr); Die Identifizierung der Risikofaktoren (ge); идентификация (установление) Факторов риска (rus); 识别风险因素 shi bie feng xian yin su (chn).

Procesul de stabilire a riscului pentru fiecare component a sistemului de munc evaluat (loc de munc), în baza listei prestabilite ce disfunc ii poate prezenta, în toate situa iile previzibile i probabile de func ionare.

IEA/OECD – Agenția Internațională pentru Energie (rom); International Energy Agency (en); Agence Internationale pour l'Energie (fr); Internationale Energieagentur (ge); Международное Агентство по Энергии (rus); 国际能源局 guo ji neng yuan ju (chn).

A fost înfiin at în noiembrie 1974 ca r spuns la criza petrolului ca i entitate interguvernamental autonom pentru asigurarea producerii energiei în rile industrializate.

Ignifugare (rom); Fireproofing (en); Ignifugation (fr); Feuerschutz (ge); огнестойкость (rus); 防火 fang huo (chn).

Acoperirea sau impregnarea unui material combustibil (în special lemnos sau textil) cu materiale ignifuge, pentru a-l proteja contra ac iunii focului i a-i m ri rezisten la ardere.

Impact asupra mediului (rom); Impact upon the environment (en); Impact sur l'environnement (fr); Umweltauswirkung (ge); Влияние на окружающую среду (rus); 对环境的影响 dui huan jing de ying xiang (chn).

Orice modificare a mediului, d un - toare sau benefic , care rezult total sau par ial din activit ile, produsele sau serviciile unei organiza ii.

Impact semnificativ asupra mediului (rom); Major impact upon the environment (en); Impact significatif sur l'environnement (fr); Schwerwiegende Umweltauswirkung (ge); значительное влияние на окружающую среду (rus); 对环境的重大影响 dui huan jing de zhong da ying xiang (chn).

Efecte asupra mediului, determinate ca fiind importante prin aplicarea criteriilor referitoare la dimensiunea, amplasarea i caracteristicile proiectului sau referitoare la caracteristicile anumitor planuri i programe, avându-se în vedere calitatea preconizat a factorilor de mediu.

Imperfectiune (rom); Imperfection/flow (en); Imperfection (fr); Fehlerhaftigkeit (ge); несовершенство (rus); 不完整 bu wan zheng /流畅 liu chang (chn).

Abaterea unei caracteristici de calitate în raport cu starea sau nivelul prev zut, f r orice asociere cu satisfacerea condi iilor specificate sau cu aptitudinea de utilizare a produsului sau serviciului.

Implementarea calității (rom); *Implementation of quality (en); Mise en application de la qualité (fr); qualitative Umsetzung (ge); Внедрение качество (rus); 质量执行情况 zhi liang zhi xing qing kuang (chn).*

Proces de în alegere a vocii clientului și de traducere a sa în parametri tehnici de proiectare, subsisteme, piese, componente, procese și m suri de control al proceselor.

Implicarea personalului (rom); *Employments implication/personnel involvement (en); Implication du personnel (fr); Personal-einbindung (ge); привлечение персонала (rus); 参与人员 can yu ren yuan /参与人手 can yu ren shou (chn).*

Personalul de la toate nivelurile este esen a unei organiza ii și implicarea lui total permite ca abilit ile sale să fie utilizate în beneficiul organiza iei.

Impuritate (rom); *Impurity (en); Impureté (fr); Unreinheit (ge); примесь (rus); 杂质 za zhi (chn).*

a. Starea unui mediu cu toxicitate ridicat , cu microbi etc.; b. Corp sau substan str în care se g se te în masa altui corp sau a unui material (și a c ror prezen determin modifi carea propriet ilor materialului).

INCDPM – Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii (rom); *National Institute for Research and Development in the Field of Work Safety (en); Institut National de recherche – développement pour la protection du travail (fr); Nationales Institut für Forschung und Entwicklung des Arbeitsschutzes (ge); Научно-исследовательский Институт Охраны Труда (rus); 国家安全生产研究与发 展研究所 guo jia an quan sheng chan yan jiu yu fa zhan yan jiu suo (chn).*

Func ionează în scopul desf ur rii activit ii de cercetare-dezvoltare în domeniul protec iei muncii, prin

participarea la elaborarea strategiei de dezvoltare a domeniului și la realizarea obiectivelor tiin ifice și tehnologice al Programului Na ional de Cercetare tiin ific și Dezvoltare Tehnologic .

Incertitudine (rom); *Uncertainty (en); Incertitude (fr); Ungewissheit (ge); недостоверность, неопределенность (rus); 不确定性 bu que ding xing (chn).*

Parametru pozitiv care caracterizează dispersia valorilor atribuite unui m surand, pe baza informa iilor utilizate.

Incertitudine de măsurare (rom); *Measurement uncertainty (en); Incertitude de mesure (fr); Messunsicherheit (ge); Погрешность измерения (rus); 检验不确定性 jian yan bu que ding xing (chn)*

Parametru pozitiv care caracterizează dispersia valorilor atribuite unui m - surand, pe baza informa iilor utilizate.

Incinerare (rom); *Incineration (en); Incinération (fr); Verbrennung (ge); сжигание (rus); 焚化 fen hua (chn).*

Ac iunea de reducere până la cenu a de eurilor urbane și industriale.

Indicator biologic de poluare (rom); *Indicator species (en); Indicateur biologique de pollution (fr); Biologischer Umweltverschmutzungsindikator (ge); биологический показатель загрязнения (rus); 指示物种 zhi shi wu zhong (chn).*

Specii de animale sau plante care sunt sensibile la schimb rile condi iilor mediului ambiant.

Indicatori absoluți pentru evaluarea comparativă a gradului de securitate a muncii (rom); *Absolute indicators for the comparative evaluation of the degree of work safety (en); Indicateurs absolus pour l'évaluation comparative du degré de sécurité du travail (fr); Absolute Indikatoren für die*

vergleichende Auswertung der Arbeitssicherheit (ge); Абсолютные показатели для сравнительной оценки уровня безопасности труда (rus); 安全生产考核绝对指标 an quan sheng chan kao he jue dui zhi biao (chn).

Exprim numărul de accidente într-o perioadă dată (nivelul, dinamica și structura accidentelor). Din această categorie fac parte: accidente, accidente de muncă colective, zile de incapacitate temporară de muncă, costul ajutoarelor pentru incapacitate temporară de muncă.

Indicatori de calitate (rom); Quality indicators (en); Indicateurs de qualité (fr); Qualitätsindikator (ge); Показатели качества (rus); 质量指标 zhi liang zhi biao (chn).

Trebuie să indice dacă realizăm ceea ce trebuie în ceea ce privește satisfacția clientului, implementarea obiectivelor și dacă proiectele, sistemele și soluțiile la probleme satisfac cerințele.

Indicatori de performanță (rom); Performance indicators (en); Indicateurs de performance (fr); Leistungsindikatoren (ge); Показатели совершенства (rus); 性能指标 xing neng zhi biao (chn).

Indicatori tehnico-economici care analizează sintetic și calitativ performanța activităților și rezultatele managementului aplicat, măsurând ponderi și procente, funcția principală a procesului managerial, adică performanța sa.

Indicatori relativi pentru evaluarea comparativă a gradului de securitate a muncii (rom); Relative indicators for the comparative evaluation of the degree of work safety (en); Indicateurs relatifs pour l'évaluation comparative du degré de sécurité du travail (fr); Relative Indikatoren für die

vergleichende Auswertung der Arbeitssicherheit (ge); Относительные показатели для сравнительной оценки Уровня безопасности труда (rus); 工作安全度比较评价的相对指标 gong zuo an quan du bi jiao ping jia de xiang dui zhi biao (chn).

Exprim numărul de accidente produse la nivelul unui sistem raportat la alte măsuri: indicele de frecvență și indicele de gravitate.

Indice (rom); Index (en); Indice (fr); Index/Verzeichnis (ge); показатель, данное (rus); 索引 suo yin (chn).

Caracteristic numerică a unui fenomen, proces sau complex de elemente. În hidrologie: indici de umiditate, ariditate etc. În meteorologie: indici climatici, de continentalism, de circulație. În gospodărirea apelor: indice de calitatea apei etc. În geomorfologie: indice de aplatizare, indice de rotunjire.

Infrastructură (rom); Infrastructure (en); Infrastructure (fr); Infrastruktur (ge); инфраструктура (rus); 基础设施 ji chu she shi (chn).

Sistemul de facilități și echipamentele permanente ale unei organizații.

Ingineria valorii (rom); Value engineering (en); Ingénierie de la valeur (fr); Wertschaffung (ge); Инженерия стоимости (rus); 价值工程 jia zhi gong cheng (chn).

Metodă de cercetare – proiectare sistemică și creativă, care, prin abordarea funcțională, urmărește ca funcțiile obiectului studiat să fie concepute și realizate cu cheltuieli minime, în condiții de calitate care să satisfacă necesitățile utilizatorilor în concordanță cu cerințele socio-economice.

Inovație (rom); *Innovation (en); Innovation (fr); Innovation (ge); Инновации (rus); 创新 chuang xin (chn).*

Obiect nou sau schimbat, care realizează sau redistribuie valoare.

Insatisfacția clientului (rom); *Customer dissatisfaction (en); Insatisfaction du client (fr); Kundenunzufriedenheit (ge); Недовлетворенность клиента (rus); 顾客不满 gu ke bu man (chn).*

Opinia clientului despre m sura în care o tranzac ie a e uat în satisfacerea necesit ilor i a tept rilor lui.

Inspecția calității (rom); *Quality inspection (en); Inspection de la qualité (fr); Qualitätskontrolle (ge); Инспекция качества (rus); 质量检验 zhi liang jian yan (chn).*

a. Inspec ia utilizat atunci când nu sunt motive s se produc o modificare a nivelului de calitate al produc iei fa de nivelul de acceptabilitate; **b.** Evaluarea conformit ii prin observare i analiz aacompaniate dup cum este cazul de m surare, testare sau verificare cu calibrul.

Inspecția muncii (rom); *Work inspection (en); Inspection du travail (fr); die Arbeitskontrolle (ge); Охрана (оценка) труда (rus); 工作检查 gong zuo jian cha (chn).*

Organ de specialitate al administra iei publice centrale, în subordinea MMSSF care exercit controlul aplic rii legisla iei în domeniul muncii, rela iilor de munc , securit ii i s n t ii în munc i are ca obiectiv major asigurarea unui mediu de munc sigur i s n tos.

Inspecție (rom); *Inspection (en); Inspection (fr); Kontrolle (ge); инспекция (rus); 检测 jian ce (chn).*

a. Evaluarea conformit ii prin m surare, observare, încercare sau verificare cu calibre a caracteristicilor corespunz toare; **b.** Examinarea unui proiect de produs, unui produs, serviciu, proces sau fabric i determinarea conformit ii lor cu cerin ele specificate sau pe baza judec ii profesionale, sau a cerin e lor generale; **c.** Activitatea de m surare, examinare, verificare a unei caracteristici ale unei entit i i compararea rezultatelor cu condi iile specificate în scopul de a stabili dac este realizat conformitatea pentru fiecare caracteristic ; **d.** Evaluarea conformit ii prin observare i analiz aacompaniate dup cum este cazul de m surare, testare sau verificare cu calibrul; **e.** Determinare a conformit ii cu cerin ele specificate.

Inspecție prin eșantionare (rom); *Sampling inspection (en); Inspection par échantillonnage (fr); Musterkontrolle (ge); Инспекция образцов (rus); 抽样检验 chou yang jian yan (chn).*

Inspec ia produselor sau serviciilor prin utilizarea e antioanelor.

Instalație de măsurare (rom); *Measuring installation (en); Installation de mesure (fr); Messinstallation (ge); Измерительная установка (rus); 测量装置 ce liang zhuang zhi (chn).*

Ansamblu complet de mijloace de m surare i alte echipamente, reunite pentru efectuarea unor m suri specificate.

Instructajul de protecția muncii (rom); *Work safety training (en); l'instruction pour la protection de l'environnement (fr); Die Arbeitsschutzunterweisung (ge); инструктаж по охране труда (rus); 安全生产培训 an quan sheng chan pei xun (chn).*

Forma de instruire în domeniul protecției muncii care se desfășoară la nivelul unităților economice și are ca scop însușirea de către personalul muncitor a cunoștințelor și formarea deprinderilor impuse de securitatea muncii specifice activității pe care o desfășoară.

Instrucțiune de lucru (rom); *Working instruction (en); Directives de travail (fr); Arbeitsanweisung (ge); Рабочая инструкция (rus); 工作指导 gong zuo zhi dao (chn).*

Prevedere care formulează o acțiune de efectuat.

Instrumentul de măsurare (rom); *Measuring instrument (en); Instrument de mesure (fr); Messgerät (ge); Измерительный инструмент (rus); 测量仪器 ce liang yi qi (chn)*

Mijloc de măsurare cu structură simplă, într-o formă compactă, care realizează un număr minim de conversii ale măsurandului în mrimi fizice, în scopul obținerii informației de măsurare.

Integritatea (rom); *Integrity (en); Intégrité (fr); Integriertheit (ge); целостность, сохранность (rus); 完整 wan zheng (chn).*

Caracteristic personal și organizațional care combină onestitatea cu dependabilitatea.

Interschimbabilitate (rom); *Interchangeability (en); Interchangeabilité (fr); Austauschbarkeit (ge); взаимозаменяемость (rus); 互换性 hu huan xing (chn).*

Proprietatea unui produs, proces sau serviciu de a fi utilizat în locul altuia, pentru a satisface aceleași condiții.

Interval de măsurare (rom); *Measuring interval (en); Intervalle de mesure (fr); Messbereich (ge); Измерительный интервал (rus); 测量间隔 ce liang jian ge (chn).*

Ansamblu de valori ale măsurimilor de aceeași natură care pot fi măsurate cu o incertitudine dată cu un mijloc de măsurare sau cu un sistem de măsurare, în condiții specificate.

Interval de toleranță (rom); *Tolerance interval (en); Intervalle de tolérance (fr); Toleranzbereich (ge); Допустимый интервал (rus); 公差区间 gong cha qu jian (chn).*

Valori diferite ale caracteristicii cuprinse între limitele de toleranță, inclusiv acestea.

Intoxicație acută profesională (rom); *Acute professional diseases (en); Intoxication aiguë professionnelle (fr); Akute Berufsvergiftung (ge); профессиональное острое отравление (rus); 急性职业病 ji xing zhi ye bing (chn).*

Stare patologică apărută brusc ca urmare a expunerii organismului la vapori, gaze, pulberi nocive sau iritante, substanțe toxice în stare lichidă sau solidă, radiații ionizate din mediul de muncă.

Investiții (rom); *Investments (en); Investissements (fr); Investitionen (ge); инвестиции, вложения (rus); 投资 tou zi (chn).*

Totalitatea cheltuielilor efectuate pentru cumpărarea de bunuri capitale. În funcție de modul de utilizare al acestor bunuri capitale, investițiile pot fi grupate în investiții pentru

înlocuire, pentru dezvoltare sau investiții nete.

Ishikawa Kaoru (1915-1989) (rom); *Ishikawa Kaoru (en); Ishikawa Kaoru (fr); Ishikawa Kaoru (ge); Ишикава Каору (rus); 石川薫 Shi chuan xun (chn).*

Profesor japonez de la Universitatea din Tokio ce a inventat diagrama cauză-efect care a fost introdus pentru rezolvarea de probleme tehnice la începutul anilor 50. La cel mai simplu nivel, munca sa a evidențiat necesitatea unei bune colectări și prezentări a datelor; a subliniat comunicarea deschisă de grup, ca fiind critic pentru construcția diagramelor. Diagrama Ishikawa este utilizată ca instrument sistematic pentru găsirea, sortarea și documentarea cauzelor de variație ale calității în producție și organizarea relațiilor mutuale dintre acestea. Alte tehnici asupra cărora a insistat Ishikawa includ graficele de control, diagramele scatter, foaia de probabilitate binomială și inspecția prin eantionare.

I.S.O. – Organizația Internațională de Standardizare (rom); *International Standards Organization (en); Organisation Internationale de Normalisation (fr); Internationale Organisation für Normung (ge); Международная Организация Стандартизации (rus); 国际标准组织 guo ji biao zhun zu zhi (chn).*

a. Sediul general este în Geneva, Elveția. Este o organizație non-guvernamentală, constituită în 1947, membrii acesteia nefiind delegați ai guvernului național așa cum este în cazul sistemului Națiunilor Unite. Niciodată ISO nu a ocupat o poziție specială între sectorul public și

privat, din cauză că pe de-o parte multe dintre instituțiile membre ale sale fac parte din structura guvernamentală a țărilor lor sau sunt mandatate de guvernul acestora. Pe de altă parte, alții membrii au baza lor în sectorul privat care au fost asociați naționali în asociațiile industriașilor. De aceea ISO acționează ca o organizație de legătură în care consensul generează soluții care satisfac atât cerințele de business cât și alte necesități ale societății așa cum sunt grupurile de mandatar consumatori-utilizatori; **b.** Este o federație mondială de organisme naționale pentru standardizare din cca. 100 de țări, câte unul din fiecare țară. Misiunea ISO este de a promova dezvoltarea în lume a standardizării și activităților asociate ei în vederea facilitării schimbului internațional de bunuri și servicii și de a dezvolta cooperarea în sferile activităților intelectuale, științifice, tehnologice și economice. Activitatea ISO se materializează în acorduri internaționale care sunt date publicității ca standarde internaționale.

Izolarea (confinarea) deșeurilor (rom); *Containment of waste (en); Isolement des résidus (fr); Müllabgrenzung (ge); Изоляция (отделение) отходов (rus); 废物遏制 fei wu e zhi (chn).*

Reineria și izolarea materiilor periculoase, astfel încât să se împiedice dispersarea sau să se obțină cel puțin o restrângere lor în mediul ambiant. Confinarea deșeurilor se face deseori în locuri special prevăzute în acest scop.

Înregistrare (rom); Record (en); Enregistrement (fr); Auswertung (ge); Регистрация (rus); 记录 ji lu (chn).

Document prin care se declar rezultatele obținute sau se furnizează dovezi ale activităților realizate.

Îmbunătățirea calității (rom); Quality improvement (en); Amélioration de la qualité (fr); Qualitätsverbesserung (ge); Улучшение качества (rus); 品质提升 pin zhi ti sheng (chn).

- a.** Acțiunile întreprinse în întreaga organizație pentru creșterea eficienței activităților și proceselor în scopul de a asigura avantaje sporite atât pentru organizație cât și pentru clienții acesteia; **b.** Partea a managementului calității concentrată pe creșterea capacității de a îndeplini cerințele referitoare la calitate

Îmbunătățirea continuă a proceselor (rom); Continuous process improvement (en); Amélioration continue des processus (fr); Nachhaltige Projektverbesserung (ge); постоянное улучшение процессов (rus); 持续改进流程 chi xu gai jin liu cheng (chn).

- a.** Proces de dezvoltare a sistemului de management de mediu pentru obținerea îmbunătățirii performanței de mediu globale în acord cu politica de mediu a organizației; **b.** Îmbunătățire referitoare la acțiunile întreprinse pentru sporirea trăsăturilor și caracte-

risticilor produselor și/sau creșterea eficienței și eficienței proceselor utilizate pentru producerea și livrarea lor.

Îmbunătățirea tehnologiilor industriale învechite (rom); Improvement of the obsolete industrial technologies (en); Amélioration des technologies Industrielles dépassées (fr); Verbesserung veralteter Industrietechnologien (ge); Улучшение устаревших промышленных технологий (rus); 改进陈旧的工业技术 gai jin chen jiu de gong ye ji shu (chn).

În legătură cu tehnologiile industriale învechite există în prezent două tendințe, și anume: restricționarea unor astfel de tehnologii în asociere cu echiparea lor cu instrumente microelectronice care au ca scop îmbunătățirea sau creșterea performanței lor sau înlocuirea lor complet cu noi tehnologii avansate, proces care necesită timp.

Încărcătură poluantă (rom); Pollution load (en); Charge polluante (fr); umweltbelastendes Potential (ge); Загрязняющая нагрузка (rus); 污染负荷 wu ran fu he (chn).

Cantitatea dintr-un poluant specific care intră într-o stație de tratare sau este descărcată într-o ap receptoare în timpul unei perioade date.

Încercare de conformitate (rom); Conformity testing (en); Essais de conformité (fr); Übereinstimmungsermittlung (ge);

Испытание на соответствие (rus); 符合性测试 fu he xing ce shi (chn).

Evaluarea conformității prin mijloace de încercare.

Încercare de determinare a fiabilității (rom); Reliability determination test (en); Essai de détermination de fiabilité (fr); Beständigkeitsermittlung (ge); испытание на определение надежности (rus); 可靠性判定测试 ke kao xing pan ding ce shi (chn).

Încercarea efectuată în scopul determinării valorii unui indicator de fiabilitate a unui dispozitiv.

Încercare de fiabilitate în exploatare (rom); Field reliability test (en); Essai de fiabilité en exploitation (fr); Beständigkeitsermittlung in der Gewinnung (ge); испытание надежности в эксплуатации (rus); 现场可靠性测试 xian chang ke kao xing ce shi (chn).

Încercarea de conformitate sau de determinare a fiabilității efectuată în exploatare, condițiile de funcționare și de mediu fiind înregistrate și nivelul de control fixat.

Încercare de fiabilitate în laborator (rom); Laboratory reliability test (en); Essai de fiabilité en laboratoire (fr); Laborzuverlässigkeitstest (ge); Лабораторное испытание надежности (rus); 试验室可靠性测试 shi yan shi ke kao xing ce shi yan (chn).

Încercarea de conformitate sau de determinare a fiabilității efectuată în condiții de funcționare și de mediu prescrise și controlate și care pot să simuleze, sau nu, condiții de exploatare.

Încercare de tip (rom); Type test (en); Essai-type (fr); Artbestimmungstest (ge);

испытание типа (rus); 型式试验 xing shi shi yan / 典型试验 dian xing shi yan (chn).

Încercare sau serie de încercări efectuate în scopul aprobării unui proiect pentru a se determina dacă acesta este capabil să satisfacă condițiile din specificația produsului.

Încredere (rom); Trust (en); Confidence (fr); Vertrauen (ge); уверенность, доверие (rus); 信托 xin tuo (chn).

Sentiment de siguranță față de cineva, bună-credință sau sinceritatea cuiva.

Înregistrare (rom); Recording (en); Enregistrement (fr); Aufnahme (ge); регистрация, запись (rus); 记录 ji lu (chn).

a. Procedură prin care un organism precizează caracteristicile proprii unui produs, proces sau serviciu, sau calitățile aferente unui organism sau unei persoane într-o listă pusă la dispoziția publicului; **b.** Document care furnizează dovezi obiective ale activităților efectuate sau a rezultatelor obținute.

Întreținere (rom); Maintenance (en); Entretien (fr); Wartung (ge); содержание (rus); 维护 wei hu / 保养 bao yang (chn).

Activitate tehnică și administrativă organizată pentru a întreține structuri, sisteme și componente în condiții de securitate pentru funcționare, întreținerea preventivă și reparatorie fiind incluse.

J

Juran, M. Joseph (1904-2008) (rom); *Juran, M. Joseph (en); Juran, M. Joseph (fr); Juran, M. Joseph (ge); Журан М. Жозеф (rus); 约瑟夫·M·朱兰 Yue se fu-M·Zhu lan (chn).*

Simbolul mondial al managementului calitatii totale pentru rile din Estul Europei i profesor ce a început formarea cadrelor din industria japonez în cadrul asisten ei oferite de SUA cu sloganul „calitatea este problema tuturor“. Juran consider ca implementarea ini iativelor pentru calitate nu necesit schimb ri dramatice. El este autorul defini iei calitatii – utilitatea de folosire, nu simpla conformitate cu specificatiile. Astfel, Juran ia în considerare clientul, în termeni de necesit i ale acestuia. Trilogia calitatii „planificarea calitatii, controlul calitatii i îmbun tirea calitatii“ reprezint o alt contribu ie important la calitate. Prima parte a trilogiei este preocupat de identificarea clientului,

cerin ele pentru produs i prioritatea obiectivelor afacerii. Cea de-a doua parte implic folosirea metodelor de control statistic. În cea de-a treia parte, convingerea lui Juran este c îmbun tirea trebuie s fie continu , ca i descoperirile.

Juste e (rom); *Accuracy/precision (en); Justesse (fr); Richtigkeit (ge); верность, достоверность (rus); 准确性 zhun que xing /精密度 jing mi du (chn).*

Gradul de concordan între media unui num r infinit de valori m surate repetat i o valoare de referin

Juste e a unui mijloc de m surare (rom); *Accuracy of a measuring instrument (en); Justesse d'un instrument de mesure (fr); Genauigkeit eines Messinstrumentes (ge); достоверность измерительного способа (rus); 精确度测量仪器 jing que du ce liang yi qi (chn).*

Proprietate a unui mijloc de m surare de a furniza indicii f r eroare sistematic .

K

Kaizen (rom); *Kaizen (en); Kaizen (fr); Kaizen (ge);* *Кайзен (rus);* 持续改善 *chi xu gai shan (chn).*

Sistem japonez pentru generarea și implementarea ideilor angajaților. Kaizen este un concept care în esență semnifică îmbunătățirea continuă. Cel mai adesea, Kaizen este condus de grupuri de ameliorare și este acompaniat de un sistem de culegere de sugestii (Teian în japonez) sub forma unei „cutii cu idei”, care permite tuturor, oricare le-ar fi rangul, să facă cunoscute observațiile și ideile bune. Kaizen se bazează pe mici ameliorări realizate zi de zi, dar constant și este o acțiune graduală și lentă, implicând toți actorii (de la director la muncitori), pentru a le face munca mai productivă, mai puțin obositoare, mai eficientă și mai sigură. Termenul Kaizen provine din budism, unde înseamnă „reînnoiește inima și fă-o tot mai bună”. În artele marțiale, prin Kaizen se înțelege „a înainta cu pași mici și repezi”. Metoda s-a extins treptat și în management fiind considerat o cale

de mijloc între două stiluri de conducere tradiționale: managementul calității, orientat către obținerea conformității cu un standard prestabilit, și managementul orientat către reingineria afacerii, bazat pe schimbări majore în procesele sau chiar structura organizației. În managementul orientat către reingineria afacerii este necesar un consum mare de resurse pentru a realiza o schimbare de tip salt, iar succesul, la final, nu este întotdeauna asigurat. În abordarea Kaizen, accentul se pune pe fluidizarea procesului de îmbunătățire și eficientizarea lui iar responsabilitatea îmbunătățirii produselor și proceselor este a întregului personal din companie, nu numai a specialiștilor.

Know-how (rom); *Know-how (en); Savoir-faire (fr); know-how (ge); (Know-how)* *технологическая новинка (rus);* 技术诀窍 *ji shu jue qiao (chn).*

Ansamblul informațiilor și al experienței privind un nou proces tehnologic și modul de exploatare a unor utilaje noi.

L

Laborator (rom); *Laboratory (en); Laboratoire (fr); Laboratorium (ge); лаборатория (rus); 实验室 shi yan shi (chn).*

a. Loc sau înc pere cu instala ii speciale, aparate i instrumente pentru experien e tiin ifice i lucr ri practice în domeniul tiin elor experimentale sau aplicate; **b.** Ansamblu de cercet ori care efectueaz într-un loc determinat un program de cercetare.

Lanț de măsurare (rom); *Measuring chain (en); Chaîne de mesure (fr); Messkette (ge); измерительная цепь (rus); 测链 ce lian (chn).*

Serie de elemente ale unui sistem de m surare care constituie o cale unic a semnalului de la senzor la elementul de ie ire.

Lanțul valorii (rom); *Chain of values (en); Chaîne de valeur (fr); Wertkette (ge); стоимостная цепь (rus); 价值链 jia zhi lian (chn).*

A fost propus de Michael Porter, profesor la Universitatea Harvard, ca un instrument de identificare a modalit ilor de creare a unei valori superioare la consumator.

Leadership pentru calitate (rom); *Leadership for quality (en); Direction du service-qualité (fr); Leadership für Qualität (ge); Leadership качества (rus); 质量领导 zhi liang ling dao (chn).*

a. Vizeaz modul în care managerii unei organiza ii elaboreaz misiunea

i viziunea acesteia i faciliteaz realizarea lor; elaboreaz valorile necesare pentru succesul acesteia pe termen lung i le implementeaz prin ac iuni i comportamente proprii adecvate; se implic personal în asigurarea dezvolt rii i implement rii sistemului de management al organiza iei; **b.** Vizeaz modul în care comportamentul i ac iunile echipei managerilor executivi i ale tuturor celorlali lideri inspir , sprijin i promoveaz cultura Managementului Calit ii Totale; **c.** Procesul de influen are a comportamentului altor persoane în vederea realiz rii obiectivelor de calitate.

Legislația calității (rom); *Quality legislation (en); Législation de la qualité (fr); Qualitätsgesetzgebung (ge); Законодательство качества (rus); 质量法规 zhi liang fa gui (chn).*

Cadrul juridic referitor la standardele de calitate a produselor/serviciilor.

Leziune (rom); *Injury (en); Lésion (fr); die Verletzung, die Wunde (ge); ранение (rus); 创伤 chuang shang / 损伤 sun shang (chn).*

Modificare patologic la nivelul esuturilor organismului ca urmare a ac iunii unui factor de risc.

Limita de control (rom); *Control limit (en); Limite de contrôle (fr); Kontrollbegrenzung (ge); контрольный предел (rus); 控制极限 kong zhi ji xian (chn).*

Valoare a caracteristicii analizate care permite luarea deciziei legate de calitate. $LC(\sigma) = \chi_p \frac{\sigma}{\sqrt{n-1}}$; Pentru

$$p = 0,999; LC(\sigma) = \chi_{0,999} \frac{\sigma}{\sqrt{n-1}},$$

Limită de supraveghere (rom); *Supervision limit (en); Limite de surveillance (fr); Überwachungsgrenze (ge); Предел наблюдения (rus); 监督限制 jian du xian zhi (chn).*

Valoare a caracteristicii analizate care impune m suri de observare i reglare a procesului. $LS(\sigma) = \chi_{0,975} \frac{\sigma}{\sqrt{n-1}}$. Controlul se efectu-

ează astfel: se calculează, pentru fiecare probă, abaterea medie p tratic a probei s, care se compară cu limita de control și de supraveghere. Se pot întâlni următoarele trei situații: a) $s \leq LS(\sigma)$, caz în care procesul se consideră corespunzător ca precizie și se poate continua; b) $s > LC(\sigma)$, caz în care procesul nu corespunde ca precizie; se oprește, se depistează și se înlețur cauza care a perturbat procesul. Produsele realizate între cele două probe se controlează bucat cu bucat; c) $LS(\sigma) < s \leq LC(\sigma)$, caz de atenționare c asupra procesului poate interveni o cauză sistematică care s duc la înr ut irea preciziei. În aceste situații procesul trebuie supravegheat cu mai mult atenție.

Limitare preventivă a emisiilor (rom); *Preventive limitation of emissions (en); Limitation préventive des émissions (fr); vorbeugende Begrenzung von Emissionen (ge); предварительное лимитирование*

выделений (rus); 预防性排放限制 yu fang xing pai fang xian zhi (chn).

Stabilirea de norme de emisie pentru poluanții eliminați în atmosferă, potrivit condițiilor tehnice.

Limite (inferioară și superioară) (rom); *Inferior/superior limit (en); Limites (inférieure et supérieure) (fr); obere/untere Grenze (ge); Предел (нижний и верхний) (rus); 下限 xia xian /上限 shang xian (chn).*

Defineste limitele de variație ale caracteristicilor unui produs, cum ar fi aceea c produsul este adecvat pentru consum. M surarea producției în afara acestor limite este inacceptabilă.

Limite de toleranță (rom); *Tolerance limits (en); Limites de tolérance (fr); Toleranzbegrenzung (ge); Предел допустимости (rus); 容差极限 rong cha ji xian (chn).*

Valorile specificate ale unei caracteristici care dau limitele superioară și inferioară ale valorilor admise.

Lista de consecințe posibile ale acțiunii factorilor de risc (rom); *List with possible consequences of risk factors (en); Liste des conséquences possibles de l'action des facteurs de risque (fr); die Liste der potentiellen Folgewirkungen der Risikofaktoren (ge); список возможных последствий действия факторов риска (rus); 列出风险因素的可能后果 lie chu feng xian yin su de ke neng hou guo (chn).*

Este un instrument ajutător în aplicarea scalei de cotare a gravității consecințelor și cuprinde categoriile de leziuni și vătămări ale integrității și sănătății organismului uman, localizarea posibilă a consecințelor în raport cu structura anatomo-funcțională a organismului și gravitatea

minim -maxim generic a consecințelor ei.

Lista de identificare a factorilor de risc (rom); Risk factor identification list (en); Liste d'identification des facteurs de risque (fr); Die Identifikationsliste der Risikofaktoren (ge); список определения факторов риска (rus); 危险因素识别清单 wei xian yin su shi bie qing dan (chn).

Este un formular care cuprinde principalele categorii de factori de risc de accidentare și îmbolnăvire profesională, grupate după criteriul elementului generator din cadrul sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție și mediul de muncă).

Livrare (rom); Delivery (en); Livraison (fr); Anlieferung (ge); поставка (rus); 交货 jiao huo (chn).

Cantitate de marfă sau servicii livrată o singură dată și însoțită de un singur set de documente.

Loc de muncă (rom); Work place (en); Lieu de travail (fr); der Arbeitsplatz (ge); рабочее место (rus); 工作地点 gong zuo di dian (chn).

a. Orice loc (zonă, încăperea, vehiculul, etc.) unde își desfășoară activitatea unul sau mai mulți lucrători și unde se exercită autoritatea conducătorului persoanei juridice sau fizice; **b.** Orice loc organizat, inclusiv punctele de

lucru dispersate, unde persoana juridică sau fizică desfășoară o activitate cu caracter permanent sau temporar.

Logistica (rom); Logistics (en); Logistique (fr); Logistik (ge); логистика (rus); 后勤 hou qin /物流 wu liu (chn).

a. Domeniul în care producătorii depun mari eforturi pentru crearea unor sisteme de distribuție mai rapide (ex: Levi Strauss a implementat un sistem de reacție rapidă, care face legătura între sistemele informaționale ale furnizorilor, unitățile de producție, centrelor de distribuție și magazine); **b.** Alegerea mijloacelor care permit punerea în operă – în cele mai bune condiții posibile - a tuturor activităților materiale, de distribuție. Această funcție constă în a organiza și a controla fluxurile de bunuri de la centrele de producție la punctele de vânzare în condițiile unui cost acceptabil și a unui serviciu eficient către consumator.

Lot de inspecție (rom); Inspection lot/batch (en); Lot de contrôle (fr); Kontrollgruppe (ge); партия проверки (rus); 检查批次 jian cha pi ci (chn).

Cantitate definită dintr-un produs, material sau serviciu, colectată la un loc, pentru a fi supusă examinării.

M

Macroclimat (rom); *Macroclimate (en); Macroclimat (fr); Makroklima (ge); макроклимат (rus); 大气候 da qi hou (chn).*

a. Principalele caracteristici climatice la scara globului; **b.** Climatul unei zone sau regiuni geografice de mare întindere.

Management (rom); *Management (en); Management (fr); Management (ge); Менеджмент (rus); 管理 guan li (chn).*

Activități coordonate pentru a orienta și a controla o organizație.

Managementul calității (rom); *Quality management (en); Management de la qualité (fr); Qualitätsmanagement (ge); Менеджмент качества (rus); 质量管理 zhi liang guan li (chn).*

a. Ansamblul activităților funcționale generale de management care determină politica în domeniul calității, obiectivele și responsabilitățile și care le implementează în cadrul sistemului calității prin mijloace cum ar fi: planificarea calității, controlul calității, asigurarea calității și îmbunătățirea calității; **b.** Activități coordonate pentru a conduce și a ține sub control organizația în ceea ce privește calitatea; **c.** Management referitor la calitate

Managementul calității totale (rom); *Total quality management (en); Management total de la qualité (fr); esamtqualitätsmanagement (ge); Менеджмент полного качества*

(rus); 全面质量管理 quan mian zhi liang guan li / 综合品质管理 zong he pin zhi guan li (chn).

Mod de management al unei organizații, concentrat asupra calității, bazat pe participarea tuturor membrilor acesteia și care vizează un succes pe termen lung prin satisfacerea clientului precum și avantajele pentru toți membrii organizației și pentru societate.

Managementul capitalului natural (rom); *Management of the natural capital (en); Management du capital naturel (fr); Management des Naturkapitals (ge); менеджмент природного капитала (rus); 自然资本管理 zi ran zi ben guan li (chn).*

Urmăriți identificarea, descrierea și cuantificarea elementelor componente, stabilirea cauzelor care determină deteriorarea biodiversității, stabilirea și implementarea unor soluții pentru întreținerea biodiversității ca și strategiile adecvate pentru stimularea dezvoltării, este necesar pentru a oferi o dezvoltare sustenabilă a sistemului socio-economic și uman.

Managementul configurației (rom); *Configuration management (en); Management de la configuration (fr); Konfigurationsmanagement (ge); Управление конфигурацией (rus); 配置管理 pei zhi guan li (chn).*

Activități coordonate pentru orientarea și controlul configurației.

Managementul cunoștințelor (rom); Knowledge Management (en); Gestion des connaissances (fr); Kenntnissch Management (ge); Менеджмент знаний (rus); 知识管理 zhi shi guan li (chn).

Combina ie de procese, ac iuni, metodologii i solu ii care permit crearea, men inerea, difuzarea i accesul la cuno tin ele organiza ionale.

Managementul de mediu (rom); Environment management (en); Management environnemental (fr); Umweltmanagement (ge); Менеджмент среды (rus); 环境管理 huan jing guan li (chn).

a. Ideea de baz este ca fiecare organiza ie s fie preocupat din ce în ce mai mult de performan ele sale de mediu, de impacturile pe care propriile produse, activit i sau serviciile produc asupra mediului, luând în considerare obiective, inte i programe în acest sens, care s fie raportate i la ceea ce diversele p r i interesate a teapt de la această organiza ie; **b.** Ansamblul activit ilor de management care determin politica de mediu i responsabilit ile puse în practic prin: planificarea obiectivelor de mediu, evaluarea rezultatelor i evaluarea efectelor produse asupra mediului încon jur tor.

Managementul eticii (rom); Ethics management (en); Management éthique (fr); Ethikmanagement (ge); Менеджмент этики (rus); 道德管理 dao de guan li (chn).

Presupune realizarea succesului, pe baza unor practici de management caracterizate de corectitudine i justie. Este „un catalizator al managerilor pentru a întreprinde

ac iuni responsabile din punct de vedere social”.

Managementul informației (rom); Information management (en); Management de l'information (fr); Informationsmanagement (ge); Менеджмент информации (rus); 咨询管理 zi xun guan li (chn).

a. Reprezint funda ia tehnologic ce une te persoanele i le permite s lucreze ca o echip ; **b.** Activitatea care coordoneaz colectarea, stocarea i distribu ia informa iei de la surs la utilizator i este facilitat de o infrastructur bine pus la punct.

Managementul proceselor (rom); Process management (en); Management des processus (fr); Prozessmanagement (ge); Менеджмент процессов (rus); 流程管理 liu cheng guan li (chn).

Realizeaz planificarea i administra rea activit ilor necesare realiz rii unui nivel ridicat de performan a proceselor i de satisfacere a clien ilor. Managementul proceselor implic proiectarea, controlul i îmbun t irea proceselor cheie.

Managementul proiectului (rom); Project management (en); Gestion de projet (fr); Management des Projekts(ge); Менджмент проекта (rus); 项目管理 xiang tu guan li (chn).

Planificarea, organizarea, monitoriza rea, controlarea i raportarea tuturor aspectelor unui proiect i motivarea tuturor celor implica i în el pentru a realiza obiectivele proiectului.

Managementul resurselor (rom); Resource management (en); Management des ressources (fr); Management der Ressourcen (ge); Менеджмент ресурсов (rus); 资源管理 zi yuan guan li (chn).

folosirea planificată a resurselor în scopul stabilirii pe termen lung a ambelor sisteme – economic și ecologic. Suprafolosirea sau folosirea nejudicioasă a resurselor conduce la costuri de producție crescute, și răniri, eroziune fizică a mediului și/sau dificultăți umane. Tehnicile de management a resurselor includ: împdurirea, conservarea solului, reciclarea deeurilor, planificarea folosirii terenului și controlul populației.

Managementul resurselor umane (rom); Human resources management (en); Gestion des ressources humaines (fr); Verwaltung der Humannesseurcei (ge); Менеджмент человеческих ресурсов (rus); 人力资源管理 li zi yuan guan li (chn).

Managementul persoanelor în organizații.

Managementul riscului (rom); Risk management (en); Management du risque (fr); Risikomanagement (ge); Менеджмент риска (rus); 风险管理 feng xian guan li (chn).

Activități care se ocupă de stăpânirea riscurilor.

Managementul schimbării (rom); Management of change (en); Management du changement (fr); Umgestaltungsmanagement (ge); Менеджмент изменения (rus); 变更管理 bian geng guan li (chn).

a. Proces controlat al schimbării infrastructurilor organizaționale, astfel încât schimbările agreeate să provoace pierderi minime; **b.** Arată în ce măsuri sunt suficiente: viziunea, abilitățile, stimulentele, resursele și planurile de acțiune, pentru a determina schimbarea.

Managementul securității maxime (rom); Maximum security management (en); Le

Management de la sécurité maximale (fr); Das Management maximalen Arbeitsschutzes (ge); Менеджмент максимальной Безопасности (rus); 最大安全性管理 zui da an quan xing guan li (chn).

Sistem de management care vizează cooperarea permanentă a tuturor salariaților pentru a îmbunătăți securitatea și sănătatea în muncă, în scopul reducerii la maximum a costurilor de îmbolnăviri și de accidente profesionale.

Managementul securității și sănătății ocupaționale (rom); Occupational health and security management (en); Management de la sécurité et de la santé Occupationnelle (fr); Management von Arbeitsschutz und-sicherung (ge); Менеджмент безопасности и здоровья (rus); 职业健康与安全管理 zhi ye jian kang yu an quan guan li (chn).

Ansamblul activităților de management care determină înerea sub control a riscurilor privind sănătatea și securitatea ocupățională și îmbunătățirea performanțelor în domeniu.

Managementul strategic universitar (rom); Academic strategic management (en); Management stratégique universitaire (fr); strategisches Hochschulmanagement (ge); университетский стратегический менеджмент (rus); 学术战略管理 xue shu zhan lue guan li (chn).

Constituie un element important în dezvoltarea autonomiei universitare și are avantajul de a permite adaptarea organizației la modificări rapide ale mediului, de a anticipa și chiar de a genera aceste schimbări, constituind astfel, suportul pentru direcționarea pe termen lung a activităților organizației.

Manualul calității (rom); *Quality assurance manual (en); Manuel de la qualité (fr); Qualitätssicherungshandbuch (ge); Учебник качества (rus); 质量保证手册 zhi liang bao zheng shou ce (chn).*

- a.** Document care prezintă politica în domeniul calității și descrie sistemul calității al unei organizații; **b.** Specificație pentru sistemul de management al calității, al unei organizații

Marcarea calității (rom); *Quality labeling (en); Marquage de la qualité (fr); Qualitäts-etikettierung (ge); Маркировка качества (rus); 质量标签 zhi liang biao qian (chn).*

Evidențierea printr-o marcă a calității unui produs. Marca este asociată cu un anumit nivel al calității produsului, fapt care diminuează riscul perceput de către client. Atunci când este lansată cu succes, o marcă poate deveni o forță puternică pe piață, în defavoarea concurenților.

Marcă de conformitate (rom); *Mark of conformity (en); Marque de conformité (fr); Benchmark (ge); марка соответствия (rus); 合格标志 he ge biao zhi (chn).*

Marcă protejată, aplicată sau emisă pe baza regulilor unui sistem de certificare, indicând cu un grad suficient de încredere în produsul, procesul sau serviciul în cauză este conform cu un standard sau cu un alt document normativ specific.

Marketing (rom); *Marketing (en); Etude de marché/Marketing (fr); Marketing (ge); маркетинг (rus); 营销 ying xiao (chn).*

- a.** Disciplină și activitate comercială care pornește de la cunoașterea curentă și în perspectivă a nevoilor cumpărătorilor spre a satisface obiectiv aceste nevoi; **b.** Vizează realizarea activităților economice

care dirijează fluxul de bunuri și servicii de la producător la consumator sau utilizator; **c.** Ansamblul de cunoștințe și de activități practice, metode, tehnici de investigație și instrumentație necesare pentru studiul tendințelor, organizării și utilizării factorilor de producție, cu scopul de a satisface nevoile de consum ale populației cu bunuri materiale și servicii, și în același timp, urmărind a se obține profiturile cele mai mari cu puțin.

Masificare (rom); *Masification (en); Massification (fr); Vermassung (ge); массификация (rus); 大众化 da zhong hua (chn).*

Fenomen care se referă la trecerea de la un învățământ de elită la unul de masă, ca urmare a creșterii foarte mari a numărului de studenți.

Materiale procesate (rom); *Processed materials (en); Matériaux en processus (fr); verarbeitete Materialien (ge); Переработанные материалы (rus); 加工材料 jia gong cai liao (chn).*

Produse (finale sau intermediare) obținute prin transformări, sub formă solidă, lichidă, gazoasă sau combinată ale acestora.

Maturitatea proceselor (rom); *Process maturity (en); Maturité des processus (fr); Prozessreife (ge); зрелость процессов (rus); 流程成熟度 liu cheng cheng shu du (chn).*

Este gradul în care un proces specific este definit explicit, condus, măsurat, controlat și eficient. Maturitatea implică un potențial de creștere în capacitate și indică atât fertilitatea procesului cât și consistența cu care el este aplicat în proiectele din cadrul organizației.

Mărci de certificare (rom); Certification marks (en); Marques de certification (fr); Zertifizierungsmarken (ge); марки сертифицикации (rus); 认证标志 ren zheng biao zhi (chn).

Marca ce indică faptul că produsele/serviciile pentru care este utilizat sunt certificate de titularul mărcii în ceea ce privește calitatea, materialul, modul de fabricație a produselor sau de prestare a serviciilor, precizia, ori alte caracteristici. Mărcile de certificare pot fi înregistrate la OSIM de către persoane juridice legal abilitate să exercite controlul produselor sau al serviciilor. NU pot solicita înregistrarea unei mărci de certificare persoanele juridice care fabrică, importă sau vând produse, ori prestează servicii, altele decât cele de control în domeniul calității.

Măsură (rom); Material measure (en); Mesure (fr); (materielles) Maß (ge); измерение (rus); 定值量器 ding zhi liang qi(chn).

Mijloc de măsurare care se reproduce sau furnizează, în mod permanent în timpul utilizării sale, mărimi de aceeași natură sau de naturi diferite, fiecare cu o valoare atribuită.

Măsura calității (rom); Quality measure (en); Mesure de la qualité (fr); Qualitätsmaß (ge); измерение качества (rus); 质量措施 zhi liang cuo shi (chn).

Măsură cantitativă a uneia sau mai multor caracteristici ale calității.

Măsurand (rom); Measurand (en); Mesurant (fr); Vermesser (ge); измеряя (rus); 被测量 bei ce liang (chn).

Măsură care se intenționează a fi măsurată

Măsurare (rom); Measurement (en); Mesure (acte de) (fr); Messen (ge); измерение (rus); 测量 ce liang (chn).

Proces care constă în obținerea experimentală a uneia sau mai multor valori care vor fi atribuite în mod rezonabil unei mărimi;

Măsurarea eficienței proceselor (rom); Process efficiency measuring (en); Mesure de l'efficacité des processus (fr); Messung der Prozesseffizienz (ge); измерение эффективности процессов (rus); 工艺效率测量 gong yi xiao lv ce liang (chn).

Ansamblu de operații având ca scop determinarea unei valori a eficienței proceselor.

Mecanism de mediu (rom); Environmental mechanism (en); Mécanisme environnemental (fr); Umweltmechanismus (ge); Экологический механизм (rus); 环境机制 huan jing ji zhi (chn).

Sistem de procese fizice, chimice și biologice pentru o categorie de impact dat, care leagă rezultatele analizei inventarului ciclului de viață de indicatorii de categorie și de punctele critice de categorie.

Media timpului între activitățile de mentenanță (MTBM) (rom); Mean (average) Time Between Maintenance (en); Temps moyen entre les activités de Maintenance (fr); durchschnittlicher Zeitabstand zwischen Wartungen (ge); среднее время между Деятельностью по обслуживанию (rus); 保养平均间隔期 bao yang ping jun jian ge qi (chn).

Reprezintă media statistică a timpilor de disponibilitate în condițiile stabilite între două intervenții succesive de mentenanță (preventiv și corectiv).

Media timpului între defectări (MTBF) (rom); Medium (average) Time Between

Faults (en); Temps moyen entre l'apparition des défaillances (fr); Durchschnittlicher Zeitabstand zwischen Ausfällen (ge); среднее время между поломками (rus); 平均故障间隔时间 ping jun gu zhang jian ge shi jian (chn).

Inversul ratei de defectare, se exprimă prin $1/\lambda$ și reprezintă raportul dintre intervalul total de funcționare față de numărul total al defectelor. Arată timpul mediu de bună funcționare care revine pe o defectare, mai concret, timpul mediu de bună funcționare până la defectare sau dintre două defectări succesive oarecare. MTBF este un indicator direct, deoarece mărimea lui este direct proporțională cu gradul de fiabilitate a produsului: un grad de fiabilitate mai ridicat înseamnă un MTBF mai mare și invers.

Media timpului până la reparație (MTTR) (rom); *Medium (average) Time to Repairs (en); Temps moyen de réparation (fr); durchschnittlicher Zeitabstand zwischen Reparaturen (ge); среднее время до ремонта (rus); 平均维修时间 ping jun wei xiu shi jian (chn).*

Reprezintă timpul total pentru mentenanța corectivă care constă în totalitatea acțiunilor de corectare a mentenanțelor într-o anumită perioadă de timp. Este determinat de caracteristicile operaționale și tehnice. Parametrii tehnici reflectă siguranța sistemului și a echipamentului, care determină valoarea acestor parametri și toate acțiunile pentru remedierea defectelor. Parametrii operaționali reflectă reabilitatea operațională și caracteristicile de mentenabilitate pe care le are sistemul. Sunt incluse doar ecurile misiunilor operaționale și

sarcinile rezultante (ex: defectarea motorului va avea ca rezultat întreruperea misiunii care este o greșeală operațională și una tehnică).

$$MTTR = \frac{\sum_{i=1}^N (TF_i) X(ET_i)}{\sum_{i=1}^N TF_i}, \text{ unde:}$$

i – este acțiunea de mentenanță corectivă a echipamentului; TF_i – frecvența sarcinii “ i ” în acțiunea de mentenanță a echipamentului; N – numărul total al echipamentului cu acțiune de mentenanță corectivă analizat în raport cu LCN/ALC item; ET_i – timpul scurs de la acțiunea de mentenanță corectivă a echipamentului.

Mediană (rom); *Median (en); Médiane (fr); Mittellinie (ge); медиана (rus); 中位数 zhong wei shu (chn).*

Dacă n valori sunt ordonate în ordine crescătoare și numerotate de la 1 la n , mediana acestor n valori este valoarea cu numărul de ordine $(n+1)/2$, dacă n este impar; dacă n este par, mediana este cuprinsă între valorile cu numerele de ordine $n/2$ și $[(n/2)+1]$ și nu este definită în mod unic.

Medicina preventivă (rom); *Preventive medicine (en); Médecine préventive (fr); die Präventivmedizin (ge); Профилактическая (превентивная) медицина (rus); 预防药物 yu fang yao wu (chn).*

Componenta medicinii care se ocupă de efectuarea tuturor tipurilor de controale medicale solicitate prin lege precum și în stabilirea și implementarea măsurilor de igienă și

muncii specifice fiecărui loc de muncă.

Medie (rom); *Average (en); Moyenne (fr); Durchschnitt (ge); середина, среднее значение, Средняя величина (rus); 平均值 ping jun zhi (chn).*

Câtul dintre suma valorilor și numărul valorilor.

Mediu (rom); *Medium (en); Milieu (fr); Umfeld (ge); средний (rus); 媒介 mei jie (chn).*

a. Spațiul ce înconjoară ființele vii și cu care acestea realizează un schimb permanent de materie și energie, fiindându-le mai mult sau mai puțin dependente de el; **b.** Spațiul în care funcționează o organizație și care include apă, aerul, solul, subsolul, resursele naturale, flora, fauna, ființele umane și relațiile dintre acestea.

Mediu ambiant (rom); *Environment (en); Milieu ambiant (fr); Umwelt (ge); окружающая среда (rus); 外界 wai jie (chn).*

Ansamblul de agenți fizici, chimici și biologici, precum și factorii sociali susceptibili de a avea efecte directe sau indirecte, imediate sau de durată, asupra organismelor vii și asupra activității umane într-o perioadă dată.

Mediu de lucru (rom); *Work environment (en); Milieu de travail (fr); Arbeitsumfeld (ge); рабочая среда (rus); 工作环境 gong zuo huan jing (chn).*

Ansamblul condițiilor fizice, chimice, biologice și psihosociale în care executantul își desfășoară activitatea.

Mediul de influență (rom); *Influence medium (en); Milieu d'influence (fr); Einflussbereich (ge); среда влияния (rus); 影响媒介 ying xiang mei jie (chn).*

Ansamblul elementelor și factorilor care îi influențează capacitatea de a satisface nevoile și dorințele clienților.

Mediul extern (rom); *External environment (en); Milieu externe (fr); äußeres Umfeld (ge); внешняя среда (rus); 外部环境 wai bu huan jing (chn).*

Mediul în cadrul căruia întreprinderile își desfășoară activitatea și este orice element din afara organizației, care are influență asupra ei. Este compus din două elemente: mediul extern general (condițiile economice, tehnologice, socio-culturale, politico-legale și internaționale) și mediul extern specific (conurenții, clienții, furnizorii, partenerii, proprietarii și băncile, sindicatele sau reprezentanții angajaților).

Mediul intern (rom); *Internal environment (en); Milieu interne (fr); inneres Umfeld (ge); внутренняя среда (rus); 内部环境 nei bu huan jing (chn).*

a. Este alcătuit din totalitatea elementelor ce asigură realizarea obiectului de activitate al acesteia. Conținutul mediului intern este exprimat de efectul sinergic produs prin asamblarea în procesul activității a resurselor de care dispune firma; **b.** Este determinat de factorii și condițiile din interiorul organizației cum ar fi: consiliile de conducere, angajații și cultura organizațională.

Mediul înconjurător (rom); *Environment (en); Environnement (fr); Umwelt (ge); окружающая среда (rus); 环境 huan jing (chn).*

Ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul și subsolul, toate straturile atmosferice,

toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sisteme naturale în interacțiune, valorile materiale și spirituale. Mediul înconjurător cuprinde trei subsisteme: abiotic, biotic și uman.

Mediul social (de muncă) (rom); *Social environment (en); Milieu social (de travail) (fr); soziale (Arbeits) Umgebung (ge); Социальная (рабочая) среда (rus); 社会环境 she hui huan jing (chn).*

Ansamblul de relații, atitudini, interacțiuni, moduri de comportament care se stabilesc în cadrul colectivului de muncă.

Mentenabilitate (rom); *Maintainability (en); Maintenabilité (fr); Haltbarkeit (ge); содержание в рабочем состоянии (rus); 可维护性 ke wei hu xing (chn).*

Abilitatea unui dispozitiv, în condiții date de utilizare, de a fi menținut sau restabilit în starea de a-și îndeplini funcția specificată, atunci când mentenanța se efectuează în condiții date, cu procedee și remedii prescrise.

Mentenanță (rom); *Maintenance (en); Maintenance (fr); Wartung (ge); обслуживание, уход (rus); 维护 wei hu / 保养 bao yang (chn).*

Ansamblul tuturor acțiunilor tehnice și acțiunilor organizatorice care le sunt asociate, efectuate în scopul menținerii sau restabilirii unui dispozitiv în starea de a-și îndeplini funcția specificată.

Mentenanță corectivă (rom); *Corrective maintenance (en); Maintenance corrective (fr); korrigierende Wartung (ge); Корректирующее обслуживание (rus); 修复性维修 xiu fu xing wei xiu (chn).*

Mentenanța efectuată după apariția unei defecțiuni, în scopul restabilirii dispozitivului în starea de a-și îndeplini funcția specificată.

Mentenanță predictivă (rom); *Predictive maintenance (en); Maintenance prédictive (fr); prädiktive Wartung (ge); Предупреждающее обслуживание (rus); 预测性维护 yu ce xing wei hu (chn).*

Descrie cu o anumită probabilitate activitățile de mentenanță care vor fi efectuate, predictiv realizându-se pe baza conceptului de fiabilitate previzională și mentenanță previzională.

Mentenanță preventivă (rom); *Preventive maintenance (en); Maintenance préventive (fr); vorbeugende Wartung (ge); Предупредительное обслуживание (rus); 预防性的维护 yu fang xing de wei hu (chn).*

Mentenanța efectuată la intervale de timp predeterminate sau corespunzător unor criterii predeterminate, în scopul reducerii probabilității de defectare sau a degradării performanțelor unui dispozitiv.

Metoda calității (rom); *Quality method (en); Méthode-qualité (fr); qualitative Methode (ge); метод качества (rus); 质量方法 zhi liang fang fa (chn).*

Ansamblul de demersuri raționale, de reguli și principii care permit atingerea unui rezultat într-un context precis.

Metoda DCT (rom); *DCT Method (en); La méthode DCT (Diagnostic des Conditions du Travail) (fr); DCT-Methode (ge); Метод DCT (rus); DCT 方法 DCT fang fa (chn).*

Instrument simplu și eficient pentru evaluarea condițiilor de muncă într-o întreprindere.

Metoda demeritelor (ponderării defectelor) (rom); *Demerit method (en); Méthode des*

démérites (de la pondération des défauts) (fr); Methode der Schadensbegrenzung (ge); метод определения значимости дефектов (rus); 记分法 ji fen fa (chn).

Principiul constă dintr-o clasificare a defectelor și adoptarea unui sistem de ponderi corespunzătoare. Se recomandă la produsele complexe și finite, fabricația în serie și în etapa finală a procesului de fabricație.

Metoda DSF (rom); DSF Method (Diagnosis Safety Form) (en); La méthode DSF (fr); DSF-Methode (ge); Метод DSF (rus); DSF 方法 (诊断安全表格) DSF fang fa (zhen duan an quan biao ge) (chn).

Metodă care se ocupă de identificarea unui ansamblu de carențe existente într-o anumită activitate și care determină performanțele de securitate.

Metoda hazop (rom); Hazop Method (Hazard-Operability) (en); La méthode hazop (fr); hazop-Methode (ge); Метод hazop (rus); 危害与可操作性分析 wei hai yu ke cao zuo xing fen xi (chn).

Metodă care permite depistarea abaterilor în raport cu funcționarea normală, în condiții de securitate a unui proces. Metoda se aplică în special sistemelor de muncă cu grad mare de automatizare în care activitatea se desfășoară în procese continue. Metoda constă în descrierea amănunțită a funcționării normale a unui proces, descompunerea lui într-o succesiune de operații prestabilite și proiectarea asupra acestor operații, a abaterilor posibile cu ajutorul unor cuvinte-cheie.

Metoda IERCM - Institutul de Expertiză și Recuperare a Capacității de Muncă (rom); IERCM Method (en); La méthode IERCM (fr); IERCM - Methode (ge); Метод IERCM (rus); IERCM 法 IERCM fa (chn).

Metodă de elaborare a solicitărilor impuse de condițiile specifice fiecărui loc de muncă în scopul stabilirii contraindicațiilor privind încadrarea profesională a persoanelor cu deficiențe morfofuncționale.

Metoda INCDPM - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii (rom); INCDPM Method (en); La méthode INCDPM (fr); INCDPM - Methode (ge); Метод INCDPM (rus); INCDPM 法 INCDPM fa (chn).

Metodă care are ca scop determinarea cantitativă a nivelului de risc pentru un loc de muncă, sector, secție sau întreprindere, pe baza analizei sistemice și a evaluării riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională. Principiul de bază al metodei constă în identificarea tuturor factorilor de risc din sistemul analizat pe baza unor liste de control prestabilite și cuantificarea riscului pe baza combinației dintre gravitatea și frecvența consecinței maxime previzibile. Se admite că nivelul de securitate pentru un loc de muncă este invers proporțional cu nivelul de risc.

Metoda LEST (rom); LEST Method (en); La méthode LEST (Laboratoire d'Ergonomie et de Sociologie du Travail) (fr); LEST - Methode (ge); Метод LEST (rus); LEST 方法 LEST fang fa (chn).

Metodă care are ca obiectiv evaluarea socio-ergonomică a condițiilor existente la locurile de muncă, incluzând și importante aspecte referitoare la securitatea muncii.

Metoda MORT (rom); MORT Method (Management Oversight and Risk Tree) (en); La méthode MORT (fr); MORT- Methode (ge);

Memod MORT (rus); MORT 方法 (管理疏忽及风险树) MORT fang fa (guan li shu hu ji feng xian shu) (chn).

Metod de analiz , aprioric , a riscurilor i constituie o punte de leg tur între metodele pre i post accident. Cercetarea accidentului trebuie s se orienteze spre 3 direc ii: analiza „factorilor specifici“, analiza „factorilor de risc asuma i“ i analiza factorilor dependen i de „caracteristicile generale ale managementului“ care au participat direct la producerea accidentului.

Metoda SDQ (rom); SDQ Method (Safety Diagnosis Questionnaire) (en); La méthode SDQ (fr); SDQ-Methode (ge); Memod SDQ (rus), SDQ 方法 (安全诊断问卷) SDQ fang fa (an quan zhen duan wen juan) (chn).

Metod ce se bazeaz pe un model al fenomenului de accidentare în care riscul apare atunci când condi iile tehnice i organizatorice se dovedesc a fi incomparabile cu exigen ele necesare efectu rii unei activit i în condi ii de securitate. Obiectivul principal al metodei îl constituie stabilirea acestor incomparabilit i („configura ii critice“).

Metodă de măsurare (rom); Measurement method (en); Méthode de mesure (fr); Messverfahren (ge); Метод измерения (rus); 测量方法 ji liang fang fa (chn)

Descriere generic a organiz rii logice a opera iilor utilizate în m surare.

Metrologie (rom); Metrology (en); Métrologie (fr); Metrologie (ge); метрология (rus); 计量学 ji liang xue (chn).

tiin a m sur rilor i a aplica iilor acestora.

Microclimat (rom); Microclimate (en); Microclimat (fr); Mikroklima (ge); микроклимат (rus); 小气候 xiao qi hou (chn).

Caracteristica climatic a unui loc de suprafa redus .

Mijloc de măsurare (rom); Measurement instrument (en); Instrument de mesure (fr); Messvorrichtungen (ge); Способ изменения (rus); 测量仪器 ce liang yi qi (chn).

Dispozitiv utilizat pentru a face m sur ri, singur sau în asociere cu unul sau mai multe dispozitive auxiliare

Minimizarea riscului (rom); Risk minimization (en); Minimisation des risques (fr); Risikobegrenzung (ge); Минимизация риска (rus); 风险最小化 feng xian zui xiao hua (chn).

Reducerea la minim a riscului.

Misiune (rom); Mission (en); Mission (fr); Auftrag (ge); миссия (rus); 使命 shi ming (chn).

a. Proiecteaz orientarea strategic prin definirea clar a afacerii organiza iei; **b.** Ra iunea de a exista o organiza ie, a a cum este exprimat de managementul s u de la cel mai înalt nivel

Mobilitate (prag de mobilitate) (rom); Discrimination threshold (en); Mobilité (seuil de mobilité) (fr); Mobilität (Mobilitätsschwelle) (ge); Мобильность (порог мобильности) (rus); 歧视门槛 qi shi men kan (chn).

Fenomen care conduce la dezvoltarea sistemului de credite transferabile i la o serie de conven ii privind recunoa terea diplomelor.

Model (rom); Model/pattern (en); Modèle (fr); Muster/Modell (ge); модель (rus); 模型 mo xing /模式 mo shi (chn).

Reprezentarea abstract i generalizat a unei realit i, cu ajutorul

careia pot fi studiate indirect proprietățile și transformările unui fenomen sau sistem mai complex, cu care modelul prezintă analogii. Modelul reprezintă o punte între observație și teorie, care tinde spre ipoteze de lucru pe care realitatea trebuie să le verifice.

Model de managementul securității și sănătății în muncă (rom); *Model for work safety and health management (en); Model de management de la sécurité et de la Santé au travail (fr); das Modell für Arbeitsgesundheits- und – sicherheitsmanagement (ge); Модель менеджмента безопасности и здоровья труда (rus); 安全生产健康管理模式 an quan sheng chan jian kang guan li mo shi (chn).*

Model care ilustrează principalele elemente ale unui sistem de managementul securității și sănătății în muncă sunt în muncă sunt echivalente în mod direct în ghidul ILO-OSH și documentele OHSAS.

Model pentru asigurarea calității (rom); *Model for quality assurance (en); Modèle d'assurance-qualité (fr); Modell für Qualitätssicherung (ge); модель для обеспечения качества (rus); 质量保证模型 zhi liang bao zheng mo xing (chn).*

Ansamblu standardizat sau selectat de condiții referitoare la sistemul calității asociate pentru satisfacerea necesităților de asigurarea calității într-o situație dată.

Moller, Claus (1942-) (rom); *Moller, Claus (en); Moller, Claus (fr); Moller, Claus (ge); Моллер Клаусс (rus); 穆勒、克劳斯 Mu le, Ke lao si (chn).*

Economist și om de afaceri danez, absolvent al Facultății de Științe Economice și Administrarea Afacerilor din Copenhaga, fondatorul și

directorul firmei Time Manager International A/S. În 1991 a fost numit „European Quality Guru“ de către „British Department of Trade and Industry“ și a fost implicat într-o serie de proiecte ale unor organizații; conceptele și ideile lui au fost implementate de către SAS și British Airways. Ca rezultat, ambele companii aeriene au primit recunoașterea internațională pentru calitatea serviciilor excepționale și profitabilitate. Alți mari clienți sunt: American Express, AT&T, Audi VW, BP, Crédit Suisse, Ford, Hewlett Packard, IBM, Lufthansa, Mars, Merck, Motorola, Shell, Toyota, Unisys și Volvo. Abordarea lui Clauss Moller s-a îndreptat spre calitate nu doar spre produse și servicii dar, în primul rând eforturile sale s-au focalizat pe ameliorarea calității factorului uman privit sub aspectul „calității“ acestuia, ceea ce reprezintă un concept al calității mai uman și mai profund. Moller vede calitatea personalului ca baza tuturor celorlalte tipuri de calitate. Dezvoltând inițial instrumentele utile și necesare managementului în lucrarea sa „Time Manager“, Moller își reorientează ulterior atenția asupra calității, intuind rolul deosebit al acesteia în conducerea corespunzătoare a organizațiilor în etapa actuală.

Monitoring biologic (rom); *Biological monitoring (en); Monitoring biologique (fr); biologisches Monitoring/ biologische Überwachung (ge); биологическая мониторингизация (rus); 生物监测 sheng wu jian ce (chn).*

Compararea numărului de specii, a capacității de reproducere și a biomasei în urma unei schimbări a

mediului ap rut ca urmare a activit ii umane.

Monitorizare (rom); *Monitoring (en); Surveillance (fr); Monitoring (ge); Мониторинг (rus); 监视 jian shi (chn).*

Determinare a st rii unui sistem, proces, produs, serviciu sau a unei activit i.

Monitorizarea mediului (rom); *Monitoring of environmental factors/exploitation (en); Monitoring de l'environnement (fr); Umweltmonitoring/ überwachung (ge); мониторинга среды (rus); 环境监测 huan jing jian ce /开采监测 kai cai jian ce (chn).*

Supravegherea, prognozarea, avertizarea i interven ia în vederea evalu rii sistematice a dinamicii caracteristicilor calitative ale factorilor de mediu, în scopul cunoa terii

st rii de calitate i a semnifica iei ecologice a acestora, a evolu iei i implica iilor sociale ale schimb rilor produse, urmate de m suri care se impun.

Monitorizarea procesului (rom); *Process monitoring (en); Monitoring du processus (fr); Prozessmonitoring-/überwachung (ge); Мониторизация процесса (rus); 过程监控 guo cheng jian kong (chn).*

a. Verificarea prin teste, m sur tori sau analize a faptului c procedurile de prelucrare sau manipulare în fiecare punct critic de control respect criteriile stabilite; **b.** Examinarea st rii activit ilor unui furnizor i a rezultatelor lor de c tre achizitor sau o ter parte.

N

Natura (rom); Nature (en); Nature (fr); Natur (ge); природа (rus); 自然 zi ran / 本质 ben zhi (chn).

Parte a mediului care cuprinde siturile, peisajele și ecosistemele, și care nu a fost influențat în mod direct de intervenția omului.

Neconformitate (rom); Nonconformity (en); Non-conformité (fr); Nichtübereinstimmung (ge); несоответствие (rus); 不合格 bu he ge (chn).

a. Nesatisfacerea unei condiții specificate; **b.** Neîndeplinirea unei cerințe.

Nevoile clienților (rom); Clients needs (en); Besoin du client (fr); Kundenbedürfnisse (ge); потребности клиентов (rus); 客户需求 ke hu xu qiu (chn).

Constă în oferirea a ceea ce solicită, ceea ce trebuie sau ceea ce le este într-adevăr necesar.

NGO - Organizație Non-guvernamentală (rom); Non-Governmental Organization (en); Organisation Non-Gouvernementale (fr); Nicht-Regierungsorganisation (ge); неправительственная организация (rus); 非政府组织 fei zheng fu zu zhi (chn).

Este o organizație independentă care nu este parte a guvernului, nu este fondată de către stat și care poate include și corporații profitabile. Termenul este limitat la mediul social, cultural și legal precum și la mediul grupurilor de interese care au

scopuri în primul rând non-comerciale. Sunt în general organizații non-profit care obțin cel puțin în parte din fonduri din surse private.

Nișă ecologică (rom); Ecological niche (en); Niche écologique (fr); ökologische Nische (ge); экологическая ниша (rus); 生态位 sheng tai wei (chn).

Ansamblul caracteristicilor ecologice care permit unei specii date să se integreze într-o biocenoză. Aceste caracteristici sunt în același timp spații habitabile și funcționale biologice.

Nivel de calitate (rom); Quality level (en); Niveau de qualité (fr); Qualitätsniveau (ge); уровень качества (rus); 质量等级 zhi liang deng ji (chn).

Mediu relativ al calității, obținut prin compararea valorilor observate cu cerințele.

Nociv (rom); Noxious (en); Nocif (fr); gesundheitsgefährlich (ge); вредный (rus); 有毒的 you du de (chn).

Efectul pe care-l poate avea orice element din mediul extern care poate periclita starea de sănătate.

Norme de calitate a mediului (rom); Environment quality norms (en); Normes de qualité pour l'environnement (fr); Qualitätsnormen für die Umwelt (ge); норматива качества по окружающей среде (rus); 环境质量准则 huan jing zhi liang zhun ze (chn).

Ansamblul de cerințe care trebuie satisfăcute la un moment dat, pentru un element de mediu dat sau ale unei părți specifice a acestuia, în conformitate cu legislația în vigoare.

Norme de limitare preventivă a poluanților (rom); *Norms for preventive limitation of pollutants (en); Normes de limitation préventive des Polluants (fr); Normen für die Begrenzung von Umweltschadstoffen (ge); Нормы предварительного лимитирования загрязнителей (rus); 污染物预防性限制规范 wu ran wu yu fang xing xian zhi gui fan (chn).*

Norme privind valorile concentrațiilor maxime de poluanți admise a fi eliminate în atmosferă de către diferitele activități antropice.

Normele de protecția muncii (rom); *Work safety regulations (en); Normes de protection du travail (fr); Arbeitsschutzregeln (ge); Нормативы охраны труда (rus); 工作安全规定 gong zuo an quan gui ding (chn).*

Sistem unitar de măsuri și reguli aplicabile tuturor participanților la procesul de muncă.

Noxă (rom); *Noxa (en); noxe (fr); die Noxe (ge); вредность (rus); 病原 bing yuan (chn).*

Agent fizic, chimic sau biologic care, atunci când concentrația sau intensitatea și durata sa de acțiune depășesc anumite limite are efect dăunător asupra omului.

O.I.M. – Organizația Internațională a Muncii (rom); World Labor Organization (en); Organisation Internationale du Travail (fr); Weltarbeitsorganisation (ge); Международная Организация Труда (rus); 世界劳工组织 shi jie lao gong zu zhi (chn).

Organiza ie cu sediul la Geneva, care elaboreaz politicile i programele destinate amelior rii condi iilor de munc i posibilit ilor de angajare, fixând totodat normele interna ionale utilizate în toate rile lumii în domeniul for ei de munc .

O.M.S. – Organizația Mondială a Sănătății (rom); World Health Organization (en); Organisation Mondiale de la Santé (fr); Weltgesundheitsorganisation (ge); Международная Организация Здоровоохранения (rus); 世界劳工组织 shi jie lao gong zu zhi (chn).

Cu sediul la Geneva, coordoneaz programele destinate s rezolve problemele de s n tate i s permit tuturor s ajung la un nivel de s n tate cât mai ridicat posibil. Domeniile sale de ac iune sunt: imunologia, educarea în domeniul s n t ii i distribuirea de medicamente esen iale.

Obiect (rom); Object (en); Objet (fr); Object (ge); Объект (rus); 对象 dui xiang (chn)

Entitate, articol, orice este perceptibil sau intangibil.

Obiectiv (rom); Objective (en); Objectif (fr); Ziel (ge); Объектив (rus); 客观 ke guan (chn).

Rezultat de îndeplinit.

Obiectiv al calității (rom); Quality objective (en); Objectif de qualité (fr); Zielsetzung der Qualitätssicherung (ge); Объектив качества (rus); 质量目标 zhi liang mu biao (chn).

a. Ceea ce urm re te sau spre care se tinde, referitor la calitate; **b.** Obiectiv în leg tur cu calitatea

Obiectiv de mediu (rom); Environment objective (en); Objectif environnemental (fr); Umweltzielsetzung (ge); Объектив окружающей среды (rus); 环境目标 huan jing mu biao (chn).

el general de mediu, rezultat din politica de mediu, pe care o organiza ie î i propune s -l ating i care este cuantificat acolo unde acest lucru este posibil.

Obiective de securitate și sănătate în muncă (rom); Work safety and health objectives (en); Objectifs de sécurité et de santé au travail (fr); Ziele der Arbeitsgesundheit und – sicherheit (ge); Объективы безопасности и здоровья труда (rus); 工作安全与健康目标 gong zuo an quan yu jian kang mu biao (chn).

Obiective m surabile i cuantificabile în materie de securitate i s n tate în munc , ce trebuie s satisfac urm toarele condi ii: s fie proprii

organizației, să fie elaborate în conformitate cu legislația și reglementările naționale, să vizeze îmbunătățirea continuă a protecției securității și salariilor, să fie evaluate periodic și actualizate.

Obligații contractuale (rom); Contractual obligations/commitments (en); Obligations contractuelles (fr); Vertragsverpflichtungen (ge); договорные обязательства (rus); 合同义务 he tong yi wu/承诺 cheng nuo (chn).

Raport juridic civil prin care una sau mai multe persoane au dreptul de a pretinde altor persoane, care le sunt îndatorate, să dea, să facă sau să nu facă ceva.

Ocroțirea mediului înconjurător (rom); Environment protection (en); Protection de l'environnement (fr); Umweltschonung (ge); Защита окружающей среды (rus); 保护环境 ai hu huan jing (chn).

totalitatea măsurilor ce au în vedere protejarea factorilor de mediu, în complexitatea lor, la nivelul natural de intercondiționare. Orice modificare a unui factor de mediu, în interesul societății și al omului, trebuie să fie însoțită de măsuri adecvate de menținere a echilibrului natural.

Ocupație (rom); Occupation (en); Occupation (fr); die Beschäftigung (ge); занятие (rus); 职业 zhi ye (chn).

a. Îndeletnicire cu caracter permanent, pe care o exercită cineva în baza unei calificări corespunzătoare;
b. Complex de cunoștințe teoretice și de deprinderi practice, care definesc pregătirea cuiva.

Ofertă (rom); Tender/offer (en); Offre (fr); Angebot (ge); предложение (rus); 招标 zhao biao / 报价 bao jia (chn).

Propunere făcută de un furnizor care răspunde la o cerere de ofertă în vederea adjudicării unui contract pentru furnizarea unui produs.

Omologare (rom); Homologation (en); Homologation (fr); Anerkennung (ge); гомологирование, Засвидетельствование, официальное признание (rus); 同源性 tong yuan xing (chn).

Serie de operații de verificare, control și testare a unui produs în scopul de a demonstra că îndeplinește toate cerințele impuse de documentația tehnică de bază, de documentația tehnică de producție, și respectarea anumitor norme și reglementări.

Omologare de tip (rom); Type approval (en); Homologation type (fr); Typusanerkennung (ge); гомологирование типа (rus); 型式认证 xing shi ren zheng / 型式批准 xing shi pi zhun (chn).

Omologare bazată pe o evaluare de tip.

Oportunitate (rom); Opportunity (en); Opportunité (fr); Möglichkeit (ge); возможность (rus); 机会 ji hui (chn).

a. Căile pe care pot fi avansate interesele organizației, și pe care pot fi exploatate liniile sale de forță, și eliminat balastul punctelor vulnerabile; **b.** Reprezintă valori pozitive și condiționări externe. Deci oportunitățile sunt tendințe generale prezente în mediul extern, ori anse oferite de întâmplare în afara câmpului de influență a lor prin management, deși ele pot influența pozitiv procesul dezvoltării; **c.** Este o proiecție a „binelui viitor“ („good in the future“, în limba engleză) și „aduce lumina“ pe calea strategică a organizației.

Oportunități de îmbunătățire (rom); *Improvement opportunities (en); Opportunités d'amélioration (fr); Verbesserungsmöglichkeiten (ge); Возможность улучшения (rus); 改进机会 gai jin ji hui (chn).*

Situații, împrejurări care provoacă, permite sau urează schimbarea de a face ceva să devină mai bun, să capete o valoare sau o calitate superioară.

Optimizare (rom); *Optimization (en); Optimisation (fr); Optimierung (ge); оптимизация (rus); 优化 you hua (chn).*

Procedura de determinare a unui sistem multimodel optimizabil, o soluție numită condiție optimă.

Optimizarea proceselor (rom); *Process optimization (en); Optimisation des processus (fr); Prozessoptimierung (ge); Оптимизация процессов (rus); 工艺优化 gong yi you hua (chn).*

Activitatea de studiere a unei probleme, în urma căreia se obține un rezultat, care comparat cu alte rezultate posibile este mai bun, mai potrivit, mai indicat și în baza căreia se poate lua o decizie cu caracter tehnico-economic.

Organism (rom); *Body (en); Organisme (fr); Organ (ge); организм, орган (rus); 身体 shen ti (chn).*

Unitate de drept public sau privat care are sarcini și competențe bine definite.

Organism de acreditare (rom); *Accreditation body (en); Organisme d'accréditation (fr); Akkreditierungsorgan (ge); Орган аккредитации (rus); 认证机构 ren zheng ji gou / 认可机构 ren ke ji gou (chn).*

Organism care conduce și administrează un sistem de acreditare și acordă acreditarea.

Organism de auditare (rom); *Audit body (en); Organisme d'audit (fr); Auditorgan (ge);*

орган аудита (rus); 审计机构 shen ji ji gou (chn).

Organism care efectuează auditarea. Trebuie să se asigure că: procedurile și instrucțiunile sistemului calității documentate sunt implementate efectiv; personalul responsabil pentru domeniul auditat este informat despre rezultatele auditului; acțiunile corective sunt întreprinse în mod corespunzător; rezultatele auditului sunt documentate. Organismul trebuie să efectueze audituri interne periodice, în mod planificat și sistematic, care să cuprindă toate procedurile, pentru a verifica dacă sistemul calității este implementat și este eficient.

Organism de certificare (rom); *Certification (en); Organisme de certification (fr); Zertifizierungsorgan (ge); Орган сертификации (rus); 认证 ren zheng (chn).*

a. Organism care efectuează certificarea conformității; **b.** Entitate de drept public sau privat, care are sarcini și competențe bine definite pentru a certifica conformitatea produselor.

Organism de inspecție (rom); *Inspection body (en); Organisme d'inspection (fr); Inspektionsorgan (ge); орган инспекции (rus); 检查机构 jian cha ji gou (chn).*

Organism care efectuează inspecția.

Organism de standardizare (rom); *Standards body (en); Organisme de normalisation (fr); Standardisierungsorgan (ge); Орган стандартизации (rus); 标准体 biao zhun ti (chn).*

Organism cu activitate de standardizare recunoscut la nivel național, regional sau internațional, care are ca principală funcție în conformitate cu statutul său, elaborarea și aprobarea

sau adoptarea de standarde care sunt puse la dispoziția publicului.

Organizație (rom); *Organisation (en); Organisation (fr); Organisation (ge); организация (rus); 组织 zu zhi (chn).*

a. Companie, corporație, firmă, întreprindere, autoritate sau instituție, parte sau combinație a acestora, public sau particular, cu răspundere limitată sau orice alt statut juridic, care are propria sa structură funcțională și administrativă; **b.** Grup de persoane și facilități cu un aranjament ordonat al responsabilităților, autorităților și relațiilor; **c.** Organism care se bazează pe participarea sau adeziunea altor organisme sau a unor persoane particulare și care au un statut bine stabilit și administrație proprie. **d.** Persoană sau grup de persoane care are propriile sale funcții cu responsabilități, autorități și relații pentru a-și îndeplini obiectivele.

Orientarea spre client (rom); *Customer focus (en); Orientation vers le client (fr); Kundenorientierung (ge); Ориентация к клиенту (rus); 以客户为中心 yi ke hu wei zhong xin (chn).*

Responsabilitate a managerului în ceea ce privește în alegerea, satisfacerea nevoilor și așteptărilor (actuale și viitoare) ale clienților actuali sau potențiali.

Orientarea spre costuri (rom); *Cost orientation (en); Orientation vers les coûts (fr); Kostenorientierung (ge); Ориентация к стоимости (rus); 成本导向 cheng ben dao xiang (chn).*

Calitatea produselor este definită prin costurile, implicit, a preurilor la care

sunt comercializate. Un produs este considerat “de calitate” atunci când oferă anumite performanțe la un nivel acceptabil al preului. O asemenea orientare este agreată, potrivit sondajelor efectuate, de un segment relativ important de consumatori. (ex. În Germania 17% din persoanele chestionate apreciază calitatea produselor în corelație directă cu preurile de vânzare).

Orientarea spre obiectiv (rom); *Objective orientation (en); Orientation vers l'objectif (fr); Zielorientierung (ge); Ориентация к объективу (rus); 客观取向 ke guan qi xiang (chn).*

Top managementul trebuie să se asigure că obiectivele calității, inclusiv acelea necesare pentru a satisface cerințele pentru produs, sunt stabilite la funcții relevante în cadrul organizației. Obiectivele calității trebuie să fie măsurabile și în concordanță cu politica în domeniul calității și trebuie comunicate astfel încât angajații să poată contribui la realizarea lor și trebuie să fie analizate sistematic și revizuite, în funcție de necesități.

Orientarea spre produs (rom); *Product orientation (en); Orientation vers le produit (fr); Produktorientierung (ge); Ориентация к продукту (rus); 产品定位 chan pin ding wei (chn).*

Calitatea este considerată o mărime care poate fi măsurată exact. Diferențele de ordin calitativ ale produselor se reflectă în diferențele care apar între caracteristicile acestora.

D

Pacient (rom); *Patient (en); Patient (fr); der Paziient (ge); пациент (rus); 患者 huan zhe (chn).*

Persoan bolnav care se g se te în tratamentul unui medic, considerat în raport cu acesta.

Parametri ai calității (rom); *Quality parameters (en); Paramètres de qualité (fr); Qualitätsparameter (ge); Параметр качества (rus); 质量参数 zhi liang can shu (chn).*

Cantitate fizic sau chimic , sau combina ie de cantit i care definesc tipul solicit rii de calitate.

Parametri de reglare (rom); *Adjustment parameters (en); Paramètres de réglage (fr); Regulierparameter (ge); Параметр регулирования (rus); 平差参数 ping cha can shu (chn).*

M rime proprie a unui obiect, unui mecanism, unui sistem sau unui fenomen care trebuie s r mân constant în timpul func ion rii. Desf urarea în condi ii corespunz toare a unei opera ii tehnologice care s garanteze ob inerea unor produse cu caracteristici prestabilite, impune stabilirea i respectarea parametrilor de reglare.

Parametru (rom); *Parameter (en); Paramètre (fr); Parameter (ge); параметр (rus); 参数 can shu (chn).*

Cantitate fizic sau chimic , sau combina ie de cantit i care define te

tipul solicit rii de func ionare sau de mediu.

Patrimoniul natural (rom); *Natural heritage (en); Patrimoine naturel (fr); Naturgut (ge); природные богатства (rus); 自然遗产 zi ran yi chan (chn).*

Mo tenirea natural de la genera iile anterioare i care trebuie transmis genera iilor viitoare.

Părți interesate (rom); *Interested parts/parties (en); Parties intéressées (fr); interessierte Parteien (ge); заинтересованные стороны (rus); 感兴趣的部分/各方 gan xing qu de bu fen /ge fang (chn).*

a. Individ sau grup preocupat sau afectat de performan a de mediu a unei organiza ii; **b.** Persoan sau grup interesat sau afectat de un risc percept; **c.** Persoan sau grup având un interes în performan a sau succesul unei organiza ii.

Percepția calității (rom); *Quality perception (en); Perception de la qualité (fr); Qualitätswahrnehmung (ge); Параметр качества (rus); 质感 zhi gan (chn).*

Dimensiunea subiectiv care exprim calitatea atribuit unui bun sau serviciu, bazat pe m sur ri indirecte.

Percepția riscului (rom); *Risk perception (en); Perception du risque (fr); Risikowahrnehmung (ge); параметр риска (rus); 风险感知 feng xian gan zhi (chn).*

Importan a acordat de ac ionari i p r ile interesate unui anumit risc.

Performanța academică (rom); *Academic achievement (en); Performance académique (fr); akademische Leistung (ge); Академическое достижение (rus); 学术成果 хуе shu cheng guo (chn).*

Se referă la performanța studenților și a grupurilor de studenți, performanța programelor didactice, performanța universității în comparație cu alte universități, performanțele facultăților în comparație cu alte facultăți similare din alte universități.

Performanța de mediu (rom); *Environment performance/results of environmental issues (en); Performance Environnementale (fr); Umwelleistung (ge); достижение окружающей среды (rus); 环境状况 huan jing zhuang kuang /环境问题结果 huan jing wen ti jie guo (chn).*

a. Rezultate măsurabile ale sistemului de management de mediu, legate de controlul organizației asupra aspectelor sale de mediu, bazate pe politica, obiectivele generale și obiectivele specifice de mediu ale acesteia; **b.** Rezultatele managementului unei organizații referitoare la propriile aspecte de mediu; **c.** Rezultatele măsurabile ale acțiunilor unor agenți economici de identificare, cuantificare și rezolvare a problemelor proprii de mediu, în vederea atingerii obiectivelor și sarcinilor de mediu stabilite de autoritatea pentru protecția mediului.

Performanța furnizorilor (rom); *Suppliers performance (en); Performance des fournisseurs (fr); Lieferantenleistung (ge); Достижение поставщиков (rus); 供应商绩效 gong ying shang ji xiao (chn).*

Gradul în care sunt satisfăcute necesitățile, reprezentate de un ansamblu

specific de valori ale caracteristicilor referitoare la calitate.

Performanța proceselor (rom); *Process performance (en); Performance des processus (fr); Prozessleistung (ge); Достижение процессов (rus); 工艺性能 gong yi xing neng (chn).*

Cel mai bun rezultat obținut de o entitate funcțională.

Performanță (rom); *Performance (en); Performance (fr); Leistung (ge); достижение (rus); 性能 xing neng (chn).*

a. Cel mai bun rezultat obținut de o entitate funcțională (sistem tehnic, aparat, persoană, mașină, organizație). **b.** Rezultat măsurabil

Perioada de garanție (rom); *Warranty period (en); Période de garantie (fr); Garantiedauer (ge); гарантийный период (rus); 保修期 bao xiu qi (chn).*

Perioadă de timp determinată, dincolo de momentul vânzării, privitor la funcționarea unui echipament sau bun industrial, în raport cu elementele stipulate în standarde, norme interne, rețete de fabricație sau alte acte normative de natură reglementară calitatea unei mărfi.

Perioada de valabilitate (rom); *Validity period (en); Période de validité (fr); Gültigkeitsdauer (ge); Период доброкачественности (rus); 有效期 you xiao qi (chn).*

Perioadă în care un document normativ este actual și care cuprinde perioada de la data de punere în aplicare, stabilită de către organismul responsabil și până la data de anulare sau înlocuire a acestuia.

Pierderi datorate calității (rom); *Quality losses (en); Pertes dues a la qualité (fr); Verluste durch Qualitätssicherung (ge);*

Потери из-за качества (rus); 质量损失 zhi liang sun shi (chn).

Pierderi cauzate de nevalorificarea potențialului resurselor în procese și activități.

Plan de asigurarea calității (planul calității) (rom); Quality assurance plan (en); Plan d'assurance qualité (fr); Qualitätssicherungsplan (ge); План обеспечения качества (план качества) (rus); 质量保证计划 zhi liang bao zheng ji hua (chn).

a. Document care precizează practicile, resursele și succesiunea activităților specifice referitoare la calitate, relevante pentru un anumit produs, proiect sau contract; **b.** Document care specifică elementele sistemului de asigurarea calității și resursele care se vor aplica într-un caz specific; **c.** Specificațiile care precizează procedurile și resursele asociate care vor fi aplicate unui obiect specific, când și de către cine.

Plan de audit (rom); Audit Plan (en); Plan d'audit (fr); Auditplan (ge); План аудита (rus); 审计计划 shen ji ji hua (chn).

Descriere a activităților și a acțiunilor pentru un audit.

Plan de control (rom); Control plan (en); Plan de maîtrise (fr); Kontrollplan (ge); Контрольный план (rus); 控制计划 kong zhi ji hua (chn).

Document care descrie elementele sistemului ce urmează să fie aplicate pentru a controla variația caracteristicilor proceselor, produselor și serviciilor, precum și pentru a minimiza abaterea de la valorile lor specificate.

Plan de eșantionare (rom); Sampling plan (en); Plan d'échantillonnage (fr); Stich-

probenplan (ge); план отбора образцов (rus); 抽样方案 chou yang fang an (chn).

Plan specific care stabilește efectivul de eșantionare (eșantioanele) care vor fi utilizate și le asociază criteriilor de acceptare a lotului.

Plan de îmbunătățire a calității (rom); Quality improvement plan (en); Plan d'amélioration de la qualité (fr); Qualitätsverbesserungsplan (ge); план улучшения качества (rus); 质量改善计划 zhi liang gai shan ji hua (chn).

Document care precizează practicile, resursele și succesiunea activităților specifice referitoare la calitate, relevante pentru un anumit serviciu.

Plan de management al calității (rom); Quality management plan (en); Plan de management de la qualité (fr); Qualitätsmanagementplan (ge); план менеджмента качества (rus); 质量管理计划 zhi liang guan li ji hua (chn).

Document care specifică elementele sistemului de management al calității și resursele care se vor aplica într-un caz specific.

Plan de management al procesului (rom); Process management plan (en); Plan de management du processus (fr); Prozessmanagementplan (ge); план менеджмента процесса (rus); 流程管理计划 liu cheng guan li ji hua (chn).

Document care precizează organizarea și procedurile pentru managementul procesului.

Plan HACCP (rom); HACCP plan (en); Plan HACCP (fr); HACCP Plan (ge); план HACCP (rus); HACCP HACCP 计划 HACCP ji hua (chn).

Document scris care detaliază procedurile ce trebuie urmate, în conformitate cu principiile HACCP.

Plan strategic (rom); *Strategic plan (en); Plan stratégique (fr); strategischer Plan (ge); стратегический план (rus); 战略规划 zhan lue ji hua (chn).*

Trasează principalele obiective ale activității de marketing și strategii adecvate, pe baza analizei situației cerute a pieței și a ocaziilor de piață.

Planificarea calității (rom); *Quality planning (en); Planification de la qualité (fr); Qualitätsplanung (ge); Планирование качества (rus); 质量策划 zhi liang ce hua (chn).*

Partea a managementului calității concentrată pe stabilirea obiectivelor referitoare la calitate și care specifică procesele operaționale necesare și resursele aferente pentru a realiza obiectivele calității.

Planul calității (rom); *Quality plan (en); Plan de la qualité (fr); Qualitätsplan; (ge); план качества (rus); 品质计划 pin zhi ji hua (chn).*

Document care precizează practicile, resursele și succesiunea activităților specifice referitoare la calitate, relevante pentru un anumit produs, proiect sau contract.

Poka-Yoke (rom); *Poka-Yoke (en); Poka-Yoke (fr); Poka-Yoke (ge); Пока-Йоке (rus); 愚巧法 yu qiao fa (chn).*

a. Mijlocul care te împiedică să greșești; **b.** Tehnici de control a calității totale care verifică defectele de producție; **c.** Conceptul a fost dezvoltat de inginerul japonez Shigeo Shingo concept care a revoluționat procedeul calității în Japonia. Numit mai întâi „dovada prostului” și pe urmă schimbat în „dovada greșelii” iar apoi „protecția împotriva erorii” pentru ca operatorii să nu se simtă ofenși; **d.** Metoda de prevenire care are ca scop a împiedica orice eroare

și poate avea o influență nefastă asupra unui sistem, prin orice mijloc simplu.

Politica (rom); *Policy (en); Politique (fr); Politik (ge); Политика (rus); 政策 zheng ce (chn).*

Intențiile și direcțiile unei organizații a căror a cum sunt exprimate oficial de managementul său de la cel mai înalt nivel.

Politica de mediu (rom); *Environmental policy (en); Politique d'environnement (fr); Umweltpolitik (ge); Политика относительно окружающей среды (rus); 环境政策 huan jing zheng ce (chn).*

Declarația organizației referitoare la intențiile și principiile sale asupra performanței de mediu globale și care furnizează cadrul de acțiune și de stabilire a obiectivelor și intelor de mediu ale acesteia.

Politica de securitate și sănătate (rom); *Health and work safety policy (en); La politique de sécurité et de santé (fr); Die Arbeitssicherheits- und Gesundheitspolitik (ge); политика безопасности и здоровья (rus); 健康和工作安全政策 jian kang he gong zuo an quan zheng ce (chn).*

Document ce conține declarația în mod formal, pentru a fi instituționalizată în organizație. Astfel, angajatorul, prin consultări cu salariații și reprezentanții lor, trebuie să elaboreze o politică în domeniul securității și sănătății în muncă, care să fie autorizată de către managementul la cel mai înalt nivel. Această politică stabilește în mod clar obiectivele generale în domeniul securității și sănătății în muncă, precum și angajamentul de îmbunătățire a performanței pe linie de

securitate și siguranță în muncă. Ea se justifică nu numai din considerente umanitare ci și din motive economice – în termeni economici – poate determina creșterea de profit care se depășește investiția în securitatea muncii.

Politica în domeniul calității (rom); *Quality policy (en); Politique dans le domaine de la qualité (fr); Qualitätssicherungspolitik (ge); Политика относительно качества (rus); 质量方针 zhi liang fang zhen (chn).*

a. Obiective, intenții și orientări generale ale unei organizații în ceea ce privește calitatea, așa cum sunt exprimate oficial de managementul de la nivelul cel mai înalt; b. Politică în legătură cu calitatea.

Poluant (rom); *Pollutant (en); Polluant (fr); Umweltverschmutzer (ge); загрязнитель (rus); 污染物 wu ran wu (chn).*

Orice substanță (solid, lichid sau gazos) sau formă de energie (radiație electromagnetică, ionizantă, termică sau vibrații) care introdusă în mediu modifică echilibrul acestuia și al organismelor vii, cauzând daune bunurilor materiale. După emisarul afectat, poluanții sunt: atmosferici, acvatici, edafici.

Poluare (rom); *Pollution (en); Pollution (fr); Umweltverschmutzung (ge); загрязнение (rus); 污染 wu ran (chn).*

Orice alterare fizică, chimică, biologică sau bacteriologică a mediului peste o limită admisibilă stabilită.

Poluare fonică (rom); *Noise pollution (en); Pollution sonore (fr); Lärmverschmutzung (ge); шумовое загрязнение (rus); 噪音污染 zao yin wu ran (chn).*

Orice zgomot din orice sursă care produce disconfort riveranilor.

Premiul de calitate (rom); *Quality prize/award (en); Prix de qualité (fr); Qualitätsprämie (ge); премия качества (rus); 质量奖/奖项 zhi liang jiang /jiang xiang (chn).*

Recompensă materială sau distincție acordată pentru merite deosebite obținute în domeniul calității.

Premiul Edwards Deming (rom); *Edwards Deming Award (en); Prix Edwards Deming (fr); Edwards Deming Prämie (ge); Премия Эдуарда Деминга (rus); 戴明奖 Dai ming jiang (chn).*

A fost instituit în anul 1951 de către Uniunea Oamenilor de Știință și Inginerilor din Japonia, ca recunoaștere a meritelor “guru”-lui american în domeniul perfecționării profesionale a managerilor din industria japoneză. Are ca scop promovarea cercetărilor în domeniul metodelor statistice și aplicării acestora în practica economică, metode considerate ca având un rol important în îmbunătățirea calității proceselor și rezultatelor acestora.

Premiul European pentru calitate (EFQM) (rom); *European Foundation for Quality Management (en); Prix Européen pour la qualité (fr); Europäische Qualitätsauszeichnung (ge); Европейская премия качества (rus); 欧洲质量管理基金会 Ou zhou zhi liang guan li ji jin hui (chn).*

Se acordă anual, începând din 1992, acelor organizații din Europa care indiferent de mărime, tipul proprietății în domeniul/sectorul lor de activitate, a obținut performanțe manageriale și financiare remarcabile. Reprezintă un instrument practic menit să sprijine funcționarea cu succes a organizațiilor în scopul îmbunătățirii posibilităților de perfecționare a

activității, mai ales, prin stimularea stabilirii de soluții eficiente pentru transformarea acestora în practică. Este administrat de Fundația Europeană pentru Managementul Calității – organizație non profit cu sediul în Bruxelles, Belgia, înființată în 1988 în scopul promovării și optimizării performanțelor organizațiilor din Europa.

Premiul Joseph Juran (rom); *Joseph Juran award (en); Prix Joseph Juran (fr); Joseph Juran Preis (ge); Премия Жозеф Журан (rus); 约瑟夫·朱兰奖 Yue se fu·Zhu lan jiang (chn).*

Premiul instituit în România care se acordă acelor organizații care ating performanțe excelente în domeniul managementului, altfel spus premiul poate fi considerat ca o distincție prin care se recunoaște, pe baza unor evaluări obiective și totodată complexe, excelent performanțelor manageriale.

Premiul Malcolm Baldrige (rom); *Malcolm Baldrige award (en); Prix Malcolm Badrige (fr); Malcolm Baldrige Preis (ge); Премия Малколм Балдридж (rus); 马尔科姆·波多里奇奖 Ma er ke mu·Bo duo li qi jiang. (chn).*

Distincție de calitate în S.U.A. care a avut ca exemplu premiul japonez Deming și care este acordat organizațiilor care fac eforturi deosebite și au succes în domeniul calității. Este acordat întreprinderilor de producție, de servicii și întreprinderilor mici.

Premiul Malcolm Baldrige pentru învățământ (rom); *Malcolm Baldrige award for education (en); Prix Malcolm Baldrige pour l'enseignement (fr); Malcolm Baldrige Preis*

für Ausbildung (ge); премия Малколм Балдридж по образованию (rus); 马尔科姆·波多里奇教育奖 Ma er ke mu·Bo duo li qi jiao yu jiang (chn).

Calitatea în învățământ, calitatea actului educațional, devine tot mai mult o preocupare care implică forțele informatice dintre cele mai diverse. Calitatea în învățământul superior este reglementată legal. De aceea este necesară elaborarea unei metodologii de lucru care să indice și să sprijine găsirea de soluții la probleme de orice natură. Este nevoie de analiză și determinarea unor valori și concepte etalon care prin aplicare să ducă la îmbunătățirea actului educațional. Are ca și obiective: să constituie baza pentru evaluarea practicilor de îmbunătățire aplicate în învățământ; să ajute la îmbunătățirea practicilor organizațiilor punând la dispoziție un set de cerințe cheie privind performanța; să faciliteze comunicarea; să promoveze relații de parteneriat între organizații; să ajute organizațiile la transmiterea unei educații de valoare.

Prestarea serviciului (rom); *Service delivery (en); Prestation de services (fr); Dienstleistung (ge); обеспечение услуг (rus); 服务提供 fu wu ti gong /服务交付 fu wu jiao fu (chn).*

Activități ale furnizorului necesare pentru realizarea serviciului.

Prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale (rom); *Preventing work accidents and professional illnesses (en); Prévention des accidents et maladies Professionnelles (fr); die Vorbeugung von Arbeits-unfällen und Berufserkrankungen (ge); Предупреждение аварий и профессиональных заболеваний (rus); 预防工作事故和职业病 yu fang gong zuo shi gu he zhi ye bing (chn).*

Acțiunea ce constă în depistarea punctelor slabe ale activității organizației, din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă, fiind necesară stabilirea unor proceduri adecvate care să fie operaționale în toate fazele și momentele ciclului de producție.

Prevenirea poluării (rom); *Pollution prevention (en); Prevention de la pollution (fr); Verschmutzungsprävention (ge); Предупреждение загрязнения (rus); 防止污染 fang zhi wu ran (chn).*

Utilizarea unor procese, practici, materiale sau produse care evită, reduc sau controlează poluarea, care pot include reciclarea, tratarea, modificarea proceselor, mecanismelor de control, utilizarea eficientă a resurselor și înlocuirea materialelor.

Principii de management al calității (rom); *Principles of quality management (en); Principe de management de la qualité (fr); Grundsätze des Qualitätsmanagements (ge); принципы менеджмента качества (rus); 质量管理原则 zhi liang guan li yuan ze (chn).*

Reguli fundamentale care servesc ca o bază pentru raționament și acțiune în managementul calității.

Principiul GPHEMME (rom); *GPHEMME principle (Good Practice in Health, Environment and Safety Management in Enterprises) (en); Le principe GPHEMME (fr); GPHEMME-Prinzip (ge); принцип GPHEMME (rus); 企业健康、环境和管理的良好措施准则 qi ye jian kang, huan jing he an quan guan li de liang hao cuo shi zhun ze (chn).*

Reprezintă un cod ce are ca obiective principale: asigurarea unui mediu de muncă sănătos și sigur, prevenirea apariției accidentelor și bolilor profesionale, menținerea sănătății fizice, mentale și capacitatea de muncă,

asigurarea produselor și serviciilor care să nu afecteze calitatea mediului înconjurător, asigurarea unui echilibru între interesele economice și starea de sănătate a personalului.

Procedură (rom); *Procedure (en); Procedure (fr); Verfahren (ge); процедура (rus); 程序 cheng xu (chn).*

a. Descrierea operațiilor care trebuie efectuate, a precauțiilor care trebuie luate și a măsurilor care sunt direct sau indirect legate de fabricația produselor; **b.** Mod specificat de efectuare a unei activități.

Proceduri de AQ (asigurarea calității) (rom); *Quality assurance procedures (en); Procédures pour assurer la qualité (fr); Verfahren zur Qualitätssicherung (ge); процедуры обеспечения качества (rus); 质量保证程序 zhi liang bao zheng cheng xu (chn).*

a. Mod specificat de realizare a unei activități cu evidențierea tuturor elementelor care sunt direct sau indirect legate de asigurarea calității. Procedura de asigurarea calității este un document scris care conține scopul activității, cine o efectuează, cu ce resurse, când se efectuează și modul de control și de înregistrare; **b.** Descrierea operațiilor care trebuie efectuate, a precauțiilor care trebuie luate și a măsurilor care sunt direct sau indirect legate de asigurarea calității.

Proces (rom); *Process (en); Processus (fr); Prozess (ge); процесс (rus); 加工 jia gong (chn).*

Ansamblu de activități corelate sau în interacțiune care utilizează

elemente de intrare pentru a livra un rezultat intenționat.

Proces de muncă (rom); *Work process (en); Procès de travail (fr); der Arbeitsprozess (ge); рабочий процесс (rus); 工作过程 gong zuo guo cheng (chn).*

Orice activitate umană având ca scop realizarea de valori materiale sau spirituale.

Procesul de calificare (rom); *Qualification process (en); Processus de qualification (fr); Qualifizierungsprozess (ge); Процесс квалификация (rus); 资质程序 zi zhi cheng xu (chn).*

Proces prin care se demonstrează dacă o entitate este capabilă să satisfacă condiții specificate.

Procesul de control (rom); *Control process (en); Processus de contrôle (fr); Kontrollprozess (ge); процесс контроля (rus); 控制程序 kong zhi cheng xu (chn).*

a. Implică măsurarea performanțelor, compararea lor cu standardele și aplicarea acțiunilor de corectare a abaterilor nedorite. Acestea au următoarele acțiuni: stabilirea standardelor de performanță, evaluarea performanțelor efective, compararea performanțelor efective cu standardele și stabilirea abaterilor și a cauzelor acestora, adoptarea măsurilor de reglare a organizației și structurilor ei organizatorice; **b.** Activitatea de control are două principii: simpla constatare, fotografiere sau informația asupra situației de fapt, nu înseamnă controlul, ele constituind doar intrări în acest sistem; nici o acțiune de control nu se poate încheia fără măsuri.

Procesul de documentare (rom); *Documentation process (en); Processus de*

documentation (fr); Dokumentationsprozess (ge); Процесс поиска документов (rus); 文件编制程序 wen jian bian zhi cheng xu (chn).

Presupune ca auditul să fie realizat în toate fazele pe baza unor documente scrise, iar datele de ieșire a procesului să fie documentate adecvat.

Procesul de evaluare a calității (rom); *Quality assessment process (en); Processus d'évaluation de la qualité (fr); Qualitätsbewertungsprozess (ge); процесс оценки качества (rus); 质量评估过程 zhi liang ping gu guo cheng (chn).*

Evidențiază importanța unui plan amănunțit de evaluare pentru toate procesele de îmbunătățire. El ajută organizația să elaboreze un sistem echilibrat de evaluare care să arate modul în care indicatorii interactivi (calitatea, productivitatea și profitul) se pot deduce unul din altul sau se pot completa reciproc.

Procesul de marketing (rom); *Marketing process (en); Processus de marketing (fr); Marketingprozess (ge); Процесс маркетинга (rus); 营销过程 ying xiao guo cheng (chn).*

Procesul de analiză a ocaziilor de piață, alegerea piețelor, elaborarea mix-ului de marketing și conducerea activităților de marketing.

Procesul de măsurare (rom); *Measurement process (en); Processus de mesure (fr); Messprozess (ge); процесс измерения (rus); 测量过程 ce liang guo cheng (chn).*

a. Ansamblul de resurse, activități și influențe corelate referitoare la măsurare; **b.** Ansamblu de operații pentru determinarea valorii unei cantități.

Procesul de proiectare (rom); *Design process (en); Processus de projection (fr); Projektierungsprozess (ge); Процесс*

проектирования (rus); 设计过程 she ji guo cheng (chn).

Proiectarea sistemului calității constă în stabilirea și documentarea unor acțiuni manageriale și reguli necesare realizării calității în cadrul tuturor proceselor desfășurate în întreprindere, de la marketing până la servicii până la cumpărături; constă în asigurarea din punct de vedere organizatoric a condițiilor de aplicare și menținerea celor stabilite.

Productivitate (rom); Productivity (en); Productivité (fr); Produktivität (ge); производительность (rus); 生产率 sheng chan lü (chn).

Eficiența muncii exprimată prin raportul dintre cantitatea de produse de calitate realizate în unitatea de timp.

Producție (rom); Production (en); Production (fr); Produktion (ge); производство (rus); 生产 sheng chan (chn).

Toate operațiile implicate în realizarea unui produs de la recepția materialelor trecând prin prelucrare și ambalare până la obținerea produsului finit.

Produs (rom); Product (en); Produit (fr); Produkt (ge); товар, продукт, изделие (rus); 产品 chan pin (chn).

a. Rezultat al activităților sau proceselor; **b.** Element de ieșire al unei organizații care poate fi produs fără existența unei tranzacții care are loc între organizație și client

Produs conform/neconform (rom); Conform/unconform product-standard/nonstandard product (en); Produit conforme/nonconforme (fr); konformes/nicht konformes Produkt (ge); Соответствующий/не-соответствующий продукт (rus); 符合/不符合产品标准 bu fu he chan pin biao

zhun /非标准产品 fei biao zhun chan pin (chn).

Produs ce îndeplinește/ce nu îndeplinește condițiile specificate.

Produs finit (rom); Finished product (en); Produit fini (fr); Endprodukt (ge); готовое изделие (rus); 成品 cheng pin (chn).

Produs care nu necesită transformări adiționale înainte de utilizarea sa.

Produs software (rom); Software product (en); Produit logiciel (fr); Software Produkt (ge); продукт software (rus); 软件产品 ruan jian chan pin (chn).

Ansamblul de programe de calculator și proceduri precum și datele și documentele asociate acestora.

Profesionalism (rom); Professionalism (en); Professionnalisme (fr); Professionalität (ge); профессионализм (rus); 专业精神 zhuan ye jing shen (chn).

Activitate creatoare desfășurată în mod profesional.

Program de audit (rom); Audit programme (en); Programme d'audit (fr); Auditprogramm (ge); Программа аудита (rus); 审计程序 shen ji cheng xu (chn).

Ansamblu de unul sau mai multe audituri planificate pe un anumit interval de timp și orientate spre un anumit scop.

Program de studiu (rom); Study program (en); Programme d'étude (fr); Studienprogramm (ge); программа обучения (rus); 学习计划 xue xi ji hua (chn).

Un modul, un complex de module într-un domeniu dat, un stagiu, o secvență de două stagii de nivel inferior, un program de Master.

Program pentru asigurarea conformității (rom); Conformity assurance program (en); Programme d'assurance de conformité (fr); Programm zur Konformitätssicherung (ge); программа по обеспечению соответ-

ствия (rus); 合格保证程序 he ge bao zheng cheng xu (chn).

Plan de m suri propus de titularul activit ii, cuprinzând etape care trebuie parcurse în intervale de timp precizate prin prevederile autorizate de mediu de c tre activitatea competent , în scopul respect rii reglement rilor privind protec ia mediului.

Programa analitică (rom); Syllabus (en); Programme analytique (fr); Vorlesungsverzeichnis/ Kursbeschreibung (ge); Аналитическая программа (rus); 大纲 da gang (chn).

Prezentarea detaliat a unui anumit curs, care trebuie s specifice ce i când trebuie însu it, textele care trebuie parcurse, domeniile în care se a teapt a fi demonstrate capabilit i i deprinderi la încheierea cursului, precum i descrierea metodelor de predare i evaluare care sunt utilizate.

Programe de îmbunătățire a securității și sănătății în muncă (rom); Programs for improving work safety and health (en); Programmes d'amélioration de la sécurité Et de la santé au travail (fr); Verbesserungsprogramme für Arbeitsgesundheit und -sicherheit (ge); Программы улучшения безопасности и здоровья труда (rus); 改善工作安全与健康的计划 gai shan gong zuo an quan yu jian kang de ji hua (chn).

Document ce con ine obiectivele i m surile concrete de prevenire. Sursele informa ionale se realizeaz prin analize efectuate privind cauzele factorilor de risc, prevederile reglement rilor în domeniu i propunerile f cute de personalul organiza iei.

Proiect (rom); Project (en); Projet (fr); Projekt (ge); Проект (rus); 项目 xiang mu (chn).

Proces unic care const dintr-un ansamblu de activit i coordonate i controlate, cu dat de început i dat

de finalizare, întreprins pentru realizarea unui obiectiv conform cerin elor specifice i care include constrângeri referitoare la timp, costuri i resurse.

Proiectarea curriculei (rom); Curriculum design (en); Rédaction du curriculum (fr); Curricula-Planung (ge); Проектирование куррикулы (rus); 课程体系设计 ke cheng ti xi she ji (chn).

Urm re te realizarea unei depline coeren e i rezonan e dintre scopurile i obiectivele de instrucie propuse i rezultatele ob inute; modurile i criteriile de evaluare; strategiile didactice i resursele de înv are.

Proiectarea planurilor de învățământ (rom); Curricula design (en); Rédaction des plans d'enseignement (fr); Lehrplanentwicklung (ge); Проектирование учебных планов (rus); 课程设置 ke cheng she zhi (chn).

Planul de înv mânt se întocme te pe baza datelor din studiul de oportunitate, având în vedere: specificul specializ rii vizate, durata studiilor, structura calendaristic a anilor de studiu, ponderea disciplinelor obligatorii, a celor op ionale, facultative i a elabor rii diserta iei, alocarea creditelor fiec rei discipline de studiu.

Proiectarea programelor analitice (rom); Syllabus design (en); Elaboration de programmes analytique (fr); Entwurf der Vorlesungsverzeichnisse (ge); проектирование аналитических программ (rus); 大纲设计 da gang she ji (chn).

Fiecare cadru didactic întocme te programa analitic referitoare la cursul/modulul de referin pe baza datelor din studiul de fundamentare avându-se în vedere: specificul domeniului de studiu vizat; durata i structura cursului/modulului conform Planului de înv mânt; modul de

corelare a efortului studenților în relație cu numărul de credite prevăzute în Planul de învățământ, disponibilitatea și modul de alocare a resurselor.

Promovarea sănătății în muncă (rom); *Promoting work health (en); Promotion de la santé au travail (fr); die Förderung der Gesundheit im Beruf (ge); рекламирование здорового образа труда (rus); 促进工作健康 cu jin gong zuo jian kang (chn).*

Reprezintă efortul însumat al angajaților, angajatorilor, al întregii societăți astfel încât să se îmbunătățească starea de sănătate a oamenilor în raport cu determinanții profesionali.

Protecția mediului (rom); *Environment protection (en); Protection de l'environnement (fr); Umweltschutz (ge); защита окружающей среды (rus); 环境保护 huan jing bao hu (chn).*

Protejarea mediului împotriva daunelor inacceptabile datorate efectelor și utilizării produselor, proceselor sau serviciilor.

Protecția muncii (rom); *Work safety (en); Protection du travail (fr); der Arbeitsschutz (ge); охрана труда (rus); 安全保护 an quan bao hu (chn).*

a. Activitate practică în cadrul organizării muncii, constând într-un ansamblu de acțiuni și măsuri întreprinse pentru asigurarea integrității anatomo-funcionale și a sănătății participanților la procesele de muncă din toate compartimentele vieții economico-sociale, respectiv pentru realizarea securității omului în procesul de muncă. Are ca obiectiv cunoașterea și înlăturarea tuturor situațiilor care pot să apară în procesul de muncă, susceptibile să provoace accidente; **b.** Ansamblul de activități instituționalizate având ca

scop asigurarea celor mai bune condiții în desfășurarea procesului de muncă, apărarea vieții, integrității corporale și sănătății salariaților și a altor persoane participante la procesul de muncă.

Protecție colectivă (rom); *Collective protection (en); Protection collective (fr); kollektiver Arbeitsschutz (ge); Коллективная защита (rus); 集体保护 ji ti bao hu (chn).*

Măsură de protecție a muncii prin care se previne sau se diminuează acțiunea factorilor de risc asupra a doi sau mai mulți muncitori.

Protecție individuală (rom); *Individual protection (en); Protection individuelle (fr); individueller Arbeitsschutz (ge); Индивидуальная защита (rus); 个人防护 ge ren fang hu (chn).*

Măsură de protecție a muncii prin care se previne sau se diminuează acțiunea factorilor de risc asupra unei singure persoane.

Protecție integrată (rom); *Integrated protection (en); Protection intégrée (fr); integrierter Arbeitsschutz (ge); Интегрированная защита (rus); 综合保护 zong he bao hu (chn).*

Modalitate de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale constând în prevederea tuturor măsurilor de protecție a muncii în exclusivitate în faza de concepție a unei noi tehnologii.

Protecție intrinsecă (rom); *Intrinsic protection (en); Protection intrinsèque (fr); intrinsischer Arbeitsschutz (ge); Внутренняя (внутренне присущая) защита (rus); 内在保护 nei zai bao hu (chn).*

Modalitate de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale prin principiul de funcționare,

construc ia sau modul de exploatare a unei instala ii, ma ini, aparat, dispozitiv etc., F r a se ad uga elemente concepute special pentru realizarea securit ii muncii.

Punct critic de categorie (rom); *Category endpoint (en); Impact final de catégorie (fr); Wirkungsendpunkt (ge); Критическая точка категории воздействия (rus); 类别终点 lei bie zhong dian (chn).*

Atribut sau aspect al mediului natural, s n t ii umane sau resurselor, care indentific o problem de mediu ce produce îngrijorare.

Punct critic de control (rom); *Critical control point (en); Point critique de contrôle (fr); kritischer Lenkungspunkt (ge); Критическая точка контроля (rus); 关键点 guan jian kong zhi dian (chn).*

Punct care, va conduce la eliminarea sau reducerea riscurilor pân la un nivel acceptabil. Un astfel de punct poate fi orice faz a produc iei i/sau prelucr rii (materiile prime, transportul pân la fabricile de prelucrare, prelucrarea, depozitarea.).

Punct de control (rom); *Control point (en); Point de contrôle (fr); Lenkungspunkt (ge); контрольная точка (rus); 控制点 kong zhi dian (chn).*

Orice etap a procesului de fabrica ie în care trebuie exercitat un anumit grad de control, dar în care pierderea controlului nu conduce la periclitarea s n t ii sau vie ii consumatorului.

Puncte slabe (rom); *Weaknesses (en); Points faibles (fr); Schwachpunkte/Schwächen (ge); слабые точки (rus); 弱点 ruo dian (chn).*

a. Punctele de sl biciune ale organiza iei, ariile sale de vulnerabilitate,

zonele de resurse s race, i alte „valori negative“ sau „condi ion ri negative“; **b.** Reprezint condi ion ri interne ce sunt contrariul valorilor propriu-zise. Din perspectiva managerului, un „punct de sl biciune“ reprezint un element identificat în organiza ie, element ce poate împiedica atingerea obiectivelor manageriale ale organiza iei. Punctele de sl biciune se pot împ r i în dou categorii: factori interni care distrug valorile i condi ii interne insuficient de bine focalizate pentru a putea s creeze valori competitive în condi iile globaliz rii.

Puncte tari (rom); *Strengths (en); Points forts (fr); Stärken (ge); сильные точки (rus); 优势 you shi (chn).*

a. Capacit ile, resursele i avantajele pe care organiza ia le posed , competen ele distinctive ale personalului managerial de cele dou nivele: prescriptor i decident, precum i al i factori de succes ai organiza iei, nu neap rat doar factori tangibili, fizici, ci i elemente intangibile; **b.** Definesc valorile pozitive i condi ion rile interne care pot constitui surse pentru succesul organiza iei în atingerea obiectivului managerial. Din punctul de vedere al managerului, un „punct tare” reprezint oricare element, tangibil sau intangibil, adic fizic sau numai intelectual, care faciliteaz atingerea obiectivelor manageriale; **c.** Sunt atât valori, cât i factori interni care creeaz valorile; **d.** „punctele forte” pot s fie gestionate în cadrul unui plan strategic al organiza iei.

QA – Asigurarea Calității (rom); *Quality Assurance (en); Assurance de la qualité (fr); Qualitätssicherung (ge); Обеспечение качества (rus); 质量保证 zhi liang bao zheng(chn).*

- a.** Ansamblul activităților planificate și sistematice implementate în cadrul sistemului calității, și demonstrate atât cât este necesar,

pentru furnizarea încrederii corespunzătoare, o entitate va satisface condițiile referitoare la calitate; **b.** Parte a managementului calității, focalizat pe furnizarea încrederii în faptul că cerințele referitoare la calitate sunt îndeplinite.

R

Raport de mediu (rom); *Environment protection programs report (en); Rapport environnemental (fr); Umweltbericht (ge); Доклад по окружающей среде (rus); 环境保护方案报告 huan jing bao hu fang an bao gao (chn).*

Parte a documenta iei anumitor planuri sau programe, care identifică, descrie și evaluează efectele posibile asupra mediului, ale aplicării acestora și alternativele sale raționale, luând în considerare obiectivele și aria geografică aferentă.

Rată de defectare estimată (rom); *Assessed failure rate (en); Taux de défaillance estimée (fr); geschätzte Störungsrate (ge); Предполагаемая частота поломки (rus); 预估事故率 yu gu shi gu lu (chn).*

Rata de defectare a unui dispozitiv determinat prin valoarea sau valorile limit ale intervalului de încredere asociat unui nivel de încredere dat și bazat pe aceleși date ca și rata de defectare observată a dispozitivelor nominal identice.

Rată de defectare extrapolată (rom); *Extrapolated failure rate (en); Taux de défaillance extrapolée (fr); extrapolierte Störungsrate (ge); Экстраполированная частота поломки (rus); 外推失效率 wai tui shi xiao lu (chn).*

Rata de defectare obținută printr-o extrapolare (sau interpolare) definită a ratei de defectare observate sau estimate, la timpurile și/sau condițiile

diferite de cele corespunzând ratei de defectare observate sau estimate.

Rată de defectare observată (rom); *Observed failure rate (en); Taux de défaillance observée (fr); beobachtete Störungsrate (ge); Замеченная частота поломки (rus); 观察失效率 guan cha shi bai lu (chn).*

Pentru o perioadă dată din viaa unui dispozitiv, reprezintă raportul dintre numărul total de defectări dintr-un echipament și durata cumulată observată pe acest echipament. Ea trebuie să fie asociată unor intervale de timp date (sau sume de intervale de timp) din viaa dispozitivelor, precum și unor condiții date.

Rată de defectare preliminară (rom); *Preliminary failure rate (en); Taux de défaillance préliminaire (fr); vorläufige Störungsrate (ge); Предварительная частота поломки (rus); 初步故障率 chu bu gu zhang lu (chn).*

Rata de defectare stabilită pe baza unor analogii, generalizări sau particularizări.

Rată de defectare prevăzută (rom); *Predicted failure rate (en); Taux de défaillance prévue (fr); vorhergesehene Störungsrate (ge); Предусмотренная частота поломки (rus); 预测故障率 yu ce gu zhang lu (chn).*

Rata de defectare calculată, pornind de la rata de defectare observată, estimată sau extrapolată a elementelor componente ale dispozitivului, pentru

condiții de utilizare date și având în vedere aspectele funcționale și constructive ale dispozitivului.

Răspunderea juridică asupra produsului/serviciului (rom); *Legal responsibility for the product/service (en); Responsabilité juridique pour le Produit/service (fr); gesetzliche Produkt-/Dienstleistungshaftung (ge); Юридическая ответственность за продукт/услугу (rus); 产品责任/服务的法律责任 fu wu de fa lu ze ren (chn).*

Termen generic pentru descrierea obligației unui producător sau a altora de a despăgubi pierderile legate de daune corporale, materiale sau alte daune cauzate de un produs.

Realizarea sistemului de management al calității (rom); *Quality management system realization (en); Réalisation du système de management de la qualité (fr); Entwicklung des Qualitätsmanagementsystems (ge); Обеспечение системы менеджмента качества (rus); 质量管理体系的实现 zhi liang guan li ti xi de shi xian (chn).*

Proces de stabilire, documentare, implementare, menținere și îmbunătățire continuă a unui sistem de management al calității.

Rebut (rom); *Reject (en); Rebut (fr); Ausschuss (ge); брак (rus); 拒绝 ju jue /报废 /bao fei (chn).*

Produs care nu corespunde condițiilor calitative stabilite prin standarde, norme interne, contracte și care nu poate fi utilizat direct în scopul pentru care a fost realizat, reprezentând o pierdere economică.

Rebutare (rom); *Scrap (en); Rebuter (fr); Aussonderung der Ausschussware (ge); браковка (rus); 废料 fei liao /废品 fei pin (chn).*

Acțiune întreprinsă asupra unui produs neconform pentru a împiedica

utilizarea inițial intenționată.

Receptivitate (rom); *Responsiveness (en); Réceptivité (fr); Rezeptivität (ge); восприимчивость (rus); 反应性 fan ying xing (chn).*

Dorința de a ajuta clienții și de a furniza prompt un produs sau serviciu.

Recepție (rom); *Reception (en); Réception (fr); Aufnahme (ge); приемка (rus); 接收 jie shou (chn).*

Operație de luare în primire a unui material sau a unei lucrări, pe baza verificării lor cantitative și calitative.

Reciclare (rom); *Recycling (en); Recyclage (fr); Recycling (ge); переработка (rus); 回收利用 hui shou li yong (chn).*

Utilizarea materialelor obținute din recuperarea și re folosirea de eurilor. Reciclarea poate fi de două feluri: reciclare directă în care materialul nu trece de controlul de calitate și este reciclat intern de producător și reciclare indirectă care implică colectarea materialului folosit, sortarea, curățarea și re procesarea acestuia.

Reclamație (rom); *Complaint (en); Plainte (fr); Beschwerde (ge); Жалоба (rus); 投诉 tou su (chn).*

Exprimarea insatisfacției, adresată unei organizații referitoare la produsul sau serviciul acesteia sau la procesul în sine de tratare a reclamațiilor, la care este așteptat în mod explicit sau implicit un răspuns sau o rezoluție.

Recunoaștere internațională (rom); *International recognition/acknowledgement (en); Reconnaissance internationale (fr); Internationale Anerkennung (ge); международное признание (rus); 国际认证 guo ji ren zheng (chn).*

Recunoa tere care are loc între mai multe na iuni.

Recunoaștere locală (rom); *Local recognition (en); Reconnaissance locale (fr); lokale Anerkennung (ge); Местное признание (rus); 局部识别 ju bu shi bie (chn).*

Recunoa tere pe un teritoriu restrâns, delimitat, potrivit împ ririi teritoriale a statului.

Recunoaștere națională (rom); *National recognition (en); Reconnaissance nationale (fr); nationale Anerkennung (ge); Народное признание (rus); 国家认可 guo jia ren ke (chn).*

Recunoa tere care este proprie sau apar ine unei na iuni, unui stat; care se refer la o na iune, la un stat sau le reprezint .

Recunoaștere profesională (rom); *Professional recognition (en); Reconnaissance professionnelle (fr); professionelle Anerkennung (ge); профессиональное признание (rus); 专业认可 zhuan ye ren ke (chn).*

Statutul pe care îl confer ob inerea unui atestat eliberat de o autoritate profesional recunoscut , ca o persoan s poat profesa meseria conform recunoa terii academice.

Reengineering (rom); *Reengineering (en); Remise a l'étude (fr); Reengineering (ge); Reengineering (rus); 流程再造 liu cheng zai zao (chn).*

Concept i strategie managerial de transformare fundamental i radical a unei organiza ii, în sensul orient rii acesteia c tre pia , c tre client.

Reevaluare (rom); *Reevaluation (en); Réévaluation (fr); Wiederbewertung (ge); переоценка (rus); 再评价 zai ping jia (chn).*

A examina calitativ i cantitativ stabilind pre ul sau valoarea; a pre ui; a aprecia din nou; a estima, a

determina, a stabili, a calcula din nou.

Reglementare (rom); *Regulation (en); Réglementation (fr); Regelung (ge); регламентация (rus); 监管 jian guan /管制 /guan zhi (chn).*

Document care con ine reguli cu caracter obligatoriu i care este adoptat de c tre o autoritate.

Reglementare tehnică (rom); *Technical regulation (en); Réglementation technique (fr); technische Regelung (ge); Техническая регламентация (rus); 技术法规 ji shu fa gui (chn).*

Reglementare care prevede condi ii tehnice, fie în mod direct, fie prin referire la un standard, la o specifica ie tehnic sau la un cod de bun practic sau care preia integral con inutul acestora.

Relevanța proceselor (rom); *Process relevance (en); Mise en évidence des processus (fr); Prozessrelevanz (ge); Достоверность процессов (rus); 流程相关性 liu cheng xiang guan xing (chn).*

Faz de analiz cu rol de aprofundare a proceselor ce determin indentificarea, detalierea i evaluarea tuturor elementelor semnificative, care trebuie s satisfac nevoile utilizatorului.

Remaniere (rom); *Reshuffling (en); Remaniement (fr); Umbildung (ge); реорганизация (например реорганизация правительства) (rus); 改组 gai zu (chn).*

A înl tura defectele unor materiale sau ale unor produse care nu corespund prescrip iilor tehnice impuse, dar care nu sunt considerate nici rebut total.

Reparare (rom); *Repair (en); Réparation (fr); Reparatur (ge); ремонт (rus); 返修 fan xiu*

(chn).

Ac iune întreprins asupra unui produs neconform, pentru ca acesta să satisfacă condițiile de utilizare prevăzute, chiar dacă s-ar putea să nu fie conform cu condițiile specificate inițial.

Reprelucrare (rom); *Reprocessing (en); Retraitement (fr); Wiederverarbeitung (ge); переработка (rus); 再加工 zai jia gong (chn).*

Reprocesarea totală sau parțială a unei serii de produse, de o calitate necorespunzătoare de la o anumită etapă de producție, prin una sau mai multe operații suplimentare, astfel încât calitatea să se poată fi considerată corespunzătoare.

Responsabilitate (rom); *Responsibility (en); Responsabilité (fr); die Verantwortung (ge); ответственность (rus); 责任 ze ren (chn).*

Obligația de a răspunde, de a da seama de ceva, de a manifesta o atitudine conștientă față de obligațiile sociale.

Responsabilitate socială (rom); *Social responsibility (en); Responsabilité sociale (fr); Soziale Verantwortung (ge); Социальная ответственность (rus); 社会责任感 she hui ze ren gan (chn).*

Responsabilitatea unei organizații pentru consecințele deciziilor și activităților sale asupra societății și a mediului, printr-un comportament transparent și etic, care contribuie la dezvoltarea durabilă, inclusiv sănătatea și bunăstarea societății; ia în considerare așteptările părților interesate; respectă legile aplicabile și normele internaționale de comportament; este integrat în cadrul organizației și este

aplicat în relațiile acestea.

Responsabilitate publică (rom); *Public responsibility (en); Responsabilité politique (fr); öffentliche Verantwortung (ge); Народная ответственность (rus); 公共责任 gong gong ze ren (chn).*

Obligația de a îndeplini anumite sarcini și atribuții care implică totodată răspunderea pentru rezultatele obținute, respectiv pentru modul de îndeplinire a acestora.

Resursă (rom); *Feedstock/resource (en); Ressource (fr); Ressource (ge); ресурс (rus); 资源 zi yuan (chn).*

Rezervă sau sursă de mijloace susceptibile de a fi valorificate într-o împrejurare dată.

Resursă de energie (rom); *Feedstock energy (en); Ressource d'énergie (fr); Energieressource (ge); Энергетический ресурс (rus); 能源资源 neng yuan zi yuan (chn).*

Conținut prin combustia materiilor prime intrate, care nu este utilizat ca o sursă de energie pentru un produs sistem.

Reziduu (rom); *Waste (en); Résidus (fr); Abfall (ge); осаток (rus); 废料 fei liao (chn).*

a. Rest rămas în urma unui proces chimic sau fizic efectuat asupra unui material brut; **b.** Materie care se depune pe pereții sau pe fundul recipientelor în care se pot streza substanțele lichide.

Risc (rom); *Risk (en); Risque (fr); Risiko (ge); риск (rus); 风险 feng xian (chn).*

a. Probabilitatea întâmplării unui eveniment și consecințele lui; **b.** Probabilitatea de apariție a unui efect

specific într-o perioadă de timp dată și în condiții determinate; **c.** Probabilitatea ca un anumit efect negativ să se producă într-o anumită perioadă de timp și/sau în anumite circumstanțe; **d.** Efect al incertitudinii

Risc de accidentare (rom); *Injuring hazard (en); Risque d'accidents (fr); das Verletzungsrisiko (ge); риск происшествия (rus); 致伤危险 zhi shang wei xian (chn).*

Posibilitatea producerii unui accident.

Risc de îmbolnăvire (rom); *Illness hazard (en); Risque de maladie (fr); das Erkrankungsrisiko (ge); риск заболевания (rus); 疾病危害 ji bing wei hai (chn).*

Posibilitatea producerii unei boli.

Risc ecologic potențial (rom); *Potential ecological risk (en); Risque écologique potentiel (fr); potentielles Umweltrisiko (ge);*

Экологический потенциальный риск (rus); 潜在的生态风险 qian zai de sheng tai feng xian (chn).

Probabilitatea producerii unor efecte negative asupra mediului, care pot fi prevenite pe baza unui studiu de evaluare.

Risc în muncă (rom); *Work risk (en); Risque au travail (fr); das Arbeitsrisiko (ge); риск труда (rus); 工作风险 gong zuo feng xian (chn).*

Parte integrantă din viaa profesională, ca o componentă nelipsită a procesului de muncă. Gestiunea riscurilor se impune ca un element de bază al oricărei societăți care plasează individul în integritatea lui în centrul preocupărilor sale.

Sarcină (rom); Task (en); Charge (fr); Aufgabe (ge); задание (rus); 任务 ren wu (chn).

Cea mai mic grupare de activitate care poate fi stabilit unei sta ii de lucru.

Sarcina de muncă (rom); Work task (en); La tâche de travail (fr); die Arbeitsaufgabe (ge); рабочее задание (rus); 工作任务 gong zuo ren wu (chn).

Totalitatea opera iilor de munc pe care executantul trebuie s le efectueze în anumite condi ii date pentru realizarea scopului procesului de munc .

Satisfac ia clientului (rom); Customer satisfaction (en); Satisfaction du client (fr); Kundenzufriedenheit (ge); Удовлетворение клиента (rus); 顾客满意度 gu ke man yi du (chn).

Opinia clientului despre m sura în care o tranzac ie a îndeplinit necesit ile i a tept rile lui.

Sănătate ocupa ională (rom); Occupational health (en); Santé occupationnelle (fr); die Gesundheit im Beruf (ge); Окупац ионное здоровье (rus); 职业健康 zhi ye jian kang (chn).

a. Reprezint promovarea i men i nerea la cel mai înalt nivel a st rii de s n tate fizic , mental i social a personalului în toate domeniile prin prevenirea îmboln virilor, controlul riscurilor i adaptarea personalului la

munc i a muncii la personal; b. Este tiin a conceperii, implement rii i evalu rii s n t ii totale, ce con ine programe sigure, care men in i intensific calitatea s n t ii personalului, siguran a i cre terea productivit ii la locul de munc .

Scala de încadrare a nivelurilor de risc (rom); Risk factors integration scale (en); l'échelle de classification des niveaux de risque (fr); Die Einordnungsskala der Risikostufen (ge); шкала (rus); 危险因素整合量表 wei xian yin su zheng he liang biao (chn).

Document ce se construie te pe baza grilei de evaluare a riscurilor i este un instrument utilizat în aprecierea nivelului riscului previzionat.

Schimbarea (rom); Change (en); Change ment (fr); Änderung/Veränderung (ge); изменение (rus); 改变 gai bian (chn).

Procesul prin care se creeaz o situa ie/stare percept de organiza ie/individ ca diferit de cea ini ial .

Schimbări în sistemul de management al calității (rom); Changes in the quality management system (en); Changement dans le système de management de la qualité (fr); Änderungen im System des Qualitätsmanagements (ge); Изменения в системе менеджмента качества (rus); 质量管理体系变化 zhi liang guan li ti xi bian hua (chn).

Sunt planificate i implementate i ar putea s influen eze sistemul de

management al calității. Efectele oricrei schimbări, incluzând acele schimbări cauzate de orice furnizor, trebuie evaluate și verificate și activitățile de validare trebuie definite pentru a asigura conformitatea cu cerințele clientului. Schimbările trebuie validate înainte de implementare.

Securitate (rom); *Safety (en); Sécurité (fr); Sicherheit (ge); безопасность (rus); 安全 an quan (chn).*

Absența unui risc inacceptabil de vitalitate.

Securitate maximă (rom); *Maximum safety (en); Sécurité maximum (fr); maximale Sicherheit (ge); Максимальная безопасность (rus); 最大安全度 zui da an quan du (chn).*

Este rezultatul întreg al unui ansamblu de principii și metode, reunite într-o strategie globală, pusă în aplicare în cadrul unei organizații pentru a asigura securitatea în muncă a angajaților.

Securitatea informației (rom); *Information security (en); Sécurité de l'information (fr); Informationssicherheit (ge); Информационная безопасность (rus); 信息安全 xin xi an quan (chn).*

Protecția a confidențialității, integrității și disponibilității informațiilor.

Securitatea muncii (rom); *Work safety (en); Sécurité du travail (fr); Arbeitssicherheit (ge); безопасность труда (rus); 生产安全 sheng chan an quan (chn).*

a. Situațiile în care riscul de vitalitate sau de deteriorare este limitat la un nivel acceptabil; **b.** Starea elementelor implicate în procesul de muncă în care este inclusă acțiunea factorilor de risc asupra executanților.

Segment de piață (rom); *Market segment (en); Segment de marche (fr); Marktsegment (ge); участок рынка (rus); 市场细分 shi chang xi fen (chn).*

a. Reunește un grup de consumatori cu trăsături, caracteristici și nevoi comune sau cât mai apropiate; **b.** Tipul pieței sau al consumatorilor pe care firma îl va deservi; **c.** Posibilitatea de care dispune o firmă pentru a satisface o anumită categorie de consumatori.

Seminar (rom); *Seminar (en); Séminaire (fr); Seminar (ge); семинар (rus); 研讨会 yan tao hui (chn).*

Formă de activitate didactică în cadrul învățământului superior prin care studenții studiază și adâncesc cunoștințele predate la curs sau execută lucrări practice sub conducerea unui profesor.

Senzor (rom); *Sensor (en); Capteur (fr); Sensor (ge); Сенсор (rus); 传感器 chuan gan qi (chn).*

Element al unui sistem de măsurare care este supus direct acțiunii unui fenomen, unui corp sau unei substanțe purtătoare a măsurării de măsurat.

Servicii oferite studenților (rom); *Student services (en); Services offerts aux étudiants (fr); Dienstleistungen für Studenten (ge); Услуги оказываемые студентам (rus); 学生服务 xue sheng fu wu (chn).*

În învățământul superior învățarea reprezintă serviciul oferit de universitate prin intermediul profesorului. Pot fi identificate și următoarele prestări de servicii: prestarea serviciului de împrumut al unei cărți de la bibliotecă; prestarea serviciului de asistență medicală; prestarea serviciului de cazare; prestarea serviciului

de servire a mesei la cantina universit ii.

Serviciu (rom); *Service (en); Service (fr); Dienst/Dienstleistung (ge); услуга (rus); 服务 fu wu (chn).*

a. Rezultat generat de activit i la interfa a dintre furnizor i client precum i de activit i interne ale furnizorului pentru satisfacerea necesit ilor clientului; **b.** Element de ie ire al unei organiza ii cu cel pu in o activitate desf urat în mod necesar între organiza ie i client; **c.** Produs care este rezultatul a cel pu in unei activit i desf urate la interfa a dintre furnizor i client

Sigheo, Shingo (1909-1990) (rom); *Sigheo, Shingo (en); Sigheo, Shingo (fr); Sigheo, Shingo (ge); Цзэо Шунго (rus); 新乡重夫 Xin xiang zhong fu (chn).*

Calitician japonez care a inventat conceptul „Poka-Yoke“ (pronun at „POH-kah YOH-kay“) în 1960. Motto-ul s u: „Cei care nu sunt nemul umi i nu vor face niciodat nici un progres“. El crede c realizarea progresului se poate face prin: pa i precau i, atingerea scopurilor, planificarea i implementarea solu iilor. Principiile sale îmbun t ite, reduc considerabil costul de produc ie – ceea ce înseamn mai multe produse pentru mai mul i oameni; aceasta fac ca procesul de produc ie s fie mai sensibil, deschizând c i pentru produse noi i inovative, reduc substan ial defectele i îmbun t esc calitatea i ofer o strategie pentru dezvoltarea continu prin implicarea creativ a tuturor angaja ilor. O diferen iere esen ial pe care a f cut-o Sigheo Shingo a fost cea între gre eal i defect iar scopul „Poka-

Yoke“ este de a proiecta procesul astfel încât gre elile s fie prevenite sau imediat detectate i corectate.

Siguranță (rom); *Safety (en); Sécurité (fr); Sicherheit (ge); уверенность, безопасность (rus); 保障 bao zhang (chn).*

Interzicerea sau oprirea de la comercializare a produselor care pot reprezenta un pericol pentru consumatori, cu aplicarea unor sanc iuni aspre în cazul înc lc rii legii respective.

Siguranță în funcționare (rom); *Dependability (en); Sécurité de fonctionnement (fr); Funktionssicherheit (ge); Безопасность в действии (rus); 可靠性 ke kao xing (chn).*

Performan a de disponibilitate i factorii s i de influen : performan a de fiabilitate, performan a de mentenabilitate i performan a suportului de mentenan .

Simplificarea proceselor (rom); *Process simplification (en); Simplification des processus (fr); Prozessvereinfachung (ge); Упрощение процессов (rus); 工艺简化 gong yi jian hua (chn).*

Este o cale de a elimina munca de prisos, ce conduce la un proces mai mic i mai eficient i la reducerea erorilor i costurilor ecurilor. Rezultatul este un proces cu eroare redus .

Sinectica (rom); *Synectics (en); Synectique (fr); Synektik (ge); синектика (rus); 综摄法 zong she fa /协同效应 xie tong xiao ying (chn).*

Tehnic creat ini ial pentru amplificarea creativit ii i inov rii i are în vedere definirea riguroas , Analiza i reformularea temei i asigur „ânirea“ unor idei noi din partea unor participan i neimplica i direct în proiectul respectiv.

Sistem (rom); System (en); Système (fr); System (ge); система (rus); 系统 xi tong (chn).

Ansamblu de elemente corelate sau în func iune.

Sistem de acreditare (rom); Accreditation system (en); Système d'accréditation (fr); Akkreditierungssystem (ge); Система аккредитации (rus); 认证系统 ren zheng xi tong (chn).

Sistem care are propriile sale reguli de procedur i conducere pentru efectuarea acredit rii.

Sistem de certificare (rom); Certification system (en); Système de certification (fr); Zertifizierungssystem (ge); Система сертификации (rus); 认证体系 ren zheng ti xi (chn).

Sistem care are propriile sale reguli de procedur i conducere pentru efectuarea certific rii conformit ii.

Sistem de control al produselor/serviciilor (rom); Product/service control system (en); Système de contrôle des produits/services (fr); Produktkontrollsystem/Dienstleistungskontrollsystem (ge); Система контроля продуктов/услуг (rus); 产品 chan pin/ 服务 fu wu kong zhi xi tong (chn).

Ansamblul de opera ii necesare pentru a realiza confirmarea metrologic i controlul continuu al proceselor de m surare.

Sistem de management (rom); Management system (en); Système de management (fr); Managementsystem (ge); Система менеджмента (rus); 管理系统 guan li xi tong (chn)

Ansamblu de elemente corelate sau în interac iune ale unei organiza ii prin care se stabilesc politicile i obiectivele, precum i procesele prin care se realizeaz acele obiective.

Sistem de management al calității (rom); Quality management system (en); Système

de management de la qualité (fr); System des Qualitätsmanagements (ge); система менеджмента качества (rus); 质量管理体系 zhi liang guan li ti xi (chn).

a. Sistem pentru stabilirea politicii în domeniul calit ii i obiectivelor în domeniul calit ii i pentru îndeplinirea acestor obiective; **b.** Parte a unui sistem de management referitoare la calitate.

Sistem de management al cunoștințelor (rom); Knowledge Management System (en); Système de gestion des connaissances (fr); Wissensmanagementsystem (ge); Система менеджмента знаний (rus); 知识管理系统 zhi shi guan li xi tong (chn).

Ansamblu de elemente corelate sau în interac iune ale unei organiza ii prin care se stabilesc, se integreaz i se aplic politicile i obiectivele managementului cunoștințelor, precum i procesele prin care se realizeaz acele obiective.

Sistem de management al mediului (rom); Environment management system (en); Système de management de l'environnement (fr); System des Umweltmanagements (ge); система менеджмента среды (rus); 环境管理系统 huan jing guan li xi tong (chn).

a. Component a sistemului de management general care include structura organizatoric , activit ile de planificare, responsabilit ile, practicile, procedurile, procesele i resursele pentru elaborarea, implementarea, revizuirea i men inerea politicii de mediu; **b.** Ansamblul responsabilit ilor, ac iunilor i mijloacelor necesare punerii în practic a politicii de mediu; **c.** Parte a sistemului de management al unei organiza ii utilizat pentru a dezvolta i imple-

menta politica sa de mediu i a gestiona aspectele de mediu.

Sistem de management al riscului (rom); Risk management system (en); Système de management du risque (fr); System des Risikomanagements (ge); система менеджмента риска (rus); 风险管理系统 feng xian guan li xi tong (chn).

Elemente ale unui sistem de management încorporat care sunt în leg tur cu st pânirea riscurilor.

Sistem de măsurare (rom); Measuring system (en); Système de mesure (fr); Messsystem (ge); система изменения (rus); 测量系统 ce liang xi tong (chn).

Ansamblu format din unul sau mai multe mijloace de m surare i adesea din alte dispozitive, care include, dac este necesar reactivi i alimentatoare, adaptate i asamblate pentru a furniza informa ii destinate ob inerii valorilor m surate în intervale specificate pentru m rimi de natur specificat

Sistem decizional (rom); Decisional system (en); Système décisionnel (fr); Entscheidungssystem (ge); Система принятия решений (rus); 决策系统 jue ce xi tong (chn).

a. Ansamblul coordonat de date, sisteme, instrumente i tehnici, care ajut organiza ia s culeag i s interpreteze informa iile referitoare la activitatea sa i la mediul în care opereaz ; **b.** Menit s -i ajute pe directorii de marketing s adopte cele mai bune decizii.

Sistemul calității (rom); Quality assurance system (en); Système de la qualité (fr); System der Qualitätssicherung (ge); Система качества (rus); 质量保证体系 zhi liang bao zheng ti xi (chn).

Ansamblu de structuri organizatorice, proceduri, procese i resurse necesare pentru implementarea managementului calit ii.

Sistemul de MSSM - Managementul Securității si Sănătății în Muncă (rom); Management System for Work Safety and Health (en); Le système du Management de la Sécurité Et de la Santé au Travail (fr); das System des Arbeitsgesundheits- und Sicherheitsmanagements (ge); система Менеджмента Безопасности и Охраны Труда (rus); 安全生产卫生管理制度 an quan sheng chan wei sheng guan li zhi du (chn).

Ansamblul de elemente cu caracter decizional, organizatoric, informa tional, motiva tional din cadrul organiza iei, prin intermediul c ruia se exercit ansamblul proceselor i al rela iilor MSSM, în vederea ob inerii nivelului dorit de securitate i s n tate în munc .

Sistemul European de Credite Transferabile (rom); European Credit Transfer System (en); Système Européen de Crédits Transférables (fr); Europäisches System zur Anrechnung, Übertragung und Akkumulierung von Studienleistungen (ge); Европейская система Передаваемых Кредитов (rus); 欧洲学分转换系统 Ou zhou xue fen zhuan huan xi tong (chn).

Are ca obiectiv oferirea unui instrument care s permit recunoa terea complet i eficient a perioadelor de studii efectuate cu succes în afara teritoriului na tional. Propune o scal de nota ie care s permit transcrierea notelor în sistemul de notare na tional sau al institu iei.

Sistemul HACCP (rom); HACCP system - Hazard Analysis Critical Control Points system (en); Système HACCP (fr); HACCP - System (ge); система HACCP (rus); HACCP 体系 - 危险分析临界控制点体系

НАССР ти xi—wei xian fen xi lin jie kong zhi dian ti xi (chn).

Rezultatul aplicării principiilor НАССР.

Sistemul informațional de mediu (rom); Environment information system (en); Système informationnel d'environnement (fr); Umweltbezogenes Informationssystem (ge); информационная система Окружающей среды (rus); 环境资料系统 huan jing zi liao xi tong (chn).

Colectarea, stocarea și transmiterea computerizată a datelor de mediu.

Sistemul național de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale (rom); The national system of insurance for work safety and health (en); Le système national D'assurance pour accidents de travail et maladies professionnelles (fr); nationales Versicherungssystem für Arbeitsunfälle und Berufskrankheiten (ge); национальная система Страхования трудовых происшествий и профессиональных заболеваний (rus); 国家工作安全和健康保险制度 guo jia gong zuo an quan he jian kang bao xian zhi du (chn).

Sistem contributiv ce face parte din sistemul de asigurări sociale și gestionează fonduri publice destinate unor prestații garantate de stat.

Specializare (rom); Specialization (en); Spécialisation (fr); Spezialisierung (ge); специализация (rus); 专业化 zhuan ye hua (chn).

Deservirea unui anumit tip de utilizatori finali.

Specificație (rom); Specification (en); Spécification (fr); Spezifikation (ge); спецификация (rus); 规格 gui ge /规范 gui fan /说明书 shuo ming shu (chn).

Document care precizează condiții, care stabilește cerințele.

Specificație de produs (rom); Product specification (en); Spécification de produit (fr);

Produktspezifikation (ge); Спецификация изделия (rus); 产品规格 chan pin gui ge (chn).

Document care stabilește cerințele, condițiile ale produsului.

Specificație tehnică (rom); Technical specification (en); Spécification technique (fr); technische Spezifikation (ge); Техническая спецификация (rus); 技术指标 ji shu zhi biao (chn).

Document care prescrie condițiile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească un produs, proces sau serviciu.

Stabilitate statistică (rom); Statistical stability (en); Stabilité statistique (fr); Statistische Stabilität (ge); Статистическая стабильность (rus); 统计稳定性 tong ji wen ding xing (chn).

Proprietatea unui mijloc de măsurare de a menține constante caracteristicile sale metrologice în decursul timpului.

Standard (rom); Standard (en); Norme (fr); Standard (ge); стандарт (rus); 标准 biao zhun (chn).

Document, stabilit prin consens și aprobat de un organism recunoscut, care furnizează, pentru utilizări comune și repetate, reguli, linii directoare sau caracteristici pentru activități sau rezultatele lor, în scopul obținerii unui grad optim de ordine într-un context dat.

Standard internațional (rom); International standard (en); Norme internationales (fr); International Norm (ge); Международный стандарт (rus); 国际标准 guo ji biao zhun (chn).

Standard care este adoptat de către o organizație internațională cu activi-

tate de standardizare i care este pus la dispozi ia publicului.

Standard național (rom); *National standard (en); Norme nationale (fr); Nationale Norm (ge); Национальный стандарт (rus); 国家标准 guo jia biao zhun (chn).*

Standard care este adoptat de c tre un organism na ional de standardizare i care este pus la dispozi ia publicului.

Standardizare (rom); *Standardization (en); Normalisation (fr); Standardisierung (ge); стандартизация (rus); 标准化 biao zhun hua (chn).*

Activitate specific prin care sunt stabilite, pentru probleme reale sau poten iale, prevederi destinate unei utiliz ri comune i repetate, urm rind ob inerea unui grad optim de ordine într-un context dat.

Stare de bine în muncă (rom); *Work place wellness (en); Etat de bien-être au travail (fr); das Arbeitswohlbefinden (ge); Добро-качественное рабочее состояние (rus); 工作场所健康 gong zuo chang suo jian kang (chn).*

Capacitatea unei organiza ii s promoveze i s men in cel mai înalt grad de bun stare fizic , psihologic i social a tuturor angaja ilor care fac parte dintr-o organiza ie.

Strategie (rom); Strategy (en); Stratégie (fr); Strategie (ge); стратегия (rus); 策略 ce lue (chn).

Calea pe care o firm ar trebui s urmeze astfel încât s ob in cele mai sc zute costuri de produc ie i distribu ie, pre urile produselor realizate s fie sub cele ale concuren ei i s se câ tige o cot cât mai mare de pia .

Strategie „bottom-up“ (rom); *bottom up” strategy (en); Stratégie «bottom-up» (fr); „bottom-up“ Strategie (ge); Стратегия*

“bottom-up” (rus); “自下而上” 战略 “zi xia er shang” zhan lue (chn).

Se construie te de la nivelul inferior spre nivelul superior i trebuie s fie concordate cu strategiile „top down”.

Strategie „top down“ (rom); *top down” strategy (en); Stratégie «top down» (fr); “top down” Strategie (ge); Стратегия “top down” (rus); “自上而下” 策略 “zi shang er xia” ce lue (chn).*

Este elaborat de la nivel superior i vizeaz stabilirea unui câ mp de for direc ionat spre nivelul inferior.

Structură organizatorică (rom); *Organisational structure (en); Structure organisationnelle (fr); organisatorische Struktur (ge); Организационная структура (rus); 组织架构 zu zhi jia gou (chn).*

a. Aranjament ordonat al responsabilit ilor, autorit ilor i rela iilor dintre oameni; **b.** Responsabilit i, autorit i i rela ii dispuse într-o schem , prin care o organiza ie î i exercit func iile.

Studiu de evaluare a impactului asupra mediului (rom); *Evaluation study of the impact upon the environment (en); Etude d'évaluation de l'impact sur L'environnement (fr); Bewertungsstudie über Umweltauswirkungen (ge); Исследование оценки влияния на окружающую среду (rus); 环境影响评估研究 huan jing ying xiang ping gu yan jiu (chn).*

Lucrare elaborat de persoane fizice sau juridice atestate conform legii, prin care se identific cauzele i efectele negative asupra mediului ale unor proiecte cu impact semnificativ în cadrul procesului de evaluare a impactului asupra mediului.

Studiu de evaluare a riscului (rom); *Risk evaluation study (en); Etude d'évaluation du risque (fr); Studie zur Risikobewertung (ge);*

Исследование оценки риска (rus); 风险评估研究 feng xian ping gu yan jiu (chn).

Lucrare elaborat de persoane fizice sau juridice atestate conform legii, prin care se realizeaz analiza probabilit ii i gravit ii principalelor componente ale impactului asupra mediului i se stabile te necesitatea m surilor de prevenire, interven ie i/sau remediere. Studiul de evaluare a riscului face parte din evaluarea impactului asupra mediului.

Subproces (rom); *Sub process (en); Sub-processus (fr); Unterprozess (ge); subprocess (rus); 子流程 zi liu cheng (chn).*

Parte a unui proces.

Succes (rom); *Success (en); Succès (fr); Erfolg (ge); Успех (rus); 成功 cheng gong (chn).*

Îndeplinirea unui obiectiv.

Succes sustenabil (rom); *Sustained success (en); Succès soutenable (fr); Erfolg nachhaltige (ge); Долговременный успех (rus); 持续性成功 chi xu xing cheng gong (chn).*

Succes pe o perioad de timp.

Suport tehnic (rom); *Technical support (en); Support technique (fr); technische Unterstützung (ge); Техническая поддержка (rus); 技术支持 ji shu zhi chi (chn).*

Garantarea func ion rii normale a produsului în favoarea c ruia se acord dobândirea de c tre consu-

mator a tuturor informa iilor despre oferta de piese de schimb, înlocuitori sau produse noi alternative.

Supravegherea calității (rom); *Quality surveillance (en); Surveillance de la qualité (fr); Qualitätsüberwachung (ge); Слежение за качеством (rus); 质量监督 zhi liang jian du (chn).*

Ansamblul de monitoriz ri i verific ri continue ale stadiului unei entit i i analiza înregistr rilor în scopul de a se asigura c sunt în curs de satisfacere a condi iilor specificate.

Sursă de poluare (rom); *Pollution source (en); Source de pollution (fr); Umweltverschmutzungsquelle (ge); Источник загрязнения (rus); 污染源 wu ran yuan (chn).*

Proces tehnologic sau natural care emite noxe d un toare s n t ii omului. Sursele de poluare pot fi chimice, fonice, radioactive, termice.

Surse mobile de poluare (rom); *Mobile pollution sources (en); Sources mobiles de pollution (fr); Mobile Umweltverschmutzungsquellen (ge); движущиеся источники загрязнения (rus); 流动污染源 liu dong wu ran yuan (chn).*

Mijloace de transport rutiere, feroviare, navale i aeriene, echipamente mobile nerutiere echipate cu motoare cu ardere intern .

Tabelul decizional (rom); *Decision table (en); Tableau décisionnel (fr); Entscheidungstabelle (ge); Решение (список) решений (rus); 决策表 jue ce biao (chn).*

Tehnic facultativ pentru adoptarea operativ a deciziilor cu caracter repetitiv. Aplicarea acestor materii presupune întocmirea unui tabel structural în patru cadrane, în care se stabilesc următoarele: primul cadran cuprinde obiectivele, al doilea cuprinde combinațiile posibile de obiective, al treilea cuprinde acțiuni sau operații posibile pentru realizarea obiectivelor iar al patrulea stabilește alternative decizionale, combinații de acțiuni sau operații necesare realizării obiectivelor.

Tableoul de bord (rom); *Dashboard (en); Tableau de bord (fr); Armaturenbrett (ge); доска (щиток) приборов (rus); 仪表盘 yi biao ban (chn).*

Este destinat urmărirea evoluției valorilor unei game largi de indicatori economici și financiari. Modulul reprezintă o sinteză a datelor de care dispune unitatea la un moment dat, oferind într-o formă stabilă, cele mai importante informații cu privire la desfășurarea activității unității. Modulul oferă atât informații utile în luarea unei decizii, cât și alte date de interes, cum ar fi situația acționarilor și împărțirea dividendelor, achitarea

obligărilor față de stat, constituind astfel un instrument util și modern de conducere.

Taguchi, Genichi (1924-2012) (rom); *Taguchi, Genichi (en); Taguchi, Genichi (fr); Taguchi, Genichi (ge); Тагуки Женичи (rus); 田口玄一 Tian kou xuan yi (chn).*

Doctor în științe la Universitatea Kyushu, profesor onorific la Institutul de Tehnologie de la Nankin (Republica Populară Chineză) susține că în scopul obținerii unui efect maxim, cât mai repede posibil și cu cheltuieli minime trebuie luată măsuri pentru a asigura calitatea de la elaborarea produsului și de la planificarea procesului, el denumindu-l Off-Line Quality Control.

Tangibilitate (rom); *Tangibility (en); Tangibilité (fr); Greifbarkeit (ge); осязаемость, осяутимость (rus); 有形性 you xing xing / 确切性 que qie xing (chn).*

Care se poate percepe prin atingere, care are un aspect concret, real, evident.

Tehnica bilanțului (rom); *Balance technique (en); Technique du bilan (fr); Bilanztechnik (ge); техника баланса (rus); 平衡技术 ping heng ji shu (chn).*

Una dintre cele mai simple tehnici de luare a deciziilor și constă în împărțirea unui tablou în două cadrane în care se trec argumentele

pro-decizie și argumentele contra-decizie, după care se evaluează ponderea fiecărui grup de argumente.

Tehnica Delberg (rom); *Delberg technique (en); Technique Delberg (fr); Delberg Technik (ge); техника Делберга (rus); 德尔伯格技术 De er bo ge ji shu (chn).*

Urmărește obținerea unor idei noi care să facă posibilă ameliorarea unei situații actuale înspre o situație imaginară ideală, combinând munca de grup cu munca individuală.

Tehnica Delphi (rom); *Delphi technique (en); Technique Delphi (fr); Delphi Technik (ge); техника Делфи (rus); 德尔菲技术 De er fei ji shu (chn).*

Tehnic folosit în scopul de a obține direcții, prognoze sau chiar soluții în probleme de mare anvergură și deosebită dificultate prin valorificarea competenței unui grup de experți, combinând creativitatea individului cu cea de echipă.

Tehnica „Electre“ (rom); *„Electre“ technique (en); Technique «Electre» (fr); „Electre“ Technik (ge); техника Электре (rus); ELECTRE”法 “ELECTRE” fa (chn).*

Tehnic care urmărește optimizarea deciziilor în condiții de certitudine și este fundamentat pe teoria utilității a lui von Neumann și Morgenstern.

Tehnica simulării deciziilor (rom); *Decision simulation technique (en); Technique de simulation des décisions (fr); Technik zur Entscheidungssimulation (ge); техника симулирования решений (rus); 决策模拟技术 jue ce mo ni ji shu (chn).*

Tehnic care constă în crearea unui model decizional pe baza identificării și stabilirii relațiilor logice dintre variabilele care definesc o situație decizională tipică cu o anumită periodicitate. Cu ajutorul acesteia se

proiectează mai multe variante decizionale pentru care se determină efectele, în vederea facilitării selecției celei care corespunde în cea mai măsură anumitor criterii manageriale prestabilite.

Tehnici și instrumente de îmbunătățire a calității (rom); *Techniques and instruments for improving quality (en); Techniques et instruments pour L'amélioration de la qualité (fr); Techniken und Instrumentarium zur Qualitätsverbesserung (ge); Техника и инструменты улучшения качества (rus); 提高质量的技术和仪器 ti gao zhi liang de ji shu he yi qi (chn).*

Tehnică calității este un ansamblu de procedee ordonate într-un mod sistematic și utilizate într-un context precis pentru a atinge un obiectiv bine determinat. În această categorie se regăsesc QFD (Dezvoltarea Funcției Calității), AMDEC (Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor și Criticilor lor) etc. Instrumentul calității este un mijloc conceput pentru a realiza într-un mod eficient o activitate precisă după un mod de lucru bine definit (fiel de control statistic, analiza Pareto, diagrama cauză-efect etc.)

Teoria capacității (rom); *Capability theory (en); Théorie de la potentialité (fr); Fähigkeitstheorie (ge); Теория способности (rus); 能力理论 neng li li lun (chn).*

În care atenția este concentrată asupra desfășurării corespunzătoare a procesului de producție.

Teoria competitivității (rom); *Competitiveness theory (en); Théorie de la compétitivité (fr); Wettbewerbstheorie (ge); Теория конкурентоспособности (rus); 竞争理论 jing zheng li lun (chn).*

Care pune accentul pe atragerea clienților, astfel încât aceștia să rămână fideli organizației.

Teoria performanței maxime (rom); *Maximal performance theory (en); Théorie de la performance maximale (fr); Höchstleistungstheorie (ge); теория максимального достижения (rus); 最大性能理论 zui da xing neng li lun (chn).*

Potrivit c reia organiza ia urm re te s devin leader prin calitatea produselor i serviciilor pe care le ofer .

Teoria utilizării (rom); *Utilization theory (en); Théorie de l'emploi (fr); Anwendungstheorie (ge); Теория использования (rus); 利用理论 li yong li lun (chn).*

Potrivit c reia se acord importan diversific rii produselor i serviciilor pentru satisfacerea cerin elor diferite ale clien ilor.

Terță parte (rom); *Third party (en); Tierce partie (fr); Dritter (ge); третье лицо (rus); 第三方 di san fang (chn).*

Persoan sau organism recunoscut ca independent fa de p r ile în cauz , în ceea ce prive te subiectul dat.

Testare (rom); *Testing (en); Essais/Tests (fr); Prüfung (ge); тестирование (rus); 测试 ce shi (chn).*

Utilizarea unui e antion reprezentativ de consumatori viza i.

Tipuri de procese (rom); *Types of processes (en); Types de processus (fr); Prozesstypen (ge); типы процессов (rus); 流程类型 liu cheng lei xing (chn).*

Procesele de afaceri se clasific în 3 categorii: a) procesele care transform constrângerile exterioare în constrângerii interioare (procesele care stabilesc direc ia de dezvoltare); b) procesele care adun i preg tesc resursele necesare; c) procesele care utilizeaz resursele pentru a produce rezultate.

Toleranță (rom); *Tolerance (en); Tolérance (fr); Toleranz (ge); допустимость (rus); 公差 gong cha (chn).*

- a. Diferen a maxim dintre limitele superioar i inferioar a unei caracteristici admis de un standard;
- b. Intervalul maxim în cadrul c ruia este permis varia ia unui anumit parametru.

Toleranță naturală (rom); *Natural tolerance (en); Tolérance naturelle (fr); natürliche Toleranz (ge); Природная допустимость (rus); 自然容许度 zi ran rong xu du (chn).*

Intervalul din jurul unui nivel obiectiv în care este permis varia ia unui anumit parametru.

Top-down flowchart (rom); *Top-down flowchart (en); Organigramme directif (fr); Top-down Flussdiagramm (ge); Top-down flowchart (rus); 上下流程图 shang xia liu cheng tu (chn).*

Este o reprezentare figurativ a etapelor unui proces, utilizat în investigarea posibilit ilor de îmbun t ire a acestuia sau în cazul proiect rii unui nou proces.

Transformare (rom); *Transformation (en); Transformation (fr); Umwandlung (ge); превращение (rus); 转型 zhuan xing (chn).*

A schimba înf i area, a da sau a c p ta alt aspect, alt form , a construi un corespondent, un echivalent al unei figuri date sau a unei valori, schimbând anumite elemente i p strând altele potrivit anumitor formule.

Trasabilitate (rom); *Traceability (en); Traçabilité (fr); Absteckbarkeit (ge); отслеживаемость (rus); 可追溯性 ke zhui su xing (chn).*

- a. Aptitudine de reg sire a istoricului, a utiliz rii sau a localiz rii unei entit i prin identific ri înregistrate;
- b. capacitatea de a reconstitui istoricul, aplicarea sau localizarea unui obiect

Tratarea biologică a deșeurilor periculoase (rom); *Biological treatment of hazardous waste (en); Traitement biologique des résidus dangereux (fr); Biologische Behandlung der gefährlichen Abfälle (ge); Биологическая обработка опасных отходов (rus); 危险废物生物处理 wei xian fei wu sheng wu chu li (chn).*

Tratarea de eurilor în instalații specializate, care constau din recurgerea la acțiunea microorganismelor, pentru eliminarea materiilor organice.

Tratarea chimică a deșeurilor periculoase (rom); *Chemical treatment of hazardous waste (en); Traitement chimique des résidus dangereux (fr); Chemische Behandlung der gefährlichen Abfälle (ge); Химическая обработка опасных отходов (rus); 危险废物的化学处理 wei xian fei wu de hua xue chu li (chn).*

Metode de tratare chimic utilizate atât pentru descompunerea completă a deșeurilor periculoase în gaze netoxice, cât și pentru a modifica proprietățile de eurilor.

Tratarea fizică a deșeurilor periculoase (rom); *Physical treatment of hazardous waste (en); Traitement physiques des résidus dangereux (fr); Physische Behandlung der gefährlichen Abfälle (ge); Физическая обработка опасных отходов (rus); 危险废物的物理处理 wei xian fei wu de wu li chu li (chn).*

Tratarea prin diferite metode de separare a fazelor sau de solidificare, prin care deșeurile periculoase sunt integrate într-o matrice inertă și impermeabilă.

Tratarea neconformității (rom); *Disposition of nonconformity (en); Traitement des non-conformités (fr); Auseinandersetzung mit der Nichtübereinstimmung (ge); переработка несоответствия (rus); 不合格处理 bu he ge chu li (chn).*

Acțiunea care urmează a fi întreprinsă în legătură cu o entitate neconformă existentă, în scopul rezolvării neconformității.

Tratarea reziduurilor (rom); *Waste treatment (en); Traitement des résidus (fr); Abfallbehandlung (ge); обработка отходов (rus); 废物处理 fei wu chu li (chn).*

Operațiune destinată să modifice caracteristicile fizice, chimice sau biologice, sau să modifice compoziția reziduurilor pentru a le neutraliza.

Tratarea termică (rom); *Thermal treatment (en); Traitement thermique (fr); thermische Behandlung (ge); Термическая обработка (rus); 热处理 re chu li (chn).*

Oxidare la temperatură înaltă a deșeurilor periculoase gazoase, lichide sau solide, care sunt transformate în gaze și în reziduuri solide inc combustibile.

Traumatism (rom); *Trauma (en); Traumatisme (fr); das Trauma, die Wunde, die Verletzung, psychologische Erschütterung (ge); травматизм (rus); 外伤 wai shang /创伤 chuang shang (chn).*

Ansamblul tulburărilor de ordin local sau general care apar în urma acțiunii asupra organismului uman a unui factor de risc.

Ținta de mediu (rom); *Environment target (en); Cible environnementale (fr); Umweltziel (ge); Цель окружающей среды (rus); 环境方针 huan jing fang zhen (chn).*

Cerință detaliată de performanță, cuantificată când este cazul, aplicabilă ansamblului sau unei părți a organizației ce rezultă din obiectivele de mediu și care trebuie stabilită și îndeplinită pentru atingerea acestor obiective.

U

UNESCO – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (rom); *United Nations Education Science and Culture Organisation (en); Organisation des Nations Unies pour l'Education, la Science et la Culture (fr); Organisation der Vereinten Nationen für Bildung, Wissenschaft, Kultur und Kommunikation (ge); УНЕСКО Организация ООН по Образованию, Науке и Культуре (rus); 联合国教育科学与文化组织 (chn).*

Cu sediul la Paris, încurajează educația, dezvoltarea culturală, protejarea patrimoniului natural și cultural mondial, cooperarea științifică internațională, libertatea presei și a comunicării. Are scopul de a contribui la pacea și securitatea lumii prin colaborarea între națiuni pentru a se reuși stabilirea unui respect față de justiție universală, pentru corectitudinea justiției și pentru drepturile și fundamentele omului liber, indiferent de rasă, sex, limbă sau religie, după Carta Națiunilor Unite.

Unitate de măsură (rom); *Unit of measurement (en); Unité de mesure (fr);*

Maßeinheit (ge); единица измерения (rus); 测量单位 ce liang dan wei (chn).

Măsură scalară reală, definită și adoptată prin convenție, cu care poate fi comparată orice altă măsură de aceeași natură pentru a exprima raportul dintre cele două mărimi sub formă numerică.

Universal (rom); *Universal (en); Universel (fr); allgemein (ge); универсальный (rus); 普遍的 pu bian de (chn).*

Care posedă cunoștințe din toate domeniile, care are o cultură generală vastă.

Universitate (rom); *University (en); Université (fr); Universität (ge); Университет (rus); 大学 da xue (chn).*

Instituție de învățământ superior cu două sau mai multe facultăți.

Utilizare durabilă (rom); *Sustainable utilization (en); Utilisation durable (fr); nachhaltige Verwendung (ge); Долговременное использование (rus); 可持续利用 ke chi xu li yong (chn).*

Folosirea resurselor regenerabile într-un mod în care să asigure aceleași resurse generațiilor viitoare.

V

Validare (rom); *Validation (en); Validation (fr); Validierung (ge); Проверка (rus); 验证 yan zheng (chn)*

a. Verificare prin care se confirmă că cerințele specificate sunt adecvate pentru o utilizare intenționată. b. Confirmare, prin furnizare de dovezi obiective cu cerințele pentru o utilizare sau aplicație intenționată, au fost îndeplinite.

Validarea proceselor (rom); *Process validation (en); Validation des processus (fr); Prozessvalidation (ge); Утверждение (валидация) проекта продукта (rus); 工艺验证 gong yi yan zheng (chn)*

Operație prin care se demonstrează că orice proces conduce în mod real la rezultatele prestabilite, în concordanță cu principiile Regulilor de bun practic de fabricație.

Validarea proiectului produsului (rom); *Product project validation (en); Validation du projet du produit (fr); Validation des Produktentwurfes (ge); утверждение (валидация) проекта продукта (rus); 产品项目验证 chan pin xiang mu yan zheng (chn)*

Confirmare cu ajutorul dovezilor obiective că sunt satisfăcute cerințele particulare pentru o anumită utilizare prevăzută.

Valoare (rom); *Value of a quantity (en); Valeur d'une grandeur (fr); Wert (ge); стоимость, величина (rus); 数量值 shu liang zhi (chn)*

Expresie cantitativă a unei mrimi particulare, având, în general, forma produsului dintre o unitate de măsură și un număr.

Valoare de referință (rom); *Reference quantity value (en); Valeur de référence (fr); Referenzwert (ge); Контрольное значение (rus); 参考量值 can kao liang zhi (chn)*

Valoarea unei mrimi utilizată ca bază de comparație pentru valorile mrimilor de aceeași natură.

Valoare limită (rom); *Maximum limit (en); Valeur-limite (fr); Grenzwert (ge); максимальная величина (rus); 最高限度 zui gao xian du (chn)*

Nivel fixat pe baza cunoștințelor tiințifice, în scopul evitării, prevenirii sau reducerii efectelor dăunătoare asupra sănătății omului sau mediului, care se atinge într-o perioadă dată și care nu trebuie depășită după ce a fost atins.

Valoare-limită de emisie (rom); *Maximum limit for emissions (en); Valeur limite d'émission (fr); Emissionsgrenzwert (ge); Максимальная величина выброса (выделения) (rus); 最大排放限值 zui da pai fang xian zhi (chn)*

Măsură, exprimată în funcție de parametrii specifici, concentrația și/sau nivelul unei emisii care nu pot fi depășite în cursul unei sau mai multor perioade de funcționare.

Valoare nominală (rom); Nominal value (en); Valeur nominale (fr); Nennwert (ge); номинальная величина (rus); 面值 mian zhi (chn).

Valoare rotunjit sau aproximativ a unei mrimi caracteristice a unui mijloc de m surare sau a unui sistem de m surare, care serve te ca referin pentru utilizarea sa într-un scop propus.

Valoare numerică (rom); Numerical quantity value (en); Valeur numérique (fr); Numerischer wert (ge); Численное значение (rus); 数量值 shu liang zhi (chn).

Num r din expresia valorii unei mrimi, altul decât un num r utilizat de referin .

Valoarea unei mărimi (rom); Value (en); Valeur (fr); MessGröße (ge); Значение величины (rus); 价值 jia zhi (chn).

Ansamblu dintre un num r i o referin care constituie expresia cantitativ a unei mrimi.

Variabilitate (rom); Variability (en); Variabilité (fr); Variabilität (ge); непостоянство, изменчивость (rus); 变化性 bian hua xing (chn).

Gradul de varia ie al unui element în timp i spa iu.

Vătămare (rom); Injury (en); Blessures (fr); die Verletzung (ge); повреждение, ранение

(rus); 创伤 chuang shang / 损伤 sun shang (chn).

Afectarea integrit ii anatomo-func ionale i a s n t ii ca urmare a ac iunii unui factor de risc.

Verificare (rom); Verification/checking (en); Vérification (fr); Überprüfung (ge); проверка (rus); 验证 yan zheng/检查 jian cha (chn).

Furnizare de dovezi obiective c o entitate dat îndepline te cerin ele specificate

Verificarea conformității (rom); Conformity checking (en); Vérification de la conformité (fr); Überprüfung der Übereinstimmung (ge); Проверка соответствия (rus); 符合性检查 fu he xing jian cha (chn).

Confirmarea, prin examinarea probe-lor, c un produs, proces sau serviciu satisface condi iile specificate.

Viziune (rom); Vision (en); Vision (fr); Vision (ge); видение, образ, взгляд (rus); 想象 xiang xiang (chn).

a. Orientarea a ceea ce se dore te a fi o organiza ie în viitor; **b.** Înseamn valorile i credin ele organiza iei i direc ioneaz evolu ia în viitor a acesteia; **c.** Aspiratie spre ceea ce o organiza ie ar dori s devin , a a cum este exprimat de managementul s u de la cel mai înalt nivel.

Z

Zero defecte (rom); *Zero flaws/no flaws/ flawless (en); Zéro défauts (fr); Null Defekte/Fehlerfrei (ge); Ноль дефектов (rus); 零缺陷 ling que xian/无缺陷 wu que xian /无瑕疵 wu xia ci (chn).*

a. Eliminarea numeroaselor controale succesive și conștientizarea tuturor factorilor care trebuie „făcut bine de prima oară”; **b.** Este un criteriu de realizare clar, concis și fără ambiguități; **c.** Este atins dacă există conformitate cu cerințele ceea ce implică existența cerințelor: prestabilite, contractuale, clare, măsurabile; **d.** Nu înseamnă perfecțiune și nu poate admite derogări; 5. nu obține facilități noi.

Zero ecologic (rom); *Ecological zero (en); Zéro écologique (fr); ökologischer Nullwert (ge); экологический ноль (rus); 生态零点 sheng tai ling dian (chn).*

Temperatura cea mai scăzută la care un organism mai poate să-și înde-

plinească funcțiile sale vitale în mod normal. Zero ecologic nu reprezintă temperatura zero, ci diferă de la o specie la alta (cega – 70°C, p struga – 200°C).

Zona de protecție (rom); *Protection zone (en); Zone de protection (fr); Schutzzone (ge); защитная зона (rus); 保护区 bao hu qu (chn).*

a. O zonă, având raza de 10 ori înălțimea obiectelor din jur, pentru protecție (împotriva unor influențe modificatoare) platformelor meteorologice; **b.** Zona de protecție împotriva pericolului prezentat de sursele de poluare a mediului (aerului), în care se interzice amplasarea de locuințe și a altor obiective sociale; **c.** Sector de râu, protejat împotriva oricărui deversare de substanțe poluante, deoarece în aval există prize de captare a apei cu scopul de a alimenta populația cu apă potabilă.

INDEX ENGLEZ – ROMÂN

A

- Abiosis** – Abioz
- Absolute indicators for the comparative evaluation of the degree of work safety** – Indicatori absolu i pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii
- Academic achievement** – Performan a academic
- Academic excellence** – Excelen academic
- Academic strategic management** – Managementul strategic universitar
- Acceptable quality level** – AQL (nivel de calitate acceptabil)
- Acceptance** – Acceptare
- Acceptance criteria** – Criterii de acceptare
- Accident; Breakdown; Failure; Damage** – Avarie
- Accreditation** – Acreditare
- Accreditation body** – Organism de acreditare
- Accreditation criteria** – Criterii de acreditare
- Accreditation system** – Sistem de acreditare
- Accuracy** – Acurate e
- Accuracy** – Exactitate
- Accuracy of a measuring instrument** – Juste e a unui mijloc de m surare
- Accuracy; Precision** – Juste e
- Acute professional diseases** – Intoxica ie acut profesional
- Adaptability** – Adaptabilitatea
- Additive** – Aditiv
- Adequate distribution** – Adecvare a reparti iei
- Adjustment parameters** – Parametri de reglare
- Aesthetic feature** – Caracteristic estetic
- Affinity diagram; Analogy diagram** – Diagrama afinit ilor
- Aleatory causes; Random causes** – Cauze aleatorii
- Analysis of product quality** – Analiza calit ii produsului
- Area** – Areal
- Assessed failure rate** – Rat de defectare estimat
- Assessment; Evaluation** – Evaluare
- Assessor; Evaluator** – Evaluator
- Assuming (taking) responsibility** – Acceptarea responsabilit ii
- Assurance of conformity** – Asigurarea conformit ii
- Atmosphere** – Atmosfer
- Attributive characteristic** – Caracteristic atributiv
- Audit** – Audit

Audit body – Organism de auditare

Audit criteria – Criterii de audit

Audit evidence – Dovadă de audit

Audit findings; Audit conclusions –
Constatări ale auditului

Audit Plan – Plan de audit

Audit programme – Program de
audit

Audit scope – Domeniul auditului

Audited – Auditat

Auditing – Auditare

Auditing team – Echipa de audit

Auditor – Auditor

Authorization – Autorizare

Authorization documents – Acte de
autorizare

Authorization for nuclear activity –
Autorizație pentru activitatea
nucleară

Automation – Automatizare

Availability – Disponibilitate

Average – Medie

B

Balance technique – Tehnica bilan-
ului

Bar chart – Diagramă cu bare

Basic documentation – Documentație
de bază

Benchmarking – Benchmarking

Bias – Eroare de judecată

Biocoenosis – Biocenoză

Biodegradable waste – Deșeurile
biodegradabile

Biodiversity – Biodiversitate

Biological monitoring – Monitoring
biologic

**Biological treatment of hazardous
waste** – Tratarea biologică a
deșeurilor periculoase

Biomass – Biomasă

Bionomics – Bionomie

Biosphere – Biosferă

Biota – Biota

Biotechnology – Biotehnologie

Biotope – Biotop

Body – Organism

„Bottom up” strategy – Strategie
„bottom-up”

Brainstorming – Brainstorming

C

Calibration – Etalonare

Calibration certificate – Certificat de
etalonare

Calimetrics – Calimetrie

Capability – Capabilitate

Capability theory – Teoria
capabilității

Capability; Capacity – Capacitate

Category endpoint – Punct critic de
categorie

**Central authority for environment
protection** – Autoritatea centrală
pentru protecția mediului

**Central authority for public
protection** – Autoritatea centrală
pentru protecție civilă

Certificate of competence – Certificat
de competență

Certificate of conformity – Certificat
de conformitate

- Certification** – Certificare
- Certification** – Organism de certificare
- Certification audit** – Audit de certificare
- Certification marks** – Mărci de certificare
- Certification system** – Sistem de certificare
- Chain of values** – Lanul valorii
- Change** – Schimbarea
- Changes in the quality management system** – Schimbări în sistemul de management al calității
- Characteristic; Feature** – Caracteristic
- Chemical treatment of hazardous waste** – Tratarea chimică a deeurilor periculoase
- Chief (head) auditor** – Auditor șef
- Clean air** – Aer curat
- Client; Customer** – Client
- Clients needs** – Nevoile clienților
- Climate** – Climat
- Code of good practice** – Cod de bună practică
- Collective protection** – Protecție colectivă
- Comfort** – Confort
- Communitary acquis** – Acquis comunitar
- Community waste** – Deeurile municipale
- Company Wide Quality Control** – CWQC (Company Wide Quality Control)
- Competence** – Competență
- Competent authority** – Autoritate competentă
- Competent authority for environment protection** – Autoritate competentă pentru protecția mediului
- Competition** – Concurență
- Competitive advantages** – Avantaje competitive
- Competitiveness theory** – Teoria competitivității
- Complaint** – Reclamație
- Composite waste** – Deeu compozit
- Confidentiality** – Confidențialitate
- Configuration** – Configurație
- Configuration management** – Managementul configurației
- Conform (unconform) product; standard (nonstandard) product** – Produs conform (neconform)
- Conformity** – Conformitate
- Conformity assessment** – Aprecierea conformității
- Conformity assurance program** – Program pentru asigurarea conformității
- Conformity audit** – Audit de conformitate
- Conformity certification** – Certificare a conformității
- Conformity checking** – Verificarea conformității
- Conformity evaluation; Quality assessment** – Evaluarea conformității
- Conformity testing** – Încercare de conformitate

- Constant correlation** – Coeficient de corela ie
- Containment of waste** – Izolarea (confinarea) de eurilor
- Continuous process improvement** – Îmbun t irea continu a proceselor
- Contract** – Contract
- Contractual obligations (commitments)** – Obliga ii contractuale
- Contravention; Infringement** – Contraven ie
- Control** – Control
- Control chart** – Diagram de control
- Control graphics** – Grafice de control
- Control limit** – Limita de control
- Control plan** – Plan de control
- Control point** – Punct de control
- Control process** – Procesul de control
- Control slip** – Fi de control
- Cooperation agreement** – Conven ie de colaborare
- Cooperation contract** – Contract de colaborare
- Correction** – Corec ie
- Correction audit** – Audit de rectificare
- Corrective action** – Ac iune corectiv
- Corrective maintenance** – Mentenan corectiv
- Correlation** – Corela ie
- Cost orientation** – Orientarea spre costuri
- Costs of non-quality** – Costuri ale noncalit ii
- Course** – Curs
- Criteria** – Criterii
- Critical control point** – Punct critic de control
- Critical fault** – Defect critic
- Critical road analysis** – Analiza drumului critic
- Crosby, B. Philip** – Crosby, B. Philip (1926-2001)
- Cumulative frequency** – Frecven absolut cumulat
- Cumulative relative frequency** – Frecven relativ cumulat
- Curricula design** – Proiectarea planurilor de inv mânt
- Curriculum** – Curriculum
- Curriculum design** – Proiectarea curriculei
- Customer dissatisfaction** – Insatisfac ia clientului
- Customer focus** – Orientarea spre client
- Customer satisfaction** – Satisfac ia clientului

D

- Dashboard** – Tabloul de bord
- Data** – Date
- Data analysis** – Analiza datelor
- DCT Method** – Metoda DCT
- Decision** – Decizie
- Decision simulation technique** – Tehnica simul rii deciziilor
- Decision table** – Tabelul decizional
- Decisional system** – Sistem decizional
- Decisional tree for critical control points identification** – Arbore decizional pentru identificarea punctelor critice de control

- Decisional tree for risk identification** – Arbore decizional pentru identificarea riscurilor
- Declaration of conformity** – Declarație de conformitate
- Defect** – Defect (defectiv)
- Defect (defectives) classification** – Clasificarea defectelor (defectivelor)
- Degradation** – Degradare
- Delberg technique** – Tehnica Delberg
- Delivery** – Livrare
- Delphi technique** – Tehnica Delphi
- Demerit** – Demerit
- Demerit method** – Metoda demeritelor (ponderii defectelor)
- Deming, W. Edwards** – Deming, W. Edwards (1900-1993)
- Dependability** – Dependabilitate
- Dependability** – Siguranță în funcționare
- Dependent events** – Evenimente dependente
- Derogation; Waver** – Derogare
- Desert expansion** – Desertificare
- Design process** – Procesul de proiectare
- Design quality** – Calitatea concepției
- Detection** – Detectare
- Determinating and initiating corrective actions** – Determinarea și inițierea acțiunilor corective
- Deviation** – Abateri, deplasare
- Deviation** – Deviație
- Diagnosis** – Diagnostic
- Diagnosis analysis** – Analiza diagnostic
- Diagnosis audit** – Audit diagnostic
- Discharge; Jet; Effluent** – Efluent
- Discrimination threshold** – Mobilitate (prag de mobilitate)
- Disposition of nonconformity** – Tratarea neconformității
- Dissipation and dissipaters** – Deteriorare (depreciere) și agenți disipatori
- Diversity** – Diversitate
- Document** – Document
- Document control** – Controlul documentelor
- Documentation** – Documentație
- Documentation for Work Safety and Health Management system** – Documentația sistemului de MSSM
- Documentation process** – Procesul de documentare
- Documentation review** – Examinarea documentației
- Downgrading** – Declasare
- Drawing** – Desen
- Drift** – Deriv
- DSF Method (Diagnosis Safety Form)** – Metoda DSF
- Durability** – Durabilitate
- E**
- Eco design** – Ecodesign
- Eco-audit** – Ecoaudit
- Ecobalance** – Ecobilan
- Eco-development** – Ecodezvoltare
- Eco-labelling** – Ecoetichetare
- Ecological assessment** – Evaluare ecologică

- Ecological balance** – Echilibru ecologic
- Ecological factors** – Factori ecologici
- Ecological label** – Etichet ecologic
- Ecological niche** – Ni ecologic
- Ecological zero** – Zero ecologic
- Ecology** – Ecologie
- Ecomanagement** – Ecomanagement
- Economic agent** – Agent economic
- Economic creativity** – Creativitate economică
- Economic entropy** – Entropie economică
- Ecosystem** – Ecosistem
- Edwards Deming Award** – Premiul Edwards Deming
- Effectiveness** – Eficacitate
- Efficiency** – Eficien
- “Electre” technique** – Tehnica “Electre”
- Emissions** – Emisii
- Employability** – Angajabilitatea
- Employments implication; Personnel involvement** – Implicarea personalului
- Energetic resource audit** – Auditul pentru energie
- Entity** – Entitate
- Entrepreneur** – Antreprenor
- Entropy** – Entropie
- Environment protection economy** – Economia protecției mediului
- Environment** – Mediu ambiant
- Environment** – Mediul înconjurător
- Environment audit** – Audit de mediu
- Environment auditor** – Auditor de mediu
- Environment authorization** – Autorizație de mediu
- Environment balance sheet** – Bilan de mediu
- Environment capacity** – Capacitate de mediu
- Environment certificate for establishing the obligations regarding the environmental protection** – Avizul de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu
- Environment conditions** – Condiții de mediu
- Environment declaration** – Declarație de mediu
- Environment degradation** – Degradarea mediului înconjurător
- Environment degradation (decay)** – Deteriorarea mediului
- Environment determinism** – Determinism de mediu
- Environment disaster** – Catastrof ecologic
- Environment funds** – Fondul pentru mediu
- Environment impact assessment** – Evaluarea impactului asupra mediului
- Environment information system** – Sistemul informațional de mediu
- Environment law** – Dreptul mediului
- Environment management** – Managementul de mediu
- Environment management system** – Sistem de management al mediului

- Environment management system audit** – Auditul sistemului de management de mediu
- Environment objective** – Obiectiv de mediu
- Environment performance criteria** – Criterii ale performan ei de mediu
- Environment performance evaluation** – Evaluarea performan ei de mediu (EPE)
- Environment performance; Results of environmental issues** – Performan a de mediu
- Environment protection** – Ocrotirea mediului înconjur tor
- Environment protection** – Protec ia mediului
- Environment protection agreement** – Acord de mediu
- Environment protection certificate for phytosanitary products** – Avizul de mediu pentru produse de uz fitosanitar
- Environment protection certificate for planning and programmes** – Avizul de mediu pentru planuri i programe
- Environment protection programs report** – Raport de mediu
- Environment quality** – Calitatea mediului înconjur tor
- Environment quality norms** – Norme de calitate a mediului
- Environment rehabilitation** – Ameliorarea mediului
- Environment target** – tinta de mediu
- Environmental aspect** – Aspect de mediu
- Environmental communication** – Comunicare de mediu
- Environmental label** – Etichet de mediu
- Environmental hazard** – Accident ecologic
- Environmental mechanism** – Mecanism de mediu
- Environmental performance criterion** – Criteriu de performan de mediu
- Environmental policy** – Politica de mediu
- Equal chance opportunity** – Asigurarea de anse egale
- Ergonomic feature** – Caracteristic ergonomic
- Error of result** – Eroare a rezultatului
- Estimated reliability** – Fiabilitate estimat
- Estimation** – Estimare
- Estimation error** – Eroare de estimare
- Ethics management** – Managementul eticii
- European Academic and Research Network** – EARN Re eaua European Academic de Cercetare
- European Agency for Security and Health at Workplace** – Agen ia European pentru S n tate i Securitate la Locul de Munc
- European Credit Transfer System** – Sistemul European de Credite Transferabile
- European Foundation for Quality Management** – Premiul European pentru calitate (EFQM)

- European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions** – Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață de Muncă
- European Higher Education Area** – EHEA – Spațiul European al Învățământului Superior
- Evaluation of injuring risks and professional illnesses** – Evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvirii profesionale
- Evaluation of the System for Work Safety and Health Management** – Evaluarea sistemului de MSSM
- Evaluation study of the impact upon the environment** – Studiu de evaluare a impactului asupra mediului
- Exhaust fumes** – Emisiile automobilelor
- Expected quality** – Calitatea așteptată
- External audit** – Audit extern
- External environment** – Mediul extern
- External evaluation** – Evaluarea externă
- Extrapolated failure rate** – Rată de defectare extrapolată
- F**
- Facilities** – Facilități
- Factor** – Factor
- Failure** – Defectare
- Failure Mode Effect Critically Analysis (FMECA)** – AMDEC (Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor și Criticității lor)
- Feedstock energy** – Resursă de energie
- Feedstock; Resource** – Resursă
- Feigenbaum, V. Armand** – Feigenbaum, V. Armand (1920-2014)
- Field reliability test** – Încercare de fiabilitate în exploatare
- Filter** – Filtru
- Filtration** – Filtrare
- Finished product** – Produs finit
- Fireproofing** – Ignifugare
- Flexibility** – Flexibilitate
- Food and Agriculture Organization of the United Nations** – F.A.O. – Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură
- Force-field diagram** – Diagrama câmpului de forțe
- Found for Environment Management** – F.E.M. – Fondul pentru Mediul Încoronat
- Frequency** – Frecvență
- Frequency** – Frecvență absolută
- Frequency distribution** – Distribuția frecvențelor
- Fumigation** – Fumigație
- Function characteristic** – Caracteristică funcțională
- Functioning control** – Controlul operațional

G

- Gauging; Calibration** – Calibrare
- General Agreement for Trade and Taxes** – GATT - Acordul General pentru Tarife și Comerț
- Global approach** – Abordare globală
- Global competitive quality** – Calitatea globală concurențială

Global Environment Monitoring System – G.E.M.S. - Sistemul Mondial de Supraveghere Continu a Mediului

Governance – Guvernan

GPHEMME principle (Good Practice in Health, Environment and Safety Management in Enterprises) – Principiul GPHEMME

Greenhouse effect – Efect de ser

Gross Domestic Product – GDP - Produs Intern Brut

Gross error – Eroare grosolan

H

Habitat – Habitat

HACCP plan – Plan HACCP

HACCP plan audit – Auditul planului HACCP

HACCP system - Hazard Analysis Critical Control Points system – Sistemul HACCP

HACCP system audit – Auditul sistemului HACCP

HACCP team – Echipa HACCP

Hazard – Hazard

Hazard Analysis Critical Control Points – HACCP – Analiza Pericolelor și Punctelor Critice de Control

Hazardous waste – De euri periculoase

Hazop Method (Hazard-Operability) – Metoda hazop

Health and work safety policy – Politică de securitate și sănătate

Histogram – Histogram

Homologation – Omologare

Homologation certificate – Certificat de omologare

Human resources management - Managementul resurselor umane

I

Identification and evaluation costs – Costuri de identificare și evaluare

Identification of risk factors – Identificarea factorilor de risc

IERCME Method – Metoda IERCME - Institutul de Expertiză și Recuperare a Capacității de Muncă

Illness hazard – Risc de îmbolnăvire

ILO-OSH:2001 Guide – Ghidul ILO-OSH:2001

Impact analysis – Analiza de impact

Impact on environment – Efect asupra mediului înconjurător

Impact upon the environment – Impact asupra mediului

Imperfection; Flow – Imperfecțiune

Implementation of quality – Implementarea calității

Impossible event – Eveniment imposibil

Improvement of the obsolete industrial technologies – Îmbunătățirea tehnologiilor industriale învechite

Improvement opportunities – Oportunități de îmbunătățire

Impurity – Impuritate

INCDPM Method – Metoda INCDPM - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii

- Incertitude analysis** – Analiza incertitudinii
- Incineration** – Incinerare
- Independent events** – Evenimente independente
- Index** – Indice
- Indicator species** – Indicator biologic de poluare
- Individual protection** – Protecție individuală
- Individual work equipment** – Echipament individual de lucru (EIL)
- Individual work safety equipment** – Echipament individual de protecție (EIP)
- Industrial waste** – Deșeu industrial
- Inert waste** – Deșeu inert
- (Inferior and superior) limit** – Limite (inferioară și superioară)
- Influence medium** – Mediul de influență
- Information management** – Managementul informației
- Information security** – Securitatea informației
- Infrastructure** – Infrastructură
- Initial part audit** – Audit de primă parte
- Injuring hazard** – Risc de accidentare
- Injury** – Leziune
- Injury** – Vătămare
- Innovation** – Inovație
- Input** – Element de intrare
- Inspection** – Inspecție
- Inspection body** – Organism de inspecție
- Inspection lot (batch)** – Lot de inspecție
- Integrated agreement** – Acord integrat
- Integrated authorization** – Autorizație integrată
- Integrated environment authorization** – Autorizație integrată de mediu
- Integrated environment protection agreement** – Acord integrat de mediu
- Integrated protection** – Protecție integrată
- Integrity** – Integritatea
- Interchangeability** – Interschimbabilitate
- Interested parts (parties)** – Părți interesate
- Internal audit** – Audit intern
- Internal environment** – Mediul intern
- Internal evaluation** – Evaluare internă
- International Energy Agency** – IEA/OECD – Agenția Internațională pentru Energie
- International measurement standard** – Etalon internațional
- International recognition (acknowledgement)** – Recunoaștere internațională
- International standard** – Standard internațional
- International Standards Organization** – I.S.O. – Organizația Internațională de Standardizare
- Intrinsic error** – Eroare de bază
- Intrinsic protection** – Protecție intrinsecă
- Investments** – Investiții

Ishikawa diagram; Cause-effect diagram – Diagrama Ishikawa (diagrama cauz -efect)

Ishikawa Kaoru – Ishikawa Kaoru (1915-1989)

J

Joseph Juran award – Premiul Joseph Juran

Juran, M. Joseph – Juran, M. Joseph (1904-2008)

K

Kaizen – Kaizen

Know-how – Know-how

Knowledge – Cunoa tere

Knowledge Management – Managementul cuno tin elor

Knowledge Management System – Sistem de management al cuno tin elor

L

Label – Etichet

Labelling – Etichetare

Laboratory – Laborator

Laboratory reliability test – Încercare de fiabilitate în laborator

Lead additives – Aditiv cu plumb

Leadership for quality – Leadership pentru calitate

Legal responsibility for the product (service) – R spunderea juridic asupra produsului (serviciului)

Legislative harmonization – Armonizare legislativ

LEST Method – Metoda LEST

License – Autoriza ie

Licensed; Authorized – Autorizat

Life cycle analysis – Analiza ciclului de via

Life span – Durat de via

Limit of error – Eroare tolerat

Liquid waste – De euri lichide

List with possible consequences of risk factors – Lista de consecin e posibile ale ac iunii factorilor de risc

Local recognition – Recunoa tere local

Logistics – Logistica

M

Macroclimate – Macroclimat

Maintainability – Mentenabilitate

Maintenance – Între inere

Maintenance – Mentenan

Major hazard – Accident major

Major impact upon the environment – Impact semnificativ asupra mediului

Malcolm Baldrige award – Premiul Malcolm Baldrige

Malcolm Baldrige award for education – Premiul Malcolm Baldrige pentru înv mânt

Management – Management

Management of change – Managementul schimb rii

Management of the natural capital – Managementul capitalului natural

Management system – Sistem de management

Management System for Work Safety and Health – Sistemul de

MSSM - Managementul Securității și Sănătății în Muncă	Measurement – Măsurare
Manufacturing feature – Caracteristică constructivă	Measurement characteristic – Caracteristică metrologică
Manufacturing process diagram – Diagrama procesului (de fabricație)	Measurement equipment – Dispozitiv și mijloc de măsurare
Manufacturing quality – Calitatea fabricației	Measurement error – Eroare de măsurare
Mark of conformity – Marcă de conformitate	Measurement instrument – Mijloc de măsurare
Market segment – Segment de piață	Measurement method – Metodă de măsurare
Marketing – Marketing	Measurement process – Procesul de măsurare
Marketing process – Procesul de marketing	Measurement standard – Conservare a unui etalon
Masification – Masificare	Measurement standard – Etalon
Material measure – Măsură	Measurement uncertainty – Incertitudine de măsurare
Matrix diagram – Diagrama matricială	Measuring chain – Lanț de măsurare
Maximal performance theory – Teoria performanței maxime	Measuring data quality – Calitatea datelor de măsurare
Maximum limit – Valoare limită	Measuring equipment – Echipament de măsurare
Maximum limit for emissions – Valoare-limită de emisie	Measuring installation – Instalație de măsurare
Maximum safety – Securitate maximă	Measuring instrument; Measuring gage – Aparat de măsurare
Maximum security management – Managementul securității maxime	Measuring interval – Interval de măsurare
Mean (average) Time Between Maintenance – Media timpului între activitățile de mentenanță (MTBM)	Measuring range – Domeniu de măsurare
Mean deviation – Abateră medie	Measuring system – Sistem de măsurare
Mean deviation – Ecart mediu (abateră medie)	Median – Mediană
Mean square deviation; Root deviation – Abateră medie pătratică (abateră standard)	Medium – Mediu
Measurable feature – Caracteristică măsurabilă	
Measurand – Măsurand	

- Medium (average) Time Between Faults** – Media timpului între defectări (MTBF)
- Medium (average) Time to Repairs** – Media timpului până la reparație (MTTR)
- Medium range** – Amplitudine medie
- Metrology** – Metrologie
- Microclimate** – Microclimat
- Mid-range** – Amplitudine mijlocie
- Mission** – Misiune
- Mixed community waste** – Deșeurile municipale mixte
- Mobile pollution sources** – Surse mobile de poluare
- Model for quality assurance** – Model pentru asigurarea calității
- Model for work safety and health management** – Model de managementul securității și sănătății în muncă
- Model; Pattern** – Model
- Moller, Claus** – Moller, Claus (1942-)
- Monitoring** – Monitorizare
- Monitoring of environmental factors (exploitation)** – Monitorizarea mediului
- Moral conscience** – Conștiința morală
- MORT Method (Management Oversight and Risk Tree)** – Metoda MORT
- Safety** – INCDPM – Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii
- National measurement standard** – Etalon național
- National recognition** – Recunoașterea națională
- National standard** – Standard național
- Natural heritage** – Patrimoniul natural
- Natural tolerance** – Toleranță naturală
- Nature** – Natura
- Nature capital** – Capital natural
- Noise pollution** – Poluare fonică
- Nominal characteristic** – Caracteristic nominală
- Nominal value** – Valoare nominală
- Nonconformity** – Neconformitate
- Non-Governmental Organization** – NGO - Organizație Non-guvernamentală
- Nonpolluting additives** – Aditivi antipoluant
- Norms for preventive limitation of pollutants** – Norme de limitare preventivă a poluanților
- Noxa** – Nox
- Noxious** – Nociv
- Noxious contamination** – Contaminare nocivă
- Numerical quantity value** – Valoare numerică

N

- National Environmental Agency** – GNM - Garda Națională de Mediu
- National Institute for Research and Development in the Field of Work**

O

- Object** – Obiect
- Objective** – Obiectiv
- Objective orientation** – Orientarea spre obiectiv

Observed failure rate – Rat de defectare observat	Personnel certification – Certificarea de persoane
Observing customer's demands – Ascultarea vocii clientului	Pert diagram – Diagrama Pert
Occupation – Ocupație	Physical treatment of hazardous waste – Tratarea fizică a deeurilor periculoase
Occupational health – Sănătate ocupatională	Poka-Yoke – Poka-Yoke
Occupational health and security management – Managementul securității sistemelor ocupationale	Policy – Politică
Opportunity – Oportunitate	Pollutant – Poluant
Optimization – Optimizare	Polluted air – Aer poluat
Optimum quality – Calitatea optimă	Polluting damage – Avarie cu efect poluant
Oral examination – Colocviu	Polluting emissions – Emisii poluante
Order – Comandă	Pollution – Poluare
Organisation – Organizație	Pollution load – Încărcătură poluantă
Organisational structure – Structură organizatorică	Pollution prevention – Prevenirea poluării
Organizational culture – Cultură organizațională	Pollution source – Sursă de poluare
Output – Element de ieșire	Pollution warning card – Fișă de avertizare asupra poluării
P	
Parameter – Parametru	Post accident evaluation – Evaluarea post-accident (a posteriori)
Pareto diagram – Diagrama Pareto	Potential ecological risk – Risc ecologic potențial
Patient – Pacient	Pre accident evaluation – Evaluarea pre-accident (a priori)
PDCA cycle – Ciclul PDCA	Precision class – Clasă de precizie
Performance – Performanță	Precision; Accuracy – Fidelitate
Performance diagnosis – Diagnoza performanței	Predicted failure rate – Rată de defectare prevăzută
Performance evaluation – Evaluarea performanțelor	Predicted reliability – Fiabilitate prevăzută
Performance indicators – Indicatori de performanță	Predictive maintenance – Mentenanță predictivă
Personality diagnosis – Diagnoza personalității	Preliminary established reliability – Fiabilitate preliminară

- Preliminary failure rate** – Rat de defectare preliminar
- Preliminary hazard analysis** – Analiza preliminar a pericolelor (APR)
- Preventing work accidents and professional illnesses** – Prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale
- Prevention costs** – Costuri de prevenire
- Preventive action** – Acțiune preventivă
- Preventive limitation of emissions** – Limitare preventivă a emisiilor
- Preventive maintenance** – Mentenanță preventivă
- Preventive medicine** – Medicina preventivă
- Principles of quality management** – Principii de management al calității
- Priority grid** – Grila priorităților
- Procedure** – Procedură
- Process** – Proces
- Process analysis** – Analiza procesului
- Process audit** – Audit de proces
- Process based approach** – Abordare bazată pe proces
- Process capability** – Capabilitatea procesului
- Process efficiency measuring** – Măsurarea eficienței proceselor
- Process improvement teams** – Echipe pentru îmbunătățirea procesului
- Process management** – Managementul proceselor
- Process management plan** – Plan de management al procesului
- Process map** – Harta proceselor
- Process maturity** – Maturitatea proceselor
- Process monitoring** – Monitorizarea procesului
- Process optimization** – Optimizarea proceselor
- Process performance** – Performanța proceselor
- Process quality audit** – Auditul calității procesului
- Process quality control** – Controlul calității procesului
- Process relevance** – Relevanța proceselor
- Process simplification** – Simplificarea proceselor
- Process validation** – Validarea proceselor
- Processed materials** – Materiale procesate
- Product** – Produs
- Product (service) audit** – Audit de produs (serviciu)
- Product (service) control system** – Sistem de control al produselor (serviciilor)
- Product (service) quality size (dimensions)** – Dimensiunile calității produsului (serviciului)
- Product adaptability** – Adaptabilitatea produsului
- Product certification** – Certificarea de produs
- Product life cycle; Life cycle of a product** – Ciclul de viață al produsului
- Product orientation** – Orientarea spre produs

- Product project validation** – Valida-
rea proiectului produsului
- Product quality attributes** – Atri-
butele calit ii produselor
- Product quality audit** – Auditul
calit ii produsului
- Product specification** – Specifica ie de
produs
- Production** – Produc ie
- Productivity** – Productivitate
- Professional illness** – Boal profesio-
nal
- Professional recognition** – Recu-
noa tere profesional
- Professionalism** – Profesionalism
- Programs for improving work safety
and health** – Programe de îm-
bun t ire a securit ii i s n t ii în
munc
- Project** – Proiect
- Project management** – Managementul
proiectului
- Promoting work health** – Promovarea
s n t ii în munc
- Protected area** – Arie protejat
- Protection zone** – Zona de protec ie
- Public Health Department** – Direc ii
de S n tate Public
- Public responsibility** – Responsa-
bilitate public
- Purification; Cleaning** – Depoluare
- Q**
- Qualification** – Calificare
- Qualification criteria** – Criterii de
calificare
- Qualification process** – Procesul de
calificare
- Qualified** – Calificat
- Quality** – Calitate
- Quality administration** – Gestiunea
calit ii
- Quality assessment** – Evaluarea
calit ii
- Quality assessment process** – Procesul
de evaluare a calit ii
- Quality assurance** – Asigurarea
calit ii
- Quality Assurance – QA** – Asigu-
rarea Calit ii
- Quality assurance manual** – Manualul
calit ii
- Quality assurance plan** – Plan de
asigurarea calit ii (planul calit ii)
- Quality assurance procedures** – Pro-
ceduri de AQ (asigurarea calit ii)
- Quality assurance system** – Sistemul
calit ii
- Quality audit** – Auditul calit ii
- Quality auditor; Lead quality
auditor** – Auditor calitate
- Quality characteristic; Quality
feature** – Caracteristic a calit ii
- Quality circles** – Cercurile calit ii
- Quality class** – Clasa de calitate
- Quality control** – Controlul calit ii
- Quality costs** – Costurile calit ii
- Quality culture** – Cultura calit ii
- Quality function development** –
Dezvoltarea func iei calit ii (QFD)
- Quality improvement** – Îmbun t irea
calit ii

Quality improvement plan – Plan de îmbunătățire a calității

Quality indicators – Indicatori de calitate

Quality inspection – Inspecția calității

Quality labeling – Marcarea calității

Quality legislation – Legislația calității

Quality level – Nivel de calitate

Quality loop (cycle) – Bucla calității

Quality losses – Pierderi datorate calității

Quality management – Managementul calității

Quality management plan – Plan de management al calității

Quality management system – Sistem de management al calității

Quality management system realization – Realizarea sistemului de management al calității

Quality measure – Măsură calității

Quality method – Metoda calității

Quality objective – Obiectiv al calității

Quality of occupational safety and health – Calitatea securității și sănătății ocupationale

Quality parameters – Parametrii calității

Quality perception – Percepția calității

Quality plan – Planul calității

Quality planning – Planificarea calității

Quality policy – Politica în domeniul calității

Quality prize (award) – Premiul de calitate

Quality requirement – Cerință referitoare la calitate

Quality requirements – Condiții referitoare la calitate

Quality surveillance – Supravegherea calității

Quality-related costs – Costuri referitoare la calitate

R

Radioactive waste – Deșeu radioactiv

Random error – Eroare aleatorie

Random event – Eveniment aleatoriu

Range; Amplitude – Amplitudine

Reception – Recepție

Reception control – Controlul de recepție

Recording – Înregistrare

Recycling – Reciclare

Reengineering – Reengineering

Reevaluation – Reevaluare

Reference quantity value – Valoare de referință

Regional authority for public protection – Autoritatea teritorială pentru protecție civilă

Regional public authority for environment protection – Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului

Regression analysis – Analiza regresiei

Regression constant – Coeficient de regresie

Regression curve – Curbă de regresie

Regulation – Reglementare

- Regulatory domain** – Domeniu reglementat
- Reject** – Rebut
- Relational diagram** – Diagrama relațiilor
- Relative frequency** – Frecvență relativă
- Relative indicators for the comparative evaluation of the degree of work safety** – Indicatori relativi pentru evaluarea comparativă a gradului de securitate a muncii
- Reliability** – Fiabilitate
- Reliability determination test** – Încercare de determinare a fiabilității
- Reliability function** – Funcția de fiabilitate
- Renewal audit** – Auditul de reînnoire
- Repair** – Reparare
- Reprocessing** – Reprelucrare
- Requirement** – Cerință
- Reshuffling** – Remaniere
- Resource management** – Managementul resurselor
- Responsibility** – Responsabilitate
- Responsiveness** – Receptivitate
- Risk** – Risc
- Risk analysis** – Analiza riscului
- Risk assessment** – Aprecierea riscului
- Risk communication** – Comunicarea riscului
- Risk control** – Controlul riscului
- Risk evaluation** – Evaluarea riscului
- Risk evaluation grid** – Grila de evaluare a riscurilor
- Risk evaluation study** – Studiu de evaluare a riscului
- Risk factor identification list** – Lista de identificare a factorilor de risc
- Risk factors integration scale** – Scala de încadrare a nivelurilor de risc
- Risk management** – Managementul riscului
- Risk management system** – Sistem de management al riscului
- Risk minimization** – Minimizarea riscului
- Risk perception** – Percepția riscului
- Risk taking** – Asumarea riscului
- S**
- Safety** – Securitate
- Safety** – Siguranță
- Sample** – Eantion
- Sample size** – Efectivul eantionului
- Sampling** – Eantionare
- Sampling error** – Eroare de eantionare
- Sampling frame** – Bază de eantionare
- Sampling inspection** – Inspecție prin eantionare
- Sampling plan** – Plan de eantionare
- Scatter diagram** – Diagramă de dispunere a punctelor (nor de puncte)
- Scattering diagram; Scattergram** – Diagrama de dispersie
- Scrap** – Rebutare
- SDQ Method (Safety Diagnosis Questionnaire)** – Metoda SDQ
- Second part audit** – Audit de secundă parte
- Secure event** – Eveniment sigur

Securing target (goal) – Atingerea scopurilor	Stages in implementing quality management – Etape în implementarea managementului calității
Self control; Feedback – Autocontrol	Standard – Standard
Self-assessment – Autoevaluare	Standard error – Eroare standard
Self-inspection – Autoinspecție	Standardization – Standardizare
Selfpurification – Autoepurare	Standards body – Organism de standardizare
Seminar – Seminar	Statistical analysis – Analiza statistică
Sensor – Senzor	Statistical process control – Controlul statistic al proceselor (SPC)
Service – Serviciu	Statistical product quality control – Controlul statistic al calității produselor
Service delivery – Prestarea serviciului	Statistical stability – Stabilitate statistică
Service quality attributes – Atributele calității serviciilor	Strategic plan – Plan strategic
Service quality audit – Auditul calității serviciului	Strategy – Strategie
Severity class – Clasă de severitate	Strengths – Puncte tari
Sigheo, Shingo – Sigheo, Shingo (1909-1990)	Student services – Servicii oferite studenților
Significant environmental aspect – Aspect de mediu semnificativ	Study program – Program de studiu
„Six sigma” diagram – Diagrama „ase sigma”	Sub process – Subproces
Smoke – Fum	Success – Succes
Social environment – Mediul social (de muncă)	Supervision limit – Limită de supraveghere
Social responsibility – Responsabilitate socială	Supplier – Furnizor
Software product – Produs software	Supplier quality – Calitatea furnizorilor
Soil assessment – Evaluarea solului	Suppliers performance – Performanța furnizorilor
Soil degradation – Degradarea solului	Surveillance audit – Audit de supraveghere
Special clauses (conditions) – Clauze speciale	Sustainable development – Dezvoltare durabilă
Specialization – Specializare	Sustainable utilization – Utilizare durabilă
Specific industrial waste – Deșeu industrial special	Sustained success – Succes sustenabil
Specification – Specificație	
Specifications – Caietul de sarcini	

SWOT analysis – Analiza SWOT

Syllabus – Programa analitic

Syllabus design – Proiectarea programelor analitice

Synerctics – Sinectica

System – Sistem

System audit – Audit de sistem

System certification – Certificarea de sistem

Systemic approach – Abordare sistemică

Systemic error – Eroare sistematică

T

Taguchi, Genichi – Taguchi, Genichi (1924-2012)

Tangibility – Tangibilitate

Task – Sarcină

Technical regulation – Reglementare tehnică

Technical specification – Specificație tehnică

Technical support – Suport tehnic

Techniques and instruments for improving quality – Tehnici și instrumente de îmbunătățire a calității

Tender; Offer – Ofert

Testing – Testare

Testing bulletin – Buletin de analiză

The European Association for Higher Education – EURASHE – Asociația Europeană a Instituțiilor de Învățământ superior

The European Foundation for Quality Management – Fundația Europeană pentru Managementul Calității (EFQM)

The European Network for Quality Assurance – ENQA – Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității

The European Organization for Quality – EOQ – Organizația Europeană pentru Calitate

The European Research Area – ERA – Spațiul European al Cercetării

The European Students Association – ESIB – Asociația Studenților din Europa

The European University Association – EUA – Asociația Universităților Europene

The national system of insurance for work safety and health – Sistemul național de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

Thermal treatment – Tratarea termică

Third part audit – Audit de terță parte

Third party – Terță parte

Threats – Amenințări

Tide diagram; Flow chart – Diagrama fluxului

Tolerance – Toleranță

Tolerance field – Câmp de toleranță

Tolerance interval – Interval de toleranță

Tolerance limits – Limite de toleranță

Top down” strategy – Strategie “top down”

Top-down flowchart – Top-down flowchart

Total quality – Calitatea totală

Total quality control – Controlul calității totale

Total quality management – Managementul calității totale

Traceability – Trasabilitate

Transformation – Transformare

Trauma – Traumatism

Tree diagram – Diagrama arbore

Trust – Încredere

Type approval – Omologare de tip

Type test – Încercare de tip

Types of processes – Tipuri de procese

U

Uncertainty – Incertitudine

Unit of measurement – Unitate de măsură

United Nations Education Science and Culture Organisation – UNESCO – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

Universal – Universal

University – Universitate

Unscheduled audit – Audit neprogramat

Usage ability – Aptitudine de utilizare

Utilization theory – Teoria utilizării

V

Validation – Validare

Validity period – Perioada de valabilitate

Value – Valoarea unei mrimi

Value adding activity – Activitate care adaugă valoare

Value analysis – Analiza valorii

Value engineering – Ingineria valorii

Value of a quantity – Valoare

Variability – Variabilitate

Variability control – Controlul variabilității

Variance; Dispersion – Dispersie

Verification; Checking – Verificare

Vision – Viziune

W

Warranty certificate – Certificat de garanție

Warranty period – Perioada de garanție

Waste – Deșeurii

Waste – Reziduu

Waste treatment – Tratarea reziduurilor

Waste water – Apă uzată

Waste water treatment – Epurarea apei

Weaknesses – Puncte slabe

Weather data – Date climatice

Weather hazard – Accident climatic

Work accident – Accident de muncă

Work environment – Mediu de lucru

Work inspection – Inspecția muncii

Work place – Loc de muncă

Work place wellness – Stare de bine în muncă

Work process – Proces de muncă

Work risk – Risc în muncă

Work risk control – Controlul riscurilor în muncă

Work safety – Protecția muncii

Work safety – Securitatea muncii

Work Safety and Health Committee – Comitetul de Securitate și Sănătate în Muncă

Work safety and health objectives

152

Zero flaws; No flaws; Flawless

Work safety and health objectives – Obiective de securitate și sănătate în muncă

Work safety regulations – Normele de protecția muncii

Work safety training – Instrucțiunile de protecția muncii

Work task – Sarcina de muncă

Working instruction – Instrucțiunile de lucru

Workplace evaluation sheet – Fișă de evaluare a locului de muncă

World Health Organization – O.M.S. – Organizația Mondială a Sănătății

World Labor Organization – O.I.M. – Organizația Internațională a Muncii

Z

Zero flaws; No flaws; Flawless – Zero defecte

INDEX FRANCEZ – ROMÂN

A

- Abatement** – Abatere, deplasare
- Abatement – type** – Abatere medie p tratic (abatere standard)
- Abatement moyen** – Abatere medie
- Abatement moyen** – Ecart mediu (abatere medie)
- (Arbre) Schéma décisionnel d'identification du Risque** – Arbore decizional pentru identificarea riscurilor
- Abiose** – Abioz
- Acceptation** – Acceptare
- Acceptation de responsabilité; Responsabilité assumée** – Acceptarea responsabilit ii
- Accident climatique** – Accident climatic
- Accident de travail** – Accident de munc
- Accident écologique** – Accident ecologic
- Accident majeur** – Accident major
- Accord environnemental** – Acord de mediu
- Accord Général pour les Tarifs et le Commerce** – GATT - Acordul General pentru Tarife i Comer
- Accord intégré** – Acord integrat
- Accord intégré à l'environnement** – Acord integrat de mediu
- Accréditation** – Acreditare
- Acquis communautaire** – Acquis comunitar
- Action corrective** – Ac iune corectiv
- Action préventive** – Ac iune preventiv
- Activité qui ajoute de la valeur (qui augmente la valeur)** – Activitate care adaug valoare
- L'adaptabilité** – Adaptabilitatea
- Adaptabilité du produit** – Adaptabilitatea produsului
- Additif** – Aditiv
- Additif anti-polluant** – Aditiv anti-polluant
- Additif au plomb** – Aditiv cu plumb
- Adéquation de la distribution** – Adecvare a repartitiei
- Agence Européenne Pour la Santé et la Sécurité au Lieu du Travail** – Agen ia European pentru S n tate i Securitate la Locul de Munc
- Agence Internationale pour l'Energie** – IEA/OECD – Agen ia International pentru Energie
- Agent économique** – Agent economic
- Air pollué** – Aer poluat
- Air pur** – Aer curat
- Aire** – Areal
- Amélioration continue des processus** – Îmbun t irea continu a proceselor

Amélioration de l'environnement – Ameliorarea mediului	Analyse du processus – Analiza procesului
Amélioration de la qualité – Îmbun t irea calit ii	Analyse préliminaire des dangers – Analiza preliminar a pericolelor (APR)
Amélioration des technologies Industrielles dépassées – Îmbun t irea tehnologiilor industriale învechite	Analyse statistique – Analiza statistic
Amplitude – Amplitudine	Analyse SWOT – Analiza SWOT
Amplitude moyenne – Amplitudine medie	Appareil de mesure – Aparat de m sur
Amplitude moyenne – Amplitudine mijlocie	Appréciation de la conformité – Aprecierea conformit ii
Analyse d'impact – Analiza de impact	Appréciation du risque – Aprecierea riscului
Analyse de cycle de vie – Analiza ciclului de via	Approche basée sur un processus; Etude de marché; Etude de cas – Abordare bazat pe proces
Analyse de données – Analiza datelor	Approche globale – Abordare global
Analyse de l'incertitude – Analiza incertitudinii	Approche systémique – Abordare sistemic
Analyse de la démarche critique – Analiza drumului critic	Aptitude à l'emploi (d'utilisation) – Aptitudine de utilizare
Analyse de qualité du produit – Analiza calit ii produsului	Arbre décisionnel d'identification des points critiques de contrôle – Arbore decizional pentru identificarea punctelor critice de control
Analyse de régression – Analiza regresiei	Aspect environnemental – Aspect de mediu
Analyse de risque – Analiza riscului	Aspect environnemental significatif – Aspect de mediu semnificativ
Analyse de valeur – Analiza valorii	Association des Etudiants d'Europe – ESIB – Asocia ia Studen ilor din Europa
Analyse des Dangers et des Points critiques de Contrôle – HACCP - Analiza Pericolelor i Punctelor Critice de Control	L'Association Européenne des Institutions d'Enseignement Supérieur – EURASHE – Asocia ia European a Institu iilor de Înv mânt superior
Analyse des Modes de Défaillance, De leurs Effets et de leur Criticité – AMDEC (Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor i Criticit ii lor)	
Analyse diagnostique – Analiza diagnostic	

Association des Universités Européennes – EUA – Asocia ia Universit ilor Europene	Audit de système – Audit de sistem
Assumption du risque – Asumarea riscului	Audit de tierce partie – Audit de ter parte
Assurance de conformité; Garantie conforme; Certification conforme – Asigurarea conformit ii	Audit diagnostique – Audit diagnostic
Assurance de la qualité – Asigurarea calit ii	L’audit du plan HACCP – Auditul planului HACCP
Assurance de la qualité – QA – Asigurarea Calit ii	Audit du processus – Audit de proces
Assurer des chances égales – Asigurarea de anse egale	L’audit du système de management Environnemental – Auditul sistemului de management de mediu
Atmosphère – Atmosfer	L’audit du système HACCP – Auditul sistemului HACCP
Atteinte des objectifs – Atingerea scopurilor	Audit environnemental – Audit de mediu
Attributs qualitatifs des produits – Atributele calit ii produselor	Audit externe – Audit extern
Attributs qualitatifs des services – Atributele calit ii serviciilor	Audit interne – Audit intern
Audit – Audit	Audit non programmé – Audit neprogramat
Audit de certification – Audit de certificare	Audit pour l’énergie – Auditul pentru energie
Audit de conformité – Audit de conformitate	Audit qualité – Auditul calit ii
Audit de première partie – Audit de prim parte	Audit qualité de processus – Auditul calit ii procesului
Audit de produit (service) – Audit de produs (servicii)	Audit qualité de produit – Auditul calit ii produsului
Audit de rectification – Audit de rectificare	Audit qualité de service – Auditul calit ii serviciului
Audit de rénovation – Auditul de reînnoire	Audité – Auditat
Audit de seconde partie – Audit de secund parte	Auditeur – Auditor
Audit de supervision – Audit de supraveghere	Auditeur chef – Auditor ef
	Auditeur de qualité – Auditor calitate
	Auditeur environnemental – Auditor de mediu
	Audition – Auditare
	Auto épuration – Autoepurare
	Auto évaluation – Autoevaluare

Autocontrôle – Autocontrol

Autocontrôle – Autoinspec ie

Automatisation – Automatizare

Autorisation – Autorizare

Autorisation – Autoriza ie

Autorisation environnemental –
Autoriza ie de mediu

Autorisation intégrée – Autoriza ie
integrat

Autorisation intégrée à l'environnement – Autoriza ie integrat de
mediu

Autorisation pour l'activité nucléaire
– Autoriza ie pentru activitatea
nuclear

Autorisations – Acte de autorizare

Autorisé – Autorizat

**Autorité centrale pour la protection
civile** – Autoritatea central pentru
protec ie civil

**Autorité centrale pour la protection
de L'environnement** – Autoritatea
central pentru protec ia mediului

Autorité compétente – Autoritate
competent

**Autorité compétente pour la
protection de L'environnement** –
Autoritate competent pentru pro-
tec ia mediului

**Autorité publique territoriale pour la
Protection de l'environnement** –
Autoritatea public teritorial pentru
protec ia mediului

**Autorité territoriale pour la pro-
tection civile** – Autoritatea
teritorial pentru protec ie civil

Avantages compétitifs – Avantaje
competitive

Avarie; Défaillance – Avarie

Avarie à effet polluant – Avarie cu
efect poluant

**Avis environnemental pour l'établis-
sment d'obligations écologiques** –
Avizul de mediu pentru stabilirea
obliga iilor de mediu

**Avis environnemental pour les plans
et programmes** – Avizul de mediu
pour planuri i programe

**Avis environnemental pour les pro-
duits phytosanitaires** – Avizul de
mediu pentru produse de uz
fitosanitar

B

Base d'échantillonnage – Baz de
e antionare

Benchmarking – Benchmarking

Besoin du client – Nevoile clien ilor

Bilan environnemental – Bilan de
mediu

Biocénose – Biocenoz

Biodiversité – Biodiversitate

Biomasse – Biomas

Bionomie – Bionomie

Biosphère – Biosfera

Biote – Biota

Biotechnologie – Biotehnologie

Biotope – Biotop

Blessures – V t mare

Boucle de qualité – Bucla calit ii

Brainstorming; Remue-méninges –
Brainstorming

Bulletin d'analyse – Buletin de analiz

Cahier des charges – Caietul de
sarcini

C

Calibrage – Calibrare	Certificat d'étalonnage – Certificat de etalonare
Callimétrie – Calimetrie	Certificat d'homologation – Certificat de omologare
Capacité – Capacitate	Certificat de garantie – Certificat de garan ie
Capacité d'emploi – Angajabilitatea	Certification – Certificare
Capacité de l'environnement (du milieu) – Capacitate de mediu	Certification de compétence – Certificat de competen
Capital naturel – Capital natural	Certification de conformité – Certificare a conformit ii
Capteur – Senzor	Certification de conformité – Certificat de conformitate
Caractéristique – Caracteristic	Certification de personnes – Certificarea de persoane
Caractéristique attributive – Caracteristic atributiv	Certification de produit – Certificarea de produs
Caractéristique constructive – Caracteristic constructiv	Certification de système – Certificarea de sistem
Caractéristique ergonomique – Caracteristic ergonomic	Chaîne de mesure – Lan de m surare
Caractéristique esthétique – Caracteristic estetic	Chaîne de valeur – Lan ul valorii
Caractéristique fonctionnelle – Caracteristic func ional	Changement – Schimbarea
Caractéristique mesurable – Caracteristic m surabil	Changement dans le système de management de la qualité – Schimb ri în sistemul de management al calit ii
Caractéristique métrologique – Caracteristic metrologic	Charge – Sarcin
Caractéristique nominale – Caracteristic nominal	Charge polluante – Înc rc tur poluant
Caractéristique qualitative – Caracteristic a calit ii	Cible environnementale – tinta de mediu
Carte de contrôle – Diagram de control	Classe de précision – Clas de precizie
Carte de Processus – Harta proceselor	Classe de qualité – Clasa de calitate
Catastrophe écologique – Catastrof ecologic	Classe de sévérité – Clas de severitate
Causes aléatoires – Cauze aleatorii	Classification de défaillances – Clasi ficarea defectelor (defectivelor)
Cercles de qualité – Cercurile calit ii	Clauses spéciales – Clauze speciale

Client – Client	Contrat – Contract
Climat – Climat	Contrat de collaboration – Contract de colaborare
Code de bonne pratique – Cod de bun practic	Contravention – Contravenie
Coefficient de corrélation – Coeficient de corelaie	Contrôle – Control
Coefficient de régression – Coeficient de regresie	Contrôle de documents – Controlul documentelor
Colloque – Colocviu	Contrôle de la Qualité au niveau de la compagnie – CWQC (Company Wide Quality Control)
Comité de Sécurité et Santé au Travail – Comitetul de Securitate și Sănătate în Muncă	Contrôle de qualité du processus – Controlul calității procesului
Commande – Comandă	Contrôle de qualité totale – Controlul calității totale
Communication de risque – Comunicarea riscului	Contrôle de réception – Controlul de recepție
Communication environnementale – Comunicare de mediu	Contrôle de risque – Controlul riscului
Compétence – Competență	Contrôle de variabilité – Controlul variabilității
Compétition – Competiție	Contrôle des risques au travail – Controlul riscurilor în muncă
Conditions d’environnement – Condiții de mediu	Contrôle opérationnel – Controlul operațional
Conditions de qualité – Condiții referitoare la calitate	Contrôle qualité – Controlul calității
Confiance – Încredere	Contrôle qualité statistique des produits – Controlul statistic al calității produselor
Confidentialité – Confidențialitate	Contrôle statistique des processus – Controlul statistic al proceselor (SPC)
Configuration – Configurație	Convention de collaboration – Convenție de colaborare
Conformité – Conformitate	Correction – Corecție
Confort – Confort	Corrélation – Corelație
Connaissance – Cunoaștere	Courbe de régression – Curbă de regresie
Conscience morale – Conștiință morală	Cours – Curs
Conservation d’étalon – Conservare a unui etalon	
Constat d’audit – Constatări ale auditului	
Contamination nocive – Contaminare nocivă	

- Coûts d'identification et d'évaluation** – Costuri de identificare și evaluare
- Coûts de non-qualité** – Costuri ale noncalității
- Coûts de prévention** – Costuri de prevenire
- Coûts de qualité** – Costurile calității
- Coûts relatifs à la qualité** – Costuri referitoare la calitate
- Créativité économique** – Creativitate economică
- Critères** – Criterii
- Critères d'acceptation** – Criterii de acceptare
- Critères d'accréditation** – Criterii de acreditare
- Critères d'audit** – Criterii de audit
- Critère de performance environnementale** – Criteriu de performanță de mediu
- Critères de performance pour l'environnement** – Criterii ale performanței de mediu
- Critères de qualification** – Criterii de calificare
- Crosby, B. Philip** – Crosby, B. Philip (1926-2001)
- Culture de la qualité** – Cultura calității
- Culture organisationnelle** – Cultura organizațională
- Curriculum** – Curriculum
- Cycle de vie du produit** – Ciclul de viață al produsului
- Le cycle PDCA** – Ciclul PDCA
- D**
- Décision** – Decizie
- Déclaration de conformité** – Declarație de conformitate
- Déclaration environnementale** – Declarație de mediu
- Déclasser** – Declasare
- Défaillance** – Defectare
- Défaut** – Defect (defectiv)
- Défaut critique** – Defect critic
- Dégradation** – Degradare
- Dégradation de l'environnement** – Degradarea mediului înconjurător
- Dégradation du sol** – Degradarea solului
- Degré de dépendance** – Dependabilitate
- Demande, exigence** – Cerință
- Démérite** – Demerit
- Deming, W. Edwards** – Deming, W. Edwards (1900-1993)
- Dépollution** – Depoluare
- Dérive** – Derivă
- Dérogação** – Derogare
- Désertification** – Desertificare
- Dessein** – Desen
- Détection** – Detectare
- Détérioration (dépréciation) et agents dissipateurs** – Deteriorare (deprecieri) și agenți disipatori
- Détérioration de l'environnement** – Deteriorarea mediului
- Détermination et initiation des actions Correctives** – Determinarea și inițierea acțiunilor corective
- Déterminisme environnemental** – Determinism de mediu

- Développement de la fonction de la qualité** – Dezvoltarea funciei calitatii (QFD)
- Développement durable** – Dezvoltare durabil
- Déviation** – Deviație
- Diagnose de la performance** – Diagnoza performanței
- Diagnose de la personnalité** – Diagnoza personalității
- Diagnostic** – Diagnostic
- Diagramme (en arbre)** – Diagrama arbore
- Diagramme « six sigma »** – Diagrama “ase sigma”
- Diagramme de dispersion** – Diagrama de dispersie
- Diagramme de disposition des points (nuage de points)** – Diagram de dispunere a punctelor (nor de puncte)
- Diagramme de flux** – Diagrama flux
- Diagramme de la zone de forces** – Diagrama câmpului de forțe
- Diagramme des affinités** – Diagrama afinităților
- Diagramme des priorités** – Grila priorităților
- Diagramme des relations** – Diagrama relațiilor
- Diagramme du processus (de fabrication)** – Diagrama procesului (de fabricație)
- Diagramme en bâtons** – Diagram cu bare
- Diagramme Ishikawa; Diagramme cause-effet** – Diagrama Ishikawa (diagrama cauză-efect)
- Diagramme matriciel** – Diagrama matricial
- Diagramme Pareto** – Diagrama Pareto
- Diagramme Pert** – Diagrama Pert
- Dimensions de la qualité du produit (du service)** – Dimensiunile calitatii produsului (serviciului)
- Direction du service-qualité** – Leadership pentru calitate
- Directions de la Santé Publique** – Direcții de Sănătate Publică
- Directives de travail** – Instrucțiunile de lucru
- Dispersion** – Dispersie
- Disponibilité** – Disponibilitate
- Dispositif et moyen de mesure** – Dispozitiv și mijloc de măsurare
- Distribution des fréquences** – Distribuția frecvențelor
- Diversité** – Diversitate
- Document** – Document
- Documentation** – Documentație
- Documentation de base** – Documentație de bază
- Documentation du Système de Management de la Sécurité et de la Santé au Travail** – Documentația sistemului de MSSM
- Domaine de l’audit – **Domeniul auditului**
- Domaine de mesure – **Domeniul de măsurare**
- Domaine de réglementation – **Domeniul reglementat**
- Données** – Date
- Données climatiques** – Date climatice

Droit environnemental – Dreptul mediului

Durabilité – Durabilitate

Durée de vie – Durata de via

L'échelle de classification des niveaux de risque – Scala de încadrare a nivelurilor de risc

L'équipe d'audit – Echipa de audit

L'équipe HACCP – Echipa HACCP

E

Eaux usées – Apa uzată

Echantillon – Eantion

Echantillonnage – Eantionare

Eco-audit – Ecoaudit

Eco-bilan – Ecobilan

Eco-design – Ecodesign

Eco-développement – Ecodezvoltare

Eco-étiquette – Ecoetichetare

Ecologie – Ecologie

Eco-management – Ecomanagement

Economie de la protection de l'environnement – Economia protecției mediului

Ecosystème – Ecosistem

Ecoute de la voix du client – Ascultarea vocii clientului

Effectif d'échantillon – Efectivul eantionului

Effet de serre – Efect de seră

Effet sur l'environnement – Efect asupra mediului înconjurător

Efficacité – Eficacitate

Efficacité – Eficiență

Effluent – Efluent

Elaboration de programmes analytique – Proiectarea programelor analitice

Emissions – Emisii

Emissions automobile – Emisiile automobilelor

Emissions polluantes – Emisii poluante

Enregistrement – Înregistrare

Entité – Entitate

Entrepreneur – Antreprenor

Entretien – Întreținere

Entropie – Entropie

Entropie économique – Entropie economică

Environnement – Mediul înconjurător

Epuration des eaux – Epurarea apei

Equilibre écologique – Echilibru ecologic

Equipement de mesure – Echipament de măsurare

Equipement individuel de protection – Echipament individual de protecție (EIP)

Equipement individuel de travail – Echipament individual de lucru (EIL)

Equipes pour l'amélioration du processus – Echipe pentru îmbunătățirea procesului

Erreur aléatoire – Eroare aleatorie

Erreur d'échantillonnage – Eroare de eantionare

Erreur d'estimation – Eroare de estimare

Erreur de base – Eroare de bază

Erreur de justesse – Eroare de justesă

Erreur de mesure – Eroare de măsurare	Etat de bien-être au travail – Stare de bine în muncă
Erreur de résultat – Eroare a rezultatului	Etiquetage – Etichetare
Erreur grossière – Eroare grosolană	Etiquette – Etichetă
Erreur maximale tolérée – Eroare tolerată	Etiquette écologique – Etichetă ecologică
Erreur systématique – Eroare sistematică	Etude d'évaluation de l'impact sur L'environnement – Studiu de evaluare a impactului asupra mediului
Erreur-type – Eroare standard	Etude d'évaluation du risque – Studiu de evaluare a riscului
Espace Européen de l'Enseignement Supérieur – EHEA – Spațiul European al Învățământului Superior	Etude de marché; Marketing – Marketing
Espace Européen de Recherche – ERA – Spațiul European al Cercetării	Evaluateur – Evaluator
Essai de détermination de fiabilité – Încercare de determinare a fiabilității	Evaluation – Evaluare
Essai de fiabilité en exploitation – Încercare de fiabilitate în exploatare	Evaluation de l'impact sur l'environnement – Evaluarea impactului asupra mediului
Essai de fiabilité en laboratoire – Încercare de fiabilitate în laborator	Evaluation de la conformité – Evaluarea conformității
Essais de conformité – Încercare de conformitate	Evaluation de la performance environnementale – Evaluarea performanței de mediu (EPE)
Essais; Tests – Testare	Evaluation de la qualité – Evaluarea calității
Essai-type – Încercare de tip	Evaluation des performances – Evaluarea performanțelor
Estimation – Estimare	Evaluation des risques d'accidents et de maladies professionnelles – Evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională
Étalon – Etalon	Evaluation du risque – Evaluarea riscului
Étalon international – Etalon internațional	Evaluation du sol – Evaluarea solului
Étalon national – Etalon național	Evaluation du système De Management de la Sécurité et de la Santé au Travail – Evaluarea sistemului de MSSM
Étalonnage – Etalonare	
Etapas dans l'implémentation du management de la qualité – Etape în implementarea managementului calității	

Evaluation écologique – Evaluare ecologic	Fiabilité préliminaire – Fiabilitate preliminar
Evaluation externe – Evaluarea extern	Fiabilité prévue – Fiabilitate prev zut
Evaluation interne – Evaluare intern	Fiche d’avertissement sur la pollution – Fi a de avertizare asupra polu rii
Evaluation post-accident (a posteriori) – Evaluarea post accident (a posteriori)	Fiche d’évaluation du lieu de travail – Fi a de evaluare a locului de munc
Evaluation pré-accident (a priori) – Evaluarea preaccident (a priori)	Fiche de contrôle – Fi de control
Événement aléatoire – Eveniment aleatoriu	Fidélité – Fidelitate
Événement impossible – Eveniment imposibil	Filtration – Filtrare
Événement sûr – Eveniment sigur	Filtre – Filtru
Événements dépendants – Evenimente dependente	Flexibilité – Flexibilitate
Événements indépendants – Evenimente independente	Fonction de fiabilité – Func ia de fiabilitate
Exactitude – Acurate e	Fondation Européenne pour l’Amélioration des conditions de Vie et de Travail – Funda ia European pentru Îmbun t irea Condi iilor de Via i de Munc
Exactitude – Exactitate	Fondation européenne pour le Management de la qualité – Funda ia European pentru Management al Calit ii (EFQM)
Examination de la documentation – Examinarea documenta iei	Fonds pour l’environnement – Fondul pentru mediu
Excellence académique – Excelen academic	Le Fond pour l’Environnement – F.E.M. – Fondul pentru Mediul Înconjur tor
Exigence de qualité – Cerin referitoare la calitate	Fournisseur – Furnizor
F	Fréquence – Frecven
Facilités – Facilit i	Fréquence absolue – Frecven abso- lut
Facteur – Factor	Fréquence absolue cumulée – Frecven- absolut cumulat
Facteurs écologiques – Factori eco- logici	Fréquence relative – Frecven relativ
Feigenbaum, V. Armand – Feigen- baum, V. Armand (1920-2014)	Fréquence relative cumulée – Frecven- relativ cumulat
Fiabilité – Fiabilitate	
Fiabilité estimée – Fiabilitate estimat	

Fumée – Fum

Fumigation – Fumiga ie

G

La Garde Nationale d'Environnement – GNM - Garda Na ional de Mediu

Gestion de la Qualité – Gestiunea calit ii

Gestion de projet – Managementul proiectului

Gestion des connaissances – Managementul cuno tin elor

Gestion des ressources humaines – Managementul resurselor umane

Governance – Guvernan

Graphiques de contrôle – Grafice de control

La grille d'évaluation des risques – Grila de evaluare a riscurilor

Le guide ILO-OSH/2001 – Ghidul ILO-OSH:2001

H

Habitat – Habitat

Harmonisation législative – Armonizarea legislativ

Hasard – Hazard

Histogramme – Histogram

Homologation – Omologare

Homologation type – Omologare de tip

I

L'identification des facteurs de risque – Identificarea factorilor de risc

Ignifugation – Ignifugare

Impact final de catégorie – Punct critic de categorie

Impact significatif sur l'environnement – Impact semnificativ asupra mediului

Impact sur l'environnement – Impact asupra mediului

Imperfection – Imperfec iune

Implication du personnel – Implicarea personalului

Impureté – Impuritate

Incertitude – Incertitudine

Incertitude de mesure – Incertitudine de m surare

Incinération – Incinerare

Indicateur biologique de pollution – Indicator biologic de poluare

Indicateurs absolus pour l'évaluation comparative du degré de sécurité du travail – Indicatori absolu i pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii

Indicateurs de performance – Indicatori de performan

Indicateurs de qualité – Indicatori de calitate

Indicateurs relatifs pour l'évaluation comparative du degré de sécurité du travail – Indicatori relativi pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii

Indice – Indice

Infrastructure – Infrastructur

Ingénierie de la valeur – Ingineria valorii

Innovation – Inova ie

Input – Element de intrare

Insatisfaction du client – Insatisfac ia clientului

Inspection – Inspec ie

Inspection de la qualité – Inspec ia calit ii

Inspection du travail – Inspec ia muncii

Inspection par échantillonnage – Inspec ie prin e antionare

Installation de mesure – Instala ie de m surare

Institut National de recherche – développement pour la protection du travail – INCDPM – Institutul Na ional de Cercetare-Dezvoltare pentru Protec ia Muncii

L’instruction pour la protection de l’environnement – Instructajul de protec ia muncii

Instrument de mesure – Mijloc de m surare

Intégrité – Integritatea

Interchangeabilité – Interschimbabilitate

Intervalle de mesure – Interval de m surare

Intervalle de tolérance – Interval de toleran

Intoxication aiguë professionnelle – Intoxica ie acut profesional

Investissements – Investi ii

Ishikawa Kaoru – Ishikawa Kaoru (1915-1989)

Isolement des résidus – Izolarea (confinarea) de eurilor

H

Juran, M. Joseph – Juran, M. Joseph (1904-2008)

Justesse – Juste e

Justesse d’un instrument de mesure – Juste e a unui mijloc de m surare

K

Kaizen – Kaizen

L

Laboratoire – Laborator

Législation de la qualité – Legisla ia calit ii

Lésion – Leziune

Lieu de travail – Loc de munc

Limitation préventive des émissions – Limitare preventiv a emisiilor

Limite de contrôle – Limita de control

Limite de surveillance – Limit de supraveghere

Limites (inférieure et supérieure) – Limite (inferioar i superioar)

Limites de tolérance – Limite de toleran

Liste d’identification des facteurs de risque – Lista de identificare a factorilor de risc

Liste des conséquences possibles de l’action des facteurs de risque – Lista de consecin e posibile ale ac iunii factorilor de risc

Livraison – Livrare

Logistique – Logistica

Lot de contrôle – Lot de inspec ie

M

Macroclimat – Macroclimat

Maintenabilité – Mentenabilitate

Maintenance – Mentenan	Management stratégique universitaire – Managementul strategic universitar
Maintenance corrective – Mentenan corectiv	Management total de la qualité – Managementul calit ii totale
Maintenance prédictive – Mentenan predictiv	Manuel de la qualité – Manualul calit ii
Maintenance préventive – Mentenan preventiv	Marquage de la qualité – Marcarea calit ii
Maladie professionnelle – Boala profesional	Marque de conformité – Marc de conformitate
Management – Management	Marques de certification – Mrci de certificare
Management de la configuration – Managementul configura iei	Massification – Masificare
Management de l'information – Managementul informa iei	Matériaux en processus – Materiale procesate
Management de la qualité – Managementul calit ii	Maturité des processus – Maturitatea proceselor
Management de la sécurité et de la santé Occupationnelle – Managementul securit ii i s n t ii ocupa ioale	Mécanisme environnemental – Mecanism de mediu
Le management de la sécurité maximale – Managementul securit ii maxime	Médecine préventive – Medicina preventiv
Management des processus – Managementul proceselor	Médiane – Median
Management des ressources – Managementul resurselor	Menaces – Amenin ri
Management du capital naturel – Managementul capitalului natural	Mesurant – M surand
Management du changement – Managementul schimb rii	Mesure – M sur
Management du risque – Managementul riscului	Mesure (acte de) – M surare
Management environnemental – Managementul de mediu	Mesure de l'efficacité des processus – M surarea eficientei proceselor
Management éthique – Managementul eticii	Mesure de la qualité – M sura calit ii
	Méthode de mesure – Metod de m surare
	Méthode des démerites (de la pondération des défauts) – Metoda demeritelor (ponder rii defectelor)

- La méthode DCT (Diagnostic des Conditions du Travail)** – Metoda DCT
- La méthode DSF** – Metoda DSF
- La méthode hazop** – Metoda hazop
- La méthode IERCM** – Metoda IERCM - Institutul de Expertiză și Recuperare a Capacității de Muncă
- La méthode INCDPM** – Metoda INCDPM - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii
- La méthode LEST (Laboratoire d’Ergonomie et de Sociologie du Travail)** – Metoda LEST
- La méthode MORT** – Metoda MORT
- Méthode-qualité** – Metoda calității
- La méthode SDQ** – Metoda SDQ
- Métrologie** – Metrologie
- Microclimat** – Microclimat
- Milieu** – Mediu
- Milieu ambiant** – Mediu ambiant
- Milieu d’influence** – Mediul de influență
- Milieu de travail** – Mediu de lucru
- Milieu externe** – Mediul extern
- Milieu interne** – Mediul intern
- Milieu social (de travail)** – Mediul social (de muncă)
- Minimisation des risques** – Minimizarea riscului
- Mise en application de la qualité** – Implementarea calității
- Mise en évidence des processus** – Relevanța proceselor
- Mission** – Misiune
- Mobilité (seuil de mobilité)** – Mobilitate (prag de mobilitate)
- Model de management de la sécurité et de la Santé au travail** – Model de managementul securității și sănătății în muncă
- Modèle** – Model
- Modèle d’assurance-qualité** – Model pentru asigurarea calității
- Moller, Claus** – Moller, Claus (1942-)
- Monitoring biologique** – Monitoring biologic
- Monitoring de l’environnement** – Monitorizarea mediului
- Monitoring du processus** – Monitorizarea procesului
- Moyenne** – Medie
- N**
- Nature** – Natura
- Niche écologique** – Nișă ecologică
- Niveau de qualité** – Nivel de calitate
- Niveau de qualité acceptable** – AQL (nivel de calitate acceptabil)
- Nocif** – Nociv
- Non-conformité** – Neconformitate
- Normalisation** – Standardizare
- Norme** – Standard
- Norme internationale** – Standard internațional
- Norme nationale** – Standard național
- Normes de limitation préventive des Polluants** – Norme de limitare preventivă a poluanților

Normes de protection du travail – Normele de protec ia muncii	Na iunilor Unite pentru Educa ie, tiin i Cultur
Normes de qualité pour l'environnement – Norme de calitate a mediului	Organisation Européenne pour la Qualité – EOQ – Organiza ia European pentru Calitate
Noxe – Nox	Organisation Internationale de Normalisation – I.S.O. – Organiza ia Interna ional de Standardizare
O	
Objectif – Obiectiv	Organisation Internationale du Travail – O.I.M. – Organiza ia Interna ional a Muncii
Objet – Obiect	Organisation Mondiale de la Santé – O.M.S. – Organiza ia Mondial a S n t ii
Objectif de qualité – Obiectiv al calității	Organisation Non-Gouvernementale – NGO - Organiza ie Non-guverna- mental
Objectif environnemental – Obiectiv de mediu	Organisme – Organism
Objectifs de sécurité et de santé au travail – Obiective de securitate i s n tate în munc	Organisme d'accréditation – Organism de acreditate
Obligations contractuelles – Obliga ii contractuale	Organisme d'audit – Organism de auditare
Occupation – Ocupa ie	Organisme d'inspection – Organism de inspec ie
Offre – Ofert	Organisme de certification – Organism de certificare
Opportunité – Oportunitate	Organisme de normalisation – Organism de standardizare
Opportunités d'amélioration – Oportunit i de îmbun t ire	Orientation vers l'objectif – Orienta- rea spre obiectiv
Optimisation – Optimizare	Orientation vers le client – Orientarea spre client
Optimisation des processus – Opti- mizarea proceselor	Orientation vers le produit – Orien- tarea spre produs
Organigramme directif – Top-down flowchart	Orientation vers les coûts – Orientarea spre costuri
Organisation – Organiza ie	Output – Element de ie ire
Organisation des Nations Unies Pour l'Alimentation et l'Agriculture – F.A.O. – Organiza ia Na iunilor Unite pentru Alimenta ie i Agri- cultur	
Organisation des Nations Unies pour l'Education, la Science et la Culture – UNESCO – Organiza ia	

P

- Paramètre** – Parametru
- Paramètres de qualité** – Parametri ai calit ii
- Paramètres de réglage** – Parametri de reglare
- Parties intéressées** – P r i interesate
- Patient** – Pacient
- Patrimoine naturel** – Patrimoniu natural
- Perception de la qualité** – Percep ia calit ii
- Perception du risque** – Percep ia riscului
- Performance** – Performan
- Performance académique** – Performan a academic
- Performance des fournisseurs** – Performan a furnizorilor
- Performance des processus** – Performan a proceselor
- Performance Environnementale** – Performan a de mediu
- Période de garantie** – Perioada de garan ie
- Période de validité** – Perioada de valabilitate
- Pertes dues a la qualité** – Pierderi datorate calit ii
- Plainte** – Reclama ie
- Plan d'amélioration de la qualité** – Plan de îmbun t ire a calit ii
- Plan d'assurance qualité** – Plan de asigurarea calit ii (planul calit ii)
- Plan d'audit** – Plan de audit
- Plan d'échantillonnage** – Plan de e antionare
- Plan de la qualité** – Planul calit ii
- Plan de maîtrise** – Plan de control
- Plan de management de la qualité** – Plan de management al calit ii
- Plan de management du processus** – Plan de management al procesului
- Plan HACCP** – Plan HACCP
- Plan stratégique** – Plan strategic
- Planification de la qualité** – Planificarea calit ii
- Point critique de contrôle** – Punct critic de control
- Point de contrôle** – Punct de control
- Points faibles** – Puncte slabe
- Points forts** – Puncte tari
- Poka-Yoke** – Poka-Yoke
- Politique** – Politica
- Politique d'environnement** – Politica de mediu
- Politique dans le domaine de la qualité** – Politica în domeniul calit ii
- La politique de sécurité et de santé** – Politica de securitate i s n tate
- Polluant** – Poluant
- Pollution** – Poluare
- Pollution sonore** – Poluare fonic
- Potentialité** – Capabilitate
- Potentialité du processus** – Capabilitatea procesului
- Prestation de services** – Prestarea serviciului
- Preuve d'audit** – Dovad de audit
- Prevention de la pollution** – Prevenirea polu rii
- Prévention des accidents et maladies Professionnelles** – Prevenirea accidentelor i îmboln virilor profesionale

Principe de management de la qualité – Principii de management al calității	Productivité – Productivitate
Le principe GPHEMES – Principiul GPHEMES	Produit – Produs
Prix de qualité – Premiul de calitate	Produit conforme (nonconforme) – Produs conform (neconform)
Prix Edwards Deming – Premiul Edwards Deming	Produit fini – Produs finit
Prix Européen pour la qualité – Premiul European pentru calitate (EFQM)	Produit Interne Brut – GDP - Produs Intern Brut
Prix Joseph Juran – Premiul Joseph Juran	Produit logiciel – Produs software
Prix Malcolm Baldrige – Premiul Malcolm Baldrige	Professionnalisme – Profesionalism
Prix Malcolm Baldrige pour l'en- seignement – Premiul Malcolm Baldrige pentru învățământ	Programme analytique – Programa analitic
Procedure – Procedur	Programme d'assurance de conformité – Program pentru asigurarea confor- mității
Procédures pour assurer la qualité – Proceduri de AQ (asigurarea calității)	Programme d'audit – Program de audit
Procès de travail – Proces de munc	Programme d'étude – Program de studiu
Processus – Proces	Programmes d'amélioration de la sécurité Et de la santé au travail – Programme de îmbunătățirea securității și sănătății în muncă
Processus d'évaluation de la qualité – Procesul de evaluare a calității	Projet – Proiect
Processus de contrôle – Procesul de control	Promotion de la santé au travail – Promovarea sănătății în muncă
Processus de documentation – Procesul de documentare	Protection collective – Protecție colec- tivă
Processus de marketing – Procesul de marketing	Protection de l'environnement – Ocrotirea mediului înconjurător
Processus de mesure – Procesul de măsurare	Protection de l'environnement – Protecția mediului
Processus de projection – Procesul de proiectare	Protection du travail – Protecția muncii
Processus de qualification – Procesul de calificare	Protection individuelle – Protecție indi- viduală
Production – Producție	Protection intégrée – Protecție integrat
	Protection intrinsèque – Protecție intrinsecă

Q

Qualification – Calificare

Qualifié – Calificat

Qualité – Calitate

La qualité attendue – Calitatea a teptat

Qualité d'environnement – Calitatea mediului înconjurător

Qualité de conception – Calitatea concepției

Qualité de fabrication – Calitatea fabricației

Qualité de la sécurité et de la santé Occupationnelle – Calitatea securității și sănătății ocupaționale

Qualité des données de mesure – Calitatea datelor de măsurare

Qualité des fournisseurs – Calitatea furnizorilor

Qualité globale concurrentielle – Calitatea globală concurențială

Qualité optimale – Calitatea optimă

Qualité totale – Calitatea totală

R

Rapport environnemental – Raport de mediu

Réalisation du système de management de la qualité – Realizarea sistemului de management al calității

Rebut – Rebut

Rebuter – Rebutare

Réception – Recepție

Réceptivité – Receptivitate

Reconnaissance internationale – Recunoașterea internațională

Reconnaissance locale – Recunoașterea locală

Reconnaissance nationale – Recunoașterea națională

Reconnaissance professionnelle – Recunoașterea profesională

Recyclage – Reciclare

Rédaction des plans d'enseignement – Proiectarea planurilor de învățământ

Rédaction du curriculum – Proiectarea curriculumului

Réévaluation – Reevaluare

Réglementation – Reglementare

Réglementation technique – Reglementare tehnică

Remaniement – Remaniere

Remise à l'étude – Reengineering

Réparation – Reparare

Réseau Européen Académique et de Recherche – EARN Rețeaua European Academic de Cercetare

Réseau Européen Assurance Qualité – ENQA – Rețeaua European pentru Asigurarea Calității

Résidu – De euri

Résidu – Reziduu

Résidu biodégradables – De euri biodegradabile

Résidu composites – De euri compozite

Résidu dangereux – De euri periculoase

Résidu industriels – De euri industriale

Résidu industriels spéciaux – De euri industriale speciale

Résidu inertes – De euri inerte

Résidu liquides – De euri lichide

- Résidus municipaux** – De euri municipale
- Résidus municipaux mixtes** – De euri municipale mixte
- Résidus radioactifs** – De eu radioactiv
- Responsabilité** – Responsabilitate
- Responsabilité juridique pour le Produit** (service) – R spunderea juridic asupra produsului (serviciului)
- Responsabilité politique** – Responsabilitate public
- Responsabilité sociale** – Responsabilitate social
- Ressource** – Resurs
- Ressource d'énergie** – Resurs de energie
- Retraitement** – Reprelucrare
- Risque** – Risc
- Risque au travail** – Risc în munc
- Risque d'accidents** – Risc de accidentare
- Risque de maladie** – Risc de îmbolnăvire
- Risque écologique potentiel** – Risc ecologic potențial
- S**
- Santé occupationnelle** – Sănătate ocupațională
- Satisfaction du client** – Satisfacția clientului
- Savoir-faire** – Know-how
- Sécurité** – Securitate
- Sécurité** – Siguranță
- Sécurité de fonctionnement** – Siguranță în funcționare
- Sécurité de l'information** – Securitatea informației
- Sécurité du travail** – Securitatea muncii
- Sécurité maximum** – Securitate maximă
- Segment de marche** – Segment de piață
- Séminaire** – Seminar
- Service** – Serviciu
- Services offerts aux étudiants** – Servicii oferite studenților
- Sigheo, Shingo** – Sigheo, Shingo (1909-1990)
- Simplification des processus** – Simplificarea proceselor
- Source de pollution** – Sursă de poluare
- Sources mobiles de pollution** – Surse mobile de poluare
- Spécialisation** – Specializare
- Spécification** – Specificație
- Spécification de produit** – Specificație de produs
- Spécification technique** – Specificație tehnică
- Stabilité statistique** – Stabilitate statistică
- Stratégie** – Strategie
- Stratégie « bottom-up »** – Strategie “bottom-up”
- Stratégie « top down »** – Strategie “top down”
- Structure organisationnelle** – Structură organizatorică
- Sub-processus** – Subproces
- Succès** – Succes
- Succès soutenable** – Succes sustenabil
- Support technique** – Suport tehnic
- Surveillance** – Monitorizare

- Surveillance de la qualité** – Supravegherea calitatii
- Synectique** – Sinectica
- Système** – Sistem
- Système d'accréditation** – Sistem de acreditare
- Système de certification** – Sistem de certificare
- Système de contrôle des produits (services)** – Sistem de control al produselor (serviciilor)
- Système de gestion des connaissances** – Sistem de management al cunoștințelor
- Système de la qualité** – Sistemul calitatii
- Système de management** – Sistem de management
- Système de management de l'environnement** – Sistem de management al mediului
- Système de management de la qualité** – Sistem de management al calitatii
- Système de management du risque** – Sistem de management al riscului
- Système de mesure** – Sistem de măsurare
- Le système du Management de la Sécurité Et de la Santé au Travail** – Sistemul de MSSM - Managementul Securității și Sănătății în Muncă
- Système décisionnel** – Sistem decizional
- Système Européen de Crédits Transférables** – Sistemul European de Credite Transferabile
- Système HACCP** – Sistemul HACCP
- Système informationnel d'environnement** – Sistemul informațional de mediu
- Système Mondial pour la Surveillance Continue de l'Environnement (le suivi de l'Environnement)** – G.E.M.S. – Sistemul Mondial de Supraveghere Continuă a Mediului
- Le système national D'assurance pour accidents de travail et maladies professionnelles** – Sistemul național de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

T

- Tableau de bord** – Tabloul de bord
- Tableau décisionnel** – Tabelul decizional
- La tâche de travail** – Sarcina de muncă
- Taguchi, Genichi** – Taguchi, Genichi (1924-2012)
- Tangibilité** – Tangibilitate
- Taux de défaillance estimée** – Rată de defectare estimată
- Taux de défaillance extrapolée** – Rată de defectare extrapolată
- Taux de défaillance observée** – Rată de defectare observată
- Taux de défaillance préliminaire** – Rată de defectare preliminară
- Taux de défaillance prévue** – Rată de defectare prevăzută
- Technique « Electre »** – Tehnica "Electre"
- Technique de simulation des décisions** – Tehnica simulării deciziilor
- Technique Delberg** – Tehnica Delberg
- Technique Delphi** – Tehnica Delphi
- Technique du bilan** – Tehnica bilanului

- Techniques et instruments pour L'amélioration de la qualité** – Tehnici și instrumente de îmbunătățire a calității
- Temps moyen de réparation** – Media timpului până la reparație (MTTR)
- Temps moyen entre l'apparition des défaillances** – Media timpului între defectări (MTBF)
- Temps moyen entre les activités de Maintenance** – Media timpului între activitățile de mentenanță (MTBM)
- Théorie de l'emploi** – Teoria utilizării
- Théorie de la compétitivité** – Teoria competitivității
- Théorie de la performance maximale** – Teoria performanței maxime
- Théorie de la potentialité** – Teoria capacității
- Tierce partie** – Ter parte
- Tolérance** – Toleranță
- Tolérance naturelle** – Toleranță naturală
- Traçabilité** – Trasabilitate
- Traitement biologique des résidus dangereux** – Tratarea biologică a deeurilor periculoase
- Traitement chimique des résidus dangereux** – Tratarea chimică a deeurilor periculoase
- Traitement des non-conformités** – Tratarea neconformităților
- Traitement des résidus** – Tratarea reziduurilor
- Traitement physiques des résidus dangereux** – Tratarea fizică a deeurilor periculoase
- Traitement thermique** – Tratarea termică
- Transformation** – Transformare
- Traumatisme** – Traumatism
- Types de processus** – Tipuri de procese
- U**
- Unité de mesure** – Unitate de măsură
- Universel** – Universal
- Université** – Universitate
- Utilisation durable** – Utilizare durabilă
- V**
- Valeur** – Valoarea unei mărimi
- Valeur de référence** – Valoare de referință
- Valeur d'une grandeur** – Valoare
- Valeur limite d'émission** – Valoare-limită de emisie
- Valeur nominale** – Valoare nominală
- Valeur numérique** – Valoare numerică
- Valeur-limite** – Valoare limită
- Validation** – Validare
- Validation des processus** – Validarea proceselor
- Validation du projet du produit** – Validarea proiectului produsului
- Variabilité** – Variabilitate
- Vérification** – Verificare
- Vérification de la conformité** – Verificarea conformității
- Vision** – Viziune
- Z**
- Zéro défauts** – Zero defecte
- Zéro écologique** – Zero ecologic
- Zone de protection** – Zona de protecție
- Zone de tolérance** – Câmp de toleranță
– Arie protejată

INDEX GERMAN – ROMÂN

A

- Abfall** – Reziduu
- Abfallbehandlung** – Tratarea reziduurilor
- Abfälle, Müll** – De euri
- abhängige Vorkommen** – Evenimente dependente
- Abhängigkeit** – Dependabilitate
- Abiose; Leblosigkeit** – Abioz
- Abnahmekontrolle** – Controlul de recepție
- Abnutzungs- und Entwertungs-faktoren** – Deteriorare (depreciere) și agenți disipatori
- absolute Frequenz** – Frecvență absolută
- Absolute Indikatoren für die vergleichende Auswertung der Arbeitssicherheit** – Indicatori absoluți pentru evaluarea comparativă a gradului de securitate a muncii
- absolute kumulative Frequenz** – Frecvență absolută cumulată
- Absteckbarkeit** – Trasabilitate
- Abwasser** – Apa uzată
- Abweichung** – Abateră, deplasare
- Abweichung** – Derivă
- Abweichung** – Deviație
- akademische Leistung** – Performanță academică
- akademische Vortrefflichkeit** – Excelență academică
- Akkreditierung** – Acreditare
- Akkreditierungskriterien** – Criterii de acreditare
- Akkreditierungsorgan** – Organism de acreditare
- Akkreditierungssystem** – Sistem de acreditare
- Akute Berufsvergiftung** – Intoxicație acută profesională
- allgemein** – Universal
- Allgemeines Zoll- und Handelsabkommen** – GATT - Acordul General pentru Tarife și Comerț
- Amplitude** – Amplitudine
- Ämter für öffentliche Gesundheit** – Direcții de Sănătate Publică
- Analyse der Auswirkung** – Analiza de impact
- Analyse der Gefahren, Risiken und kritischen Lenkungspunkte** – HACCP - Analiza Pericolelor și Punctelor Critice de Control
- Analyse der Produktqualität** – Analiza calității produsului
- Analyse der Störfaktoren, ihrer Gewichtung und Auswirkungen** – AMDEC (Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor și Criticităților)
- Analyse des Lebenszyklusses** – Analiza ciclului de viață
- Analysenbericht** – Buletin de analiză

Änderung; Veränderung – Schimbarea	Audit des HACCP Plans – Auditul planului HACCP
Änderungen im System des Qualitätsmanagements – Schimbări în sistemul de management al calității	Audit des HACCP Systems – Auditul sistemului HACCP
Anerkennung – Omologare	Audit des Umweltmanagement-systems – Auditul sistemului de management de mediu
Angebot – Ofert	Audit im Bereich de Energie – Auditul pentru energie
Anlieferung – Livrare	Auditbereich – Domeniul auditului
Annahme – Acceptare	Auditdurchführung – Auditare
Annahmekriterien – Criterii de acceptare	Auditiert – Auditat
Anpassung in der Gesetzeslage – Armonizare legislativ	Auditkriterien, Bilanzkontrolle – Criterii de audit
Anwendungstheorie – Teoria utilizării	Auditnachweis – Dovadă de audit
acquis communautaire – Acquis comunitar	Auditor – Auditor
Arbeitsanweisung – Instrucțiune de lucru	Auditororgan – Organism de auditare
Arbeitsschutzregeln – Normele de protecția muncii	Auditplan – Plan de audit
Arbeitssicherheit – Securitatea muncii	Auditprogramm – Program de audit
Arbeitsumfeld – Mediu de lucru	Auditteam – Echipa de audit
Areal – Areal	Aufgabe – Sarcină
Armaturenbrett – Tabloul de bord	Aufgabenheft – Caietul de sarcini
Artbestimmungstest – Încercare de tip	Aufnahme – Înregistrare
ästhetisches Merkmal – Caracteristic estetic	Aufnahme – Recepție
Atmosphäre – Atmosferă	Auftrag – Misiune
attributives Merkmal; begleitendes Merkmal – Caracteristic atributiv	Auseinandersetzung mit der Nicht-übereinstimmung – Tratarea neconformității
Audit – Audit	Ausfall – Defectare
Audit der Dienstleistungsqualität – Auditul calității serviciului	Ausfluss – Efluent
Audit der Produktqualität – Auditul calității produsului	Ausgangsunterlagen, Grundunterlagen – Documentație de bază
Audit der Verfahrensqualität – Auditul calității procesului	ausreichendes Qualitätsniveau – AQL (nivel de calitate acceptabil)
	Ausschuss – Rebut

äußeres Umfeld – Mediul extern
Aussonderung der Ausschussware – Rebutare
Ausstoß; Emissionen – Emisii
Austauschbarkeit – Interschimbabilitate
Auswertung – Înregistrare
Authorisierung – Autorizare
Autoabgase – Emisiile automobilelor
Automatisierung – Automatizare
Autorisierungsurkunden – Acte de autorizare
das Arbeitsrisiko – Risc în munc
das Arbeitswohlbefinden – Stare de bine în munc
das Auswertungsblatt Des Arbeitsplatzes – Fi a de evaluare a locului de munc
der Arbeitsplatz – Loc de munc
der Arbeitsprozess – Proces de munc
der Arbeitsschutz – Protec ia muncii
der Arbeitsunfall – Accident de munc
der Ausschuß für Arbeitsgesundheit und-sicherheit – Comitetul de Securitate i s n tate în Munc
die Anforderung, der Anspruch, die Beanspruchung – Cerin
die Anpassungsfähigkeit – Adaptabilitatea
die Anstellungsfähigkeit – Angajabilitatea
die Arbeitsaufgabe – Sarcina de munc
die Arbeitskontrolle – Inspec ia muncii
die Arbeitsrisikokontrolle – Controlul riscurilor în munc

die Arbeitsschutzunterweisung – Instructajul de protec ia muncii
die Arbeitssicherheits- und Gesundheitspolitik – Politica de securitate i s n tate
die Auswertung der Verletzungs- und Berufserkrankungsrisiken – Evaluarea riscurilor de accidentare i îmboln vire profesional
die Auswertung des Systems für Arbeitsgesundheits- und sicherheitsmanagement – Evaluarea sistemului de MSSM

B

„bottom-up“ Strategie – Strategie „bottom-up“
Balkendiagramm – Diagram cu bare
Baumdiagramm – Diagrama arbore
Bedrohungen – Amenin ri
Befähigungsnachweis – Certificat de competen
Beibehaltung eines Messstandards – Conservare a unui etalon
Benchmark – Efectivul e antionului
Benchmark – Marc de conformitate
Benchmarking – Benchmarking
beobachtete Störungsrate – Rat de defectare observat
berechtigt; zugelassen; zuständig – Autorizat
Berichtigungsaudit – Audit de rectificare
Bescheinigung – Certificare
Beschwerde – Reclama ie

- Beständigkeitsermittlung in der Gewinnung** – Încercare de fiabilitate în exploatare
- Beständigkeitsermittlung** – Încercare de determinare a fiabilității
- Bestellung** – Comandă
- Bewerter** – Evaluator
- Bewertung der Umweltauswirkung** – Evaluarea impactului asupra mediului
- Bewertungsstudie über Umweltauswirkungen** – Studiu de evaluare a impactului asupra mediului
- Bilanztechnik** – Tehnica bilanului
- Biodiversität** – Biodiversitate
- Biologische Behandlung der gefährlichen Abfälle** – Tratarea biologică a deșeurilor periculoase
- Biologischer Umweltverschmutzungsindikator** – Indicator biologic de poluare
- biologisches Monitoring; biologische Überwachung** – Monitoring biologic
- Biomasse** – Biomasă
- Biomüll** – Deșeuri biodegradabile
- Bionomie** – Bionomie
- Biosphäre** – Biosferă
- Biota** – Biota
- Biotechnologie** – Biotehnologie
- Biotop** – Biotop
- Biozönose** – Biocenoză
- bleihaltiger Zusatzstoff** – Aditiv cu plumb
- Bodenbewertung** – Evaluarea solului
- Bodendegradierung** – Degradarea solului
- Brainstorming** – Brainstorming
- Bruttoinlandsprodukt** – GDP - Produs Intern Brut
- die Bequemlichkeit, der Komfort, die Behaglichkeit** – Confort
- die Berufskrankheit** – Boala profesională
- die Beschäftigung** – Ocupație
- C**
- Chefauditor** – Auditor șef
- Chemische Behandlung der gefährlichen Abfälle** – Tratarea chimică a deșeurilor periculoase
- Crosby, B. Philip** – Crosby, B. Philip (1926-2001)
- Curricula-Planung** – Proiectarea curriculumului
- D**
- Daten** – Date
- Datenanalyse** – Analiza datelor
- DCT-Methode** – Metoda DCT
- Degradierung** – Degradare
- Deklassierung** – Declasare
- Delberg Technik** – Tehnica Delberg
- Delphi Technik** – Tehnica Delphi
- Demerit** – Demerit
- Deming, W. Edwards** – Deming, W. Edwards (1900-1993)
- Diagnose** – Diagnostic
- diagnostische Analyse** – Analiza diagnostică
- Diagnostisches Audit** – Audit diagnostic

Diagramm der Verträglichkeiten – Diagrama afinit ilor	timpului între activit ile de mentenan (MTBM)
Diagramm des Herstellungsprozesses – Diagrama procesului (de fabrica ie)	E
die Dokumentation des Systems für Arbeitsgesundheits – und – sicherheitmanagement – Documenta ia sistemului de MSSM	„Electre“ Technik – Tehnica “Electre”
Dienst; Dienstleistung – Serviciu	das Erkrankungsrisiko – Risc de îmboln vire
Dienstleistung – Prestarea serviciului	die einleitende (vorbereitende) Gefahrenanalyse – Analiza preliminar a pericolelor (APR)
Dienstleistungen für Studenten – Servicii oferite studen ilor	die Einordnungsskala der Risikostufen – Scala de încadrare a nivelurilor de risc
Dispersionsdiagramm – Diagrama de dispersie	die Erneuerungsrechnungsprüfung – Auditul de reinnoire
Diversität – Diversitate	die erwartete Qualität – Calitatea a teptat
Dokument – Document	die Europäische Stiftung für die Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen – Funda ia European pentru Îmbun t irea Condi iilor de Via i de Munc
Dokumentationsprozess – Procesul de documentare	Edwards Deming Prämie – Premiul Edwards Deming
Dritter – Ter parte	Eichmaß; Mustergewicht – Etalon
Dritt-Partner-Audit – Audit de ter parte	Eichung – Etalonare
DSF-Methode – Metoda DSF	Eichungsbescheinigung – Certificat de etalonare
Durchschnitt – Medie	Einflussbereich – Mediul de influen
durchschnittliche Abweichung – Abatere medie	Emissionsgrenzwert – Valoare-limit de emisie
durchschnittliche Abweichung – Ecart mediu (abatere medie)	Endprodukt – Produs finit
durchschnittliche Amplitude – Amplitudine medie	Energieressource – Resurs de energie
Durchschnittlicher Zeitabstand zwischen Ausfällen – Media timpului între defect ri (MTBF)	Entdeckung, Auffindung – Detectare
durchschnittlicher Zeitabstand zwischen Reparaturen – Media timpului pân la repara ie (MTTR)	Entität – Entitate
durchschnittlicher Zeitabstand zwischen Wartungen – Media	Entropie – Entropie
	Entscheidung – Decizie

- Entscheidungsinstanzen für die Identifizierung der kritischen Kontrollstellen** – Arbore decizional pentru identificarea punctelor critice de control
- Entscheidungsinstanzen für die Identifizierung der Risikostellen** – Arbore decizional pentru identificarea riscurilor
- Entscheidungssystem** – Sistem decizional
- Entscheidungstabelle** – Tabelul decizional
- Entseuchung** – Depoluare
- Entwicklung der Qualitätsfunktion** – Dezvoltarea funcției calității (QFD)
- Entwurf der Vorlesungsverzeichnisse** – Proiectarea programelor analitice
- Erfolg** – Succes
- Erfolg nachhaltige** – Succes sustenabil
- ergonomisches Merkmal** – Caracteristic ergonomic
- Erleichterungen** – Facilități
- Erst-Partner-Audit** – Audit de prim parte
- erwartete Zuverlässigkeit** – Fiabilitate estimat
- esamtqualitätsmanagement** – Managementul calității totale
- Etappen in der Umsetzung des Qualitätsmanagements** – Etape în implementarea managementului calității
- Ethikmanagement** – Managementul eticii
- Etikett** – Etichet
- Etikettierung** – Etichetare
- Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz** – Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate la Locul de Muncă
- Europäische Organisation für Qualität** – EOQ – Organizația Europeană pentru Calitate
- Europäische Qualitätsauszeichnung** – Premiul European pentru calitate (EFQM)
- Europäische Stiftung für Qualitätsmanagement** – Fundația Europeană pentru Management al Calității (EFQM)
- Europäische Vereinigung der Hochschuleirichtungen** – EURASHE – Asociația Europeană a Institutelor de Învățământ superior
- Europäischer Forschungsraum** – ERA – Spațiul European al Cercetării
- Europäischer Hochschulraum** – EHEA – Spațiul European al Învățământului Superior
- Europäischer Hochschulverband** – EUA – Asociația Universităților Europene
- Europäisches Akademisches Forschungsnetzwerk** – EARN Rețeaua Europeană Academică de Cercetare
- Europäisches Netzwerk für Qualitätssicherung** – ENQA – Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității
- Europäisches Studentenwerk** – ESIB – Asociația Studenților din Europa
- Europäisches System zur Anrechnung, Übertragung und Akku-**

- mulierung von Studienleistungen** – Sistemul European de Credite Transferabile
- Evaluierung** – Evaluare
- externe Bewertung** – Evaluarea extern
- externes Audit** – Audit extern
- extrapolierte Störungsrate – Rat de defectare extrapolat
- F**
- die Fähigkeit, die Kapazität** – Capacitate
- die Förderung der Gesundheit im Beruf** – Promovarea s n t ii în munc
- Fähigkeit** – Capabilitate
- Fähigkeitstheorie** – Teoria capabilit ii
- Faktoren** – Factor
- Fehler** – Defect (defectiv)
- Fehler im Ergebnis** – Eroare a rezultatului
- Fehler toleriert** – Eroare tolerat
- fehlerhafte Schätzung** – Eroare de estimare
- fehlerhafte Stichprobe** – Eroare de e antionare
- fehlerhafte Systematik** – Eroare sistematic
- Fehlerhaftigkeit** – Imperfec iune
- Fehlerklassifizierung** – Clasificarea defectelor (defectivelor)
- Feigenbaum, V. Armand** – Feigenbaum, V. Armand (1920-2014)
- Festlegung und Einleitung von Korrekturmaßnahmen** – Determinarea i ini ierea ac iunilor corective
- Feststellungen des Audits** – Constat ri ale auditului
- Feuerschutz** – Ignifugare
- Filter** – Filtru
- Filtrierung** – Filtrare
- Flexibilität** – Flexibilitate
- Flussdiagramm** – Diagrama flux
- Flüssige Abfälle** – De euri lichide
- Frequenz** – Frecven
- Frequenzverteilung** – Distribu ia frecven elor
- Frischlucht** – Aer curat
- Fumigation** – Fumiga ie
- Funktionsmerkmal** – Caracteristic func ional
- Funktionssicherheit** – Siguran în func ionare
- G**
- (obere und untere) Grenze** – Limite (inferioar i superioar)
- die Gesundheit im Beruf** – S n tate ocupa ional
- Garantiedauer** – Perioada de garan ie
- Garantieschein** – Certificat de garan ie
- Gefahr** – Hazard
- Genauigkeit** – Acurate e
- Genauigkeit** – Exactitate
- Genauigkeit** – Fidelitate
- Genauigkeit eines Messinstrumentes** – Juste e a unui mijloc de m surare
- Genehmigung durch die Umweltbehörde** – Autoriza ie de mediu
- Genehmigung für Den Kernkraftbereich** – Autoriza ie pentru activitatea nuclear

Genehmigung zur Festlegung der Umweltauflagen – Avizul de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu

geschätzte Störungsrate – Rat de defectare estimat

gesetzliche Produkt- Dienstleistungshaftung – Răspunderea juridică asupra produsului (serviciului)

gesundheitsgefährlich – Nociv

gesundheitsschädliche Verunreinigung – Contaminare nocivă

Globale Wettbewerbsqualität – Calitatea globală concurențială

Globales System für die Umweltüberwachung – G.E.M.S. - Sistemul Mondial de Supraveghere Continuă a Mediului

GPHESME- Prinzip – Principiul GPHESME

gravierender Fehler – Eroare grosolană

Greifbarkeit – Tangibilitate

Grenzwert – Valoare limită

Grundsätze des Qualitätsmanagements – Principii de management al calității

grundsätzlicher Fehler – Eroare de bază

Gültigkeitsdauer – Perioada de valabilitate

H

Habitat – Habitat

HACCP - System – Sistemul HACCP

HACCP Plan – Plan HACCP

HACCP Team – Echipa HACCP

Haltbarkeit – Menținabilitate

Havarie – Avarie

hazop-Methode – Metoda hazop

Histogramm – Histogram

Höchstleistungstheorie – Teoria performanței maxime

I

die Identifikationsliste der Risikofaktoren – Lista de identificare a factorilor de risc

die Identifizierung der Risikofaktoren – Identificarea factorilor de risc

die individuelle Arbeitsausrüstung – Echipament individual de lucru (EIL)

die individuelle Schutzausrüstung – Echipament individual de protecție (EIP)

Identifizierungs- und Auswertungskosten, Evaluierungskosten – Costuri de identificare și evaluare

IERC - Methode – Metoda IERC - Institutul de Expertiză și Recuperare a Capacității de Muncă

ILO-OSH-Führer 2001 – Ghidul ILO-OSH:2001

INCDPM - Methode – Metoda INCDPM - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii

Index; Verzeichnis – Indice

individueller Arbeitsschutz – Protecție individuală

Industriebranche – Deșeu inert

industrielle Abfälle – Deșeu industrial

- industrielle Sonderabfälle** – De eu industrial special
- Informationsmanagement** – Managementul informa iei
- Informationssicherheit** – Securitatea informa iei
- Infrastruktur** – Infrastructur
- inneres Umfeld** – Mediul intern
- Innovation** – Inova ie
- Input** – Element de intrare
- Inspektionsorgan** – Organism de inspec ie
- Integrierte Authorisierung** – Autoriza ie integrat
- Integrierte Genehmigung der Umweltbehörde** – Autoriza ie integrat de mediu
- Integrierte Umweltvereinbarung** – Acord integrat de mediu
- Integrierte Vereinbarung** – Acord integrat
- integrierter Arbeitsschutz** – Protec ie integrat
- Integriertheit** – Integritatea
- interessierte Parteien** – P ri interesate
- International Norm** – Standard interna ional
- Internationale Anerkennung** – Recunoa tere interna ional
- Internationale Energieagentur** – IEA/OECD – Agen ia Interna ional pentru Energie
- Internationale Organisation für Normung** – I.S.O. – Organiza ia Interna ional de Standardizare
- internationales Eichmaß** – Etalon interna ional
- interne Bewertung** – Evaluare intern
- internes Audit** – Audit intern
- intrinsischer Arbeitsschutz** – Protec ie intrinsec
- Investitionen** – Investi ii
- Ishikawa Kaoru** – Ishikawa Kaoru (1915-1989)
- Ishikawadiagramm; Ursache-Wirkung-Diagramm** – Diagrama Ishikawa (diagrama cauz -efect)
- J**
- Joseph Juran Preis** – Premiul Joseph Juran
- Juran, M. Joseph** – Juran, M. Joseph (1904-2008)
- K**
- Kaizen** – Kaizen
- Kalibrierung** – Calibrare
- Kalimetrie** – Calimetrie
- Kenntnis Management** – Managementul cuno tin elor
- Kennzeichen der Produktqualität** – Attributele calit ii produselor
- Kennzeichen der Qualität von Dienstleistungen** – Attributele calit ii serviciilor
- Klima** – Climat
- Klimadaten** – Date climatice
- klimatischer Störfall** – Accident climatic
- know-how** – Know-how
- kollektiver Arbeitsschutz** – Protec ie colectiv
- Kolloquium** – Colocviu

kommunaler Sammelmüll – De euri municipale mixte	Korrektur; Verbesserung – Corec ie
Kommunalmüll – De euri municipale	Korrekturmaßnahme – Ac iune corectiv
kompetente Behörde – Autoritate competent	Korrelationskoeffizient – Coeficient de corela ie
kompetente Behörde für Umweltschutz – Autoritate competent pentru protec ia mediului	korrigierende Wartung – Mentenan corectiv
Kompetenz, Zuständigkeit – Competen	Kostenorientierung – Orientarea spre costuri
Konfigura ión – Configura ie	Kraftpunktediagramm – Diagrama câmpului de for e
Konfigurationsmanagement – Managementul configura iei	Kriterien – Criterii
konformes (nicht konformes) Produkt – Produs conform (neconform)	kritische Störung – Defect critic
Konformitätsaudit – Audit de conformitate	kritischer Lenkungspunkt – Punct critic de control
Konformitätsbescheinigung – Certificat de conformitate	Kunde – Client
konstruktives Merkmal – Caracteristic constructiv	Kundenbedürfnisse – Nevoile clien ilor
Kontrollbegrenzung – Limita de control	Kundenberücksichtigung – Asculta rea vocii clientului
Kontrollbeleg – Fi de control	Kundenorientierung – Orientarea spre client
Kontrolldiagramme – Grafice de control	Kundenunzufriedenheit – Insatisfac ia clientului
Kontrolle – Control	Kundenzufriedenheit – Satisfac ia clientului
Kontrolle – Inspec ie	
Kontrolle der Gesamtqualität – Controlul calit ii totale	L
Kontrollgruppe – Lot de inspec ie	die Liste der potentiellen Folgewirkungen der Risikofaktoren – Lista de consecin e posibile ale ac iunii factorilor de risc
Kontrollplan – Plan de control	Laboratorium – Laborator
Kontrollprozess – Procesul de control	Laborzuverlässigkeitstest – Încercare de fiabilitate în laborator
Kooperationsvereinbarung – Conven ie de colaborare	Lärmverschmutzung – Poluare fonice
Kooperationsvertrag – Contract de colaborare	Leadership für Qualität – Leadership pentru calitate

Lebensdauer – Durat de via

Lebensdauer des Produktes – Ciclul de via al produsului

Lehrplan – Curriculum

Lehrplanentwicklung – Proiectarea planurilor de învățământ

Leistung – Performan

Leistungsbewertung – Evaluarea performanțelor

Leistungsdiagnose – Diagnoza performanței

Leistungsfähigkeit – Eficien

Leistungsindikatoren – Indicatori de performan

Lenkungspunkt – Punct de control

LEST - Methode – Metoda LEST

Lieferant – Furnizor

Lieferantenleistung – Performanța furnizorilor

Lizenz; Bewilligung – Autorizație

Logistik – Logistica

lokale Anerkennung – Recunoașterea locală

M

(materielles) Maß – Măsură

das Management maximalen Arbeitsschutzes – Managementul securității maxime

das Modell für Arbeitsgesundheits- und -sicherheitsmanagement – Model de managementul securității în muncă

das Moralbewusstsein – Conștiința morală

Makroklima – Macroclimat

Malcolm Baldrige Preis – Premiul Malcolm Baldrige

Malcolm Baldrige Preis für Ausbildung – Premiul Malcolm Baldrige pentru învățământ

Management – Management

Management der Ressourcen – Managementul resurselor

Management des Naturkapitals – Managementul capitalului natural

Management des Projekts – Managementul proiectului

Management von Arbeitsschutz und -sicherheit – Managementul securității și sănătății ocupazionale

Managementsystem – Sistem de management

Marketing – Marketing

Marketingprozess – Procesul de marketing

Marktsegment – Segment de piață

Maßeinheit – Unitate de măsură

Matrixdiagramm – Diagrama matricială

maximale Sicherheit – Securitate maximă

Merkmal – Caracteristică

Meßausrüstung – Echipament de măsurare

messbares Merkmal – Caracteristică măsurabilă

Meßbereich – Domeniu de măsurare

Messen – Măsurare

Messfehler – Eroare de măsurare

Messgerät – Instrumentul de măsurare

Meßgeräte – Dispozitiv și mijloc de măsurare

MessGröße – Valoarea unei măsuri

- Messinstallation** – Instalație de măsurare
- Meßinstrument** – Aparat de măsurare
- Messkette** – Lan de măsurare
- Messbereich** – Interval de măsurare
- Messprozeß** – Procesul de măsurare
- Messsystem** – Sistem de măsurare
- Messung der Prozesseffizienz** – Măsurarea eficienței proceselor
- Messunsicherheit** – Incertitudine de măsurare
- Messverfahren** – Metodă de măsurare
- Messvorrichtungen** – Mijloc de măsurare
- Messwesen** – Metrologie
- Methode der Schadensbegrenzung** – Metode de limitare (ponderii defectelor)
- Metrologie** – Metrologie
- metrologisches Merkmal** – Caracteristică metrologică
- Mikroklima** – Microclimat
- Mittellinie** – Mediană
- mittlere Amplitude** – Amplitudină mijlocie
- Mobile**
- Umweltverschmutzungsquellen** – Surse mobile de poluare
- Mobilität (Mobilitätsschwelle)** – Mobilitate (prag de mobilitate)
- Modell für Qualitätssicherung** – Model pentru asigurarea calității
- Möglichkeit** – Oportunitate
- Moller, Claus** – Moller, Claus (1942-)
- Monitoring** – Monitorizare
- MORT- Methode** – Metodă MORT
- Müllabgrenzung** – Izolare (confinarea) deeurilor
- Muster; Modell** – Model
- Musterkontrolle** – Inspecție prin eanționare
- Musterrahmen** – Bază de eanționare
- N**
- die Nach-Unfallauswertung** – Evaluarea post accident (a posteriori)
- die Noxe** – Noxă
- nachhaltige Entwicklung** – Dezvoltare durabilă
- Nachhaltige Projektverbesserung** – Îmbunătățirea continuă a proceselor
- nachhaltige Verwendung** – Utilizare durabilă
- Nachhaltigkeit** – Durabilitate
- nationale Anerkennung** – Recunoașterea națională
- Nationale Norm** – Standard național
- Nationale Umweltbehörde** – GNM - Garda Națională de Mediu
- nationales Eichmaß** – Etalon național
- Nationales Institut für Forschung und Entwicklung des Arbeitsschutzes** – INCDPM – Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii
- nationales Versicherungssystem für Arbeitsunfälle und Berufskrankheiten** – Sistemul național de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale
- Natur** – Natura
- Naturgut** – Patrimoniu natural
- natürliche Toleranz** – Toleranță naturală

natürliches Kapital – Capital natural
Nennwert – Characteristic nominal
Nennwert – Valoare nominal
Netzplantechnik – Analiza drumului critic
nichteingeplantes Audit – Audit neprogramat
Nicht-Regierungsorganisation – NGO – Organiza ie Non-guvernamental
Nichtübereinstimmung – Neconformitate
Nonqualitätskosten – Costuri ale noncalit ii
Normen für die Begrenzung von Umweltschadstoffen – Norme de limitare preventiv a poluan ilor
Null Defekte; Fehlerfrei – Zero defecte
Numerischer wert – Valoare numeric
Nutzeignung – Aptitudine de utilizare

O

Object – Obiect
Offenlegung der Risiken – Comunicarea riscului
öffentliche Verantwortung – Responsabilitate public
Ökoaudit – Ecoaudit
Ökobilanz – Ecobilan
Ökodesign – Ecodesign
Ökoetikettierung – Ecoetichetare
Ökologie – Ecologie
ökologische Bewertung – Evaluare ecologic
Ökologische Entwicklung – Eco-dezvoltare

ökologische Faktoren – Factori ecologici
ökologische Nische – Ni ecologic
ökologischer Nullwert – Zero ecologic
Ökologischer Störfall – Accident ecologic
Ökologisches Etikett – Etichet ecologic
Ökologisches Gleichgewicht – Echilibru ecologic
Ökomanagement – Ecomanagement
Ökonomie des Umweltschutzes – Economia protec iei mediului
ökonomische Entropie – Entropie economic
Ökosystem – Ecosistem
optimale Qualität – Calitatea optim
Optimierung – Optimizare
Organ – Organism
Organisation – Organiza ie
Organisation der Vereinten Nationen für Bildung, Wissenschaft, Kultur und Kommunikation – UNESCO – Organiza ia Na iunilor Unite pentru Educa ie, tiin i Cultur
Organisation für Ernährung und Landwirtschaft der UN – F.A.O. – Organiza ia Na iunilor Unite pentru Alimenta ie i Agricultur
organisatorische Kultur – Cultura organiza ional
organisatorische Struktur – Structur organizatoric
Output – Element de ie ire

P

der Patient – Pacient

- die Personenbescheinigung** – Certificarea de persoane
- die Präventivmedizin** – Medicina preventiv
- die Produktbescheinigung** – Certificarea de produs
- Parameter** – Parametru
- Paretdiagramm** – Diagrama Pareto
- partielle Außerkräftsetzung** – Degradare
- PDCA Zyklus** – Ciclul PDCA
- Performance** – Performan
- Personaleinbindung** – Implicarea personalului
- Persönlichkeitsdiagnose** – Diagnoza personalit ii
- Pertdiagramm** – Diagrama Pert
- Physische Behandlung der gefährlichen Abfälle** – Tratarea fizic a deeurilor periculoase
- Poka-Yoke** – Poka-Yoke
- Politik** – Politica
- potentielles Umweltrisiko** – Risc ecologic poten ial
- prädiktive Wartung** – Mentenan predictiv
- praxisbezogener Verhaltenskodex** – Cod de bun practic
- Präzisionsklasse** – Clas de precizie
- Prioritätenraster** – Grila priorit ilor
- Probe; Muster** – E antion
- Proben;** – E antionare
- Produkt** – Produs
- Produktanpassung** – Adaptabilitatea produsului
- Produktaudit (Audit der Dienstleistungen)** – Audit de produs (servicii)
- Produktion** – Produc ie
- Produktionsqualität** – Calitatea fabricaiei
- Produktivität** – Productivitate
- Produktkontrollsystem (Dienstleistungskontrollsystem)** – Sistem de control al produselor (serviciilor)
- Produktorientierung** – Orientarea spre produs
- Produktspezifikation** – Specifica ie de produs
- Professionalität** – Profesionalism
- professionelle Anerkennung** – Recunoa tere profesional
- Programm zur Konformitätssicherung** – Program pentru asigurarea conformit ii
- Projekt** – Proiect
- Projektierungsprozess** – Procesul de proiectare
- Projektqualität** – Calitatea concep iei
- Prozess;** – Proces
- Prozessanalyse** – Analiza procesului
- Prozessaudit** – Audit de proces
- prozessbezogenes Vorgehen** – Abordare bazat pe proces
- Prozessfähigkeit** – Capabilitatea procesului
- Prozesskarte** – Harta proceselor
- Prozessleistung** – Performan a proceselor
- Prozessmanagement** – Managementul proceselor

- Prozessmanagementplan** – Plan de management al procesului
- Prozessmonitoring -überwachung** – Monitorizarea procesului
- Prozessoptimierung** – Optimizarea proceselor
- Prozessreife** – Maturitatea proceselor
- Prozessrelevanz** – Relevan a proceselor
- Prozesstypen** – Tipuri de procese
- Prozessvalidation** – Validarea proceselor
- Prozessverbesserungsteams** – Echipe pentru îmbun t irea procesului
- Prozessvereinfachung** – Simplificarea proceselor
- Prüfung** – Testare
- Q**
- die Qualität der Berufsgesundheit und sicherheit** – Calitatea securit ii i s n t ii ocupa ionale
- Qualifikation** – Calificare
- Qualifikationskriterien** – Criterii de calificare
- qualifiziert** – Calificat
- Qualifizierungsprozess** – Procesul de calificare
- Qualität** – Calitate
- Qualität der Lieferanten** – Calitatea furnizorilor
- Qualität der Messdaten** – Calitatea datelor de m surare
- qualitative Methode** – Metoda calit ii
- qualitative Umsetzung** – Implementarea calit ii
- Qualitätskreise** – Cercurile calit ii
- Qualitätsanforderung** – Cerin referitoare la calitate
- Qualitätsanforderungen** – Condi ii referitoare la calitate
- Qualitätsaudit** – Auditul calit ii
- Qualitätsauditor** – Auditor calitate
- Qualitätsbewertung** – Evaluarea calit ii
- Qualitätsbewertungsprozess** – Procesul de evaluare a calit ii
- Qualitätsbezogene Kosten** – Costuri referitoare la calitate
- Qualitätsetikettierung** – Marcarea calit ii
- Qualitätsgesetzgebung** – Legisla ia calit ii
- Qualitätsindikator** – Indicatori de calitate
- Qualitätsklasse** – Clasa de calitate
- Qualitätskontrolle** – Controlul calit ii
- Qualitätskontrolle** – Inspec ia calit ii
- Qualitätskontrolle des Verfahrens** – Controlul calit ii procesului
- Qualitätskosten** – Costurile calit ii
- Qualitätskultur** – Cultura calit ii
- Qualitätsmanagement** – Gestiunea calit ii
- Qualitätsmanagement** – Managementul calit ii
- Qualitätsmanagementplan** – Plan de management al calit ii
- Qualitätsmanagementsystems** – Realizarea sistemului de management al calit ii
- Qualitätsmaß** – M sura calit ii
- Qualitätsmerkmal** – Caracteristic a calit ii

- Qualitätsmerkmale der Produkte (Dienstleistungen)** – Dimensiunile calit ii produsului (serviciului)
- Qualitätsniveau** – Nivel de calitate
- Qualitätsnormen für die Umwelt** – Norme de calitate a mediului
- Qualitätsparameter** – Parametri ai calit ii
- Qualitätsplan;** – Planul calit ii
- Qualitätsplanung** – Planificarea calit ii
- Qualitätsprämie** – Premiul de calitate
- Qualitätsschleife** – Bucla calit ii
- Qualitätssicherung** – Asigurarea calit ii
- Qualitätssicherung** – QA – Asigurarea Calit ii
- Qualitätssicherungshandbuch** – Manualul calit ii
- Qualitätssicherungsplan** – Plan de asigurarea calit ii (planul calit ii)
- Qualitätssicherungspolitik** – Politică în domeniul calit ii
- Qualitätsüberwachung** – Supravegherea calit ii
- Qualitätsverbesserung** – Îmbun t irea calit ii
- Qualitätsverbesserungsplan** – Plan de îmbun t irea calit ii
- Qualitätswahrnehmung** – Percep ia calit ii
- R**
- die Risikoauswertungstabelle** – Grila de evaluare a riscurilor
- Radioaktive Abfälle** – De eu radio-activ
- Rauch** – Fum
- Recycling** – Reciclare
- Reengineering** – Reengineering
- Referenzwert** – Valoare de referin
- Regelbereich** – Domeniu reglementat
- Regelung** – Reglementare
- Regierungsführung** – Guvernare
- regionale öffentliche Umweltschutzbehörde** – Autoritatea public teritorial pentru protec ia mediului
- Regionale Zivilschutzbehörde** – Autoritatea teritorial pentru protec ie civil
- Regressionsanalyse** – Analiza regresiei
- Regulierparameter** – Parametri de reglare
- relationales Diagramm** – Diagrama rela iilor
- relative Frequenz** – Frecven relativ
- Relative Indikatoren für die vergleichende Auswertung der Arbeitssicherheit** – Indicatori relativi pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii
- relative kumulative Frequenz** – Frecven relativ cumulat
- Reparatur** – Reparare
- Ressource** – Resurs
- Rezeptivität** – Receptivitate
- Richtigkeit** – Juste e
- Risiko** – Risc
- Risikoabfälle** – De euri periculoase
- Risikoanalyse** – Analiza riscului
- Risikobegrenzung** – Minimizarea riscului
- Risikobewertung** – Aprecierea riscului

Risikobewertung – Evaluarea riscului	Sensor – Senzor
Risikomanagement – Managementul riscului	sicheres Vorkommen – Eveniment sigur
Risikoübernahme – Asumarea riscului	Sicherheit – Securitate
Risikoüberwachung; Risikokontrolle – Controlul riscului	Sicherheit – Siguran
Risikowahrnehmung – Percep ia riscului	Sigheo, Shingo – Sigheo, Shingo (1909-1990)
Rückbildungskoeffizient – Coeficient de regresie	signifikanter Umweltaspekt – Aspect de mediu semnificativ
Rückbildungskurve – Curb de regresie	Software Produkt – Produs software
	Sonderklauseln – Clauze speciale
	soziale (Arbeits) Umgebung – Mediul social (de munc)
	Soziale Verantwortung – Respon-sabilitate social
S	Spezialisierung – Specializare
„sechs-sigma“ Diagramm – Diagrama „ ase sigma”	Spezifikation – Specifica ie
die Systembescheinigung – Certificarea de sistem	Standard – Standard
Sammelmüll – De eu compozit	Standardabweichung – Abatere medie p tratic (abatere standard)
Schadstoffausstoß – Emisii poluante	Standardfehler – Eroare standard
Schätzung – Estimare	Standardisierung – Standardizare
Schutzgebiet – Arie protejat	Standardisierungsorgan – Organism de standardizare
Schutzzone – Zona de protec ie	Stärken – Punkte tari
Schwachpunkte; Schwächen – Punkte slabe	statistische Analyse – Analiza sta-tistic
Schwerwiegende Umweltauswirkung – Impact semnificativ asupra mediu-lui	Statistische Prozesskontrolle – Con-trolul statistic al proceselor (SPC)
schwerwiegender Störfall – Accident major	Statistische Qualitätskontrolle der Produkte – Controlul statistic al calit ii produselor
SDQ-Methode – Metoda SDQ	Statistische Stabilität – Stabilitate statistic
Selbstberichtigung – Autoepurare	Stichprobenplan – Plan de e antionare
Selbstbewertung – Autoevaluare	Strategie – Strategie
Selbstkontrolle – Autocontrol	
Selbstkontrolle – Autoinspec ie	
Seminar – Seminar	

strategischer Plan – Plan strategic

strategisches Hochschulmanagement
– Managementul strategic univ-
sitar

Strengekategorie – Clas de severitate

Studie zur Risikobewertung – Studiu
de evaluare a riscului

Studienprogramm – Program de
studiu

SWOT Analyse – Analiza SWOT

Synektik – Sinectica

System – Sistem

System der Qualitätssicherung –
Sistemul calit ii

**System des Arbeitsgesundheits- und
Sicherheitsmanagements** – Siste-
mul de MSSM - das Managementul
Securit ii si S n t ii în Munc

System des Qualitätsmanagements –
Sistem de management al calit ii

System des Risikomanagements –
Sistem de management al riscului

System des Umweltmanagements –
Sistem de management al mediului

Systemaudit – Audit de sistem

systembezogene Vorgehensweise –
Abordare sistemic

T

“top down” Strategie – Strategie “top
down”

**das Trauma, die Wunde, die
Verletzung, psychologische Er-
schütterung** – Traumatism

Taguchi, Genichi – Taguchi, Genichi
(1924-2012)

Technik zur Entscheidungssimulierung – Tehnica simul rii deciziilor

**Techniken und Instrumentarium zur
Qualitätsverbesserung** – Tehnici i
instrumente de îmbun t ire a
calit ii

technische Regelung – Reglementare
tehnic

technische Spezifikation – Specifica ie
tehnic

technische Unterstützung – Suport
tehnic

thermische Behandlung – Tratarea
termic

Toleranz – Toleran

Toleranzbegrenzung – Limite de
toleran

Toleranzbereich – Câmp de toleran

Toleranzbereich – Interval de toleran

Top-down Flussdiagramm – Top-
down flowchart

totale Qualität – Calitatea total

Treibhauseffekt – Efect de ser

Typusanerkennung – Omologare de
tip

U

Übereinstimmung – Conformitate

Übereinstimmungsbeseinigung –
Certificare a conformit ii

Übereinstimmungsbewertung –
Evaluarea conformit ii

Übereinstimmungsbewertung –
Aprecierea conformit ii

Übereinstimmungserklärung –
Declara ie de conformitate

- Übereinstimmungsermittlung** – Încercare de conformitate
- Übereinstimmungssicherung** – Asigurarea conformit ii
- Überprüfung** – Verificare
- Überprüfung der Übereinstimmung** – Verificarea conformit ii
- Überwachungsaudit** – Audit de supraveghere
- Überwachungsgrenze** – Limit de supraveghere
- Umbildung** – Remaniere
- umfassendes Vorgehen** – Abordare global
- Umfeld** – Mediu
- Umgestaltungsmanagement** – Managementul schimb rii
- Umwandlung** – Transformare
- Umwelaspekt** – Aspect de mediu
- Umwelt** – Mediu ambient
- Umwelt** – Mediul înconjur tor
- Umweltaudit** – Audit de mediu
- Umweltauditor** – Auditor de mediu
- Umweltauswirkung** – Efect asupra mediului înconjur tor
- Umweltauswirkung** – Impact asupra mediului
- Umweltbedingungen** – Condi ii de mediu
- umweltbelastendes Potential** – Înc r-
c tur poluant
- Umweltbelastung** – Deteriorarea
mediului
- Umweltbericht** – Raport de mediu
- Umweltbezogenes
Informationssystem** – Sistemul
informa ional de mediu
- Umweltbilanz** – Bilan de mediu
- Umweltdegradierung** – Degradarea
mediului înconjur tor
- Umweltdeterminismus** – Determinism
de mediu
- Umwelterklärung** – Declara ie de
mediu
- Umweltfähigkeit** – Capacitate de me-
diu
- Umweltfonds** – F.E.M. – Fondul
pentru Mediul Înconjur tor
- Umweltfonds** – Fondul pentru mediu
- Umweltgenehmigung für Pflanzen-
schutzmittel** – Avizul de mediu
pentru produse de uz fitosanitar
- Umweltgenehmigung für Pläne und
Programme** – Avizul de mediu
pentru planuri i programe
- Umweltkatastrophe** – Catastrof
ecologic
- Umweltkennzeichnung** – Etichet de
mediu
- Umweltkommunikation** – Comunicare
de mediu
- Umweltleistung** – Performan a de
mediu
- Umweltleistungsbewertung** – Eva-
luarea performan ei de mediu (EPE)
- Umweltleistungskriterien** – Criterii
ale performan ei de mediu
- Umweltmanagement** – Managementul
de mediu
- Umweltmechanismus** – Mecanism de
mediu
- Umweltmonitoring -überwachung** –
Monitorizarea mediului
- Umweltpolitik** – Politica de mediu

Umweltqualität – Calitatea mediului înconjurător

Umweltrecht; Umweltgesetz – Dreptul mediului

umweltschädliche Havarie – Avarie cu efect poluant

umweltschonender Zusatzstoff – Aditiv antipoluant

Umweltschonung – Ocrotirea mediului înconjurător

Umweltschutz – Protecția mediului

Umweltverbesserung – Ameliorarea mediului

Umweltvereinbarung – Acord de mediu

Umweltverschmutzer – Poluant

Umweltverschmutzung – Poluare

Umweltverschmutzungsquelle – Sursă de poluare

Umweltziel – Țintă de mediu

Umweltzielsetzung – Obiectiv de mediu

unabhängige Vorkommen – Evenimente independente

Ungenauigkeit – Eroare de judecată

Ungewissheit – Incertitudine

Universität – Universitate

unmögliches Vorkommen – Eveniment imposibil

Unreinheit – Impuritate

Unsicherheitsanalyse – Analiza incertitudinii

Unterlagen – Documentație

Unterlagenüberprüfung – Examinarea documentației

Unternehmensweite

Qualitätskontrolle – CWQC (Company Wide Quality Control)

Unternehmer, Arbeitgeber – Antreprenor

Unterprozess – Subproces

Urkundenkontrolle – Controlul documentelor

V

das Verletzungsrisiko – Risc de accidentare

die Verantwortung – Responsabilitate

die Verletzung – Vătămare

die Verletzung, die Wunde – Leziune

die Vorbeugung von Arbeits-unfällen und Berufserkrankungen – Prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale

die Vor-Unfallauswertung – Evaluarea preaccident (a priori)

Validation des Produktentwurfes – Validarea proiectului produsului

Validierung – Validare

Variabilität – Variabilitate

Variabilitätskontrolle – Controlul variabilității

Verantwortungszuständigkeit – Acceptarea responsabilității

verarbeitete Materialien – Materiale procesate

Verbesserung veralteter Industrietechnologien – Îmbunătățirea tehnologiilor industriale învechite

Verbesserungsmöglichkeiten – Oportunități de îmbunătățire

- Verbesserungsprogramme für Arbeitsgesundheit und -sicherheit** – Programe de îmbun t ire a securit ii i s n t ii în munc
- Verbindung** – Corela ie
- Verbrennung** – Incinerare
- Verfahren** – Procedur
- Verfahren zur Qualitätssicherung** – Proceduri de AQ (asigurarea calit ii)
- Verfahrenskontrolle** – Controlul opera ional
- Verfügbarkeit** – Disponibilitate
- Verluste durch Qualitätssicherung** – Pierderi datorate calit ii
- Vermassung** – Masificare
- Vermesser** – M surand
- Verschmutzungsprävention** – Prevenirea polu rii
- verseuchte Luft** – Aer poluat
- Verstoß** – Contraven ie
- Verteilung; Zerstreung** – Dispersie
- Verteilungsangmessenheit** – Adecvare a reparti iei
- Vertrag** – Contract
- Vertragsverpflichtungen** – Obliga ii contractuale
- Vertrauen** – Încredere
- Vertraulichkeit** – Confiden ialitate
- Verwaltung der humannesseurceu** – Managementul resurselor umane
- Verwüstung** – De ertificare
- Vision** – Viziune
- vorbeugende Begrenzung von Emissionen** – Limitare preventiv a emisiilor
- vorbeugende Maßnahme** – Ac iune preventiv
- vorbeugende Wartung** – Mentenan preventiv
- Vorbeugungskosten** – Costuri de prevenire
- vorgesehene Zuverlässigkeit** – Fiabilitate prev zut
- vorhergesehene Störungsrate** – Rat de defectare prev zut
- vorläufige Störungsrate** – Rat de defectare preliminar
- vorläufige Zuverlässigkeit** – Fiabilitate preliminar
- Vorlesung** – Curs
- Vorlesungsverzeichnis; Kursbeschreibung** – Programa analitic
- W**
- Warnungskarte der Umweltverseuchung** – Fi a de avertizare asupra polu rii
- Wartung** – Între inere
- Wartung** – Mentenan
- Wasserreinigung** – Epurarea apei
- Weltarbeitsorganisation** – O.I.M. – Organiza ia Interna ional a Muncii
- Weltgesundheitsorganisation** – O.M.S. – Organiza ia Mondial a S n t ii
- Wert** – Valoare
- Wertanalyse** – Analiza valorii
- Werteschaftung** – Ingineria valorii
- Werthinzufügende Tätigkeit** – Activitate care adaug valoare
- Wertkette** – Lan ul valorii
- Wettbewerb** – Competi ie

- Wettbewerbstheorie** – Teoria competitivității
- Wettbewerbsvorteile** – Avantaje competitive
- Wiederbewertung** – Reevaluare
- Wiederverarbeitung** – Reprelucrare
- Wirksamkeit** – Eficacitate
- Wirkungsendpunkt** – Punct critic de categorie
- Wirtschaftliche Kreativität** – Creativitate economică
- Wirtschaftsträger** – Agent economic
- Wissen** – Cunoaștere
- Wissensmanagementsystem** – Sistem de management al cunoștințelor
- Z**
- die Zusicherung von Chancengleichheit** – Asigurarea de anse egale
- Zeichnung** – Desen
- Zentrale Behörde für Umweltschutz** – Autoritatea centrală pentru protecția mediului
- Zentrale Behörde für Zivilschutz** – Autoritatea centrală pentru protecție civilă
- Zerstreudiagramm** – Diagram de dispunere a punctelor (nor de puncte)
- Zertifizierungsaudit** – Audit de certificare
- Zertifizierungsmarken** – Mărci de certificare
- Zertifizierungsorgan** – Organism de certificare
- Zertifizierungssystem** – Sistem de certificare
- Ziel** – Obiectiv
- Ziele der Arbeitsgesundheit und -sicherheit** – Obiective de securitate și sănătate în muncă
- Zielerreichung** – Atingerea scopurilor
- Zielorientierung** – Orientarea spre obiectiv
- Zielsetzung der Qualitätssicherung** – Obiectiv al calității
- zufälliger Fehler** – Eroare aleatorie
- zufälliges Vorkommen** – Eveniment aleatoriu
- Zufallsursachen** – Cauze aleatorii
- Zulassungsbescheinigung** – Certificat de omologare
- Zusatzstoff** – Aditiv
- Zuverlässigkeit** – Fiabilitate
- Zuverlässigkeitsfunktion** – Funcția de fiabilitate
- Audit de secundă parte

INDEX RUS – ROMÂN

A

- Абиоз** – Abioz
- Абсолютная частота** – Frecven absolut
- Абсолютные показатели для сравнительной оценки уровня безопасности труда** – Indicatori absolu i pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii
- Авария с загрязняющим эффектом** – Avarie cu efect poluant
- Авария; Катастрофа; Происшествие** – Avarie
- Автоинспекция** – Autoinspec ie
- Автоматизация** – Automatizare
- Адекватность распределение** – Adecvare a reparti iei
- Академическое достижение** – Performan a academic
- Академическое отличие** – Excelen academic
- Аккредитация** – Acreditare
- Аккуратность** – Acurate e
- Амплитуда** – Amplitudine
- Анализ SWOT** – Analiza SWOT
- Анализ влияния** – Analiza de impact
- Анализ данных** – Analiza datelor
- Анализ качества продукта** – Analiza calit ii produsului
- Анализ критического пути** – Analiza drumului critic
- Анализ недоверности** – Analiza incertitudinii
- Анализ процесса** – Analiza procesului
- Анализ регрессии** – Analiza regresiei
- Анализ риска** – Analiza riscului
- Анализ Способов Поломки, их Результатов и Критичности** – AMDEC (Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor i Criticit ii lor)
- Анализ стоимости** – Analiza valorii
- Анализ цикла жизни** – Analiza ciclului de via
- Аналитическая программа** – Programa analitic
- Аппарат и способ измерения** – Dispozitiv i mijloc de m surare
- Ареал, зона** – Areal
- Аспект окружающей среды** – Aspect de mediu
- Ассоциация Европейских Университетов** – EUA – Asocia ia Universit ilor Europene
- Ассоциация Студентов Европы** – ESIB – Asocia ia Studen ilor din Europa
- Атмосфера** – Atmosfer
- Атрибуты качества продуктов** – Atributele calit ii produselor
- Атрибуты качества услуг** – Atributele calit ii serviciilor

Аудит обновления – Auditul de reînnoire	Аудит соответствия – Audit de conformitate
Аудит – Audit	Аудит третьей стороны – Audit de ter parte
Аудит второстепенной стороны – Audit de secund parte	Аудитирование – Auditare
Аудит главной стороны – Audit de prim parte	Аудитированный – Auditat
Аудит диагностирования – Audit diagnostic	Аудитор – Auditor
Аудит исправления – Audit de rectificare	Аудитор качества – Auditor calitate
Аудит качества – Auditul calit ii	Аудитор среды – Auditor de mediu
Аудит качества продукта – Auditul calit ii produsului	Ащита окружающей среды – Protec ia mediului
Аудит качества процесса – Auditul calit ii procesului	Б
Аудит качества услуги – Auditul calit ii serviciului	Безопасность – Securitate
Аудит наблюдение – Audit de supraveghere	Безопасность в действии – Siguran în func ionare
Аудит окружающей среды – Audit de mediu	Безопасность труда – Securitatea muncii
Аудит плана НАССР – Auditul planului НАССР	Benchmarking – Benchmarking
Аудит по энергии – Auditul pentru energie	Brainstorming – Brainstorming
Аудит продукта (услуги) – Audit de produs (servicii)	Биологическая мониторингизация – Monitoring biologic
Аудит процесса – Audit de proces	Биологическая обработка опасных отходов – Tratarea biologic a de eurilor periculoase
Аудит сертификации – Audit de certificare	Биологический показатель загрязнения – Indicator biologic de poluare
Аудит системы – Audit de sistem	Биомасса – Biomas
Аудит системы Менеджмента окружающей среды – Auditul sistemului de management de mediu	Биономия – Bionomie
Аудит системы НАССР – Auditul sistemului НАССР	Биоразнообразии – Biodiversitate
	Биорассасывающие отходы – De euri biodegradabile
	Биосфера – Biosfera
	Биота – Biota
	Биотехнология – Biotehnologie
	Биотоп – Biotop

Биоценоз – Biocenoz

Брак – Rebut

Браковка – Rebutare

Бюллетень анализа – Buletin de analiz

В

Brainstorming – Brainstorming

Валидация – Validare

Величины качества Продукта (услуги) – Dimensiunile calitatii produsului (serviciului)

Верность, достоверность – Juste e

Взаимозаменяемость – Interschimbabilitate

Видение, образ, взгляд – Viziune

Влияние на окружающую среду – Impact asupra mediului

Внедрение качество – Implementarea calitatii

Внешний аудит – Audit extern

Внешняя оценка – Evaluarea extern

Внешняя среда – Mediul extern

Внутренний аудит – Audit intern

Внутренний Национальный Продукт – GDP - Produs Intern Brut

Внутренняя (внутренне присущая) защита – Protecție intrinsecă

Внутренняя оценка – Evaluare intern

Внутренняя среда – Mediul intern

Возможность – Oportunitate

Возможность улучшения – Oportunități de îmbunătățire

Восприимчивость – Receptivitate

Вредное загрязнение – Contaminare nociv

Вредность – Nox

Вредные выделения – Emisii poluante

Вредные отходы – De euri periculoase

Вредный – Nociv

Вход – Element de intrare

Выделения – Emisii

Выделения автомобилей – Emisiile automobilelor

Выделенный, отходящий – Efluent

Выход – Element de ieșire

Г

Гарантийный период – Perioada de garanție

Гарантийный сертификат – Certificat de garanție

Гибкость, эластичность – Flexibilitate

Гид ILO-OSH:2001 – Ghidul ILO-OSH:2001

Главный аудитор – Auditor șef

Глобальное конкурентоспособное качество – Calitatea global concurențială

Гомологирование типа – Omologare de tip

Гомологирование, Засвидетельствование, официальное признание – Omologare

Городские отходы – De euri municipale

Городские смешанные отходы – De euri municipale mixte

Готовое изделие – Produs finit	Диаграмма Ишикава (диаграмма причина-эффект) – Diagrama Ishikawa (diagrama cauz -efect)
Графики контроля – Grafice de control	Диаграмма отношений – Diagrama rela iilor
Грубая ошибка – Eroare grosolan	Диаграмма Парето – Diagrama Pareto
Д	
Данные – Date	Диаграмма Перт – Diagrama Pert
Движущиеся источники загрязнения – Surse mobile de poluare	Диаграмма полевых сил – Diagrama câmpului de for e
Декларация по окружающей среде – Declara ie de mediu	Диаграмма процесса (производства) – Diagrama procesului (de fabrica ie)
Декларация соответствия – Declara ie de conformitate	Диаграмма распределения точек (точечная туча) – Diagram de dispunere a punctelor (nor de puncte)
Деклассация – Declasare	Диаграмма сродства (сходства) – Diagrama afinit ilor
Деминг В. Эдуард – Deming, W. Eduards (1900-1993)	Дисперсия – Dispersie
Детерминизм окружающей среды – Determinism de mediu	Добавка – Aditiv
Дефект (дефектный) – Defect (defectiv)	Добавка содержащая свинец – Aditiv cu plumb
Деятельность добавляющая стоимость – Activitate care adaug valoare	Доброкачественное рабочее состояние – Stare de bine în munc
Диагноз – Diagnostic	Договор – Contract
Диагностирование достижений – Diajnoza performan ei	Договор о сотрудничества – Contract de colaborare
Диагностирование личности – Diajnoza personalit ii	Договоренность (acquis) содружества – Acquis comunitar
Диагностический анализ – Analiza diagnostic	Договорные обязательства – Obliga ii contractuale
Диаграмма – Diagram cu bare	Доказательство аудита – Dovad de audit
Диаграмма «шесть сигма» – Diagrama “ ase sigma”	Доклад по окружающей среде – Raport de mediu
Диаграмма дисперсии – Diagrama de dispersie	Документ – Document
Диаграмма древо – Diagrama arbore	Документация – Documenta ie

Документация системы	-	Древо обнаружения рисков – Arbore decizional pentru identificarea riscurilor
	-	Documenta ia sistemului de MSSM
Долговременное использование	-	Дрейф, относ – Deriv
	-	Utilizare durabil
Долговременное развитие	-	Дым – Fum
	-	Dezvoltare durabil
Долговременность	-	Дымообразование – Fumiga ie
	-	Durabilitate
Долговременный успех	-	Е
	-	Succes sustenabil
Допустимость	-	Европейская Академическая Сеть Исследований – EARN Re eaua European Academic de Cercetare
	-	Toleran
Допустимый интервал	-	Европейская Ассоциация Высших Учебных Заведений – EURASHE – Asocia ia European a Institu iilor de Înv mânt superior
	-	Interval de toleran
Допустимый предел качества (ДПК)	-	Европейская Организация по Качеству – EOQ – Organiza ia European pentru Calitate
	-	AQL (nivel de calitate acceptabil)
Доска (щиток) приборов	-	Европейская премия качества – Premiul European pentru calitate (EFQM)
	-	Tabloul de bord
Достижение	-	Европейская Сеть по Обеспечению Качества – ENQA – Re eaua European pentru Asigurarea Calit ii
	-	Performan
Достижение окружающей среды	-	Европейская система Передаваемых Кредитов – Sistemul European de Credite Transferabile
	-	Performan a de mediu
Достижение поставщиков	-	Европейский Фонд Менеджмента Качества – Funda ia European pentru Management al Calit ii (EFQM)
	-	Performan a furnizorilor
Достижение процессов	-	Европейский Фонд Улучшения Условий – Funda ia European pentru Îmbun t irea Condi iilor de Via i de Munc
	-	Performan a proceselor
Достижение целей	-	Европейское пространство Высшего образования – ENEA –
	-	Atingerea scopurilor
Достоверное событие	-	
	-	Eveniment sigur
Достоверность измерительного способа	-	
	-	Juste e a unui mijloc de m surare
Достоверность процессов	-	
	-	Relevan a proceselor
Древо для обнаружения критических точек контроля	-	
	-	Arbore decizional pentru identificarea punctelor critice de control

Spa iul European al Învățământului Superior	Заключение по окружающей среде для установления Обязанностей по отношению к окружающей среде – Avizul de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu
Европейское пространство Исследований – ERA – Spa iul European al Cercetării	Заключение по окружающей среде для фитосанитарных продуктов – Avizul de mediu pentru produse de uz fitosanitar
Европейской Агентство по Здоровью и Безопасности на Рабочем Месте – Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate la Locul de Muncă	Законодательная гармонизация – Armonizare legislativă
Единица изменения – Unitate de măsură	Законодательная область – Domeniu reglementat
Ж	
Жалоба – Reclamație	Законодательство качества – Legislația calității
Жидкие отходы – Deșeurile lichide	Законодательство окружающей среды – Dreptul mediului
Журан М. Жозеф – Juran, M. Joseph (1904-2008)	Замеченная частота поломки – Rată de defectare observată
З	
Заверение (засвидетельствование) граждан – Certificarea de persoane	Занятие – Ocupație
Зависимость – Dependabilitate	Затраты качества – Costurile calității
Зависимые события – Evenimente dependente	Затраты по идентификации и оценке – Costuri de identificare și evaluare
Загрязнение – Poluare	Затраты по некачеству – Costuri ale noncalității
Загрязненный воздух – Aer poluat	Затраты по предупреждению – Costuri de prevenire
Загрязнитель – Poluant	Зачет – Colocviu
Загрязняющая нагрузка – Încărcătură poluantă	Защита окружающей среды – Ocrotirea mediului înconjurător
Задание – Sarcină	Защитная зона – Zona de protecție
Заинтересованные стороны – Partea interesată	Защищенная зона – Arie protejată
Заказ – Comandă	Значение величины – Valoarea unei măsuri
Заключение по окружающей среде для планов и программ – Avizul de mediu pentru planuri și programe	Значимость дефекта – Demerit

Значительное влияние на окружающую среду – Impact semnificativ asupra mediului	Измеряя – M surand
Значительный аспект окружающей среды – Aspect de mediu semnificativ	Изоляция (отделение) отходов – Izolarea (confinarea) de eurilor
Зрелость процессов – Maturitatea proceselor	Инвестиции, вложения – Investi ii
	Индивидуальная защита – Protec ie individual
	Индивидуальное рабочее – Echipament individual de lucru (EIL)
	Инертные отходы – De eu inert
	Инженерия стоимости – Ingineria valorii
	Инновации – Inova ie
	Инспекция – Inspec ie
	Инспекция качества – Inspec ia calit ii
	Инспекция образцов – Inspec ie prin e antionare
	Инструктаж по охране труда – Instructajul de protec ia muncii
	Интегрированная защита – Protec ie integrat
	Интегрированное разрешение – Autoriza ie integrat
	Интегрированное разрешение по Окружающей среде – Autoriza ie integrat de mediu
	Интегрированное соглашение – Acord integrat
	Интегрированное экологическое соглашение – Acord integrat de mediu
	Информационная система Окружающей среды – Sistemul informa ional de mediu
	Инфраструктура – Infrastructur
	Использованная вода – Apa uzat
И	
Идентификация (установление) Факторов риска – Identificarea factorilor de risc	
Изменение – Schimbarea	
Изменения в системе менеджмента качества – Schimb ri în sistemul de management al calit ii	
Измерение – M sur	
Измерение – M surare	
Измерение качества – M sura calit ii	
Измерение эффективности процессов – M surarea eficien ei proceselor	
Измерительная установка – Instala ie de m surare	
Измерительная цепь – Lan de m surare	
Измерительные аппараты – Echipament de m surare	
Измерительный инструмент – Instrumentul de m surare	
Измерительный интервал – Interval de m surare	
Измерительный параметр – Caracteristic m surabil	
Измерительный прибор – Aparat de m sur	

Испытание на определение надежности – Încercare de determinare a fiabilit ii	Качество изготовления – Calitatea fabrica iei
Испытание на соответствие – Încercare de conformitate	Качество измерительных данных – Calitatea datelor de m surare
Испытание надежности в эксплуатации – Încercare de fiabilitate în exploatare	Качество концепции – Calitatea concep iei
Испытание типа – Încercare de tip	Качество окружающей среды – Calitatea mediului înconjur tor
Исследование документации – Examinarea documenta iei	Качество поставщиков – Calitatea furnizorilor
Исследование оценки влияния на окружающую среду – Studiu de evaluare a impactului asupra mediului	Квалиметрия – Calimetrie
Исследование оценки риска – Studiu de evaluare a riscului	Квалификация – Calificare
Истематическая ошибка – Eroare sistematic	Квалифицированный – Calificat
Источник загрязнения – Surs de poluare	Классификация дефектов – Clasificarea defectelor (defectivelor)
Ишикава Каору – Ishikawa Kaoru (1915-1989)	Клиент – Client
	Климат – Climat
	Климатические данные – Date climatice
	Климатический случай (авария) – Accident climatic
	Кодекс гигиенического поведения – Cod de bun practic
	Количество образца – Efectivul e antionului
	Коллективная защита – Protec ie colectiv
Кайзен – Kaizen	Команда аудита – Echipa de audit
Калибровка – Calibrare	Команда НАССР – Echipa НАССР
Карта контроля – Fi de control	Команды для улучшения процесса – Echipe pentru îmbun t irea procesului
Карта оповещения загрязнения – Fi a de avertizare asupra polu rii	
Карта оценки на рабочем месте – Fi a de evaluare a locului de munc	
Карта процессов – Harta proceselor	
Качество – Calitate	Комитет Трудовой Безопасности и Здоровья – Comitetul de Securitate i S n tate în Munc
Качество безопасности и здоровья занятости – Calitatea securit ii i s n t ii ocupa ionale	Компетентность – Competen

К

Компетентный орган – Autoritate competent	Контрольный предел – Limita de control
Компетентный орган – Autoritate competent pentru protecția mediului	Конфигурация – Configurație
Композитные отходы – Deșeu compozit	Конфиденциальность – Confidențialitate
Конвенция по сотрудничеству – Convenție de colaborare	Конфорт – Confort
Конкретоспособные преимущества – Avantaje competitive	Коррективное действие – Acțiune corectivă
Констатирования аудита – Constatări ale auditului	Коррективное обслуживание – Mentenanță corectivă
Конструктивный параметр – Caracteristică constructivă	Коррекция – Corecție
Контроль (проверка) качества – Controlul calității	Корреляция – Corelație
Контроль (проверка) рабочих рисков – Controlul riscurilor în muncă	Коэффициент корреляции – Coeficient de corelație
Контроль качества на уровне фирмы (компании) – CWQC (Company Wide Quality Control)	Коэффициент регрессии – Coeficient de regresie
Контроль переменности (изменчивости) – Controlul variabilității	Кривая регрессии – Curbă de regresie
Контроль приемки – Controlul de recepție	Критерии – Criterii
Контроль, проверка – Control	Критерии аккредитации – Criterii de acreditare
Контрольная диаграмма – Diagramă de control	Критерии аудита – Criterii de audit
Контрольная точка – Punct de control	Критерии достижений по окружающей среде – Criterii ale performanței de mediu
Контрольное значение – Valoare de referință	Критерии квалификации – Criterii de calificare
Контрольный (эталонный) сертификат – Certificat de etalonare	Критерии приемки – Criterii de acceptare
Контрольный план – Plan de control	Критерий экологической эффективности – Criteriu de performanță de mediu
	Критическая точка категории воздействия – Punct critic de categorie
	Критическая точка контроля – Punct critic de control

Критический дефект – Defect critic
Кросби, БФилип – Crosby, B. Philip
 (1926-2001)

Круги качества – Cercurile calit ii
Крупная авария – Accident major
Культура качества – Cultura calit ii
Куррикулум – Curriculum
Курс, занятие – Curs

Л

Лаборатория – Laborator
Лабораторное испытание надежности – Încercare de fiabilitate în laborator
Leadership качества – Leadership pentru calitate
Личное средство безопасности – Echipament individual de protec ie (EIP)
Лияние на окружающую среду – Efect asupra mediului înconjur tor
Логистика – Logistica

М

Макроклимат – Macroclimat
Максимальная безопасность – Securitate maxim
Максимальная величина – Valoare limit
Максимальная величина выброса (выделения) – Valoare-limit de emisie
Марка соответствия – Marc de conformitate
Маркетинг – Marketing
Марки сертификации – M rci de certificare

Маркировка качества – Marcarea calit ii

Массификация – Masificare

Матричная диаграмма – Diagrama matricial

Медиана – Median

Международная Организация Здравоохранения – O.M.S. – Organiza ia Mondial a S n t ii

Международная Организация Стандартизации – I.S.O. – Organiza ia Interna ional de Standardizare

Международная Организация Труда – O.I.M. – Organiza ia Interna ional a Muncii

Международная Система по Постоянному Исследованию Окружающей Среды – G.E.M.S. – Sistemul Mondial de Supraveghere Continu a Mediului

Международное Агенство по Энергии – IEA/OECD – Agen ia Interna ional pentru Energie

Международное признание – Recunoa tere interna ional

Международный стандарт – Standard interna ional

Международный эталон – Etalon interna ional

Менджмент проекта – Managementul proiectului

Менеджмент – Guvernan

Менеджмент – Management

Менеджмент – Securitatea informa iei

- Менеджмент безопасности и здоровья** – Managementul securității și sănătății ocupationale
- Менеджмент знаний** – Managementul cunoștințelor
- Менеджмент изменения** – Managementul schimbării
- Менеджмент информации** – Managementul informației
- Менеджмент качества** – Managementul calității
- Менеджмент максимальной Безопасности** – Managementul securității maxime
- Менеджмент полного качества** – Managementul calității totale
- Менеджмент природного капитала** – Managementul capitalului natural
- Менеджмент процессов** – Managementul proceselor
- Менеджмент ресурсов** – Managementul resurselor
- Менеджмент риска** – Managementul riscului
- Менеджмент среды** – Managementul de mediu
- Менеджмент человеческих ресурсов** – Managementul resurselor umane
- Менеджмент этики** – Managementul eticii
- Местное признание** – Recunoașterea locală
- Метод DCT** – Metoda DCT
- Метод DSF** – Metoda DSF
- Метод hazop** – Metoda hazop
- Метод IERCM** – Metoda IERCM - Institutul de Expertiză și Recuperare a Capacității de Muncă
- Метод INCDPM** – Metoda INCDPM - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii
- Метод LEST** – Metoda LEST
- Метод MORT** – Metoda MORT
- Метод SDQ** – Metoda SDQ
- Метод измерения** – Metodă de măsurare
- Метод качества** – Metoda calității
- Метод определения значимости дефектов** – Metoda demeritelor (ponderării defectelor)
- Метрологический параметр** – Caracteristică metrologică
- Метрология** – Metrologie
- метрология** – Metrologie
- Микроклимат** – Microclimat
- Минимизация риска** – Minimizarea riscului
- Миссия** – Misiune
- Мобильность (порог мобильности)** – Mobilitate (prag de mobilitate)
- Модель** – Model
- Модель для обеспечения качества** – Model pentru asigurarea calității
- Модель менеджмента безопасности и здоровья труда** – Model de managementul securității și sănătății în muncă
- Моллер Клаусс** – Moller, Claus (1942-)
- Мониторизация процесса** – Monitorizarea procesului

Мониторизация среды – Monitorizarea mediului	Недостоверность, неопределенность – Incertitudine
Мониторинг – Monitorizare	Независимые события – Evenimente independente
Моральное сознание – Conștiința morală	Непостоянство, изменчивость – Variabilitate
Н	
Надежность – Fiabilitate	Неправительственная организация – ONGO – Organizație Non-guvernamentală
Наличие, возможность – Disponibilitate	Непрограммированный аудит – Audit neprogramat
Народная ответственность – Responsabilitate publică	Несовершенство – Imperfecțiune
Народное признание – Recunoașterea națională	Несоответствие – Neconformitate
Нарушение – Contravenție	Несчастный случай (авария) На производстве – Accident de muncă
НАССР (Анализ Опасностей и Критических Точек Контроля) – НАССР - Analiza Pericolelor și Punctelor Critice de Control	Неудовлетворенность клиента – Insatisfacția clientului
Научно-исследовательский Институт Охраны Труда – INCDPM – Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii	Ноль дефектов – Zero defecte
Национальная гвардия по вопросам окружающей среды – GNM - Garda Națională de Mediu	Номинальная величина – Valoare nominală
Национальная система Страхования трудовых происшествий и профессиональных заболеваний – Sistemul național de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale	Номинальный параметр – Caracteristic nominală
Национальный стандарт – Standard național	Норматива качества по окружающей среде – Norme de calitate a mediului
Национальный эталон – Etalon național	Нормативы охраны труда – Normele de protecția muncii
Невозможное событие – Eveniment imposibil	Нормы предварительного лимитирования загрязнителей – Norme de limitare preventivă a poluanților
	О
	Обеспечение качества – Asigurarea calității
	Обеспечение качества – QA – Asigurarea Calității

Обеспечение равных условий – Asigurarea de anse egale	Окружающая среда – Mediul înconjurător
Обеспечение системы менеджмента качества – Realizarea sistemului de management al calității	Окупиационное здоровье – Sănătate ocupatională
Обеспечение соответствия – Asigurarea conformității	Операционный контроль – Controlul operațional
Обеспечение услуг – Prestarea serviciului	Определение и начало коррективных действий – Determinarea și inițierea acțiunilor corective
Область аудита – Domeniul auditului	Определительный параметр – Caracteristică atributivă
Область измерения – Domeniu de măsurare	Оптимальное качество – Calitatea optimă
Обнаружение – Detectare	Оптимизация – Optimizare
Обработка отходов – Tratarea reziduurilor	Оптимизация процессов – Optimizarea proceselor
Обслуживание, уход – Mentenanță	Опустынивание – Desertificare
Общее качество – Calitatea totală	Орган аккредитации – Organism de acreditare
Общее Соглашение по Тарифам и Торговле – GATT - Acordul General pentru Tarife și Comerț	Орган аудита – Organism de auditare
Общий контроль качества – Controlul calității totale	Орган инспекции – Organism de inspecție
Общий подход – Abordare globală	Орган сертификации – Organism de certificare
Объект – Obiect	Орган стандартизации – Organism de standardizare
Объектив – Obiectiv	Организационная культура – Cultura organizațională
Объектив качества – Obiectiv al calității	Организационная структура – Structură organizatorică
Объектив окружающей среды – Obiectiv de mediu	Организация – Organizație
Объективы безопасности и здоровья труда – Obiective de securitate și sănătate în muncă	Организация ООН по Питанию и Сельскому Хозяйству – F.A.O. – Organizația Națională Unite pentru Alimentație și Agricultură
Огнестойкость – Ignifugare	Организм, орган – Organism
Ожидаемое качество – Calitatea așteptată	Ориентация к клиенту – Orientarea spre client
Окружающая среда – Mediu ambiant	

Ориентация к объективу – Orientarea spre obiectiv	Оценка достижений – Evaluarea performan elor
Ориентация к продукту – Orientarea spre produs	Оценка достижений по окружающей среде – Evaluarea performan ei de mediu (EPE)
Ориентация к стоимости – Orientarea spre costuri	Оценка качества – Evaluarea calit ii
Основа отбора образцов – Baz de e antionare	Оценка почвы – Evaluarea solului
Основная документация – Documenta ie de baz	Оценка риска – Aprecierea riscului
Основная ошибка – Eroare de baz	Оценка риска – Evaluarea riscului
Остаток – Reziduu	Оценка рисков происшествие и профессионального заболевания – Evaluarea riscurilor de accidentare i îmboln vire profesional
Осязаемость, осязаемость – Tangibilitate	Оценка системы Менеджмента Безопасности и Здоровья Труда – Evaluarea sistemului de MSSM
Отбор проб – E antionare	Оценка соответствия – Aprecierea conformit ii
Ответственность – Responsabilitate	Оценка соответствия – Evaluarea conformit ii
Отклонение – Abatere, deplasare	Оценка, анализ – Evaluare
Отклонение – Derogare	Оценочная надежность – Fiabilitate estimat
Отклонение – Devia ie	Оценщик – Evaluator
Относительная частота – Frecven relativ	Очистка – Depoluare
Относительные показатели для сравнительной оценки Уровня безопасности труда – Indicatori relativi pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii	Очистка воды – Epurarea apei
Отслеживаемость – Trasabilitate	Ошибка изменения – Eroare de m surare
Отходы – De euri	Ошибка отбора пробы – Eroare de e antionare
Отчет по окружающей среде – Bilan de mediu	Ошибка оценки – Eroare de estimare
Охрана (оценка) труда – Inspec ia muncii	Ошибка результата – Eroare a rezultatului
Охрана труда – Protec ia muncii	Ошибка точности – Eroare de juste e
Оценка – Estimare	
Оценка влияния на окружающую среду – Evaluarea impactului asupra mediului	

П	
Параметр – Parametru	Планирование качества – Planificarea calit ii
Параметр качества – Caracteristic a calit ii	Повреждение, ранение – V t mare
Параметр качества – Parametri ai calit ii	Погрешность измерения – Incertitudine de m surare
Параметр качества – Percep ia calit ii	Подпроцесс – Subproces
Параметр риска – Percep ia riscului	Подход основанный на процессе – Abordare bazat pe proces
Параметр урегулирования – Parametri de reglare	Показатели качества – Indicatori de calitate
Партия проверки – Lot de inspec ie	Показатели совершенства – Indicatori de performan
Пациент – Pacient	Показатель, данное – Indice
Переоценка – Reevaluare	Пока-Йоке – Poka-Yoke
Переработанные материалы – Materiale procesate	Поле допустимости – Câmp de toleran
Переработка – Reciclar	Политика – Politica
Переработка – Repre lucrare	Политика безопасности и здоровья – Politica de securitate i s n tate
Переработка несоответствия – Tratarea neconformit ii	Политика относительно качества – Politica în domeniul calit ii
Период доброкачественности – Perioada de valabilitate	Политика относительно окружающей среды – Politica de mediu
План аудита – Plan de audit	Порча – Defectare
План качества – Planul calit ii	Поставарийная оценка (а постери) – Evaluarea post accident (a posteriori)
План менеджмента качества – Plan de management al calit ii	Поставка – Livrare
План менеджмента процесса – Plan de management al procesului	Поставщик – Furnizor
План НАССР – Plan HACCP	Постоянное улучшение процессов – Îmbun t irea continu a proceselor
План обеспечения качества (план качества) – Plan de asigurarea calit ii (planul calit ii)	Потери из-за качества – Pierderi datorate calit ii
План отбора образцов – Plan de e antionare	Поточная диаграмма – Diagrama flux
План улучшения качества – Plan de îmbun t ire a calit ii	

Потребности клиентов – Nevoile clien ilor	Предупреждение загрязнения – Prevenirea polu rii
Преаварийная оценка (а priori) – Evaluarea preaccident (a priori)	Предусмотренная надежность – Fiabilitate prev zut
Превращение – Transformare	Предусмотренная частота поломки – Rat de defectare prev zut
Предварительная надежность – Fiabilitate preliminar	Премия Жозеф Журан – Premiul Joseph Juran
Предварительная частота поломки – Rat de defectare preliminar	Премия качества – Premiul de calitate
Предварительное действие – Ac iune preventiv	Премия Малколм Балдридж – Premiul Malcolm Baldrige
Предварительное лимитирование выделений – Limitare preventiv a emisiilor	Премия Малколм Балдридж по образованию – Premiul Malcolm Baldrige pentru inv mânt
Предварительный анализ рисков – Analiza preliminar a pericolelor (APR)	Премия Эдуарда Деминга – Premiul Edwards Deming
Предел (нижний и верхний) – Limite (inferioar i superioar)	Преференции – Facilit i
Предел допустимости – Limite de toleran	Привлечение персонала – Implicarea personalului
Предел наблюдения – Limit de supraveghere	Приемка – Recep ie
Предел погрешности – Eroare tolerat	Примесь – Impuritate
Предложение – Ofert	Принцип GPHEMME – Principiul GPHEMME
Предполагаемая частота поломки – Rat de defectare estimat	Принципы менеджмента качества – Principii de management al calit ii
Предприниматель – Antreprenor	Принятие – Acceptare
Предупредительное обслуживание – Mentenan preventiv	Принятие обязательств – Angajabilitatea
Предупреждающее обслуживание – Mentenan predictiv	Принятие ответственности – Acceptarea responsabilit ii
Предупреждение аварий и профессиональных заболеваний – Prevenirea accidentelor i îmboln virilor profesionale	Принятие риска – Asumarea riscului
	Природа – Natura
	Природная допустимость – Toleran natural

Природные богатства – Patrimoniu natural	Проектирование учебных планов – Proiectarea planurilor de învățământ
Природный капитал – Capital natural	Производительность – Productivitate
Приспосабливаемость продукта – Adaptabilitatea produsului	Производственные отходы – Deșeuri industriale
Приспособляемость – Adaptabilitatea	Производство – Producție
Проба – Eantion	Профессиональная болезнь – Boala profesională
Проверка – Verificare	Противозагрязняющая добавка – Aditiv antipoluant
Проверка документов – Controlul documentelor	Профессионализм – Profesionalism
Проверка качества процесса – Controlul calității procesului	Профессиональное острое отравление – Intoxicație acută profesională
Проверка риска – Controlul riscului	Профессиональное признание – Recunoașterea profesională
Проверка соответствия – Verificarea conformității	Профилактическая (превентивная) медицина – Medicina preventivă
Программа аудита – Program de audit	Процедура – Procedură
Программа обучения – Program de studiu	Процедуры обеспечения качества – Proceduri de AQ (asigurarea calității)
Программа по обеспечению соответствия – Program pentru asigurarea conformității	Процесс – Proces
Программы улучшения безопасности и здоровья труда – Programe de îmbunătățirea securității și sănătății în muncă	Процесс измерения – Procesul de măsurare
Продолжительность жизни – Durata de via	Процесс квалификации – Procesul de calificare
Продукт software – Produs software	Процесс контроля – Procesul de control
Проект – Proiect	Процесс маркетинга – Procesul de marketing
Проектирование аналитических программ – Proiectarea programelor analitice	Процесс оценки качества – Procesul de evaluare a calității
Проектирование куррикулы – Proiectarea curriculei	Процесс поиска документов – Procesul de documentare

Процесс проектирования – Procesul de proiectare

Р

Reengineering – Reengineering

Рабочая инструкция – Instruc iune de lucru

Рабочая среда – Mediu de lucru

Рабочее задание – Sarcina de munc

Рабочее место – Loc de munc

Рабочий процесс – Proces de munc

Радиоактивные отходы – De eu radioactiv

Развитие функции качества (QFD) – Dezvoltarea func iei calit ii (QFD)

Разнообразие – Diversitate

Разрешающие документы – Acte de autorizare

Разрешение для ядерной деятельности – Autoriza ie pentru activitatea nuclear

Разрешение по окружающей среде – Autoriza ie de mediu

Разрешение, лицензия – Autorizare

Разрешение, лицензия – Autoriza ie

Разрешенный – Autorizat

Разрушение – Degradare

Разрушение земли – Degradarea solului

Разрушение и рассеивающие агенты – Deteriorare (depreciere) i agen i disipatori

Разрушение окружающей среды – Degradarea mediului înconjur tor

Разрушение окружающей среды – Deteriorarea mediului

Ранение – Leziune

Распределение частоты – Distribu ia frecven elor

Рафик первостепенностей – Grila priorit ilor

Регистрация, запись – Înregistrare

Регламентация – Reglementare

Реестр (список) решений – Tabelul decizional

Рекламирование здорового образа труда – Promovarea s n t ii în munc

Ремонт – Reparare

Реорганизация – Remaniere

Ресурс – Resurs

Решение – Decizie

Риск – Risc

Риск заболевания – Risc de îmboln vire

Риск происшествий – Risc de accidentare

Риск труда – Risc în munc

Рисунок – Desen

С

Самоконтроль – Autocontrol

Самооценка – Autoevaluare

Самоочистка – Autoepurare

Семинар – Seminar

Сенсор – Senzor

Середина, среднее значение, Средняя величина – Medie

Сертификат – Certificat de omologare

Сертификат компетентности – Certificat de competen

Сертификат освидетельствования – Ciclul de via al produsului	Система менеджмента риска – Sistem de management al riscului
Сертификат соответствия – Certificat de conformitate	Система менеджмента среды – Sistem de management al mediului
Сертификация – Certificare	Система HACCP – Sistemul HACCP
Сертификация продукта – Certificarea de produs	Система принятия решений – Sistem decizional
Сертификация системы – Certificarea de sistem	Система сертификации – Sistem de certificare
Сертификация соответствия – Certificare a conformit ii	Систематичный подход – Abordare sistemic
Сетка (вилка) оценки рисков – Grila de evaluare a riscurilor	Слабые точки – Puncte slabe
Сжигание – Incinerare	Слежение за качеством – Supra- vegherea calit ii
Сигео Шинго – Sigheo, Shingo (1909-1990)	Случайная ошибка – Eroare ale- atorie
Сильные точки – Puncte tari	Случайное событие – Eveniment aleatoriu
Синектика – Sinectica	Случайность, возможность, не- предвиденность – Hazard
Система – Sistem	Случайные причины – Cauze aleatorii
Система аккредитации – Sistem de acreditare	Слушание голоса клиента – Ascultarea vocii clientului
Система изменения – Sistem de m surare	Совмещенная абсолютная частота – Frecven absolut cumulat
Система качества – Sistemul calit ii	Совмещенная относительная час- тота – Frecven relativ cumulat
Система контроля продуктов (услуг) – Sistem de control al produselor (serviciilor)	Содержание в рабочем состоянии – Mentenabilitate
Система менеджмента – Sistem de management	Содержение – Între inere
Система Менеджмента Безо- пасности и Охраны Труда – Sistemul de MSSM - Managementul Securit ii si S n t ii în Munc	Сообщение риска – Comunicarea riscului
Система менеджмента знаний – Sistem de management al cu- no tin elor	Соответствие – Conformitate
Система менеджмента качества – Sistem de management al calit ii	Соответствующий (несоответствующий) продукт – Produs conform (neconform)

Соревнование – Competi ie	Среднее время до ремонтк – Media timpului pân la repara ie (MTTR)
Сохранение эталона – Conservare a unui etalon	Среднее время между Деятельностью по обслуживанию – Media timpului între activit ile de mentenan (MTBM)
Социальная (рабочая) среда – Mediul social (de munc)	Среднее время между поломками – Media timpului între defect ri (MTBF)
Социальная ответственность – Responsabilitate social	Среднее отклонение – Abatere medie
Специализация – Specializare	Среднее отклонение (среднее уклонение) – Ecart mediu (abatere medie)
Специальные производственные отходы – De eu industrial special	Среднеквадратичное отклонение (стандартное отклонение) – Abatere medie p tratic (abatere standard)
Специальные условия – Clauze speciale	Средний – Mediu
Спецификация – Specifica ie	Средняя амплитуда – Amplitudine medie
Спецификация изделия – Specifica ie de produs	Стандарт – Standard
Спираль качества – Bucla calit ii	Стандартизация – Standardizare
Список возможных последствий действия факторов риска – Lista de consecin e posibile ale ac iunii factorilor de risc	Стандартная ошибка – Eroare standard
Список определения факторов риска – Lista de identificare a factorilor de risc	Статистическая проверка продуктов – Controlul statistic al calit ii produselor
Способ изменения – Mijloc de m surare	Статистическая проверка процессов – Controlul statistic al proceselor (SPC)
Способность – Capabilitate	Статистическая стабильность – Stabilitate statistic
Способность – Capacitate	Статистический анализ – Analiza statistic
Способность использования – Aptitudine de utilizare	Стоимостная цепь – Lan ul valorii
Способность по окружающей среды – Capacitate de mediu	Стоимость по качеству – Costuri referitoare la calitate
Способность процесса – Capabilitatea procesului	Стоимость, величина – Valoare
Среда – Habitat	
Среда влияния – Mediul de influen	
Средневзвешенная амплитуда – Amplitudine mijlocie	

Стратегический план – Plan strategic	instrumente de îmbun t ire a calit ii	
Стратегия – Strategie	Техника симулирования решений – Tehnica simul rii deciziilor	
Стратегия “bottom-up” – Strategie “bottom-up”	Техническая поддержка – Suport tehnic	
Стратегия “top down” – Strategie “top down”	Техническая регламентация – Reglementare tehnic	
Суть, сущность – Entitate	Техническая спецификация – Specifica ie tehnic	
Т		
Тагуки Женичи – Taguchi, Genichi (1924-2012)	Техническое задание – Caietul de sarcini	
Теория использования – Teoria utiliz rii	Технологическая новинка (Know-how) – Know-how	
Теория конкурентоспособности – Teoria competitivit ii	Типы процессов – Tipuri de procese	
Теория максимального достижения – Teoria performan ei maxime	Товар, продукт, изделие – Produs	
Теория способности – Teoria capabilit ii	Top-down flowchart – Top-down flowchart	
Тепличный эффект – Efect de ser	Точность – Exactitate	
Термическая обработка – Tratarea termic	Точность, преданность – Fidelitate	
Территориальный народный орган по защите окружающей среды – Autoritatea public teritorial pentru protec ia mediului	Травматизм – Traumatism	
Территориальный орган по гражданской обороне – Autoritatea teritorial pentru protec ie civil	Требование – Cerin	
Тестирование – Testare	Требования к качеству – Cerin referitoare la calitate	
Техника баланса – Tehnica bilan ului	Третье лицо – Ter parte	
Техника Делберг – Tehnica Delberg	У	
Техника Делфи – Tehnica Delphi	Уверенность, безопасность – Siguran	
Техника Електре – Tehnica “Electre”	Уверенность, доверие – Încredere	
Техника и инструменты улучшения качества – Tehnici i	Угрозы – Amenin ri	
	Удовлетворение клиента – Satisfac ia clientului	
	Узнавание – Cunoa tere	
	Улучшение качества – Îmbun t irea calit ii	

Улучшение среды – Ameliorarea mediului	Успех – Succes
Улучшение устаревших промышленных технологий – Îmbunătățirea tehnologiilor industriale învechite	Утверждение (валидация) – Validarea proceselor
УНЕСКО Организация ООН по Образованию, Науке и Культуре – UNESCO – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură	Утверждение (валидация) проекта продукта – Validarea proiectului produsului
Универсальный – Universal	Участок рынка – Segment de piață
Университет – Universitate	Учебник качества – Manualul calității
Университетский стратегический менеджмент – Managementul strategic universitar	Ф
Управление качеством – Gestiunea calității	Фактор – Factor
Управление конфигурацией – Managementul configurației	Фейгенбаум В. Арманд – Feigenbaum, V. Armand (1920-2014)
Управление Народного Здоровья – Direcția de Sănătate Publică	Физическая обработка опасных отходов – Tratarea fizică a deșeurilor periculoase
Упрощение процессов – Simplificarea proceselor	Фильтр – Filtru
Уровень качества – Clasă de calitate	Фильтрование – Filtrare
Уровень качества – Nivel de calitate	Фонд окружающей среды – Fondul pentru mediu
Уровень строгости – Clasă de severitate	Фонд по Окружающей среде – F.E.M. – Fondul pentru Mediul Înconjurător
Уровень точности – Clasă de precizie	Функциональный параметр – Caracteristică funcțională
Условия окружающей среды – Condiții de mediu	Функция надежности – Funcția de fiabilitate
Условия по качеству – Condiții referitoare la calitate	Х
Услуга – Serviciu	Характеристика, параметр, Свойства – Caracteristică
Услуги оказываемые студентам – Serviciile oferite studenților	Химическая обработка опасных отходов – Tratarea chimică a deșeurilor periculoase
	Гистограмма – Histogramă

Ц

Целостность, сохранность – Integritatea

Цель окружающей среды – inta de mediu

Центральный орган по гражданской обороне – Autoritatea centrala pentru protectie civila

Центральный орган по защите Окружающей среды – Autoritatea centrala pentru protectia mediului

Цикл PDCA – Ciclul PDCA

Ч

Частота – Frecven

Численное значение – Valoare numeric

Чистый воздух – Aer curat

Ш

Шкала – Scala de încadrare a nivelurilor de risc

Шумовое загрязнение – Poluare fonica

Э

Экменеджмент – Ecomanagement

Экоаудит – Ecoaudit

Экобаланс – Ecobilan

Экодизайн – Ecodesign

Экологическая катастрофа – Accident ecologic

Экологическая катастрофа – Catastrofa ecologică

Экологическая коммуникация – Comunicare de mediu

Экологическая ниша – Nişa ecologică

Экологическая оценка – Evaluare ecologică

Экологическая этикетка – Etichetă ecologică

Экологические факторы – Factori ecologici

Экологический знак – Etichetă de mediu

Экологический механизм – Mecanism de mediu

Экологический ноль – Zero ecologic

Экологический потенциальный риск – Risc ecologic potențial

Экологическое равновесие – Echilibru ecologic

Экологическое соглашение – Acord de mediu

Экология – Ecologie

Экономическая креативности – Creativitate economică

Экономическая энтропия – Entropie economică

Экономический агент – Agent economic

Экономичность, эффективность – Eficacitate

Экономия защиты окружающей среды – Economie de protecție a mediului

Экоразвитие – Ecodezvoltare

Экосистемы – Ecosistem

Экоэтикетирование – Ecoetichetare

Экстраполированная частота поломки – Rată de defectare extrapolată

Энергетический ресурс – Resursă de energie

Энтропия

220 Юридическая ответственность за продукт

Энтропия – Entropie

Этикетирование – Etichetare

Эргономический параметр –
Caracteristic ergonomic

– Этикетка – Etichet

Эстетический параметр –
Caracteristic estetic

Эффективность – Eficien

– Эффективность – Performan

Эталон – Etalon

Ю

Эталонирование – Etalonare

**Юридическая ответственность за
продукт (услугу) – R spunderea
juridic asupra produsului (servi-
ciului)**

Этапы внедрения менеджмента
качества – Etape în implementarea
managementului calit ii

INDEX CHINEZ – ROMÂN

A

- 爱护环境 **ai hu huan jing** – Ocrotirea mediului înconjurător
- 安全 **an quan** – Securitate
- 安全保护 **an quan bao hu** – Protecția muncii
- 安全目标 **an quan mu biao** – Atingerea scopurilor
- 安全生产健康管理模式 **an quan sheng chan jian kang guan li mo shi** – Model de managementul securității și sănătății în muncă
- 安全生产考核绝对指标 **an quan sheng chan kao he jue dui zhi biao** – Indicatori absoluți pentru evaluarea comparativă a gradului de securitate a muncii
- 安全生产培训 **an quan sheng chan pei xun** – Instructajul de protecția muncii
- 安全生产卫生管理制度 **an quan sheng chan wei sheng guan li zhi du** – Sistemul de MSSM - Managementul Securității și Sănătății în Muncă
- 安全事件 **an quan shi jian** – Eveniment sigur
- 保密 **bao mi** – Confidențialitate
- 保修单 **bao xiu dan** – Certificat de garanție
- 保修期 **bao xiu qi** – Perioada de garanție
- 保养平均间隔期 **bao yang ping jun jian ge qi** – Media timpului între activitățile de mentenanță (MTBM)
- 保障 **bao zhang** – Siguranță
- 被测量 **bei ce liang** – Măsurand
- 被污染的空气 **bei wu ran de kong qi** – Aer poluat
- 变更管理 **bian geng guan li** – Managementul schimbării
- 变化性 **bian hua xing** – Variabilitate
- 标杆管理 **biao gan guan li** Bias 偏倚 **pian yi** – Benchmarking
- 标签 **biao qian** – Etichetă
- 标签效应 **biao qian xiao ying** – Etichetare
- 标准 **biao zhun** – Standard
- 标准 **biao zhun** – Criterii
- 标准差 **biao zhun cha** – Eroare standard
- 标准差 **biao zhun cha**/根偏差 **gen pian cha** – Abateri medii practice (abatere standard)
- 标准化 **biao zhun hua** – Standardizare
- 标准体 **biao zhun ti** – Organism de standardizare

B

- 保护区 **bao hu qu** – Arie protejată
- 保护区 **bao hu qu** – Zona de protecție

- 病原 **bing yuan** – Nox
 不合格 **bu he ge** – Neconformitate
 不合格处理 **bu he ge chu li** – Tratarea neconformit ii
 不可能发生的事件 **bu ke neng fa sheng de shi jian** – Eveniment imposibil
 不确定性 **bu que ding xing** – Incertitudine
 不完整 **bu wan zheng** /流畅 **liu chang** – Imperfec iune
- C**
- 参考量值 **can kao liang zhi** – Valoare de referin
 参数 **can shu** – Parametru
 参与人员 **can yu ren yuan** /参与人手 **can yu ren shou** – Implicarea personalului
 测链 **ce lian** – Lan de m surare
 测量 **ce liang** – M surare
 测量 **ce liang** /校准 **jiao zhun** – Calibrare
 测量标准 **ce liang biao zhun** / 测量标准器 **ce liang biao zhun qi** – Etalon
 测量标准 **ce liang biao zhun** /测量标准器 **ce liang biao zhun qi** – Conservare a unui etalon
 测量单位 **ce liang dan wei** – Unitate de m sur
 测量范围 **ce liang fan wei** – Domeniu de m surare
 测量方法 **ji liang fang fa** – Metod de m surare
 测量过程 **ce liang guo cheng** – Procesul de m surare
 测量间隔 **ce liang jian ge** – Interval de m surare
 测量设备 **ce liang she bei** – Dispozitiv i mijloc de m surare
 测量设备 **ce liang she bei** – Echipament de m surare
 测量数据质量 **ce liang shu ju zhi liang** – Calitatea datelor de m surare
 测量特性 **ce liang te xing** – Caracteristic metrologic
 测量误差 **ce liang wu cha** – Eroare de m surare
 测量系统 **ce liang xi tong** – Sistem de m surare
 测量仪器 **ce liang yi qi** – Instrumentul de m surare
 测量仪器 **ce liang yi qi** – Mijloc de m surare
 测量仪器 **ce liang yi qi** /量具 **liang ju** – Aparat de m surare
 测量装置 **ce liang zhuang zhi** – Instala ie de m surare
 测试 **ce shi** – Testare
 测试公告 **ce shi gong gao** – Buletin de analiz
 策略 **ce lue** – Strategie
 产品 **chan pin** – Produs
 产品 **chan pin** /服务的法律责任 **fu wu de fa lü ze ren** – R spunderea juridic asupra produsului/serviciului

- 产品 **chan pin**/服务控制系统 **fu wu kong zhi xi tong** – Sistem de control al produselor/serviciilor
- 产品 **chan pin**/服务审核 **fu wu shen he** – Audit de produs/servicii
- 产品 **chan pin**/服务质量高低 **fu wu zhi liang gao di** /规模 **gui mo** – Dimensiunile calit ii produsului/serviciului
- 产品定位 **chan pin ding wei** – Orientarea spre produs
- 产品规格 **chan pin gui ge** – Specifica ie de produs
- 产品认证 **chan pin ren zheng** – Certificarea de produs
- 产品生命周期 **chan pin sheng ming zhou qi**/商品生命周期 **shang pin sheng ming zhou qi** – Ciclul de via al produsului
- 产品适应性 **chan pin shi ying xing** – Adaptabilitatea produsului
- 产品项目验证 **chan pin xiang mu yan zheng** – Validarea proiectului produsului
- 产品质量分析 **chan pin zhi liang fen xi** – Analiza calit ii produsului
- 产品质量审核 **chan pin zhi liang shen he** – Auditul calit ii produsului
- 产品质量属性 **chan pin zhi liang shu xing** – Atributele calit ii produselor
- 潮汐图 **chao xi tu** /流程图 **liu cheng tu** – Diagrama flux
- 成本导向 **cheng ben dao xiang** – Orientarea spre costuri
- 成功 **cheng gong** – Succes
- 成品 **cheng pin** – Produs finit
- 承担 **cheng dan** /担负 **dan fu** – Acceptarea responsabilit ii
- 程序 **cheng xu** – Procedur
- 持续改进流程 **chi xu gai jin liu cheng** – Îmbun t irea continu a proceselor
- 持续改善 **chi xu gai shan** – Kaizen
- 持续性成功 **chi xu xing cheng gong** – Succes sustenabil
- 抽样 **chou yang** – E antionare
- 抽样方案 **chou yang fang an** – Plan de e antionare
- 抽样检验 **chou yang jian yan** – Inspec ie prin e antionare
- 抽样框 **chou yang kuang** /抽样范围 **chou yang fan wei** – Baz de e antionare
- 抽样误差 **chou yang wu cha** – Eroare de e antionare
- 初步故障率 **chu bu gu zhang lv** – Rat de defectare preliminar
- 初步确定的可靠性 **chu bu que ding de ke kao xing** – Fiabilitate preliminar
- 初步审计 **chu bu shen ji** – Audit de prim parte
- 初步危害分析 **chu bu wei hai fen xi** – Analiza preliminar a pericolelor (APR)
- 传感器 **chuan gan qi** – Senzor
- 创伤 **chuang shang** / 损伤 **sun shang** – Leziune
- 创伤 **chuang shang** / 损伤 **sun shang** – V t mare
- 创新 **chuang xin** – Inova ie

粗差 **cu cha** – Eroare grosolan

促进工作健康 **cu jin gong zuo jian kang** – Promovarea s n t ii în munc

D

DCT方法 **DCT fang fa** – Metoda DCT

DSF方法 (诊断安全表格) **DSF fang fa (zhen duan an quan biao ge)** – Metoda DSF

大纲 **da gang** – Programa analitic

大纲设计 **da gang she ji** – Proiectarea programelor analitice

大气候 **da qi hou** – Macroclimat

大学 **da xue** – Universitate

大众化 **da zhong hua** – Masificare

戴明W.爱德华兹 **dai ming W.ai de hua zi** – Deming, W. Edwards (1900-1993)

戴明奖 **dai ming jiang** – Premiul Edwards Deming

弹性 **tan xing** – Flexibilitate

道德管理 **dao de guan li** – Managementul eticii

道德良知 **dao de liang zhi** – Con tiin a moral

德尔伯格技术 **de er bo ge ji shu** – Tehnica Delberg

德尔菲技术 **de er fei ji shu** – Tehnica Delphi

第二方体系审核 **di er fang ti xi shen he** – Audit de secund parte

第三方审核 **di san fang shen he** – Audit de ter parte

订单 **ding dan** – Comand

定值量器 **ding zhi liang qi** – M sur

独立事件 **du li shi jian** – Evenimente independente

对环境的影响 **dui huan jing de ying xiang** – Efect asupra mediului înconjur tor

对环境的影响 **dui huan jing de ying xiang** – Impact asupra mediului

对环境的重大影响 **dui huan jing de zhong da ying xiang** – Impact semnificativ asupra mediului

对象 **dui xiang** – Obiect

多样性 **duo yang xing** – Diversitate

惰性废料 **duo xing fei liao** – De eu inert

E

“ELECTRE”法 **“ELECTRE” fa** – Tehnica “Electre”

F

反应性 **fan ying xing** – Receptivitate

返修 **fan xiu** – Reparare

方差 **fang cha/分散fen san** – Dispersie

防火 **fang huo** – Ignifugare

防止污染 **fang zhi wu ran** – Prevenirea polu rii

放射性废物 **fang she xing fei wu** – De eu radioactiv

非政府组织 **fei zheng fu zu zhi - NGO** – Organiza ie Non-governamental

- 非质量成本 **fei zhi liang cheng ben** – Costuri ale noncalit ii
- 废料 **fei liao** – Reziduu
- 废料 **fei liao** / 废品 **fei pin** – Rebutare
- 废气 **fei qi** – Emisiile automobilelor
- 废弃物 **fei qi wu** – De euri biodegradabile
- 废水 **fei shui** – Apa uzat
- 废水处理 **fei shui chu li** – Epurarea apei
- 废物 **fei wu** / 废料 **fei liao** – De euri
- 废物处理 **fei wu chu li** – Tratarea reziduurilor
- 废物遏制 **fei wu e zhi** – Izolarea (confinarea) de eurilor
- 废液 **fei ye** – De euri lichide
- 费根鲍姆 **fei gen bao mu** – Feigenbaum, V. Armand (1920-2014)
- 焚化 **fen hua** – Incinerare
- 风险 **feng xian** – Risc
- 风险承担 **feng xian cheng dan** – Asumarea riscului
- 风险分析 **feng xian fen xi** – Analiza riscului
- 风险沟通 **feng xian gou tong** / 风险交流 **/feng xian jiao liu** – Comunicarea riscului
- 风险管理 **feng xian guan li** – Managementul riscului
- 风险管理系统 **feng xian guan li xi tong** – Sistem de management al riscului
- 风险控制 **feng xian kong zhi** – Controlul riscului
- 风险评估 **feng xian ping gu** – Aprecierea riscului
- 风险评估 **feng xian ping gu** – Evaluarea riscului
- 风险评估表 **feng xian ping gu biao** – Grila de evaluare a riscurilor
- 风险评估研究 **feng xian ping gu yan jiu** – Studiu de evaluare a riscului
- 风险识别的决策树 **feng xian shi bie de jue ce shu** – Arbore decizional pentru identificarea riscurilor
- 风险最小化 **feng xian zui xiao hua** – Minimizarea riscului
- 服务 **fu wu** – Serviciu
- 服务提供 **fu wu ti gong** / 服务交付 **fu wu jiao fu** – Prestarea serviciului
- 服务质量审核 **fu wu zhi liang shen he** – Auditul calit ii serviciului
- 服务质量属性 **fu wu zhi liang shu xing** – Atributele calit ii serviciilor
- 符合 **fu he** / 不符合产品标准 **bu fu he chan pin biao zhun** / 非标准产品 **fei biao zhun chan pin** – Produs conform/neconform
- 符合性测试 **fu he xing ce shi** – Încercare de conformitate
- 符合性检查 **fu he xing jian cha** – Verificarea conformit ii
- 符合性声明 **fu he xing sheng ming** – Declara ie de conformitate
- 幅度 **fu du** / 振幅 **/zhen fu** – Amplitudine
- 复合废物 **fu he fei wu** – De eu compozit

G

改变 **gai bian** – Schimbarea

改进陈旧的工业技术 **gai jin chen jiu de gong ye ji shu** – Îmbun t irea tehnologiilor industriale învechite

改进机会 **gai jin ji hui.** – Oportunit i de îmbun t ire

改善工作安全与健康的计划 **gai shan gong zuo an quan yu jian kang de ji hua** – Programe de îmbun t ire a securit ii i s n t ii în munc

改组 **gai zu** – Remaniere

感兴趣的部分/各方 **gan xing qu de bu fen /ge fang** – P r i interesate

个人防护 **ge ren fang hu** – Protec ie individual

个人工作安全设备 **ge ren gong zuo an quan she bei** – Echipament individual de protec ie (EIP)

个人工作设备 **ge ren gong zuo she bei** – Echipament individual de lucru (EIL)

更新审计 **geng xin shen ji** – Auditul de reînnoire

更正 **geng zheng** – Corec ie

工业废料 **gong ye fei liao** – De eu industrial

工艺分析 **gong yi fen xi** – Analiza procesului

工艺简化 **gong yi jian hua** – Simplificarea proceselor

工艺图 **gong yi tu** – Harta proceselor

工艺效率测量 **gong yi xiao lü ce liang** – M surarea eficien ei proceselor

工艺性能 **gong yi xing neng** – Performan a proceselor

工艺验证 **gong yi yan zheng** – Validarea proceselor

工艺优化 **gong yi you hua** – Optimizarea proceselor

工艺质量控制 **gong yi zhi liang kong zhi** – Controlul calit ii procesului

工艺质量审核 **gong yi zhi liang shen he** – Auditul calit ii procesului

工作安全度比较评价的相对指标 **gong zuo an quan du bi jiao ping jia de xiang dui zhi biao** – Indicatori relativi pentru evaluarea comparativ a gradului de securitate a muncii

工作安全规定 **gong zuo an quan gui ding** – Normele de protec ia muncii

工作安全与健康系统管理评估 **gong zuo an quan he jian kang xi tong guan li ping gu** – Evaluarea sistemului de MSSM

工作安全与健康管理系统文件 **gong zuo an quan yu jian kang guan li xi tong wen jian** – Documenta ia sistemului de MSSM

工作安全与健康目标 **gong zuo an quan yu jian kang mu biao** – Obiective de securitate i s n tate în munc

工作安全与健康委员会 **gong zuo an quan yu jian kang wei yuan hui** – Comitetul de Securitate i S n tate în Munc

工作场所健康 **gong zuo chang suo jian kang** – Stare de bine în munc

- 工作场所评估表 **gong zuo chang suo ping gu biao** – Fi a de evaluare a locului de munc
- 工作地点 **gong zuo di dian** – Loc de munc
- 工作风险 **gong zuo feng xian** – Risc în munc
- 工作风险控制 **gong zuo feng xian kong zhi** – Controlul riscurilor în munc
- 工作过程 **gong zuo guo cheng** – Proces de munc
- 工作环境 **gong zuo huan jing** – Mediu de lucru
- 工作检查 **gong zuo jian cha** – Inspec ia muncii
- 工作任务 **gong zuo ren wu** – Sarcina de munc
- 工作事故 **gong zuo shi gu** – Accident de munc
- 工作指导 **gong zuo zhi dao** – Instruc iune de lucru
- 公差 **gong cha** – Toleran
- 公差范围 **gong cha fan wei** – Câmp de toleran
- 公差区间 **gong cha qu jian** – Interval de toleran
- 公共卫生部 **gong gong wei sheng bu** – Direc ii de S n tate Public
- 公共责任 **gong gong ze ren** – Responsabilitate public
- 公司质量控制 **gong si zhi liang kong zhi** – CWQC (Company Wide Quality Control)
- 功能特点 **gong neng te dian** – Characteristic func ional
- 共有财产 **gong you cai chan** – Acquis comunitar
- 供应商 **gong ying shang** – Furnizor
- 供应商绩效 **gong ying shang ji xiao** – Performan a furnizorilor
- 供应商质量 **gong ying shang zhi liang** – Calitatea furnizorilor
- 顾客不满 **gu ke bu man** – Insatisfac ia clientului
- 顾客满意度 **gu ke man yi du** – Satisfac ia clientului
- 关键道路分析 **guan jian dao lu fen xi** – Analiza drumului critic
- 关键控制点 **guan jian kong zhi dian** – Punct critic de control
- 关键控制点识别的决策树 **guan jian kong zhi dian shi bie de jue ce shu** – Arbore decizional pentru identificarea punctelor critice de control
- 关系图 **guan xi tu** – Diagrama rela iilor
- 关系图 **guan xi tu** /亲和图 **qin he tu** – Diagrama afinit ilor
- 观察客户的需求 **guan cha ke hu de xu qiu** – Ascultarea vocii clientului
- 观察失败率 **guan cha shi bai lv** – Rat de defectare observat
- 管理 **guan li** – Management
- 管理系统 **guan li xi tong** – Sistem de management
- 管治 **guan zhi** – Guvernan

- 惯性分析 **guan xing fen xi** – Analiza incertitudinii
- 规格 **gui ge** /规范 **gui fan** /说明书 **shuo ming shu.** – Specifica ie
- 国际标准 **guo ji biao zhun** – Standard interna ional
- 国际标准组织 **guo ji biao zhun zu zhi** – I.S.O. – Organiza ia Interna ional de Standardizare
- 国际计量标准 **guo ji ji liang biao zhun** – Etalon interna ional
- 国际能源局 **guo ji neng yuan ju** – IEA/OECD – Agen ia Interna ional pentru Energie
- 国际认证 **guo ji ren zheng** – Recunoa tere interna ional
- 国家安全生产研究与发展研究所 **guo jia an quan sheng chan yan jiu yu fa zhan yan jiu suo** – INCDPM – Institutul Na ional de Cercetare-Dezvoltare pentru Protec ia Muncii
- 国家标准 **guo jia biao zhun** – Standard na ional
- 国家工作安全与健康保险制度 **guo jia gong zuo an quan he jian kang bao xian zhi du** – Sistemul na ional de asigurare pentru accidente de munc i boli profesionale
- 国家环境保护局 **guo jia huan jing bao hu ju** – GNM - Garda Na ional de Mediu
- 国家计量标准 **guo jia ji liang biao zhun** – Etalon na ional
- 国家认可 **guo jia ren ke** – Recunoa tere na ional
- 国内生产总值 **guo nei sheng chan zong zhi** – GDP - Produs Intern Brut
- 过程监控 **guo cheng jian kong** – Monitorizarea procesului
- 过滤 **guo lu** – Filtrare
- 过滤器 **guo lu qi** – Filtru

H

- HACCP HACCP 计划 **HACCP ji hua** – Plan HACCP
- HACCP 计划审核 **HACCP ji hua shen he** – Auditul planului HACCP
- HACCP 体系审核 **HACCP ti xi shen he** – Auditul sistemului HACCP
- HACCP 小组 **HACCP xiao zu** – Echipa HACCP
- 耗散和耗散器 **hao san he hao san qi** – Deteriorare/depreciere i agen i disipatori
- 合格 **he ge** – Calificat
- 合格保证 **he ge bao zheng** – Asigurarea conformit ii
- 合格保证程序 **he ge bao zheng cheng xu** – Program pentru asigurarea conformit ii
- 合格标志 **he ge biao zhi** – Marc de conformitate
- 合格评定 **he ge ping ding** – Apreierea conformit ii
- 合格评估 **he ge ping gu** /质量评估 **zhi liang ping gu** – Evaluarea conformit ii

- 合格认证 **he ge ren zheng** – Certificare a conformit ii
 合格审核 **he ge shen he** – Audit de conformitate
 合格证 **he ge zheng** – Certificat de conformitate
 合同 **he tong** – Contract
 合同义务 **he tong yi wu/承诺 bcheng nuo** – Obliga ii contractuale
 合作合同 **he zuo he tong** – Contract de colaborare
 合作协议 **he zuo xie yi** – Conven ie de colaborare
 核研究授权 **he yan jiu shou quan** – Autoriza ie pentru activitatea nuclear
 恒定相关 **heng ding xiang guan** – Coeficient de corela ie
 后勤 **hou qin /物流 wu liu** – Logistica
 互换性 **hu huan xing** – Interschimbabilitate
 环境 **huan jing** – Mediul inconjur tor
 环境保护 **huan jing bao hu** – Protec ia mediului
 环境保护方案报告 **huan jing bao hu fang an bao gao** – Raport de mediu
 环境保护协定 **huan jing bao hu xie ding** – Acord de mediu
 环境保护义务证书 **huan jing bao hu yi wu zheng shu** – Avizul de mediu pentru stabilirea obliga iilor de mediu
 环境保护主管部门 **huan jing bao hu zhu guan bu men** – Autoritate competent pentru protec ia mediului
 环境标签 **huan jing biao qian** – Etichet de mediu
 环境恶化 **huan jing e hua** – Deteriorarea mediului
 环境法 **huan jing fa** – Dreptul mediului
 环境方针 **huan jing fang zhenn** – inta de mediu
 环境管理 **huan jing guan li.** – Managementul de mediu
 环境管理勘查 **huan jing guan li kan cha - F.E.M.** – Fondul pentru Mediul Inconjur tor
 环境管理系统 **huan jing guan li xi tong** – Sistem de management al mediului
 环境管理系统审计 **huan jing guan li xi tong shen ji** – Auditul sistemului de management de mediu
 环境恢复 **huan jing hui fu** – Ameliorarea mediului
 环境机制 **huan jing ji zhi** – Mecanism de mediu
 环境基金 **huan jing ji jin** – Fondul pentru mediu
 环境绩效标准 **huan jing ji xiao biao zhun** – Criterii ale performan ei de mediu
 环境绩效标准 **huan jing ji xiao biao zhun** – Criteriu de performan de mediu
 环境绩效评估 **huan jing ji xiao ping gu** – Evaluarea performan ei de mediu (EPE)
 环境监测 **huan jing jian ce /开采监测 kai cai jian ce** – Monitorizarea mediului

- 环境决定论 **huan jing jue ding lun** – Determinism de mediu
- 环境目标 **huan jing mu biao** – Obiectiv de mediu
- 环境容量 **huan jing rong liang** – Capacitate de mediu
- 环境审核员 **huan jing shen he yuan** – Auditor de mediu
- 环境审计 **huan jing shen ji** – Audit de mediu
- 环境授权 **huan jing shou quan** – Autoriza ie de mediu
- 环境条件 **huan jing tiao jian** – Condi ii de mediu
- 环境危害 **huan jing wei hai** – Accident ecologic
- 环境宣言 **huan jing xuan yan** – Declara ie de mediu
- 环境影响评估 **huan jing ying xiang ping gu ui** – Evaluarea impactului asupra mediului
- 环境影响评估研究 **huan jing ying xiang ping gu yan jiu** – Studiu de evaluare a impactului asupra mediului
- 环境政策 **huan jing zheng ce** – Politica de mediu
- 环境质量 **huan jing zhi liang** – Calitatea mediului înconjurator
- 环境质量准则 **huan jing zhi liang zhun ze** – Norme de calitate a mediului
- 环境状况 **huan jing zhuang kuang** – Aspect de mediu
- 环境状况 **huan jing zhuang kuang** /环境问题结果 **huan jing wen ti jie guo** – Performan a de mediu
- 环境资产负债表 **huan jing zi chan fu zhai biao** – Bilan de mediu
- 环境资料系统 **huan jing zi liao xi tong** – Sistemul informa ional de mediu
- 患者 **huan zhe** – Pacient
- 回归常数 **hui gui chang shu** – Coeficient de regresie
- 回归分析 **hui gui fen xi** – Analiza regresiei
- 回归曲线 **hui gui qu xian** – Curb de regresie
- 回收利用 **hui shou li yong** – Reciclare
- 绘画 **hui hua** – Desen
- 混合社区废弃物 **hun he she qu fei qi wu** – De euri municipale mixte

I

- IERC** 法 **IERC fa** - Metoda IERC – Institutul de Expertiz i Recuperare a Capacit ii de Munc
- INCDPM** 法 **INCDPM fa** - Metoda INCDPM – Institutul Na ional de Cercetare-Dezvoltare pentru Protec ia Muncii

J

- 机会 **ji hui** – Oportunitate
- 机会平等 **ji hui ping deng** – Asigurarea de anse egale
- 基础设施 **ji chu she shi** – Infrastructur

- 基础文件 **ji chu wen jian** – Documenta ie de baz
- 基于过程的方法 **ji yu guo cheng de fang fa** – Abordare bazat pe proces
- 急性职业病 **ji xing zhi ye bing** – Intoxica ie acut profesional
- 疾病危害 **ji bing wei hai** – Risc de îmboln vire
- 集体保护 **ji ti bao hu** – Protec ie colectiv
- 计划外审核 **ji hua wai shen he** – Audit neprogramat
- 计量学 **ji liang xue** – Metrologie
- 记分法 **ji fen fa** – Metoda demeritelor (ponder rii defectelor)
- 记录 **ji lu** – Înregistrare
- 记录 **ji lu** – Înregistrare
- 技术法规 **ji shu fa gui** – Reglementare tehnic
- 技术诀窍 **ji shu jue qiao** – Know-how
- 技术支持 **ji shu zhi chi** – Suport tehnic
- 技术指标 **ji shu zhi biao** – Caietul de sarcini
- 技术指标 **ji shu zhi biao** – Specifica ie tehnic
- 绩效 **ji xiao** – Performan
- 绩效评估 **ji xiao ping gu** – Evaluarea performan elor
- 加工 **ji a gong** – Proces
- 加工材料 **ji a gong cai liao** – Materiale procesate
- 价值 **jia zhi** – Valoarea unei m rimii
- 价值分析 **jia zhi fen xi** – Analiza valorii
- 价值工程 **jia zhi gong cheng** – Ingineria valorii (rom)
- 价值链 **jia zhi lian** – Lan ul valorii
- 监督审核 **jian du shen he** – Audit de supraveghere
- 监督限制 **jian du xian zhi** – Limit de supraveghere
- 监管 **jian guan /管制 /guan zhi** – Reglementare
- 监管领域 **jian guan ling yu** – Domeniu reglementat
- 监视 **jian shi** – Monitorizare
- 检测 **jian ce** – Inspec ie
- 检查机构 **jian cha ji gou** – Organism de inspec ie
- 检查批次 **jian cha pi ci** – Lot de inspec ie
- 检验不确定性 **jian yan bu que ding xing** – Incertitudine de m surare
- 减损 **jian sun/减弱jian ruo** – Derogare
- 健康和工作安全政策 **jian kang he gong zuo an quan zheng ce** – Politica de securitate i s n tate
- 鉴定和评估费用 **jian ding he ping gu fei yong** – Costuri de identificare i evaluare
- 降级 **jiang ji** – Declasare
- 降解 **jiang jie** – Degradare
- 交货 **jiao huo** – Livrare
- 校准 **jiao zhun** – Etalonare
- 校准证书 **jiao zhun zheng shu** – Certificat de etalonare
- 接收 **jie shou** – Recep ie

- 接收控制 **jie shou kong zhi** – Controlul de recepție
 结果错误 **jie guo cuo wu** – Eroare a rezultatului
 经济创造力 **jing ji chuang zao li** – Creativitate economică
 经济熵 **jing ji shang** – Entropie economică
 经济主体 **jing ji zhu ti** – Agent economic
 精度/准确性 **jing du /zhun que xing** – Fidelitate
 精度等级 **jing du deng ji** – Clasă de precizie
 精确度测量仪器 **jing que du ce liang yi qi** – Justețea a unui mijloc de măsurare
 净化 **jing hua/清洁/qing jie** – Depoluare
 竞争 **jing zheng** – Competiție
 竞争理论 **jing zheng li lun** – Teoria competitivității
 竞争优势 **jing zheng you shi** – Avantaje competitive
 纠正措施 **jiu zheng cuo shi** – Acțiune corectivă
 纠正审核 **jiu zheng shen he** – Audit de rectificare
 就业能力 **jiu ye neng li** – Angajabilitatea
 局部识别 **ju bu shi bie** – Recunoașterea locală
 矩阵图 **ju zhen tu** – Diagrama matricială
 拒绝 **ju jue/报废/bao fei** – Rebut
- 具有全球竞争力的质量 **ju you quan qiu jing zheng li de zhi liang** – Calitatea globală concurențială
 决策表 **jue ce biao** – Tabelul decizional
 决策模拟技术 **jue ce mo ni ji shu** – Tehnica simulării deciziilor
 决策系统 **jue ce xi tong** – Sistem decizional
 决定 **jue ding** – Decizie
 均匀分布 **jun yun fen bu** /合理分布 **he li fen bu** – Adecvare a repartiției
- K**
- 可变性控制 **ke bian xing kong zhi** – Controlul variabilității
 可测量特性 **ke ce liang te xing** – Caracteristică măsurabilă
 可持续发展 **ke chi xu fa zhan** – Dezvoltare durabilă
 可持续利用 **ke chi xu li yong** – Utilizare durabilă
 可靠性 **ke kao xing** – Siguranță în funcționare
 可靠性 /相依性 **ke kao xing /xiang yi xing** – Dependabilitate
 可靠性函数 **ke kao xing han shu** – Funcția de fiabilitate
 可靠性判定测试 **ke kao xing pan ding ce shi** – Încercare de determinare a fiabilității
 可维护性 **ke wei hu xing** – Mentenabilitate
 可追溯性 **ke zhui su xing** – Trasabilitate

克罗斯比, B·菲利普 ke luo si bi,
B·fei li pu – Crosby, B. Philip
(1926-2001)

客观 ke guan – Obiectiv

客观取向 ke guan qu xiang –
Orientarea spre obiectiv

客户 ke hu/顾客 gu ke – Client

客户需求 ke hu xu qiu - – Nevoile
clien ilor

课程 ke cheng – Curriculum

课程 ke cheng – Curs (rom)

课程设置 ke cheng she zhi –
Proiectarea planurilor de învățământ

课程体系设计 ke cheng ti xi she ji –
Proiectarea curriculumului

空气 qing jie kong qi – Aer curat

控制 kong zhi – Control

控制程序 kong zhi cheng xu –
Procesul de control

控制点 kong zhi dian – Punct de
control

控制滑移 kong zhi hua yi – Fi de
control

控制极限 kong zhi ji xian. – Limita de
control

控制计划 kong zhi ji hua – Plan de
control

控制图表 kong zhi tu biao – Diagram
de control

控制图形 kong zhi tu xing – Grafice
de control

口径 kou jing – Calimetrie

口头检查 kou tou jian cha – Colocviu

L

LEST方法 LEST fang fa – Metoda
LEST

劳工组织-

职业安全与健康：2001年指南 lao
gong zu zhi — zhi ye an quan yu
jian kang: 2011 nian zhi nan –
Ghidul ILO-OSH:2001 (rom)

类别终点 lei bie zhong dian – Punct
critic de categorie

累积频率 lei ji pin lv – Frecven
absolut cumulat

累积相对频率 lei ji xiang dui pin lv –
Frecven relativ cumulat

力场图 li chang tu – Diagrama
câmpului de for e

立法协调 li fa xie tiao – Armonizare
legislativ

利用理论 li yong li lun – Teoria
utilizării

联合国教育科学与文化组织 lian he
guo jiao yu ke xue yu wen hua zu
zhi - UNESCO – Organizația
Națională a Unirii pentru Educație,
Tineret și Cultură

联合国粮食及农业组织 lian he guo
liang shi ji nong ye zu zhi - F.A.O.
– Organizația Națională a Unirii
pentru Alimentație și Agricultură

良好行为守则 liang hao xing wei
shou ze – Cod de bună practică

列出风险因素的可能后果 lie chu
feng xian yin su de ke neng hou
guo – Lista de consecințe posibile
ale acțiunii factorilor de risc

零缺陷 ling que xian/无缺陷 wu que xian /无瑕疵 wu xia ci – Zero defecte

流程成熟度 liu cheng cheng shu du – Maturitatea proceselor

流程改进团队 liu cheng gai jin tuan dui – Echipa pentru îmbunătățirea procesului

流程管理 liu cheng guan li – Managementul proceselor

流程管理计划 liu cheng guan li ji hua – Plan de management al procesului

流程类型 liu cheng lei xing – Tipuri de procese

流程审核 liu cheng shen he – Audit de proces

流程相关性 liu cheng xiang guan xing – Relevanța proceselor

流程再造 liu cheng zai zao – Reengineering

流动污染源 liu dong wu ran yuan – Surse mobile de poluare

六标准差”图表 “liu biao zhun cha” tu biao – Diagrama “ase sigma”

绿色经济 lü se jing ji – Economia protecției mediului

M

MORT方法 (管理疏忽及风险树)
MORT fang fa (guan li shu hu ji feng xian shu – Metoda MORT

马尔科姆·波多里奇奖 ma er ke mu·bo duo li qi jiang. – Premiul Malcolm Baldrige

马尔科姆·波多里奇教育奖 ma er ke mu·bo duo li qi jiao yu jiang – Premiul Malcolm Baldrige pentru învățământ

贸易和税收总协定 mao yi he shui shou zong xie ding – GATT - Acordul General pentru Tarife și Comerț

媒介 mei jie – Mediu

美学特征 mei xue te zheng – Caracteristică estetică

面值 mian zhi – Valoare nominală

名义特性 ming yi te xing – Caracteristică nominală

模型 mo xing /模式 mo shi – Model

穆勒 克劳斯 mu le ke lao si – Moller, Claus (1942-)

N

耐用性 nai yong xing – Durabilitate

内部环境 nei bu huan jing – Mediul intern

内部评估 nei bu ping gu – Evaluare internă

内部审计 nei bu shen ji – Audit intern

内在保护 nei zai bao hu – Protecție intrinsecă

内在误差 nei zai wu cha – Eroare de bază

能力 neng li – Capabilitate

能力 neng li – Competență

能力理论 neng li li lun – Teoria capabilității

能源审计 **neng yuan shen ji** – Auditul pentru energie

O

能源资源 **neng yuan zi yuan** – Resurs de energie

欧洲大学协会 **ou zhou da xue xie hui** – EUA – Asocia ia Universit ilor Europene

欧洲改善生活和工作条件基金会 **ou zhou gai shan sheng huo he gong zuo tiao jian ji jin hui** – Funda ia European pentru Îmbun t irea Condi iilor de Via i de Munc

欧洲高等教育领域 **ou zhou gao deng jiao yu ling yu** – EHEA – Spa iul European al Înv mântului Superior

欧洲高等教育协会 **ou zhou gao deng jiao yu xie hui** – EURASHE – Asocia ia European a Institu iilor de Înv mânt superior

欧洲工作场所安全卫生署 **ou zhou gong zuo chang suo an quan wei sheng shu** – Agen ia European pentru S n tate i Securitate la Locul de Munc

欧洲学分转换系统 **ou zhou xue fen zhuan huan xi tong** – Sistemul European de Credite Transferabile

欧洲学生协会 **ou zhou xue sheng xie hui** – ESIB – Asocia ia Studen ilor din Europa

(欧洲学术研究网络 **ou zhou xue shu yan jiu wang luo chn**) – EARN Re eaua European Academic de Cercetare

欧洲研究区 **ou zhou yan jiu qu. ERA** – Spa iul European al Cercet rii

欧洲质量保障网 **ou zhou zhi liang bao zhang wang** – ENQA – Re eaua European pentru Asigurarea Calit ii

欧洲质量管理基金会 **ou zhou zhi liang guan li ji jin hui** – Funda ia European pentru Management al Calit ii (EFQM)

欧洲质量管理基金会 **ou zhou zhi liang guan li ji jin hui** – Premiul European pentru calitate (EFQM)

欧洲质量组织 **ou zhou zhi liang zu zhi** – EOQ – Organiza ia European pentru Calitate

P

PDCA 周期 **PDCA zhou qi** – Ciclul PDCA

Pert 图 **Pert tu** – Diagrama Pert

帕雷托图表 **pa lei tuo tu biao** – Diagrama Pareto

排放 **pai fang** – Emisii

排放 **pai fang/喷射pen she /废水 fei shui** – Efluent

配置 **pei zhi** – Configura ie

配置管理 **pei zhi guan li** – Managementul configura iei

批准 **pi zhun /许可 xu ke** – Autoriza ie

偏差 **pian cha / 误差 wu cha** – Abatere, deplasare

偏倚 **pian yi** – Eroare de juste e

漂移 **piao yi** – Deriv

- 频次 **pin ci** – Frecven
 频率 **pin lü** – Frecven absolut
 频率分布 **pin lü fen bu** – Distribu ia
 frecven elor
 品质计划 **pin zhi ji hua** – Planul
 calit ii
 品质提升 **pin zhi ti sheng** –
 Îmbun t irea calit ii
 品质文化 **pin zhi wen hua** – Cultura
 calit ii
 平差参数 **ping cha can shu** –
 Parametri de reglare
 平衡技术 **ping heng ji shu** – Tehnica
 bilan ului
 平均故障间隔时间 **ping jun gu zhang
 jian ge shi jian** – Media timpului
 între defect ri (MTBF)
 平均偏差 **ping jun pian cha** – Abatere
 medie
 平均偏差 **ping jun pian cha** – Ecart
 mediu (abatere medie)
 平均维修时间 **ping jun wei xiu shi
 jian** – Media timpului pân la
 repara ie (MTTR)
 平均值 **ping jun zhi** – Medie
 评价 **ping jia** / 鉴定 **jian ding** –
 Evalua e
 评审员 **ping shen yuan** / 评估员 **ping
 gu yuan** – Evaluator
 破坏环境 **po huai huan jing** –
 Degradarea mediului înconjur tor
 普遍的 **pu bian de** – Universal
- Q**
- 栖息地 **qi xi di** – Habitat
 歧视门槛 **qi shi men kan** – Mobilitate
 (prag de mobilitate)
 企业家 **qi ye jia** – Antreprenor
 企业健康、环境和管理的良好措
 施准则 **qi ye jian kang, huan jing
 he an quan guan li de liang hao
 cuo shi zhun ze** – Principiul
 GPHESEME
 气氛 **qi fen** – Atmosfer
 气候 **qi hou** – Climat
 区域公共保护局 **qu yu gong gong bao
 hu ju** – Autoritatea teritorial pentru
 protec ie civil
 区域环境保护公共机关 **qu yu huan
 jing bao hu gong gong ji guan.** –
 Autoritatea public teritorial pentru
 protec ia mediului
 全局法 **quan ju fa** – Abordare global
 全面质量 **quan mian zhi liang**
 / 整体品质 **zheng ti pin zhi** –
 Calitatea total
 全面质量管理 **quan mian zhi liang
 guan li** / 综合品质管理 **zong he pin
 zhi guan li** – Managementul calit ii
 totale
 全面质量控制 **quan mian zhi liang
 kong zhi** – Controlul calit ii totale
 全球环境监测系统 **quan qiu huan
 jing jian ce xi tong** – G.E.M.S. -
 Sistemul Mondial de Supraveghere
 Continu a Mediului
 缺点 **que dian** – Defect/defectiv
 缺点 **que dian** – Demerit
 缺陷 **que xian** / 缺陷分类 **que xian fen
 lei** – Clasificarea defectelor/de-
 fectivelor

确定并启动纠正措施 **que ding bing qi dong jiu zheng cuo shi** – Determinarea și inițierea acțiunilor corective

R

热处理 **re chu li** – Tratarea termică
 人格诊断 **ren ge zhen duan** – Diagnostica personalității
 人力资源管理 **ren li zi yuan guan li** – Managementul resurselor umane
 人体工程学特征 **ren ti gong cheng xue te zheng** – Caracteristicile ergonomice
 人员认证 **ren yuan ren zheng** – Certificarea de persoane
 认证 **ren zheng** – Organism de certificare
 认证 **ren zheng** / 认可 **ren ke** – Acreditație
 认证机构 **ren zheng ji gou** / 认可机构 **ren ke ji gou** – Organism de acreditare
 认证审核 **ren zheng shen he** – Audit de certificare
 认证体系 **ren zheng ti xi** – Sistem de certificare
 认证系统 **ren zheng xi tong** – Sistem de acreditare
 认证准则 **ren zheng zhun ze** – Criterii de acreditare
 任务 **ren wu** – Sarcină
 容差极限 **rong cha ji xian** – Limite de toleranță
 容量 **rong liang** – Capacitate

软件产品 **ruan jian chan pin** – Produs software
 弱点 **ruo dian** – Puncte slabe

S

SDQ 方法 (安全诊断问卷) **SDQ fang fa (an quan zhen duan wen juan)** – Metoda SDQ
 SWOT分析 **SWOT fen xi** – Analiza SWOT
 散点图 **san dian tu** – Diagramă de dispunere a punctelor (nor de puncte)
 散点图 **san dian tu** / 点状图 **dian zhuang tu** – Diagrama de dispersie
 沙漠扩大 **sha mo kuo da** – Deertificare
 熵 **shang** – Entropie
 上下流程图 **shang xia liu cheng tu** – Top-down flowchart
 设计过程 **she ji guo cheng** – Procesul de proiectare
 设计品质 **she ji pin zhi** – Calitatea concepției
 设施 **she shi** – Facilități
 社会环境 **she hui huan jing** – Mediul social (de muncă)
 社会责任感 **she hui ze ren gan** – Responsabilitate socială
 社区垃圾 **she qu la ji** – Deșeurile municipale
 射幸因素 **she xing yin su** – Cauze aleatorii
 身体 **shen ti** – Organism

审核结论 shen he jie lun /审核结果 shen he jie guo – Constat ri ale auditului	生态平衡 sheng tai ping heng – Echilibru ecologic
审核证据 shen he zheng ju – Dovad de audit	生态平衡 sheng tai ping heng – Ecobilan
审核准则 shen he zhun ze – Criterii de audit	生态评估 sheng tai ping gu – Evaluare ecologic
审计 shen ji – Audit	生态设计 sheng tai she ji – Ecodesign
审计程序 shen ji cheng xu – Program de audit	生态审计 sheng tai shen ji – Ecoaudit
审计范围 shen ji fan wei – Domeniul auditului	生态位 sheng tai wei – Ni ecologic
审计机构 shen ji ji gou – Organism de auditare	生态系统 sheng tai xi tong – Ecosistem
审计计划 shen ji ji hua – Plan de audit	生态学 sheng tai xue – Ecologie
审计学 shen ji xue – Auditare	生态因子 sheng tai yin zi – Factori ecologici
审计员 shen ji yuan – Auditor	生态灾难 sheng tai zai nan – Catastrof ecologic
审计组 shen ji zu – Echipa de audit	生态资本 sheng tai zi ben – Capital natural
生产 sheng chan – Produc ie	生物多样性 sheng wu duo yang xing – Biodiversitate
生产安全 sheng chan an quan – Securitatea muncii	生物技术 sheng wu ji shu – Biotehnologie
生产率 sheng chan lv – Productivitate	生物监测 sheng wu jian ce – Monitoring biologic
生命周期分析 sheng ming zhou qi fen xi – Analiza ciclului de via	生物量 sheng wu liang – Biomas
生态标签 sheng tai biao qian – Ecoetichetare	生物区 sheng wu qu – Biotop
生态标签 sheng tai biao qian – Etichet ecologic	生物圈 sheng wu quan – Biosfera
生态发展 sheng tai fa zhan – Ecodezvoltare	生物群 sheng wu qun – Biota
生态管理 sheng tai guan li – Ecomanagement	生物群落 sheng wu qun luo – Biocenoz
生态零点 sheng tai ling dian – Zero ecologic	生物学 sheng wu xue – Bionomie
	失败 shi bai – Defectare

- 失效模式 **shi xiao mo shi** – AMDEC
(Analiza Modurilor de Defectare, a Efectelor și Criticității lor)
- 石川图/因果图 **shi chuan tu/yin guo tu** – Diagrama Ishikawa (diagrama cauz -efect)
- 石川薰 **shi chuan xun** – Ishikawa Kaoru (1915-1989)
- 识别风险因素 **shi bie feng xian yin su** – Identificarea factorilor de risc
- 实施质量管理的阶段 **shi shi zhi liang guan li de jie duan** – Etape în implementarea managementului calității
- 实体 **shi ti** - - Entitate
- 实验室 **shi yan shi** - - Laborator
- 使命 **shi ming** - - Misiune
- 使用能力 **shi yong neng li** – Aptitudine de utilizare
- 世界劳工组织 **shi jie lao gong zu zhi** – O.M.S. – Organizația Mondială a Sindicatelor
- 世界劳工组织 **shi jie lao gong zu zhi** – O.I.M. – Organizația Internațională a Muncii
- 市场细分 **shi chang xi fen** – Segment de piață
- 事故 **shi gu** /故障 **gu zhang** /失败 **shi bai** /损毁 **sun hui** – Avarie
- 事故后评估 **shi gu hou ping gu** – Evaluarea post accident (a posteriori)
- 事故前评估 **shi gu qian ping gu** – Evaluarea preaccident (a priori)
- 试验室可靠性试验 **shi yan shi ke kao xing shi yan** – Încercare de fiabilitate în laborator
- 适应性 **shi ying xing** /可变性 **ke bian xing** – Adaptabilitatea
- 寿命 **shou ming** /预期使用期限 **yu qi shi yong qi xian** – Durată de viață
- 受审计方 **shou shen ji fang** – Auditat
- 授权 **shou quan** – Autorizare
- 授权书 **shou quan shu** – Acte de autorizare
- 舒适 **shu shi** – Confort
- 输出 **shu chu** – Element de ieșire
- 输入 **shu ru** – Element de intrare
- 属性特征 **shu xing te zheng** – Caracteristică atributivă
- 树状图 **shu zhuang tu** – Diagrama arbore
- 数据 **shu ju** – Date
- 数据分析 **shu ju fen xi** – Analiza datelor
- 数量值 **shu liang zhi** – Valoare numerică
- 数量值 **shu liang zhi** – Valoare
- 随机事件 **sui ji shi jian** /偶然事件 **ou ran shi jian** – Eveniment aleatoriu
- 随机误差 **sui ji wu cha** /偶然误差 **ou ran wu cha** – Eroare aleatorie
- 索引 **suo yin** – Indice

T

- 第三方 **di san fang** – Terț parte
- 特定工业废物 **te ding gong ye fei wu** – Deșeu industrial special

- 特殊条款 **te shu tiao kuan /条件 tiao jian** – Clauze speciale
- 特征 **te zheng** – Characteristic
- 提高质量的技术和仪器 **ti gao zhi liang de ji shu he yi qi** – Tehnici i instrumente de îmbun t ire a calit ii
- 天气数据 **tian qi shu ju** – Date climatic
- 天气危害 **tian qi wei hai** – Accident climatic
- 添加剂 **tian jia ji** – Aditiv
- 田口玄一 **tian kou xuan yi** – Taguchi, Genichi (1924-2012)
- 条形图 **tiao xing tu** – Diagram cu bare
- 通讯环境 **tong xun huan jing** – Comunicare de mediu
- 同源性 **tong yuan xing** – Omologare
- 同源证书 **tong yuan zheng shu** – Certificat de omologare
- 统计产品质量控制 **tong ji chan pin zhi liang kong zhi** – Controlul statistic al calit ii produselor
- 统计分析 **tong ji fen xi** – Analiza statistic
- 统计过程控制 **tong ji guo cheng kong zhi** – Controlul statistic al proceselor (SPC)
- 统计稳定性 **tong ji wen ding xing** – Stabilitate statistic
- 头脑风暴 **tou nao feng bao** – Brainstorming
- 投诉 **tou su** – Reclama ie
- 投资 **tou zi** – Investi ii
- 土壤评估 **tu rang ping gu** – Evaluarea solului
- 土壤退化 **tu rang tui hua** – Degradarea solului
- W**
- 外部环境 **wai bu huan jing.** – Mediul extern
- 外部评估 **wai bu ping gu** – Evaluarea extern
- 外界 **wai jie** – Mediu ambient
- 外界审计 **wai jie shen ji** – Audit extern
- 外伤 **wai shang /创伤 chuang shang** – Traumatism
- 外推失效率 **wai tui shi xiao lv** – Rat de defectare extrapolat
- 完整 **wan zheng** – Integritatea
- 危害 **wei hai** – Hazard
- 危害废料 **wei hai fei liao** – De euri periculoase
- 危害分析的临界控制点 **wei hai fen xi de lin jie kong zhi dian** – ACCP - Analiza Pericolelor i Punctelor Critice de Control
- 危害与可操作性分析 **wei hai yu ke cao zuo xing fen xi** – Metoda hazop
- 危险废物的化学处理 **wei xian fei wu de hua xue chu li** – Tratarea chimic a de eurilor periculoase
- 危险废物的物理处理 **wei xian fei wu de wu li chu li** – Tratarea fizic a de eurilor periculoase
- 危险废物生物处理 **wei xian fei wu sheng wu chu li** – Tratarea biologic a de eurilor periculoase

- 危险因素识别清单 **wei xian yin su shi bie qing dan** – Lista de identificare a factorilor de risc
- 危险因素整合量表 **wei xian yin su zheng he liang biao** – Scala de încadrare a nivelurilor de risc
- 威胁 **wei xie** /风险 **/feng xian** – Amenințări
- 违反 **wei fan**/侵权 **qin quan** – Contravenie
- 维护 **wei hu** /保养 **bao yang** – Întreținere
- 维护 **wei hu** /保养 **bao yang** – Mentenanță
- 温室效应 **wen shi xiao ying** – Efect de seră
- 文档 **wen dang** – Document
- 文件编制程序 **wen jian bian zhi cheng xu.** – Procesul de documentare
- 文件控制 **wen jian kong zhi** – Controlul documentelor
- 文件审查 **wen jian shen cha** – Examinarea documentației
- 文献资料 **wen xian zi liao** – Documentație
- 污染 **wu ran** – Poluare
- 污染负荷 **wu ran fu he** – Încărcătură poluant
- 污染警告卡 **wu ran jing gao ka** – Fișă de avertizare asupra poluării
- 污染排放 **wu ran pai fang** – Emisii poluante
- 污染损害 **wu ran sun hai** – Avarie cu efect poluant
- 污染物 **wu ran wu** – Poluant
- 污染物预防性限制规范 **wu ran wu yu fang xing xian zhi gui fan** – Norme de limitare preventivă a poluanților
- 污染源 **wu ran yuan** – Sursă de poluare
- 无生命 **wu sheng ming** / 无活力 **wu huo li** – Abioză
- 无污染添加剂 **wu wu ran tian jia ji** – Aditiv antipoluant
- 误差 **wu cha** – Deviație
- 误差极值 **wu cha ji zhi** – Eroare tolerată

X

- 系统 **xi tong.** – Sistem
- 系统方法 **xi tong fang fa** – Abordare sistemică
- 系统认证 **xi tong ren zheng** – Certificarea de sistem
- 系统审核 **xi tong shen he** – Audit de sistem
- 系统性错误 **xi tong xing cuo wu** – Eroare sistematică
- 下限 **xia xian** / 上限 **shang xian** – Limite (inferioară și superioară)
- 现场可靠性测试 **xian chang ke kao xing ce shi** – Încercare de fiabilitate în exploatare
- 相对频率 **xiang dui pin lv** – Frecvență relativă
- 相关事件 **xiang guan shi jian** – Evenimente dependente
- 相关性 **xiang guan xing** – Corelație

- 想象 **xiang xiang** – Viziune
- 项目 **xiang mu** – Proiect
- 项目管理 **xiang mu guan li** – Managementul proiectului
- 项目环保认证 **xiang mu huan bao ren zheng** – Avizul de mediu pentru planuri i programe
- 小气候 **xiao qi hou** – Microclimat
- 效率 **xiao lv** – Eficien
- 新乡重夫 **xin xiang zhong fu** – Sigheo, Shingo (1909-1990)
- 信度 **xin du** – Fiabilitate
- 信托 **xin tuo** – Încredere
- 信息安全 **xin xi an quan** – Securitatea informa iei
- 型式认证 **xing shi ren zheng** /型式批准 **xing shi pi zhun** – Omologare de tip
- 型式试验 **xing shi shi yan** /典型试验 **dian xing shi yan** – Încercare de tip
- 性能 **xing neng** – Performan
- 性能诊断 **xing neng zhen duan** – Diagnoza performan ei
- 性能指标 **xing neng zhi biao** – Indicatori de performan
- 修复性维修 **xiu fu xing wei xiu** – Mentenan corectiv
- 许可/授权 **xu ke / shou quan** – Autorizat
- 学生服务 **xue sheng fu wu** – Servicii oferite studen ilor
- 学术成果 **xue shu cheng guo** – Performan a academic
- 学术能力 **xue shu neng li** – Excelen academic
- 学术战略管理 **xue shu zhan lue guan li** – Managementul strategic universitar
- 学习计划 **xue xi ji hua** – Program de studiu
- 熏蒸 **xun zheng** – Fumiga ie

Y

- 烟 **yan** – Fum
- 严重等级 **yan zhong deng ji** – Clas de severitate
- 严重故障 **yan zhong gu zhang** – Defect critic
- 研讨会 **yan tao hui** – Seminar
- 验收 **yan shou** – Acceptare
- 验收 **yan shou** – Criterii de acceptare
- 验收质量标准 **yan shou zhi liang biao zhun** – AQL (nivel de calitate acceptabil)
- 验证 **yan zheng** – Validare
- 验证 **yan zheng/检查jian cha** – Verificare
- 样本 **yang ben** – E antion
- 样本量 **yang ben liang** – Efectivul e antionului
- 要求 **yao qiu** /需求 **/xu qiu** – Cerin
- 一致性 **yi zhi xing** – Conformitate
- 仪表板 **yi biao ban** – Tabloul de bord
- 以客户为中心 **yi ke hu wei zhong xin** – Orientarea spre client
- 因素 **yin su** – Factor
- 营销 **ying xiao** – Marketing

- 营销过程 **ying xiao guo cheng** – Procesul de marketing
- 影响分析 **ying xiang fen xi** – Analiza de impact
- 影响媒介 **ying xiang mei jie** – Mediul de influen
- 优化 **you hua** – Optimizare
- 优势 **you shi** – Puncte tari
- 优先网格 **you xian wang ge** – Grila priorit ilor
- 有毒的 **you du de** – Nociv
- 有害污染 **you hai wu ran** – Contaminare nociv
- 有效期 **you xiao qi** – Perioada de valabilitate
- 有效性 **you xiao xing** – Disponibilitate
- 有效性 **you xiao xing** – Eficacitate
- 有形性 **you xing xing /确切性 que qie xing** – Tangibilitate
- 愚巧法 **yu qiao fa** – Poka-Yoke
- 预测的可靠性 **yu ce de ke kao xing** – Fiabilitate prev zut
- 预测故障率 **yu ce gu zhang lv** – Rat de defectare prev zut
- 预测性维护 **yu ce xing wei hu** – Mentenan predictiv
- 预防措施 **yu fang cuo shi** – Ac iune preventiv
- 预防费用 **yu fang fei yong** – Costuri de prevenire
- 预防工作事故和职业病 **yu fang gong zuo shi gu he zhi ye bing** – Prevenirea accidentelor i imboln virilor profesionale
- 预防性的维护 **yu fang xing de wei hu** – Mentenan preventiv
- 预防性排放限制 **yu fang xing pai fang xian zhi** – Limitare preventiv a emisiilor
- 预防药物 **yu fang yao wu** – Medicina preventiv
- 预估 **yu gu** – Estimare
- 预估可靠度 **yu gu ke kao du** – Fiabilitate estimat
- 预估事故率 **yu gu shi gu lv** – Rat de defectare estimat
- 预估误差 **yu gu wu cha** – Eroare de estimare
- 预期质量 **yu qi zhi liang** – Calitatea a teptat
- 约瑟夫·M·朱兰 **yue se fu·M·zhu lan** – Juran, M. Joseph (1904-2008)
- 约瑟夫·朱兰奖 **yue se fu·zhu lan jiang** – Premiul Joseph Juran
- 运转控制 **yun zhuan kong zhi** – Controlul opera ional

Z

- 杂质 **za zhi** – Impuritate
- 再加工 **zai jia gong** – Repre lucrare
- 再评价 **zai ping jia** – Reevaluare
- 噪音污染 **zao yin wu ran** – Poluare fonic
- 责任 **ze ren** – Responsabilitate
- 增值活动 **zeng zhi huo dong** – Activitate care adaug valoare
- 战略计划 **zhan lue ji hua** – Plan strategic
- 招标 **zhao biao /报价 bao jia** – Ofert

- 侦查 **zhen cha** – Detectare
 诊断 **zhen duan** – Diagnostic
 诊断分析 **zhen duan fen xi** – Analiza diagnostic
 诊断审核 **zhen duan shen he** – Audit diagnostic
 证明 **zheng ming** / 认证 **ren zheng** – Certificare
 政策 **zheng ce** – Politica
 知识 **zhi shi** / 学问 **xue wen** – Cunoa tere
 知识管理 **zhi shi guan li** – Managementul cuno tin elor
 知识管理系统 **zhi shi guan li xi tong** – Sistem de management al cuno tin elor
 职业 **zhi ye** – Ocupa ie
 职业安全与卫生质量 **zhi ye an quan yu wei sheng zhi liang** – Calitatea securit ii i s n t ii ocupa ionale
 职业病 **zhi ye bing** – Boal profesional
 职业病和受伤风险评估 **zhi ye bing he shou shang feng xian ping gu** – Evaluarea riscurilor de accidentare i îmboln vire profesional
 职业健康 **zhi ye jian kang** – S n tate ocupa ional
 职业健康与安全管理 **zhi ye jian kang yu an quan guan li** – Managementul securit ii i s n t ii ocupa ioale
 植物检疫产品环保认证 **zhi wu jian yi chan pin huan bao ren zheng** – Avizul de mediu pentru produse de uz fitosanitar
 指示物种 **zhi shi wu zhong** – Indicator biologic de poluare
 制程能力 **zhi cheng neng li** – Capabilitatea procesului
 制造工艺图 **zhi zao gong yi tu** – Diagrama procesului (de fabrica ie)
 制造特征 **zhi zao te zheng** – Caracteristic constructiv
 制造质量 **zhi zao zhi liang** – Calitatea fabrica iei
 质感 **zhi gan** – Percep ia calit ii
 质感 **zhi gan** – Percep ia riscului
 质量 **zhi liang** – Calitate
 质量保证 **zhi liang bao zheng** – Asigurarea calit ii
 质量保证 **zhi liang bao zheng** – QA – Asigurarea Calit ii
 质量保证程序 **zhi liang bao zheng cheng xu** – Proceduri de AQ (asigurarea calit ii)
 质量保证计划 **zhi liang bao zheng ji hua** – Plan de asigurarea calit ii (planul calit ii)
 质量保证模型 **zhi liang bao zheng mo xing** – Model pentru asigurarea calit ii
 质量保证手册 **zhi liang bao zheng shou ce** – Manualul calit ii
 质量保证体系 **zhi liang bao zheng ti xi** – Sistemul calit ii
 质量标签 **zhi liang biao qian** – Marcarea calit ii
 质量参数 **zhi liang can shu** – Parametri ai calit ii
 质量策划 **zhi liang ce hua** – Planificarea calit ii

- 质量成本 **zhi liang cheng ben** – Costurile calit ii
- 质量措施 **zhi liang cuo shi** – M sura calit ii
- 质量等级 **zhi liang deng ji** – Clasa de calitate
- 质量等级 **zhi liang deng ji** – Nivel de calitate
- 质量法规 **zhi liang fa gui** – Legisla ia calit ii
- 质量方法 **zhi liang fang fa** – Metoda calit ii
- 质量方针 **zhi liang fang zhen** – Politica în domeniul calit ii
- 质量改善计划 **zhi liang gai shan ji hua** – Plan de îmbun t ire a calit ii
- 质量功能开发 **zhi liang gong neng kai fa** – Dezvoltarea func iei calit ii (QFD)
- 质量管理 **zhi liang guan li** – Gestiunea calit ii
- 质量管理 **zhi liang guan li** – Managementul calit ii
- 质量管理计划 **zhi liang guan li ji hua** – Plan de management al calit ii
- 质量管理体系 **zhi liang guan li ti xi** – Sistem de management al calit ii
- 质量管理体系变化 **zhi liang guan li ti xi bian hua** – Schimb ri în sistemul de management al calit ii
- 质量管理体系的实现 **zhi liang guan li ti xi de shi xian** – Realizarea sistemului de management al calit ii
- 质量管理原则 **zhi liang guan li yuan ze** – Principii de management al calit ii
- 质量监督 **zhi liang jian du** – Supravegherea calit ii
- 质量检验 **zhi liang jian yan** – Inspec ia calit ii
- 质量奖/奖项 **zhi liang jiang /jiang xiang** – Premiul de calitate
- 质量控制 **zhi liang kong zhi** – Controlul calit ii
- 质量领导 **zhi liang ling dao.** – Leadership pentru calitate
- 质量目标 **zhi liang mu biao** – Obiectiv al calit ii
- 质量评估 **zhi liang ping gu** – Evaluarea calit ii
- 质量评估过程 **zhi liang ping gu guo cheng** – Procesul de evaluare a calit ii
- 质量圈 **zhi liang quan** – Cercurile calit ii
- 质量审核 **zhi liang shen he** – Auditul calit ii
- 质量审核员 **zhi liang shen he yuan/首席质量审核员 shou xi zhi liang shen he yuan** – Auditor calitate
- 质量损失 **zhi liang sun shi** – Pierderi datorate calit ii
- 质量特征 **zhi liang te zheng/质量特点 zhi liang te dian** – Caracteristic a calit ii
- 质量相关费用 **zhi liang xiang guan fei yong** – Costuri referitoare la calitate

- 质量循环 **zhi liang xun huan**/周期 **zhou qi** – Bucla calit ii
- 质量要求 **zhi liang yao qiu** – Condi ii referitoare la calitate
- 质量要求 **zhi liang yao qiu** – Cerin referitoare la calitate
- 质量执行情况 **zhi liang zhi xing qing kuang** – Implementarea calit ii
- 质量指标 **zhi liang zhi biao** – Indicatori de calitate
- 致伤危险 **zhi shang wei xian** – Risc de accidentare
- 中程 **zhong cheng** – Amplitudine medie
- 中期 **zhong qi** – Amplitudine mijlocie
- 中位数 **zhong wei shu** – Median
- 中央公共保护局 **zhong yang gong gong bao hu ju** – Autoritatea central pentru protecie civil
- 中央环境保护局 **zhong yang huan jing bao hu ju** – Autoritatea central pentru protecie mediului
- 重大环境因素 **zhong da huan jing yin su** – Aspect de mediu semnificativ
- 重大危险源 **zhong da wei xian yuan** – Accident major
- 主管当局 **zhu guan dang ju** – Autoritate competent
- 主任 **zhu ren**/审计长 **shen ji zhang** – Auditor ef
- 柱状图 **zhu zhuang tu** – Histogram
- 专业化 **zhuan ye hua.** – Specializare
- 专业精神 **zhuan ye jing shen** – Professionalism
- 专业认可 **zhuan ye ren ke.** – Recunoa tere profesional
- 转型 **zhuan xing** – Transformare
- 准确性 **zhun que xing** – Acurate e
- 准确性 **zhun que xing** / 精确度 **jing que du** – Exactitate
- 准确性 **zhun que xing** / 精密度 **jing mi du** – Juste e
- 咨询管理 **zi xun guan li** – Managementul informa iei
- 资格证书 **zi ge zheng shu** – Certificat de competen
- 资源 **zi yuan** – Resurs
- 资源管理 **zi yuan guan li** – Managementul resurselor
- 资质 **zi zhi** – Calificare
- 资质标准 **zi zhi biao zhun** – Criterii de calificare
- 资质程序 **zi ge cheng xu** – Procesul de calificare
- 子流程 **zi liu cheng** – Subproces
- 自动化 **zi dong hua** – Automatizare
- 自然 **zi ran** / 本质 **ben zhi** – Natura
- 自然容许度 **zi ran rong xu du** – Toleran natural
- 自然遗产 **zi ran yi chan** – Patrimoniu natural
- 自然资本管理 **zi ran zi ben guan li** – Managementul capitalului natural
- “自上而下”策略 **“zi shang er xia” ce lue** – Strategie “top down”
- “自下而上”战略 **“zi xia er shang” zhan lue** – Strategie “bottom-up”

- 自我检查 **zi wo jian cha** – Auto-inspec ie
- 自我净化 **zi wo jing hua** – Autoepurare
- 自我控制 **zi wo kong zhi** /反馈 **fan kui** – Autocontrol
- 自我评估 **zi wo ping gu** – Auto-evaluare
- 综合保护 **zong he bao hu** – Protec ie integrat
- 综合环境保护协议 **zong he huan jing bao hu xie yi** – Acord integrat de mediu
- 综合环境授权 **zong he huan jing shou quan** – Autoriza ie integrat de mediu
- 综合授权 **zong he shou quan** – Autoriza ie integrat
- 综合协议 **zong he xie yi** – Acord integrat
- 综摄法 **zong she fa** /协同效应 **xie tong xiao ying** – Sinectica
- 组织 **zu zhi** – Organiza ie
- 组织架构 **zu zhi jia gou** – Structur organizatoric
- 组织文化 **zu zhi wen hua** – Cultura organiza ional
- 最大安全度 **zui da an quan du** – Securitate maxim
- 最大安全性管理 **zui da an quan xing guan li** – Managementul securit ii maxime
- 最大排放限值 **zui da pai fang xian zhi** – Valoare-limit de emisie
- 最大性能理论 **zui da xing neng li lun** – Teoria performan ei maxime
- 最高限度 **zui gao xian du** – Valoare limit
- 最佳品质 **zui jia pin zhi** – Calitatea optim

BIBLIOGRAFIE

1. **Academia Română**, *Dicționarul explicativ al limbii române DEX*, Editura Univers Enciclopedic, 2016.
2. **Enătescu, A.M., Enătescu M.A.**, *Calitate terminologie comentată*, Editura Tehnic , Bucure ti 2000.
3. **Kifor, C.V., Oprean, C.**, *Ingineria calității*. Ed. Universit ii “Lucian Blaga” Sibiu, 2002.
4. **Kotler,P.**, *Managementul marketingului*, Bucure ti, Editura Teora, 1998.
5. **Oprean, C., Kifor, C.V.**, *Quality Management*, Callidus Publishing House, Germany, ISBN 978 - 3 - 940677-50-1, 2008.
6. **Oprean, C., Kifor, C.V., Suci, O., Alexe, C.**, *Managementul integrat al calității*. Ed. Academiei Române, Bucure ti, 2012.
7. **Oprean, C., Suci, O.**, *Managementul calității mediului*, Editura Academiei Române, Bucure ti, 2003.
8. **Oprean, C., Vanu, A.**, *Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie*, Editura AGIR, Bucure ti, 2006.
9. **Oprean, C., Țițu, M., Bucur, V.**, *Managementul global al organizației bazată pe cunoștințe*, Editura AGIR, București, 2011
10. **SM SR ISO/TR 10013:2011**, *Linii directoare pentru documentația sistemului de management al calității*.
11. **SR 13251:1996**, *Vocabular internațional de termeni fundamentali și generali în metrologie*.
12. **SR CEN/TS 99001:2018**, *Asistență pentru afaceri. Servicii de asistență pentru întreprinderi mici. Tehnologie, calitate și performanță*.
13. **SR EN 13306:2018**, *Mentenanță. Terminologia mentenanței*.
14. **SR EN 14001:2015**, *Sisteme de management de mediu. Cerințe și ghid de utilizare*.
15. **SR EN 45003:1997**, *Sisteme de acreditare a laboratoarelor de etalonare și încercări. Condiții generale pentru funcționare și recunoaștere*.
16. **SR EN 45020:2007**, *Standardizarea și activități conexe. Vocabular general*.
17. **SR EN 63080:2018**, *Termeni și definiții referitoare la accesibilitate*.
18. **SR EN IEC 31010:2020**, *Managementul riscului. Tehnici de evaluare a riscurilor*,
19. **SR EN ISO 10012:2005**, *Sisteme de management al măsurării. Cerințe pentru procese și echipamente de măsurare*.
20. **SR EN ISO 14004:2016**, *Sisteme de management de mediu. Linii directoare generale referitoare la punerea în aplicare*.

21. **SR EN ISO 14046:2016**, *Management de mediu. Amprenta de apă. Principii, cerințe și linii directoare.*
22. **SR EN ISO 14050:2020**, *Management de mediu. Vocabular*
23. **SR EN ISO 19011:2018**, *Linii directoare pentru auditarea sistemelor de management.*
24. **SR EN ISO 22000:2019**, *Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentelor*
25. **SR EN ISO 22301:2020**, *Securitate și reziliență. Sisteme de management al continuității activității. Cerințe*
26. **SR EN ISO 41011:2018**, *Managementul facilităților. Vocabular*
27. **SR EN ISO 41014:2020**, *Managementul facilităților. Elaborarea unei strategii de management al facilității*
28. **SR EN ISO 9000:2015**, *Sisteme de management al calității. Principii fundamentale și vocabular.*
29. **SR EN ISO 9001:2015**, *Sisteme de management al calității. Cerințe.*
30. **SR EN ISO 9004:2018**, *Managementul calității. Calitatea unei organizații. Îndrumări pentru obținerea unui succes durabil*
31. **SR EN ISO/CEI 17025:2005**, *Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări.*
32. **SR EN ISO/IEC 17000:2020**, *Evaluarea conformității. Vocabular și principii generale*
33. **SR EN ISO/IEC 20000-10:2020**, *Tehnologia informației. Managementul serviciilor. Partea 10: Concepte și vocabular*
34. **SR EN ISO/IEC 27000:2020**, *Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Privire de ansamblu și vocabular*
35. **SR ISO 10005:2021**, *Managementul calității. Linii directoare pentru planurile calității*
36. **SR ISO 10015:2015**, *Managementul calității. Linii directoare pentru instruire.*
37. **SR ISO 26000:2011**, *Linii directoare privind responsabilitatea socială.*
38. **SR ISO 30400:2019**, *Managementul resurselor umane. Vocabular*
39. **SR ISO 31000:2018** *Managementul riscului. Linii directoare*
40. **SR ISO 3534-1:2009**, *Statistică. Vocabular și simboluri. Partea 1: Termeni de teoria probabilităților și statistică generală.*
41. **SR ISO 3534-2:2009**, *Statistică. Vocabular și simboluri. Partea 2: Controlul statistic al calității.*
42. **SR ISO 45001:2018**, *Sisteme de management al sănătății și securității în muncă. Cerințe și îndrumări pentru utilizare*
43. **SR ISO 55000:2017**, *Managementul activelor. Privire generală, principii și terminologie*
44. **SR ISO/IEC 20000-3:2020**, *Tehnologia informației. Managementul serviciilor. Partea 3: Îndrumări privind definirea domeniilor de aplicare și aplicabilitatea ISO / IEC 20000-1*
45. **STAS 6269-1990**, *Documentația tehnică în construcția de mașini. Clasificare.*